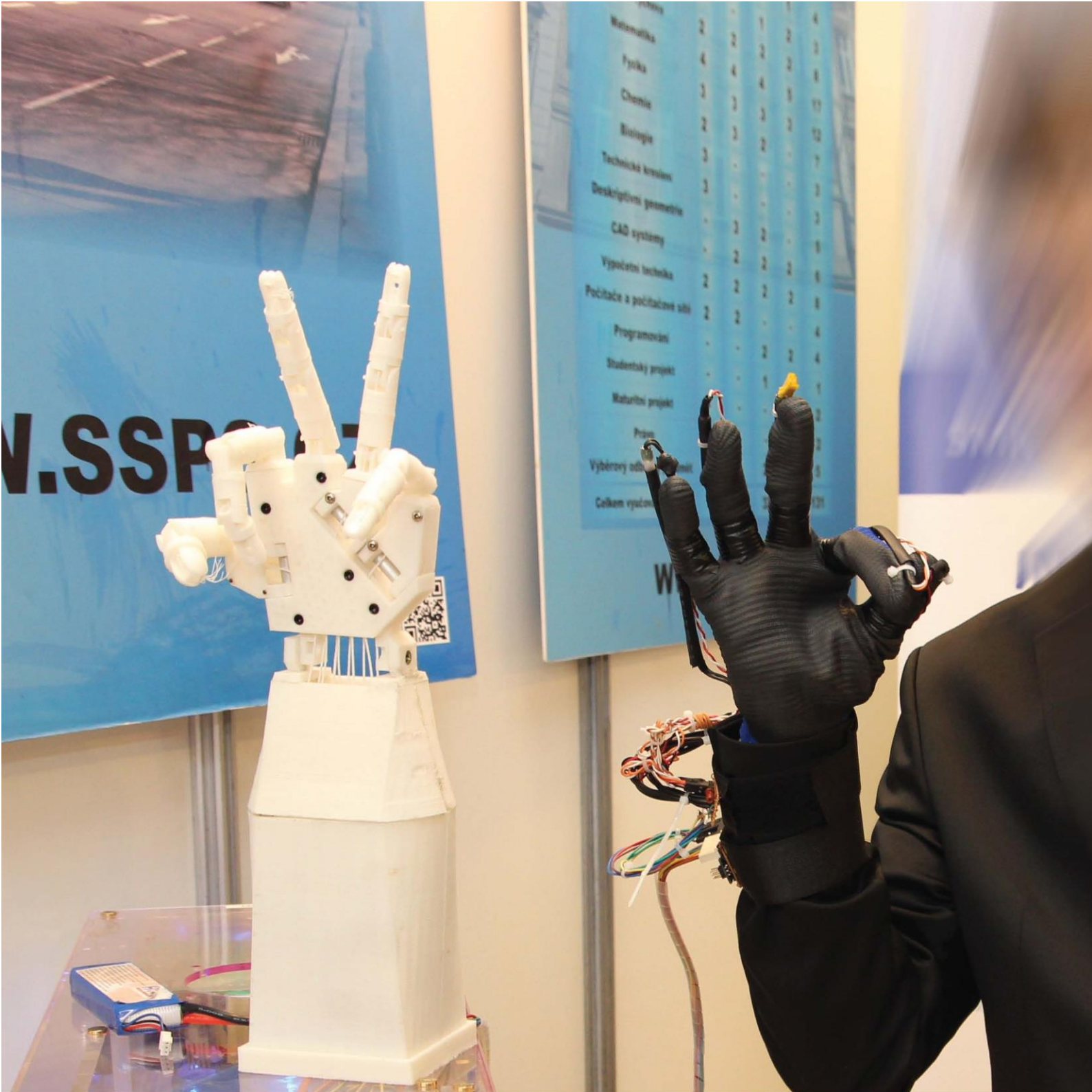

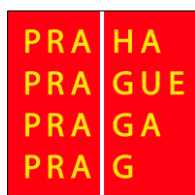
Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy hlavního města Prahy za školní rok 2016/2017

Magistrát hlavního města Prahy
Odbor školství a mládeže

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze

ŠKOLNÍ ROK 2016/2017

H L A V N Í M Ě S T O P R A H A
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
ODBOR ŠKOLSTVÍ A MLÁDEŽE

OBSAH

ÚVOD	7
I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	8
I.1 VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	9
I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti	9
I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ	9
I.1.3 Přehled o absolventech SŠ	10
I.1.4 Nezaměstnanost absolventů	11
I.2 NAPLŇOVÁNÍ PRIORITNÍCH CÍLŮ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	13
I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy	13
I.2.3 Prevence rizikového chování dětí a mládeže	14
I.2.4 Protidrogová prevence a prevence kriminality	22
I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	23
I.2.6 Multikulturní výchova, interkulturní vzdělávání a osvěta	23
I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy	26
I.3 VYŘIZOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ	27
I.4 PREZENTACE PRAŽSKÉHO ŠKOLSTVÍ NA VEŘEJNOSTI	27
I.5 REALIZACE PROJEKTŮ Z PROSTŘEDKŮ FONDŮ EU	30
II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	32
II.1 PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	35
II.2 ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	43
II.3 STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	52
PODPORA ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	73
II.4 KONZERVATOŘE	78
II.5 VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ	83
II.6 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI (VE ŠKOLÁCH ZŘIZOVANÝCH HL. M. PRAHOU)	90
II.7 JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	98
II.8 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	100
II.8.1 Základní umělecké vzdělávání	100
II.8.2 Zájmové vzdělávání	102
II.9 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ	107
II.9.1 Školská poradenská zařízení	107
II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení	111
II.9.3 Zařízení školního stravování	112
II.9.4 Školská účelová zařízení	113
II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání	113
II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy	114
II.10 PRACOVNÍCI VE ŠKOLSTVÍ, DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ	116
II.10.1 Počty pracovníků	116

II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků	116
II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků	117
II.10.4 Odměňování	117
II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků	120
II.11 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ REALIZOVANÉ STŘEDNÍMI A VYŠŠÍMI ODBORNÝMI ŠKOLAMI	123
III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	126
III.1 CELKOVÉ VÝDAJE NA ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ KRAJEM HL. M. PRAHA PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ	127
III.2 NEINVESTIČNÍ VÝDAJE ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH MČ HL. M. PRAHY PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ V ČLENĚNÍ NA VÝDAJE HRAZENÉ PROSTŘEDNICTVÍM KRAJSKÝCH NORMATIVŮ.....	134
III.3 CELKOVÁ VÝŠE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ POSKYTOVANÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA ČINNOST SOUKROMÉHO ŠKOLSTVÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	135
III.4 PŘÍMÉ VÝDAJE NA VZDĚLÁVÁNÍ NA DÍTĚ, ŽÁKA A STUDENTA U JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH KRAJEM HL. M. PRAHA	135
SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	136
SEZNAM GRAFŮ	136
SEZNAM TABULEK	136
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	139
SEZNAM ZDROJŮ	141
VYSVĚTLIVKY	142

ÚVOD

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hl. m. Praze za školní rok 2016/2017 je předkládána v souladu s § 10 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), a § 4 – 6 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů. Jejím zpracovatelem je odbor školství a mládeže MHMP.

Výroční zpráva hodnotí především stav a rozvoj jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy a podává informace o financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy. Při jejím zpracování byly kromě informací, se kterými přímo pracuje odbor školství a mládeže, využity údaje i dalších odborů MHMP, data z rejstříku škol a školských zařízení, ze statistických ročenek Českého statistického úřadu, statistik Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, podklady a informace Národního ústavu pro vzdělávání, České školní inspekce a další zdroje. V této souvislosti je nezbytné upozornění, že sběr dat neprovádějí výše uvedené subjekty totožnou metodikou a ke stejnému termínu, takže některé údaje proto nemusí vzájemně korespondovat. Určitá data, zejména počty dětí, žáků a studentů a počty škol a školských zařízení (dále jen „školy“), mohou být ovlivněna skutečností, že některé školy jsou sice zapsané a vykazované v rejstříku škol a školských zařízení, ale fyzicky nemají žádné děti, žáky a studenty. V takovém případě neodevzdávají výkonové statistické výkazy a nepromítnou se ve statistikách. Stejná situace by mohla nastat, pokud by některá škola neodevzdala výkaz v řádném termínu ke zpracování. Další nepřesnosti mohou nastat tím, že škola odevzdá samostatný výkaz za detašované pracoviště, takže se může promítnout v počtu škol dvakrát. Počty žáků a studentů zejména u středního a vyššího odborného vzdělávání mohou vykazovat rozdíly také podle hlediska statistického vykazování. Může být vykázán např. jiný počet žáků v tabulce o státním občanství a jiný v celkovém počtu žáků za konkrétní stupeň vzdělání. Tyto drobné rozdíly jsou dány tím, že do statistických ročenek se zadávají data z matrik, kde jeden žák nebo student může najednou studovat více oborů nebo se může vzdělávat v denní i jiné formě vzdělávání, může mít dvě státní občanství apod. To se týká zejména údajů uváděných ve statistických ročenkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Hlavní město Praha charakterizuje několik jedinečností, které určují mnohá specifika této metropole. Praha je předním centrem politiky, vzdělání, kultury a v neposlední řadě také ekonomiky, a proto má zvláštní postavení mezi všemi regiony na úrovni krajů a velkých krajských měst České republiky. Hlavní město Praha (HMP) má postavení kraje, ačkoliv z pohledu zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze je také statutárním městem – obcí, které je řízeno Zastupitelstvem hl. m. Prahy, Radou hl. m. Prahy v čele s primátorem hl. m. Prahy a Magistrem hl. m. Prahy.

HMP člení na 22 správních obvodů. V HMP se nachází celkem 57 městských částí, které jsou z hlediska samosprávného řízení autonomní, s vlastními volenými orgány. Z pohledu školství jsou tyto nejnižší jednotky členění města zřizovateli veřejných mateřských a základních škol. Naopak hlavní město jako celek z pozice kraje je zřizovatelem veřejných středních škol, vyšších odborných škol, konzervatoří a dalších specifických školských zařízení.

Praha je ekonomickým centrem, které je zcela dominantní v rámci celé České republiky. Díky tomu, že v Praze sídlí, kromě většiny orgánů státní správy, také většina finančních institucí, zahraničních firem a dalších významných institucí (například vysoké školy), je zde tvořen hrubý domácí produkt (HDP) okolo 25 %. HDP v Praze na jednoho obyvatele tvoří více jak 200 % HDP republikového průměru. Tyto významné ekonomické ukazatele dávají Praze výsadní postavení v rámci celé České republiky (ČR). Z hlediska trhu práce má HMP jedny z nejnižších hodnot míry nezaměstnanosti v celé ČR.

Z hlavních ekonomických ukazatelů, které vykazují tvorbu tzv. přidané hodnoty na území hl. m. Prahy, vyplývá, že po roce 1989 postupem let až do současnosti došlo zcela ke změně podílů všech odvětví. Odvětvová struktura ekonomiky se v Praze za posledních 26 let změnila tak, že se veškeré výrobní odvětví v Praze nachází v pouhých cca 15 %, kdežto ve zbylých 85 % je zastoupeno v terciárním sektoru – tj. v odvětví služeb. Taková změna charakteru odvětvové ekonomiky s sebou přináší specifika, se kterými se musí měnit i například struktura středního školství a vyššího odborného školství, které připravuje budoucí absolventy škol na profesní dráhu.

Bytová výstavba na území hl. m. Prahy se dlouhodobě orientuje na okraj Prahy a hlavně pak do zázemí města – do Středočeského kraje. Vysoká koncentrace bytové výstavby probíhá ještě v některých lokalitách vnitřní Prahy, kde se nachází plochy původně určené pro průmysl a nyní jsou postupně zastavovány novými bytovými komplexy. V oblastech nové bytové výstavby zaznívá potřeba zřídit zcela nové nebo zvýšit stávající kapacity škol a školských zařízení – primárně v segmentech předškolního a základního vzdělávání.

HMP je všeobecně pojímáno jako centrum školství. Od středního stupně vzdělávání se na území HMP nachází zvýšená koncentrace škol. Školy jsou vzhledem k území nerovnoměrně rozloženy. Praha má na svém území největší počet gymnázií i středních odborných škol ze všech ostatních regionů ČR. Ve školním roce 2016/2017 se ve všech pražských středních školách vzdělávalo 63.262 žáků.

Přední postavení má také HMP v případě vysokého školství – na území města se nachází nejvyšší počet vysokých škol v ČR.

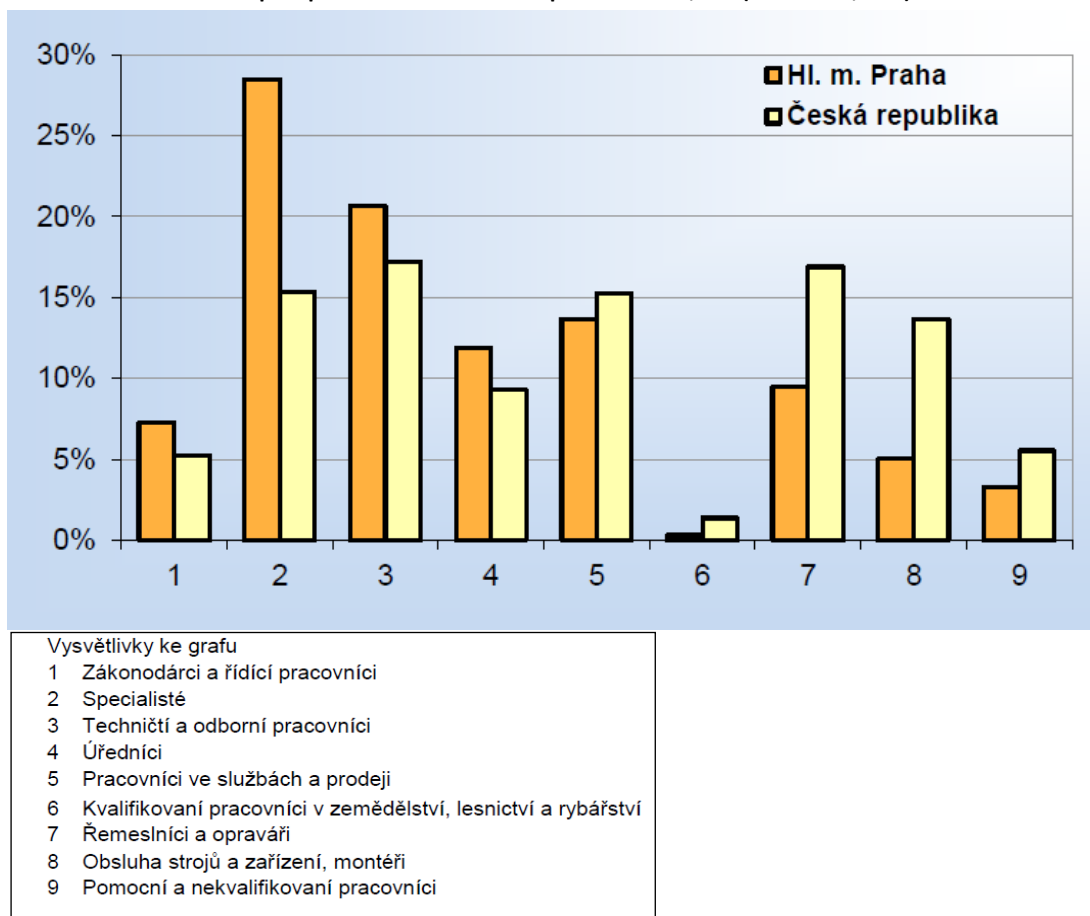
Praha je umístěna do centrální oblasti Čech, kam z hlediska pozemní dopravy jsou do města svedeny všechny dálniční a železniční sítě. Z tohoto pohledu je tak Praha významným spádovým dopravním uzlem pro všechny kraje ČR a také pro nejbližší okolní státy EU.

I.1 Vybrané charakteristiky vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti

Podíl obyvatelstva ve věku nad 15 let se středním vzděláním s maturitní zkouškou činí v hl. m. Praze 38 % (v ČR 36,9 %), s vysokoškolským vzděláním 43,1 % (v ČR 23,9 %). Mezi podstatné příčiny výrazného zastoupení obyvatel s vyššími stupni vzdělání patří rozsáhlá nabídka pracovních příležitostí a struktura zaměstnanosti v hl. m. Praze. Největší podíl představují specialisté a techničtí a odborní pracovníci, dále pracovníci ve službách a prodeji a úředníci. Marginální skupinou jsou kvalifikovaní zaměstnanci v zemědělství, lesnictví a rybářství. Specifickou roli hlavního města potvrzuje zejména rozdíl mezi Prahou a ČR ve skupině Specialisté a skupině Obsluha strojů a zařízení, montéři.

- Graf č. 1: Zastoupení profesních tříd v Praze - podle CZ-ISCO, v % (VŠPS 2016, ČSÚ)

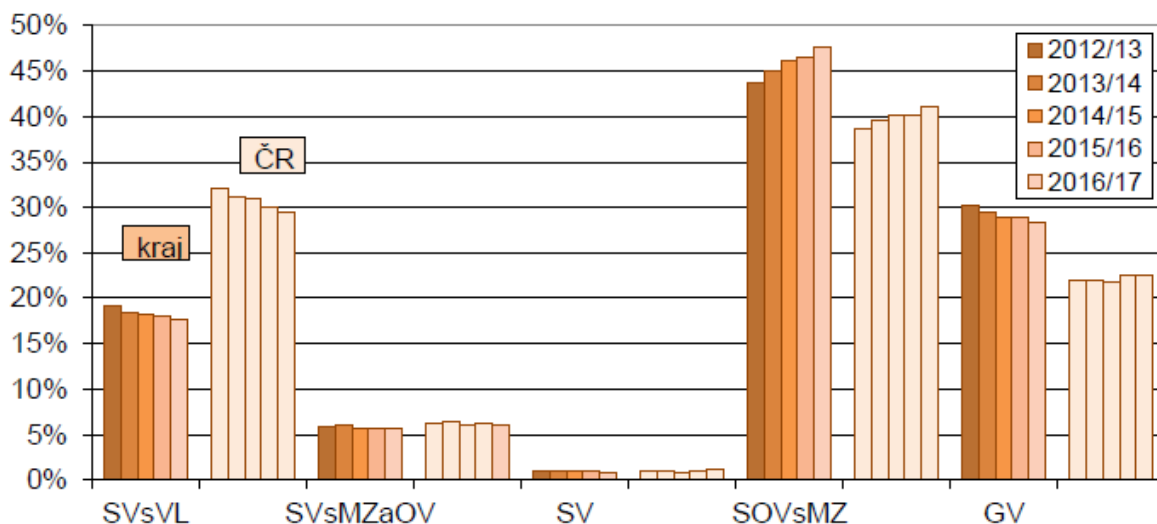

Zdroj: NÚV, http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Krajsky_web/Zakladni_info/01_Praha_zakl_ukazatele17.pdf

I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ

V porovnání s ČR je pro hl. m. Prahu charakteristický výrazně nižší podíl nově přijímaných do středního vzdělávání s výučním listem (17,7 % oproti 29,4 %) a naopak vyšší podíl nově přijímaných do gymnaziálního vzdělávání (28,3 % proti 22,5 %) a středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (47,6 % proti 41 %). Procentní zastoupení nově přijatých do středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou zahrnujícího odborný výcvik se oproti školnímu roku 2015/2016 v zásadě nezměnil a je srovnatelný s celorepublikovým průměrem (5,6 % proti 6,0 %). Podíl žáků v oborech poskytujících střední vzdělání, které není ukončeno výučním listem ani maturitou, je stejně jako v minulých letech minimální (0,8 %) a hlásí se na ně hlavně žáci praktických škol.

• Graf č. 2: Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium

Zdroj: NÚV, Přehled o nově přijímaných žácích, dostupné na internetové adrese:

http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Krajsky_web/Zaci_a_absolventi/01_Praha_zaci_abs_2016_17.pdf

Vývoj celkového počtu nově přijímaných žáků do středního vzdělávání měl od školního roku 2010/2011 do školního roku 2013/2014 postupnou klesající tendenci. Ve školním roce 2014/2015 lze zaznamenat mírné zvýšení celkového počtu přijímaných žáků – celkem o 154 žáků. Celkový počet žáků v denním studiu v HMP ve školním roce 2016/2017 byl oproti školnímu roku 2015/2016 vyšší o 399 žáků. Lze nadále předpokládat, že v následujících letech bude opět narůstat počet přijímaných žáků do středního vzdělávání, a to díky silnějším populačním ročníkům, které budou postupně přecházet do středních škol po absolvování povinné školní docházky.

• Tab. č. 1: Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium

hl. m. Praha	SVsVL	SVsMZaOV	SV	SOVsMZ	GV	celkem
2010/2011	2 686	997	177	6 593	3 820	14 273
2011/2012	2 638	886	165	5 991	3 843	13 523
2012/2013	2 545	780	138	5 819	4 032	13 314
2013/2014	2 413	793	139	5 887	3 848	13 080
2014/2015	2 421	755	128	6 114	3 816	13 234
2015/2016	2 479	793	126	6 411	3 993	13 802
2016/2017	2 518	800	109	6 760	4 014	14 201

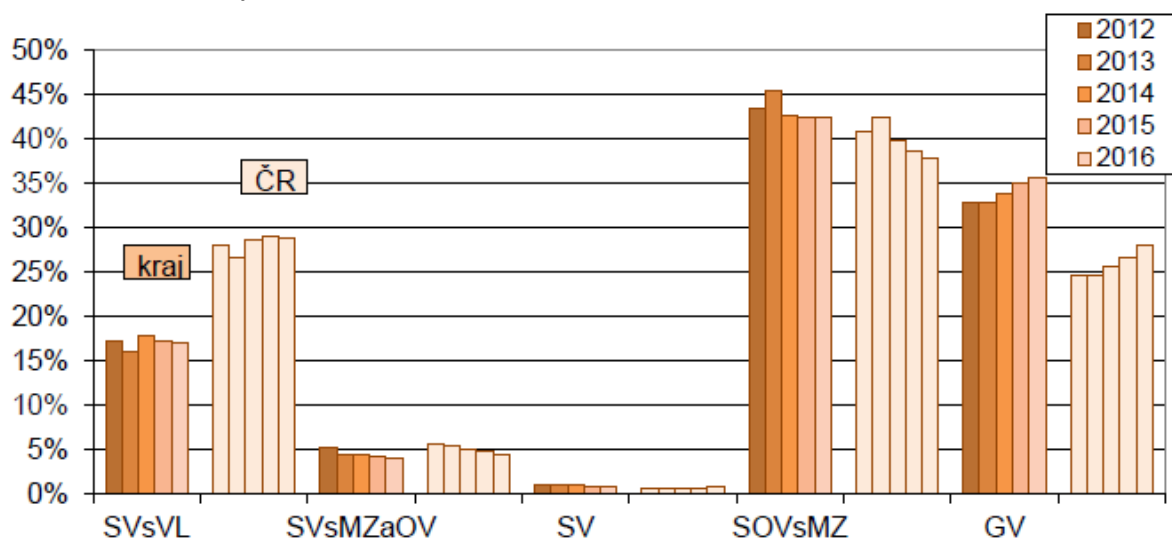
Zdroj: NÚV, Přehled o nově přijímaných žácích, dostupné na internetové adrese:

http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Krajsky_web/Zaci_a_absolventi/01_Praha_zaci_abs_2016_17.pdf

I.1.3 Přehled o absolventech SŠ

V Praze stále převládá vyšší podíl absolventů se středním odborným vzděláním s maturitní zkouškou. Jejich podíl činil ve školním roce 2016/2017 42,4 % v porovnání s průměrným podílem těchto absolventů v ČR 37,9 % je patrný nadprůměr o několik procentních bodů. V porovnání s ČR je v Praze výrazně nižší podíl absolventů středního vzdělání s výučním listem (17,2 % oproti 28,8 %) a naopak vyšší podíl absolventů gymnaziálního vzdělávání (35,6 % oproti 28,1 %). Podíly absolventů gymnaziálního vzdělávání od roku 2010 sice mírně rostou, avšak celkový počet absolventů v každém sledovaném roce postupně klesá. V následujícím grafu jsou patrné jednotlivé podíly absolventů středních škol od roku 2011 do roku 2016. Barevné sloupce označují vývoj v Praze, sloupce nevybarvené jsou pak průměrné podíly absolventů za celou ČR.

• Graf č. 3: Podíly absolventů SŠ – denní studium

Zdroj: NÚV, Přehled o nově přijímaných žácích, dostupné na internetové adrese:

http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Krajsky_web/Zaci_a_absolventi/01_Praha_zaci_abs_2016_17.pdf

Vývoj počtu absolventů jednotlivých kategorií vzdělání je úzce svázán s vývojem počtu nově přijímaných. Počty absolventů v absolutních číslech podává následující tabulka.

• Tab. č. 2: Počty absolventů v kraji – denní studium

hl. m. Praha	SVsVL	SvsMZaOV	SV	SOVsMZ	GV	celkem
2010	2 053	857	110	5 846	3 779	12 645
2011	2 141	704	111	5 251	3 639	11 846
2012	2 050	622	124	5 145	3 896	11 837
2013	1 795	493	110	5 050	3 662	11 110
2014	1 805	450	108	4 288	3 411	10 062
2015	1 654	413	89	4 094	3 377	9 627
2016	1 555	366	68	3 846	3 227	9 062

Zdroj: NÚV, Přehled o nově přijímaných žácích, dostupné na internetové adrese:

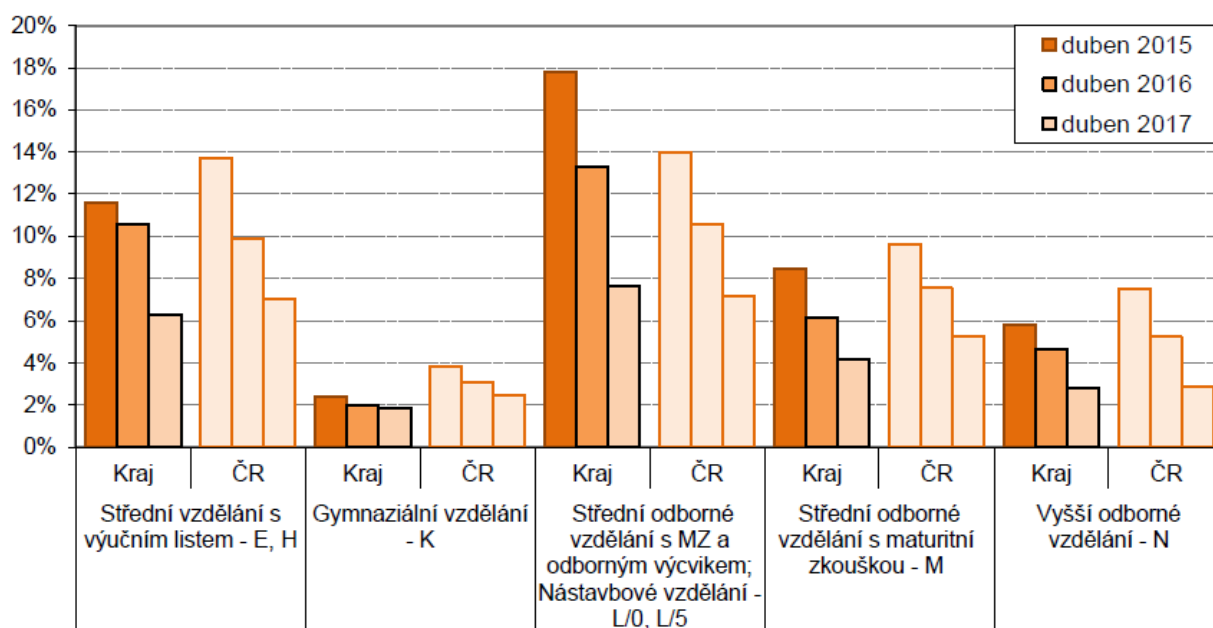
http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Krajsky_web/Zaci_a_absolventi/01_Praha_zaci_abs_2016_17.pdf

I.1.4 Nezaměstnanost absolventů

Míra nezaměstnanosti absolventů je dána poměrem počtu nezaměstnaných absolventů dané kategorie vzdělání či skupiny oborů k celkovému počtu absolventů (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i příp. pokračujících dále ve vzdělávání) dané kategorie vzdělání či skupiny oborů. Hodnota míry nezaměstnanosti absolventů vyjadřuje, kolik procent absolventů dané kategorie vzdělání, příp. skupiny oborů, zůstalo k 30. 4. následujícího roku bez zaměstnání.

Míry nezaměstnanosti absolventů v HMP, uvedené dále podle dosaženého vzdělání, zaznamenaly v dubnu 2017 výrazný pokles. Na jaře roku 2017 vykazovali absolventi vyšších odborných škol a gymnázií nižší míry nezaměstnanosti (1,9 % respektive 2,8 %). Nižší míru nezaměstnanosti vykazali také absolventi středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (bez praktického výcviku – 4,1 %). V dubnu 2017 (oproti předchozímu roku) výrazně nižší míry nezaměstnanosti vykazali také absolventi středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem (7,7 %) a také absolventi středního odborného vzdělání s výučním listem (7,2 %).

- Graf č. 4: Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2017) – denní studium

Zdroj: NÚV, http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Krajaky_web/Nezamestnanost/01_PrahaNZ_2017.pdf

Nezaměstnanost absolventů škol je potřebné interpretovat jako relativní ukazatel. Absolutní ukazatel míry nezaměstnanosti absolventů škol je totiž při porovnání situace absolventů na trhu práce v rámci jednotlivých kategorií vzdělání a skupin zavádějící. Je proto nutné při výpočtu míry nezaměstnanosti absolventů vztahovat počty nezaměstnaných k počtům absolventů škol jednotlivých krajů. Je nutné tak sledovat počty nezaměstnaných absolventů podle kraje, ve kterém absolvent školy studoval a ne podle parametru, kde je absolvent školy registrován jako uchazeč o zaměstnání.

I.2 Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy

Na podporu rozvoje vzdělávací soustavy, volnočasových aktivit, sportu a tělovýchovy je v hl. m. Praze každoročně využívána grantová politika.

Celoměstské programy podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy

Rada HMP vyhlašuje každoročně Celoměstské programy podpory vzdělávání, které zaměřuje na závažné tematické okruhy. Na rok 2017 bylo v rámci grantového řízení vyhlášeno pět grantových programů:

- Program č. 1 na podporu rozvoje vzdělanosti, spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými institucemi a nestátními neziskovými organizacemi a na podporu vzdělávání managementu a pedagogických pracovníků škol a školských zařízení na území hlavního města Prahy,
- Program č. 2 na podporu vzdělávání dětí, žáků a studentů,
- Program č. 3 na podporu rozvoje škol zřízených hlavním městem Prahou,
- Program č. 4 na podporu rozvoje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami,
- Program č. 5 prevence sociálního vyloučení ve školách zřízených hlavním městem Prahou,
- Program č. 6 na podporu vzdělávání seniorů na území hlavního města Prahy.

Program na podporu rozvoje škol zřízených hl. m. Prahou se členil na 4 subprogramy: Projekt LINGVA, Skupinové studijní pobyty v zahraničí, Zahraniční praxe žáků a studentů středních škol (SOŠ, SOU s výjimkou gymnázií), konzervatoří a vyšších odborných škol a Zahraniční prezentace základních uměleckých škol.

Ke dni ukončení přijímání žádostí bylo podáno 396 projektů, ze kterých Komise Rady HMP pro udělování grantů k celoměstským programům podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy vybrala a doporučila Radě HMP ke schválení 293 žádostí v celkové finanční výši 23 474,6 tis. Kč.

Cílem grantové politiky hl. m. Prahy v oblasti vzdělávání není pouze řešení aktuálních problémů, ale významnou měrou i cílené řešení dlouhodobých a přetrvávajících úkolů, především v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými pracovišti a v dalších prioritních oblastech.

Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže

Hl. m. Praha podporuje volnočasové aktivity od roku 1994 každoročně vypisovanými Celoměstskými programy podpory využití volného času dětí a mládeže na území HMP. Na rok 2017 bylo v oblasti volného času dětí a mládeže vyhlášeno šest grantových programů určených pro nestátní neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží ve volném čase a jeden program určený pro pražské domy dětí a mládeže (střediska volného času). Cílem je systematické vytváření základních podmínek pro činnost s dětmi a mládeží ve volném čase a rozvoj zájmového vzdělávání na území Prahy. Granty plní podstatnou roli jak při zajištění finančně náročného chodu jednotlivých dětských a mládežnických oddílů, kroužků a klubů, tak jejich prostřednictvím může být realizováno široké spektrum akcí určených členům organizací, pravidelným účastníkům nabídky volnočasových aktivit, neorganizovaným dětem, mládeži i široké veřejnosti. Z prostředků hl. m. Prahy byla v rámci Celoměstských programů v roce 2017 využita částka ve výši 32 744 000 Kč na 1 094 projektů.

Vyhlášené programy pro nestátní neziskové organizace na rok 2017:

- I. Prostorové zajištění činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase
- II. Prázdninová činnost s dětmi a mládeží (II/a, II/b, II/c)
- III. Akce ve volném čase pro děti a mládež na území hl. m. Prahy (III/a, III/b)
- IV. Volnočasové kluby pro neorganizované děti a mládež
- V. Krátkodobé akce pro děti a mládež mimo území hl. m. Prahy
- VI. Podpora účasti na prezentačních a soutěžních akcích v zahraničí

Vyhlášený program pro domy dětí a mládeže na rok 2017:

- VII. Podpora akcí a aktivit SVČ pro děti a mládež ve volném čase (VII/a, VII/b, VII/c, VII/d)

Vyhlášený program pro neformální skupiny mládeže na rok 2017:

- VIII. Můj Nápad

Další formou podpory je přidělení partnerství hl. m. Prahy při akcích v oblasti volného času dětí a mládeže. V roce 2017 bylo podpořeno celkem 28 žádostí od 16 žadatelů v celkové výši 1,915 mil. Kč. V rámci mimo grantové podpory bylo podpořeno 8 žádostí od 7 žadatelů v celkové výši 1,531 mil. Kč.

Podpora sportu

Usnesením Rady hl. m. Prahy č. 1911 ze dne 16. 8. 2016 byly vyhlášeny Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy na rok 2017 v hl. m. Praze.

Hlavním cílem Celoměstských programů je systematické zlepšování podmínek pro rozvoj sportu a tělovýchovy a zkvalitnění organizace sportovních akcí v hl. m. Praze. Při přípravě programů se vychází z aktuálních potřeb sportovní veřejnosti a organizací působících v oblasti sportu.

Programy jsou rozčleněny do čtyř okruhů, pokračuje rozvoj dětského a mládežnického soutěžního sportu, podpora investic do stávající sportovní infrastruktura i na výstavbu nových sportovních zařízení, podpora úhrady za provoz, podpora sportovních akcí i nesoutěžního sportu.

Určení programů a okruh žadatelů je charakterizován v obecných podmínkách a u jednotlivých programů.

Prvním programem pokračuje podpora systémového rozvoje jednotlivých sportovních odvětví v hl. m. Praze prostřednictvím odměn pro trenéry, příspěvkem na materiální vybavení, příspěvkem na vzdělávání trenérů a úhradu lékařských prohlídek. Program je určen pro dětské a mládežnické kategorie konkrétních sportů.

Do okruhu programů pro rozvoj sportovní infrastruktury jsou začleněny programy na zajištění provozu tělovýchovných zařízení, na rekonstrukci a modernizaci sportovišť, na technologická zkvalitnění plaveckých bazénů a zimních stadionů a zkvalitnění povrchů sportovišť.

Podpoře sportovních akcí od mezinárodního po celopražský význam je věnován samostatný okruh programů.

Na podporu nesoutěžních aktivit je určen program pro projekty celoročního charakteru.

Pro programy vyhlášené na rok 2017 byly 2 uzávěrky. Elektronický formulář žádosti pro rok 2017 se dále zdokonalil, byl obohacen např. o rozpočet projektu.

V rámci Celoměstských programů podpory sportu a tělovýchovy v hl. m. Praze na rok 2017 bylo podáno celkem 1290 projektů s celkovými požadavky ve výši 2 347 724 283 Kč. Z toho bylo podpořeno 719 projektů v celkovém objemu 430 000 tis. Kč.

Nejvyšší možná dotace 15 mil. Kč byla schválena na investiční akci Dostavba a stavební úpravy fotbalového areálu pro Sportovní klub Motorlet Praha, spolek, kdy finance budou uvolňovány postupně, v roce 2017 10 mil. a v roce 2018 5 mil. Kč. Dalšími významnými investičními akcemi, které byly podpořeny, jsou dotace 10 mil. Kč pro Tělocvičnou jednotu Sokol Vinoř na Výstavbu budovy s kabinami, šatnami ve fotbalovém areálu, 10 mil. Kč pro SK Uhelné sklady na Multifunkční sportovní halu, 10 mil. Kč pro Sportovní klub bojových umění Hostivař, z.s. na přístavbu tělocvičny.

Mezi nejvýznamnější sportovní akce podpořené hl. m. Prahou v roce 2017 patří:

ME žen v basketbale 2017, Světový pohár ve vodním slalomu 2017, Mistrovství světa na ploché dráze pro rok 2017 - FIM Speedway Grand Prix, Laver Cup, 104. Primátorské osmiveslice, Prague Handball Cup 2017, mezinárodní turnaj v házené mládeže, Memoriál Josefa Odložila 2017, 24. ročník mezinárodních atletických závodů, Mezinárodní Velikonoční turnaj mládeže v basketbalu, 20. ročník, Grand Prix Praha 2017 – akce RunCzech a mnoho dalších.

V roce 2017 bylo započato s realizací projektu vybudování fitparků v jednotlivých městských částech hl. m. Prahy za spolupráce s Českým olympijským výborem. Projektu se účastní 55 městských částí, kterým bylo přiděleno celkem 33 mil. Kč, na každou městskou část 600 tis. Kč. V příslušném usnesení byla schválena závazná podoba fitparků, které Praha vybaví jednotnými vstupními cedulemi.

Vzhledem k nedobrému stavu mnoha pražských sportovišť bylo rozhodnuto vyčlenit mimořádné finanční prostředky z rezervy rozpočtu k pokrytí nejzásadnějších havarijních stavů a nutných rekonstrukcí. Celkem 129 mil. Kč bylo přiděleno jednotlivým městským částem na rekonstrukce sportovišť v jejich majetku. Za největší lze jmenovat 9 mil. pro Městskou část Praha 13 na rekonstrukci pěti veřejně přístupných víceúčelových sportovních hřišť nebo 8 mil. Kč pro Městskou část Praha 4 na rekonstrukci školního sportoviště při ZŠ Jeremenkova. Dále bylo přiděleno 28 mil. Kč sportovním klubům na odstranění havárií a nutné rekonstrukce sportovišť. K nejvýznamnějším patří rekonstrukce tribuny v softbalovém areálu Softbalového klubu Joudrs Praha, Výstavba multifunkční sportovní haly v areálu Tělovýchovné jednoty Tatran Střešovice, z. s. nebo dostavba sportovní haly Tělocvičné jednoty Kobylisy, z.s.

Odbor SVC zabezpečil na základě loňské dobré zkušenosti pronájem a provozování kluziště na Letné pro veřejnost Prahy, které je poskytováno zájemcům zdarma. Jeho provoz včetně bohatého programu je naplánován na období 1. 12. 2017 až 18. 2. 2018.

Během zimního období byl v provozu Ski park Chuchle, venkovní běžecká dráha s nabídkou běžeckého lyžování, na který Praha přispěla pořízením sněhového děla a rolby. Každoročně přispívá na provoz parku.

I v roce 2017 bude pokračovat na závěr roku po Vánocích projekt Týden sportu zdarma, který nabízí Pražanům vstup do nejrůznějších pražských sportovišť.

V červnu 2017 se konaly Hry VIII. letní olympiády dětí a mládeže 2017 v Jihomoravském kraji. Za hl. m. Prahu soutěžilo celkem 272 dětí, které se nominovaly do všech 23 vyhlášených disciplín. O dětské a částečně mládežnické sportovce se staralo 54 trenérů. Reprezentace hl. m. Prahy byla úspěšná téměř ve všech disciplínách a v celkovém hodnocení krajů získala 2. místo.

I.2.3 Prevence rizikového chování dětí a mládeže

Podpora realizace programů primární prevence ve školách a školských zařízeních

Školská primární prevence rizikového chování (dále jen PPRCH) je zahrnuta do protidrogové politiky hlavního města Prahy. Realizace primární prevence rizikového chování na území hl. m. Prahy vychází z Koncepce primární prevence rizikového chování v hlavním městě Praze na období 2014 až 2020, která byla schválena Zastupitelstvem HMP usnesením číslo 37/25 ze dne 27. 3. 2014. Na tuto koncepci navazují akční plány na dvouletá období. V roce 2017 byl Radou hl. m. Prahy schválen Akční

plán školské primární prevence rizikového chování v hlavním městě Praze na rok 2017 s výhledem pro rok 2018.

Školská PPRCH je zaměřena zejména na prevenci šikany, gamblingu, užívání drog, alkoholu a tabáku, týrání a zneužívání, poruch příjmu potravy, sexuálně rizikového chování, rasismu a xenofobie, rizikového chování v dopravě a dalších druhů rizikového chování dětí a mládeže. Prevence je primárně cílena na děti a mládež na všech typech pražských škol a sekundárně zejména na pedagogy a rodiče.

Hlavním cílem školské PPRCH v hl. m. Praze je předcházení výskytu rizikového chování ve školách a školských zařízeních, zamezování jeho dalšímu rozvoji, případně alespoň oddálení výskytu rizikového chování do co nejpozdějšího věku žáků. K naplňování tohoto cíle významně přispívá vzdělávání pedagogů v oblasti primární prevence a realizace preventivních programů ve školách a školských zařízeních.

Realizace programů primární prevence rizikového chování je v pražských školách finančně podporována zejména z rozpočtu hl. m. Prahy, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a městských částí hl. m. Prahy.

Hlavním cílem a účelem Grantového programu hlavního města Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních je podpora realizace efektivní primární prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence. Zajišťovateli primární prevence mohou být jak samy školy a školská zařízení, tak organizace působící v oblasti primární prevence rizikového chování.

• **Tabulka č. 3**

I. Akreditované vzdělávání v oblasti primární prevence rizikového chování pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení	Celkový počet projektů	89
	Celkový počet podpořených projektů	83
	Požadovaná částka	1 618 156 Kč
	Navržená částka	1 183 600 Kč
II. Komplexní programy všeobecné specifické primární prevence rizikového chování realizované ve školách	Celkový počet projektů	160
	Celkový počet podpořených projektů	152
	Požadovaná částka	6 955 105 Kč
	Navržená částka	4 298 100 Kč
III. Programy všeobecné a selektivní primární prevence pro školská zařízení a speciální školy	Celkový počet projektů	12
	Celkový počet podpořených projektů	11
	Požadovaná částka	1 474 100 Kč
	Navržená částka	1 135 700 Kč
IV. Programy všeobecné, selektivní a indikované primární prevence ve školách realizované nestátními neziskovými organizacemi.	Celkový počet projektů	10
	Celkový počet podpořených projektů	7
	Požadovaná částka	3 895 204 Kč
	Navržená částka	2 682 600 Kč
Celkový počet projektů		271
Počet podpořených projektů		253
Počet nepodpořených projektů		18
Požadovaná částka		13 942 565 Kč
Přidělená částka		11 000 000 Kč

Zdroj: MHMP, oddělení prevence odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence

Dotační program MŠMT Bezpečné klima - podpořené projekty s působností v hl. m. Praze• **Tabulka č. 4**

Typ žadatelů	Finanční prostředky v Kč	Počet projektů podaných	Počet projektů podpořených
Školy	1 225 017	23	19

Zdroj: MHMP, oddělení prevence odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence

Rozhodnutí RHMP a ZHMP o uvolnění finančních prostředků na specifickou primární prevenci rizikového chování:

- usnesení RHMP č. 676 ze dne 28. 3. 2017 k návrhu na financování projektů specifické primární prevence v rámci Grantového programu hlavního města Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních
- usnesení ZHMP číslo 26/39 ze dne 27. 4. 2017 k návrhu na financování projektů specifické primární prevence v rámci Grantového programu hlavního města Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních pro rok 2017

Dotační program MŠMT pro oblast primární prevence rizikového chování - podpořené projekty s krajskou působností• **Tabulka č. 5**

Typ žadatelů	Finanční prostředky v Kč	Počet projektů podaných	Počet projektů podpořených
Školy	450 456	10	5
Organizace	3 346 306	26	20
Pedagogicko-psychologické poradny	222 153	2	1
Celkem	4 018 915	38	26

Zdroj: MHMP, oddělení prevence odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence

Dotazníkové šetření rizikového chování u žáků pražských škol

Sběr dat proběhl v listopadu 2016 prostřednictvím elektronického dotazníku vyplněného respondenty v průběhu vyučování. Šetření realizovalo Centrum sociálních služeb Praha spolu s Magistrátem hl. m. Prahy a agenturou MEDIAN, s. r. o., která provedla statistické zpracování dat. Šetření se zaměřovalo na výskyt jednotlivých druhů rizikového chování u studentů a žáků základních a středních škol v Praze. Před analýzou dat proběhla několikanásobná kontrola reliability odpovědí, při které bylo 4 239 dotazníků vyřazeno. Vzorek byl tedy 18 580 respondentů ve věku 11 až 21 let. Data byla dále převážena dle počtu žáků v jednotlivých ročnících a složení ročníku dle pohlaví.

Záškoláctví

Záškoláctví se vyskytuje ve zvýšené míře na druhém stupni základní škol a graduje ve věku středoškolského studia. V tomto období dospívání jedince až zletilosti je obtížné udržet pravidla zakotvená ve školním řádu a zaměřená vůči záškoláctví. Příčinou záškoláctví může být nepřiměřené řešení konfliktních situací ve škole nebo v rodině, školní neúspěšnost nebo úzkost a strach ze školy. Žáci vyšších ročníků středních škol začínají v rámci svého osamostatňování a snahy o finanční nezávislost také chodit na brigády, a to často místo školy.

Na ZŠ bylo alespoň jednou za školou 5,2 % žáků 6. a 7. tříd a 12 % žáků 8. a 9. tříd. Na SŠ bylo alespoň jednou za školou 30,1 % žáků 1. a 2. ročníků a 54,1 % žáků 3. a 4. ročníků.

Pravidelně, skoro každý týden bylo za školou na ZŠ 0,1 % žáků 6. a 7. tříd a 0,2 % žáků 8. a 9. tříd. Na SŠ bylo pravidelně za školou 1 % žáků 1. a 2. ročníků a 3,3 % žáků 3. a 4. ročníků.

Užívání návykových látek

Mezi návykové látky patří alkohol, tabák, omamné a psychotropní látky a jiné látky s psychoaktivními účinky, jejichž užívání může vést nebo se podílet na vzniku a rozvoji duševních poruch a poruch chování. V oblasti užívání návykových látek je nejrozšířenější konzumace alkoholu.

Alkohol

České děti jsou v konzumaci alkoholu na špičce mezi evropskými zeměmi. Nejčastěji sahají k alkoholu na nátlak vrstevníků, kdo nepije, nepatří do skupiny, je out. Mezi mladistvými, ale i v celé společnosti, je vysoká tolerance ke konzumaci alkoholu. Část dětí konzumací alkoholu řeší své problémy. Alkohol je pro děti snadno dostupný a jeho cena je často nižší, než u nealkoholických nápojů.

Mezi žáky šestých a sedmých tříd ZŠ ho vyzkoušelo alespoň jednou v uplynulém roce 39,3 % žáků, mezi žáky osmých a devátých tříd už 65,3 % a v prvních dvou ročnících SŠ 85,3 %. Mezi žáky šestých a sedmých tříd ZŠ pravidelně, skoro každý týden pilo alkohol v uplynulém roce 0,4 % žáků, mezi žáky osmých a devátých tříd 1,9 %, v prvních dvou ročnících SŠ už pravidelně pilo alkohol 11,8 % žáků a ve 3. a 4. ročníku 24,7 % žáků.

To, že byli v minulém roce alespoň jednou opilí, uvedla 4,3 % žáků z 6. a 7. tříd, zatímco v 8. a 9. třídách už 22,4 % žáků. Na SŠ uvedlo, že byli alespoň jednou opilí 59,5 % žáků 1. a 2. ročníků. Pravidelně, skoro každý týden bylo opilych 0,1 % žáků z 6. a 7. tříd ZŠ a 0,7 % žáků z 8. a 9. tříd. Na SŠ bylo pravidelně opilych 5,7 % žáků 1. a 2. ročníků, v 3. a 4. ročníku 11,9 % žáků.

Tabák

Mezi žáky šestých a sedmých tříd ZŠ v uplynulém roce alespoň jednou kouřilo 9,5 % žáků, mezi žáky osmých a devátých tříd už 28,8 % a v prvních dvou ročnících SŠ 53,3 % žáků. Denně, nebo téměř každý den, kouřilo 0,4 % žáků z 6. a 7. tříd ZŠ a 2,8 % žáků z 8. a 9. tříd. Na SŠ denně, nebo téměř každý den kouřilo 15 % žáků 1. a 2. ročníků, v 3. a 4. ročníku 22,3 % žáků.

Marihuana, hašiš

Marihuanu nebo hašiš alespoň jednou užilo v uplynulém školním roce 23,1 % respondentů. Z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 1,9 % žáků, z 8. a 9. tříd 10,3 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ už 34,5 % žáků a z 3. a 4. ročníků 44,1 % žáků. Pravidelně, skoro každý týden užilo marihuanu nebo hašiš 0,1 % žáků z 6. a 7. tříd ZŠ a 0,6 % žáků z 8. a 9. tříd. Na SŠ pravidelně, skoro každý týden užilo marihuanu nebo hašiš 3,1 % žáků 1. a 2. ročníků, v 3. a 4. ročníku 3,9 % žáků.

Ostatní návykové látky

Jinou návykovou látku (mimo alkohol, cigarety a marihuanu) alespoň jednou v uplynulém roce užilo 11,4 % respondentů, z toho z 6. a 7. tříd ZŠ to byla 3 % žáků, z 8. a 9. tříd 8,2 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 15,7 % žáků a z 3. a 4. ročníků 18 % žáků. Prevalence roste s přechodem na střední školu. Nejčastěji užívanými látkami jsou extáze, léky na uklidnění, sedativa bez doporučení lékaře, anabolické steroidy a alkohol spolu s léky.

Se svými rodiči se bavilo v posledním roce o návykových látkách a závislostech 56,1 % respondentů, z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 44 % žáků, z 8. a 9. tříd 56,2 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 61,8 % žáků a z 3. a 4. ročníků 60,6 % žáků.

Agresivní chování

Agresivní chování se objevuje ve školách nejen u žáků, ale také u pedagogů. Jednoznačně nejrozšířenější formou agresivního chování je slovní agrese. Agresivita ve třídě výrazně ztěžuje výuku a zhoršuje klima ve třídě. Agresivní chování žáků má velký vliv na spokojenost pedagoga s jeho profesí i na jeho duševní pohodu, která se může zpátky odrážet i v jeho chování.

Slovní napadení

Nejrozšířenější je mezi dětmi a dospívajícími slovní napadení, se kterým se v posledním roce setkalo alespoň jednou 62,1 % respondentů. Z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 62,7 % žáků, z 8. a 9. tříd 65,7 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 61,5 % žáků a z 3. a 4. ročníků 58 % žáků. Pravidelně, skoro každý týden, se se slovním napadením setkalo 4,3 % žáků z 6. a 7. tříd ZŠ a 8,2 % žáků z 8. a 9. tříd. Na SŠ se pravidelně, skoro každý týden se slovním napadením setkalo 9 % žáků 1. a 2. ročníků, v 3. a 4. ročníku 9,9 % žáků. 67,7 % respondentů přiznalo, že někdy slovně napadlo spolužáka či spolužačku. Pravidelně, skoro každý týden slovně napadlo spolužáka 3,4 % žáků z 6. a 7. tříd ZŠ a 5,7 % žáků z 8. a 9. tříd. Na SŠ pravidelně, skoro každý týden, napadlo spolužáka 5,6 % žáků 1. a 2. ročníků, v 3. a 4. ročníku 6,5 % žáků.

Fyzické napadení

S fyzickým napadením se v posledním roce alespoň jednou setkalo 21, 6% respondentů. Z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 26,8 % žáků, z 8. a 9. tříd 25,9 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 18,9 % žáků a z 3. a 4. ročníků 15 % žáků. Pravidelně, skoro každý týden se s fyzickým napadením setkalo 1,5 % žáků z 6. a 7. tříd ZŠ a 1,6 % žáků z 8. a 9. tříd. Na SŠ se pravidelně, skoro každý týden s fyzickým napadením setkalo 1,3 % žáků 1. a 2. ročníků, v 3. a 4. ročníku 1,4 % žáků.

Slovní napadení pedagoga (nadávání, urážení) ze strany žáka

23,2 % respondentů v posledním roce alespoň jednou slovně napadlo pedagoga, z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 13,9 % žáků, z 8. a 9. tříd 26,3 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 26,9 % žáků a z 3. a 4. ročníků 24,1 % žáků. Pravidelně, skoro každý týden slovně napadlo pedagoga 0,6 % žáků z 6. a 7. tříd ZŠ a 1,5 % žáků z 8. a 9. tříd. Na SŠ se pravidelně, skoro každý týden slovně napadlo pedagoga 1,4 % žáků 1. a 2. ročníků, v 3. a 4. ročníku 1,5 % žáků.

Fyzické napadení pedagoga ze strany žáka

0,8 % respondentů v poslední době alespoň jednou fyzicky napadlo pedagoga, z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 0,7 % žáků, z 8. a 9. tříd 1 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 0,9 % žáků a z 3. a 4. ročníků 0,7 % žáků.

Slovní ponižení žáka pedagogem

44,3 % respondentů uvádí, že bylo v posledním roce alespoň jednou zesměšněno nebo poniženo pedagogem, z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 31,8 % žáků, z 8. a 9. tříd 43,2 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 49,7 % žáků a z 3. a 4. ročníků 51,2 % žáků. Opakovaně, několikrát za rok bylo v uplynulém roce zesměšněno nebo poniženo pedagogem 4,3 % žáků z 6. a 7. tříd ZŠ a 7,7 % žáků z 8. a 9. tříd. Na SŠ bylo opakovaně, několikrát za rok v uplynulém roce zesměšněno nebo poniženo pedagogem 9,4 % žáků 1. a 2. ročníků, v 3. a 4. ročníku 11,3 % žáků.

Fyzické napadení žáka pedagogem

5,9 % respondentů uvádí, že bylo v posledním roce alespoň jednou fyzicky napadeno pedagogem, z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 5,1 % žáků, z 8. a 9. tříd 6,7 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 6,5 % žáků a z 3. a 4. ročníků 5 % žáků. Opakovaně, několikrát za rok bylo v uplynulém roce fyzicky napadeno pedagogem 0,6 % žáků z 6. a 7. tříd ZŠ a 0,7 % žáků z 8. a 9. tříd. Na SŠ bylo opakovaně, několikrát za rok v uplynulém roce fyzicky napadeno pedagogem 0,9 % žáků 1. a 2. ročníků, v 3. a 4. ročníku 0,8 % žáků.

Gambling

15,3 % respondentů uvádí, že alespoň jednou v uplynulém roce vsázelo peníze nebo hrálo na automatech, z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 8,6 % žáků, z 8. a 9. tříd 11 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 14,6 % žáků a z 3. a 4. ročníků 25 % žáků. Pravidelně, skoro každý týden vsázelo peníze nebo hrálo na automatech 0,3 % žáků z 6. a 7. tříd ZŠ a 0,4 % žáků z 8. a 9. tříd. Na SŠ denně nebo skoro každý den vsázelo nebo hrálo na automatech žáků 0,9 % 1. a 2. ročníků, v 3. a 4. ročníku 2,1 % žáků.

Rizikové chování na internetu

25,5 % respondentů uvádí, že někoho v posledním roce alespoň jednou pomluvili, nadávali mu, nebo ho ponižovali na internetu, z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 12,2 % žáků, z 8. a 9. tříd 24,5 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 31,1 % žáků a z 3. a 4. ročníků 33,1 % žáků. Opakovaně, několikrát za rok, napadlo někoho na internetu 4,6 % respondentů.

33 % respondentů uvádí, že byli alespoň jednou v posledním roce napadeni na internetu (někdo je pomluvili, nadával jim, nebo je ponižoval), z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 19,8 % žáků, z 8. a 9. tříd 32,3 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 39,7 % žáků a z 3. a 4. ročníků 38 % žáků. Opakovaně, několikrát za rok bylo napadeno 6,2 % respondentů.

Kvůli času strávenému na internetu nebo hraní her vynechalo aspoň jednou v posledním roce důležité úkoly nebo aktivity 59,6 % respondentů. Pravidelně, skoro každý týden, vynechalo důležité úkoly nebo aktivity 7,3 % respondentů, z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 2,8 % žáků, z 8. a 9. tříd 6,6 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 8,9 % žáků a z 3. a 4. ročníků 10,8 % žáků.

Rizikové sexuální chování

29,3 % respondentů uvádí, že mělo v posledním roce pohlavní styk, z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 1,4 % žáků, z 8. a 9. tříd 8,1 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 40,5 % žáků a z 3. a 4. ročníků 69,4 % žáků. 33,6 % respondentů, kteří měli pohlavní styk, uvádí, že ho měli v minulém roce alespoň jednou bez kondomu s někým, koho neznali. Z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 50,7 % žáků, z 8. a 9. tříd 43,5 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 32 % žáků a z 3. a 4. ročníků 33,5 % žáků.

Rizikové sexuální chování u žáků, kteří již mají pohlavní styk, ukazuje na selhávání rodičů, ale i pedagogů ve výchově. O sexu se stydí s dětmi včas a přirozeně od útlého dětství mluvit.

Se svými rodiči se bavilo v posledním roce o sexualitě, antikoncepci a sexuálně přenosných chorobách 48,6 % respondentů, z 6. a 7. tříd ZŠ to bylo 28,6 % žáků, z 8. a 9. tříd 46 % žáků, z 1. a 2. ročníků SŠ 57,2 % žáků a z 3. a 4. ročníků 60,6 % žáků.

Poruchy příjmu potravy

Ve zkoumané populaci žáků 2. stupně ZŠ a studentů SŠ má, dle standardně využívaného ukazatele Body Mass Index (BMI), většina – 84,4 % ideální váhu, 3,4 % podváhu a 12,3 % nadváhu či obezitu. Ukazatel BMI byl dále porovnán s odpověďmi na otázku „Jak jsi spokojen/a se svou váhou a postavou“. Z výsledků vyplývá, že nejspokojenější se svou váhou a postavou jsou žáci a studenti s podváhou. Se stoupajícím BMI přímo úměrně roste nespokojenost s váhou a postavou. Spokojenější se svou váhou a postavou jsou chlapci, než dívky. Jedinců, kteří mají podváhu a přitom se považují za "tlusté", je ve zkoumané populaci žáků 2. stupně ZŠ a studentů SŠ 0,5 %. Jedná se o vysoce rizikovou skupinu ohroženou poruchami příjmu potravy. Mezi jedinci, které, dle ukazatele BMI, lze zařadit do kategorie ideální váha, se považuje za "tlusté" 20,7 %, i zde lze předpokládat určitou míru rizika možného rozvoje poruchy příjmu potravy. Problém se sebehodnocením - zkresleným vnímáním své váhy a postavy - má tak, dle těchto výsledků, celkem 21,2 % žáků 2. stupně ZŠ a studentů SŠ. Svou roli zde může hrát tlak na štíhlost a ideál krásy ve společnosti, populární kultuře a mainstreamových médiích. Riziko ohrožení poruchou příjmu potravy jsme dále vyhodnocovali podle standardizovaného screeningového dotazníku SCOFF (Morgan et al., 1999). Respondent musel souhlasit se 3 a více výroky z 5, aby byl vyhodnocen jako rizikový. Jedná se však o nástroj screeningový a orientační, dané výsledky neznamenají, že uváděné procento populace poruchou příjmu potravy trpí. Míra ohrožení poruchou příjmu potravy souvisí s věkem. Nejméně ohrožena je nejmladší věková kategorie - se 14 % žáků, v kategorii prvků a druháků středních škol je to již 24 %. Výrazně více jsou ohroženy ženy, než muži. Větší riziko je u těch respondentů, kteří se cítí, dle svých výpovědí, chudší než ostatní. Z pohledu typu školy jsou nejvíce ohroženi žáci SOŠ. Více ohrožení poruchou příjmu potravy jsou také žáci, kteří uvádějí, že mají horší známky ve škole

Postoje a vztahy

V poslední části dotazníku byly zjišťovány postoje a vztahy respondentů doma i ve škole. Doma se výborně a spíše dobře cítí 81,4 % respondentů, 66,7 % se cítí výborně či spíše dobře ve třídě mezi spolužáky. Ve škole však má nějakého dospělého, na kterého by se obrátilo s problémem jen 43,3 % žáků.

Základní mechanismy rozvoje komplexního systému primární prevence rizikového chování na území hl. m. Prahy:

- 1) Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2014 až 2020,
- 2) Akční plán primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2014 až 2016,
- 3) Protidrogová politika hlavního města Prahy na období 2014 až 2020,
- 4) Akční plán protidrogové politiky hlavního města Prahy na období 2014 - 2016,
- 5) znalost aktuální situace v jednotlivých oblastech rizikového chování, tedy sběr a vyhodnocení dat, které provádí Centrum sociálních služeb Praha, Pražské centrum primární prevence ve spolupráci s krajskou školskou koordinátorkou prevence. Protidrogová koordinátorka zpracovává podrobnou výroční zprávu o realizaci protidrogové politiky hlavního města Prahy. Všechny dosavadní výroční zprávy jsou na dostupné na www.praha.eu,
- 6) opatření ke stabilizaci a rozvoji sítě služeb na základě zjištěných reálných potřeb,
- 7) systém koordinace a řízení specifické primární prevence v HMP: Krajský školský koordinátor prevence. Metodici prevence v pedagogicko-psychologické poradně, Protidrogoví koordinátoři městských částí, Školní metodik prevence
- 8) Podpora projektů specifické primární prevence rizikového chování v rámci Grantového programu hlavního města Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních
- 9) Poskytování informací o specifické primární prevenci rizikového chování v HMP:

- **Tabulka č. 6**

Rok	Datum	Název akce	Pořadatel	Počet účastníků
2016	26. září 2016	Seminář ke Grantovému programu hl. m. Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních pro rok 2017	HMP CSSP - PCPP	130
	8. listopadu 2016	Seminář Prevence užívání alkoholu ve školách	HMP SCAN, z. s.	50
	leden – prosinec 2016	Minimalizace šikany SOU na území hl. m. Prahy	HMP AISIS, z. ú.	
	31. října – 1. listopadu 2016	Konference primární prevence rizikového chování „Co děláme, když děláme Minimální preventivní program“	Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze ve spolupráci s HMP	400
2017	27. – 28. dubna 2017	Výjezdní zasedání protidrogových koordinátorů MČ P 1 – 22 a obvodních metodiků prevence v PPP	HMP CSSP - PCPP	30
	10. května 2017	Pražské fórum primární prevence rizikového chování 2017 na téma „Bezpečné klima v pražských školách“	HMP	150
	14. června 2017	Amatérská filmová soutěž Antifetfest aneb jde to i jinak 2017	HMP MČ HMP	350

Zdroj: MHMP, oddělení prevence odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence

Změny ve specifické primární prevenci rizikového chování v HMP v roce 2017:**Pozitivní:**

- navýšení rozpočtu na školskou primární prevenci rizikového chování na 12 500 000 Kč
- zahájení zkušebního provozu systému online výkaznictví preventivních aktivit
- realizace online dotazníkového šetření u žáků pražských škol

Negativní:

- podle tematické zprávy České školní inspekce ze září 2016 48 % školních metodiků prevence na pražských základních školách vykonává činnosti spojené s touto pozicí v rámci nadúvazku své přímé vyučovací povinnosti a průměrně se svým činnostem věnuje 3,56 hodin týdně. 47 % ŠMP považuje časovou dotaci na svou činnost za nedostačující.
- 46,9 % školních metodiků prevence na pražských středních školách vykonává činnosti spojené s touto pozicí v rámci nadúvazku své přímé vyučovací povinnosti a průměrně se svým činnostem věnuje 3,31 hodin týdně. 38,4 % ŠMP považuje časovou dotaci na svou činnost za nedostačující.
- část školních metodiků prevence není v kontaktu s metodikem prevence v pedagogicko-psychologické poradně,
- vysoká míra fluktuace na funkci školního metodiků prevence.

I.2.4 Protidrogová prevence a prevence kriminality**Protidrogová prevence**

Primární protidrogová prevence je jednou ze základních intervenčních oblastí protidrogové politiky hlavního města Prahy stejně jako ČR. V Praze je primární protidrogová prevence v rámci širšího pojetí součástí primární prevence rizikového chování dětí a mládeže a je řešena samostatně. Podařilo se sjednotit všechny programy primární prevence škol, školských zařízení a specializovaných organizací pod jednotnou strukturu, která je v gesci krajské školské koordinátorky, spolupracující s metodiky prevence z pedagogicko-psychologických poraden a protidrogovými koordinátory městských částí Praha 1 až 22.

V rámci adiktologických služeb je potřeba také podporovat a rozvíjet specializované programy primární prevence užívání návykových látek a návykového chování, které jsou zaměřeny na další cílové skupiny, pro které jsou znalosti z této oblasti důležité. Jedná se například o zdravotníky, sociální pracovníky, ale také o rodiče a pracovníky pomáhajících profesí. V adiktologických ambulancích nebo v terapeutických komunitách zaměřených na poradenství a léčbu látkových i nelátkových závislostí pracují odborníci s dětmi, mládeží i s jejich rodiči a sourozenci.

Grantové řízení v oblasti adiktologických služeb 2017

V rámci Grantového programu hlavního města Prahy pro oblast adiktologických služeb pro rok 2017 bylo vyčleněno 45 mil. Kč. Podpořené projekty se zaměřují na podporu realizace služeb specifické primární prevence, léčby a resocializace v oblasti protidrogové politiky a specifických projektů, které jsou zaměřeny na dosažení pozitivních změn chování, postojů a změnu životního stylu u uživatelů drog. Podpořenými projekty byly mimo jiné ambulantní péče o děti a dorost, jejich léčba a detoxifikace, dále bylo podpořeno doléčovací centrum pro matky s dětmi, poradna pro rodiče atd. V rámci Grantového programu hlavního města Prahy pro oblast adiktologických služeb pro městské části, který je určený na podporu protidrogových aktivit MČ Praha 1 až 57, bylo přerozděleno 1,5 mil. Kč.

Prevence kriminality

Programy Prevence kriminality na území hl. m. Prahy podporují prevenci zaměřenou na děti, pedagogické pracovníky a rodiče s cílem předcházet možnosti, že se stanou obětí trestných činů.

Programy se zaměřují také na snižování kriminality mládeže a zvyšování právního vědomí dětí a mládeže, rodičů a profesionálů pracujících s mládeží. V oblasti sekundární prevence se zaměřují na rizikové skupiny dětí a mládeže.

Grantové řízení hl. m. Prahy – prevence kriminality

Pro rok 2017 byla z rozpočtu hl. m. Prahy na oblast prevence kriminality schválena a vyčleněna částka ve výši 17 mil. Kč. Celkem byla v roce 2017 v rámci grantového řízení poskytnuta dotace subjektům působících v oblasti prevence kriminality na realizaci 78 projektů v celkové výši 15 mil. Kč (podrobněji viz usnesení Rady hl. m. Prahy č. 464 ze dne 7. 3. 2017 a usnesení Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 25/70 ze dne 30. 3. 2017). Částka 32 100 Kč byla vyčleněna na poskytnutí finančních prostředků formou účelové neinvestiční dotace zapsanému spolku Krav Maga na tvorbu video spotu k problematice bezpečnosti seniorů v rámci projektu „Bezpečí pro seniory“. Částka 1 623 600 Kč byla vyčleněna na poskytnutí finančních prostředků formou účelové neinvestiční dotace organizaci Česká asociace streetwork, z.s. na realizaci projektu Sociologická analýza služby „Streetwork online“. Poslední vyčleněná částka ve výši 250 tis. Kč byla použita na realizaci projektu s názvem DĚTSKÝ DOMOV CUP – PREVENCE, NÁCVIK A ŘEŠENÍ KRIZOVÝCH MODELOVÝCH SITUACÍ, který realizovala organizace „1. Sportovní občanské sdružení“.

Podpořené projekty v grantovém řízení prevence kriminality byly zaměřeny na oblast sociální prevence i situační prevence. Významný podíl mezi podpořenými projekty zaujímala podpora činnosti nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, projekty zaměřené na práci se školní mládeží v oblasti bezpečného využívání internetu a s ním souvisejícího rizikového chování.

I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Podstatnou řadu aktivit v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty se zaměřením na oblast životního prostředí (odpadové hospodářství, péče o zeleň, čistota města, ochrana životního prostředí, atd.) vyvíjí ve spolupráci s dalšími organizacemi odbor ochrany prostředí MHMP. Aktivita jsou zaměřené na rozličné cílové skupiny, především pak žáky škol (MŠ, ZŠ, SŠ), pedagogy, odbornou i laickou veřejnost a rovněž veřejnou správu. Z mnohých aktivit zadávaných formou zakázek či přímo realizovaných to jsou například: ekologické výukové programy pro školy, semináře a školení pro učitele MŠ, ZŠ a SŠ, hry a informační materiály s tematikou odpadového hospodářství a čistoty města pro žáky ZŠ, informačně vzdělávací kampaň ke Dni Země, akce pro veřejnost ke Dni životního prostředí a Dne dětí, dlouhodobé projekty EVVO pro školy, exkurze pro školy, pořádání výstav s tematikou životního prostředí, vydávání informačních brožur a letáků aj.

Ke vzdělávání k udržitelnému rozvoji bude v HMP přistupováno na základě koncepčního a systematického řešení, tak aby byli všichni aktéři začleněni účelným a prospěšným způsobem. Opatření pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji budou mimo jiné vycházet z nové Krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty hl. města Prahy, která byla schválena usnesením Rady HMP č. 125 ze dne 26. 1. 2016. Koncepce postihuje krátkodobé až střednědobé cíle v oblasti EVVO v HMP na roky 2016 – 2020. Návrhová část koncepce byla tvořena v souladu se Státním programem EVVO v ČR. V průběhu zpracování probíhala také odborná konzultace s Ministerstvem životního prostředí, které připravuje aktualizaci Státního programu EVVO pro další období platnosti.

Udržitelný rozvoj uvádí v soulad hospodářský a společenský pokrok s plnohodnotným zachováním životního prostředí. Mezi hlavní cíle udržitelného rozvoje patří zachování životního prostředí dalším generacím v co nejméně pozměněné podobě.

I.2.6 Multikulturní výchova, interkulturní vzdělávání a osvěta

Pro zajištění komplexní a systematické práce v oblasti integrace cizinců, založilo hl. m. Praha v roce 2012 Integrovaný centrum Praha o.p.s. (Žitná 1574/51, Praha 1), které nabízí služby pro cizince

samotné (v tomto případě pro státní příslušníky třetích zemí – tj. zemí mimo EU, kteří pobývají na území ČR legálně v režimu zákona o pobytu cizinců č. 326/1999 Sb.), a to formou sociálního a právního poradenství, kurzů českého jazyka pro dospělé a děti, kurzů sociokulturní orientace a současně realizuje semináře pro odborníky.

Díky úzké spolupráci s Integračním centrem Praha o.p.s. vznikla také historicky první Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců (platná pro období 2014 – 2017), kterou schválilo Zastupitelstvo hl. m. Prahy usnesením č. 40/17 ze dne 24. 6. 2014. V rámci této koncepce je vnímána oblast vzdělávání jako jedno z klíčových témat úspěšné integrace cizinců. Pozornost je věnována zejména vzdělávání dětí migrantů, zvyšování interkulturních i odborných kompetencí pedagogických pracovníků, dále vzdělávání dospělých migrantů a podpoře dobrovolnictví.

V rámci uvedené koncepce jsou ve vztahu k oblasti vzdělávání dětí migrantů navržena následující opatření:

- pravidelný přenos informací o možnostech volnočasových aktivit, které jsou určeny pro děti migrantů i jejich české vrstevníky, mezi všemi pedagogickými subjekty, nestátními neziskovými organizacemi a rodiči,
- využívání již existujících nástrojů podporujících komunikaci mezi školou, rodiči a žáky migranty (informační materiály přeložené do jazyka migrantů,
- služby komunitních tlumočnicků, asistent pedagoga atp.),
- zajištění bezplatného doučování českého jazyka a dalších předmětů v průběhu školního roku i prázdnin podle potřeby dětí migrantů,
- metodická podpora zřizovatelů škol a školských zařízení, odborné vzdělávání zaměstnanců škol a školských zařízení a vedení k zajištění kvalitnějšího vzdělávání žáků migrantů,
- zajišťování bezplatné přípravy k začleňování žáků migrantů (dětí osob se státní příslušností jiného členského státu EU i ostatních migrantů) do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků (podle § 20 školského zákona)

V případě zvyšování interkulturních i odborných kompetencí pedagogických pracovníků se jedná o následující návrhy opatření:

- zajištění dostupné nabídky vzdělávacích seminářů věnovaných tématům, která jsou navázány na migraci a integraci migrantů,
- podpora osvojení kompetencí k výuce češtiny jako druhého jazyka,
- podpora získávání dovedností plánování a realizace procesu začleňování nově příchozích žáků migrantů,
- rozvoj a podpora v práci s principy inkluzivní pedagogiky,
- informování o principech využívání asistentů pedagoga při práci s žáky migranty,
- přenos informací o osvojení principů práce a využívání služeb komunitních tlumočnicků/interkulturních pracovníků,
- podpora při realizaci školních projektů (jednorázové i dlouhodobé projekty zaměřené na téma společného kulturně odlišných skupin).

Priorita „Vzdělávání“ se tedy zaměřovala na tři oblasti – vzdělávání dětí a dospělých z řad cizinců, dále zvyšování interkulturních kompetencí pedagogických pracovníků. Opatření zacílená na podporu informovanosti aktérů zainteresovaných v této oblasti nastal důležitý posun se spuštěním webového portálu MHMP www.prahametropolevsech.cz (spuštěn na konci roku 2017), který shromažďuje souhrnné informace využitelné jak pro vzdělávací instituce (dostupné metodiky a manuály, seznam poskytovatelů služeb pro školy), tak pro migranty (nabídka vzdělávacích kurzů, informace o českém vzdělávacím systému). Jako fungující mechanismus přenosu informací mezi vzdělávacími institucemi a jejich podpory v rámci hl. m. Prahy byla realizována pravidelná setkávání Platformy zástupců odborů školství MČ pro oblast vzdělávání cizinců. Se zacílením na podporu realizace jazykového

vzdělávání žáků cizinců a žáků s OMJ byla v aktivní spolupráci s odborem SML MHMP ustavena síť škol nabízejících výuku češtiny pro tuto skupinu žáků ZŠ. Z rozpočtu HMP byly síť podpořena částkou téměř 620 tis. Kč. MHMP realizoval rovněž opatření zaměřená na zvyšování kapacit škol v oblasti vzdělávání a integrace dětí a žáků s OMJ např. prostřednictvím zajištění akreditovaného vzdělávání pedagogických pracovníků nebo vypracování informačních materiálů k možnostem implementace dalších aktivit usnadňujících integraci a vzdělávání dětí s OMJ (hospitace, využití služeb asistenta pedagoga).

Ve školním roce 2016/2017 byly známé výstupy soutěže školních projektů (ve spolupráci s odborníky vzdělávacího programu Varianty organizace Člověk v tísni, o.p.s.) – „Život napříč kulturami“, která byla určená školním týmům pražských škol. Video, fotografie, blogy, sociální sítě i veřejné akce – to vše jsou formy, pomocí kterých se mohly školní týmy do přehlídky zapojit a poznávat, jak lidé kolem nich žijí, v čem se liší, co mají společného. Jako podpora vzniku školních projektů byla zpracována metodika pro realizaci školních projektů, která je spolu s dalšími materiály k oblasti vzdělávání zveřejněna na nově vzniklém webovém portálu hl. m. Prahy k oblasti integrace cizinců www.metropolevsech.cz (viz výše).

Rovněž byla věnována pozornost práci pedagogů a asistentů pedagoga při vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (v r. 2017 byl např. opětovně realizován tandemový workshop).

Ve školním roce 2016/2017 byl, stejně jako v předchozích letech, podpořen prostřednictvím grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ provoz Domu národnostních menšin o.p.s. (Vocelova 602/3, Praha 2). Hl. m. Praha je zakladatelem této organizace a úzce s ní spolupracuje v oblasti národnostních menšin. V Domě národnostních menšin o.p.s. mají organizace národnostních menšin působící na území hl. m. Prahy své kanceláře, dále společné prostory pro rozvoj kulturní a osvětové činnosti.

Prostory Domu národnostních menšin o.p.s. zejména užívají organizace následujících národnostních menšin: běloruská, bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská, vietnamská.

Prostřednictvím programů multikulturní výchovy/interkulturního vzdělávání je umožněno dětem a mládeži seznámit se s tradicemi, hodnotami a rozmanitostí různých kultur, což napomáhá k chápání a respektování jejich odlišností, oslabování rasových předsudků, ale i k poznání vlastní kulturní identity a vytváření postojů ve vztahu k národnostním menšinám, cizincům, odlišným kulturám atd.

Dům národnostních menšin o.p.s. svou činností výrazně napomáhá k rozvoji oblasti multikulturní výchovy/interkulturního vzdělávání v Praze a díky tomu, že v roce 2014 otevřel svou knihovnu a vzdělávací centrum, nabízí nejen možnost zapůjčení literatury (včetně dětské) v jazycích jednotlivých národnostních menšin, ale také přípravu speciálních výukových programů realizovaných ve spolupráci se zástupci národnostních menšin.

Pro pražské děti a mládež se stává rozmanité kulturní prostředí běžnou součástí života a z tohoto důvodu je potřebné v oblasti výchovy a vzdělávání klást důraz na vzájemnou toleranci, respekt, uznávání principů demokracie a lidských práv, stejně jako otevřenost vůči odlišným etnickým menšinám a jejich kultuře.

Vzdělávací instituce, volnočasová zařízení pro děti a mládež, stejně jako jednotlivci z řad pedagogických pracovníků, rodičů, dětí a mládeže mohou využít zejména programové nabídky Domu národnostních menšin o.p.s., kde lze navázat spolupráci s jednotlivými národnostními menšinami a navštívit výstavy, odborné konference, přednášky a semináře, filmové projekce, divadelní představení a další kulturní programy, které představují kulturu a historii jednotlivých národnostních menšin. Zajišťovány jsou speciální programy určené pro děti a mládež, které je možné sestavit přímo dle potřeby probíhající výuky apod. Většina národnostních menšin má pro děti a mládež speciálně vytvořené programy formou divadelních představení, přednášek, filmových projekcí s následnou

diskusí, které se často konají k příležitosti vánočních či velikonočních svátků, státních svátků a významných událostí jednotlivých národnostních menšin.

Hl. m. Praha se také díky odborným konferencím a seminářům zaměřeným na otázky týkající se oblasti národnostních menšin a integrace cizinců, zabývá tématem multikulturní výchovy/interkulturního vzdělávání. Současně podporuje a spolupracuje na kulturně-osvětových akcích, které pořádají jednotlivé městské části nebo neziskové organizace a jsou zaměřeny obsahově zejména na děti a mládež.

Aktivity v oblasti národnostních menšin a integrace cizinců hl. m. Praha podporuje prostřednictvím grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ a „Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy“.

Hl. m. Praha se díky členství romské koordinátorky ve Výboru pro spolupráci se samosprávami vlády ČR podílí na práci Pracovní skupiny pro oblast vzdělávání Romů (uvedeného výboru), která úzce spolupracuje s MŠMT. Pracovní skupina se vyjadřuje také k jednotlivým opatřením obsaženým ve Strategii romské integrace na roky 2015 – 2020.

I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

Další aktivity naplňující prioritní cíle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy jsou uvedeny ve II. kapitole výroční zprávy v částech týkajících se jednotlivých úrovní a segmentů vzdělávací soustavy hl. m. Prahy.

I.3 Vyřizování stížností

Ve školním roce 2016/2017 bylo doručeno a zaevidováno celkem 99 podání, z toho dvě petice (bez vyhodnocení, jedna postoupena příslušné MČ), 82 stížností směřujících proti školám a školským zařízením zřizovaným hl. m. Prahou i jinými zřizovateli, 11 žádostí (pět bez vyhodnocení, dvě postoupeny k dalšímu řízení příslušné MČ, jedna postoupena zřizovateli školy, jedna k prošetření ČŠI, jedna odložena a jedna neprokazatelná). Dále byla doručena: dvě stanoviska (vzata na vědomí), jedno sdělení.

Z celkového počtu 82 stížností byly vyhodnoceny: dvě stížnosti jako důvodné, tři stížnosti částečně důvodné, 17 stížností nedůvodných či neprokazatelných, 14 stížností bylo odloženo bez vyhodnocení a osm odložených, 3 stížnosti byly postoupeny příslušné městské části, jedna stížnost byla postoupena odboru kontrolních činností MHMP, šest stížností bylo postoupeno ředitelům příslušných škol k přímému vyřízení. Celkem 23 stížností bylo prošetřeno Českou školní inspekcí, z čehož sedm bylo vyhodnoceno jako důvodných, pět částečně důvodných, 11 nedůvodných a 13 odložených.

I.4 Prezentace pražského školství na veřejnosti

Kde vystoupíš ty? Schola Pragensis 2016

Odpovědi na otázku „Kde vystoupíš ty?“ se mohlo alespoň částečně dostat na 21. ročníku přehlídky a nabídky pražského středního a vyššího odborného školství Schola Pragensis 2016. Přehlídka se tradičně uskutečnila v prostorách Kongresového centra Praha na pražském Vyšehradě od 24. do 26. listopadu 2016.

Otázka „Kde vystoupíš ty?“ byla sloganem výstavy, kterou zanesl do svého návrhu o nejlepší plakát na výstavu Schola Pragensis 2016 žák Střední průmyslové školy na Proseku Viktor Neupauer.

Slavnostní ceremoniál zahájení výstavy proběhl ve čtvrtek 24. 11. 2016 od 13 hodin v Severním sále Kongresového centra a byl doprovázen krátkými tanečními představeními žáků Konzervatoře Duncan centre. Zároveň zde bylo vyhlášeno krajské kolo ocenění Klubu zaměstnavatelů – „Škola doporučená zaměstnavateli“, které má za cíl ocenit nejlepší střední školy a fakulty vysokých škol, které podle zaměstnavatelů nejlépe připravují své budoucí absolventy na zaměstnání.

21. ročník výstavy opět nabídl pestrou nabídku oborů vzdělání pražských středních a vyšších odborných škol, soutěže pro veřejnost i hudební program – ten zajistili studenti Konzervatoře Jaroslava Ježka. Kromě škol zde byli také další vystavovatelé – mimo jiné z Národního technického muzea, cechy a oborové organizace. Zvláštním hostem přehlídky byla Střední rybářská škola a Vyšší odborná škola vodního hospodářství a ekologie z jihočeských Vodňan. Návštěvníci mohli rovněž vidět klání škol republikového finále odborné soutěže v oboru instalatér.

Výstava Schola Pragensis je určena široké veřejnosti – zejména pak žákům devátých tříd, jejich rodičům a ostatním zájemcům o studium na středních školách všech typů. Se stále větším důrazem na celoživotní učení se školy otevírají také široké veřejnosti, a to v mnoha různých podobách – od rekvalifikačních kurzů, přes různá školení a doškolení či workshopy až po přednášky různého zaměření. I tyto informace budou moci mnozí zájemci získat u jednotlivých vystavovatelů.

Školy zřizované hlavním městem Prahou i jinými subjekty zde prezentují nejen svá zařízení, ale i výsledky své práce, a to jak v oblasti pedagogické, tak i v oblastech zájmových činností. Potencionální zájemci o studia na vybrané škole se mohou v reálu přesvědčit, co daná škola nabízí, a mají i možnost porovnání s jinými školami. Lze zde získat široký obraz o studijních nabídkách v hlavním městě Praze.

Informace o přehlídce lze získat na webu www.scholapragensis.cz. Pořadatelem přehlídky je Hlavní město Praha. Vstup na akci je pro všechny zcela zdarma.

Podpora školního stravování

Již 3 roky metodicky, finančně i mediálně podporujeme školní stravování. Ve spolupráci s nutričními terapeuty pomáháme školám při poskytování dietního stravování. Zajišťujeme praktické tematické kurzy moderního vaření pro kuchařky a vedoucí školních jídelen pod vedením profesionálních kuchařů z jiných oborů a nutričních terapeutů, probíhají semináře pro vedoucí jídelen i pro ředitele škol. Ve školním roce 2016/2017 se rozjel projekt Zdravá svačinka hrou jako interaktivní program pro děti MŠ. Ještě v roce 2017 proběhl 2. ročník soutěže Školní jídelna chutně a zdravě pro kuchařky školních jídelen mateřských, základních a středních škol.

Pořádání besed s veterány z II. světové války na školách zřizovaných hl. m. Prahy

Tyto besedy jsou pořádány ve spolupráci s Asociací „Vojáci společně“, o. s. od roku 2012. Žáci se přímo dovídají o zážitcích od osob nejpopovolanějších, tedy válečných veteránů a hrdinů druhé světové války. Besedují o válce, míru, cti, vlastenectví a osobní oběti těchto veteránů, která je považována za samozřejmost. Předává se tak historická paměť dalším generacím.

Pražský učitel

Anketa Pražský učitel je od roku 2017 vyhlašována radním odpovědným za oblast školství s cílem ocenit nejlepší pedagogy SŠ. Návrhy ředitelů škol hodnotí komise složená z odborníků na oblast školství a vzdělávání. Finále se odehrává v reprezentačních prostorách hl. m. Prahy, vítězové získávají pamětní list a věcnou cenu.

Vzpomínková akce k významným událostem české historie v roce 2017 - Lidice pro Prahu, Praha pro Lidice

Slavnostní prostory Brožíkova sálu Staroměstské radnice při příležitosti nadcházejícího 75. výročí vyhlazení obce Lidice hostily vzpomínkovou kulturní akci pro studenty pražských středních škol. Jejím smyslem bylo zprostředkovat mladé generaci tuto tragickou událost a ocenit vítěze fotografické soutěže na téma „Lidice pro Prahu, Praha pro Lidice“. Akce se vedle studentů a pedagogů zúčastnili rovněž zahraniční hosté z britského hornického města Stoke-on-Trent. Ti v rámci činnosti spolku Friends of Barnett Stross každoročně pořádají vzpomínkové akce navazující na tradici hnutí „Lidice Shall Live“ (Lidice budou žít), které v roce 1942 založil za účasti československého prezidenta Edvarda Beneše a dalších exilových politiků britský lékař a politik Barnett Stross.

Podpora vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem

Podporujeme vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem v mateřských, základních a středních školách: na 22 základních školách městských částí 1 – 22 je zajišťována výuka českého jazyka pro žáky jako cizího jazyka. Od roku 2016 pravidelně organizujeme platformu, která informačně propojuje aktéry v oblasti vzdělávání cizinců (MČ, NNO, školy) a nabízí prostor pro výměnu a sdílení zkušeností či navazování kontaktů.

Nadační fond Cesta ke vzdělání

Nadační fond Cesta ke vzdělání zřízený HMP dává možnost pro pražské školy, jejich žáky, studenty a pedagogy požádat o nadační příspěvek na realizaci jejich projektů. Program Cesta ke vzdělání je mimo jiné zaměřen na podporu účasti nadaných žáků pražských středních škol a studentů vyšších odborných škol a konzervatoří na zahraničních stážích, soutěžích, festivalech, přehlídkách či konferencích.

Den celoživotního vzdělávání

Akce proběhla v Karolinu na Ovocném trhu. Školy zřizované HMP prezentovaly širokou nabídku vzdělávacích programů (zájmových i profesních), určených pro občany ČR i pro cizince a možnosti dalšího vzdělávání prostřednictvím internetu.

Bezpečnostní průprava dětí předškolního věku

Hlavní město Praha již několikrát podpořilo projekt „Bezpečnostní průprava dětí předškolního věku“. Jedná se o vzdělávací a výchovný projekt zaměřený převážně na děti předškolního věku v mateřských školách, na jejich rodiče i prarodiče. Projekt se zabývá prevencí proti úrazům doma i venku, proti nebezpečným osobám, šikaně, ale i prevencí proti přírodním živlům jakými jsou oheň a voda. Jeho prostřednictvím se děti učí i základy první pomoci. Projekt probíhá v mateřských školách na celém území Hlavního města Prahy. Projekt si dává za úkol seznámit rodiče s největšími riziky pro dítě, motivovat je k prevenci bezpečnosti v jejich bezprostřední blízkosti. Volba tematických okruhů, jimž se program věnuje, vychází z odborných studií a statistických údajů záchranné služby hlavního města Prahy s akcentem na nejčastější výskyt úrazů. Preventivní programy byly realizovány v mateřských školách, zařízeních určených pro péči o dítě a zařízeních pro volnočasové aktivity.

Kyberpsycho a KyberFEST: řešení kyberkriminality a elektronického násilí

Odborná konference věnovaná problematice bezpečnějšího internetu probíhá pravidelně za podpory Hlavního města Prahy i Ministerstva vnitra České republiky. Zaměřena je na řešení kyberkriminality a elektronického násilí zejména pak u dětí a mládeže či seniorů. Příkladná společenská odpovědnost za úspěch tohoto procesu, zde sdružuje množství pedagogických pracovníků školní metodiky prevence, koordinátory i asistenty prevence kriminality, pracovníky Policie ČR a Městské policie, zástupce orgánu sociálně právní ochrany dětí, Probační a mediační službu ČR, ale i dobrovolně pomáhající profesionály.

JUNIOR ERB

Soutěž je určena mladým lidem do 19 let, kteří se aktivně zajímají o internet a tvorbu webových stránek spojených s určitou obcí, městem, městskou částí, regionem apod. Nemusí jít jen o tvůrce-programátory, ale i o autory, kteří web tvoří obsahově, např. pomocí dostupných publikačních systémů.

Například: webové stránky obce, města v ČR, webové stránky školy, webové stránky sportovního oddílu (ne profesionálního – např. Sparty Praha apod.), webové stránky sdružení (Skaut, SOKOL, Dobrovolní hasiči, kulturní spolek apod.), webové stránky týkající se určitého regionu (např. mapování studánek, památných stromů, cyklostezky), webové stránky nějaké místní pamětihodnosti (hrad, zámek, kostel)

Kdo se mohl zapojit?

Zapojit se mohli jak jednotlivci, tak týmy (2/3 týmu a přihlašovatel musí být mladší 19 let – datum narození po 28. únoru 1998). Mohlo se jednat i o školní třídy, které vytvářejí podobné projekty v rámci výuky (ročníkové práce apod.). Soutěž byla vhodná nejen pro střední, ale i pro základní školy.

SOUTĚŽ "Kraje pro bezpečný internet"

Hlavní město Praha, v zastoupení odboru informatiky MHMP se připojilo k 4. ročníku projektu Asociace krajů ČR „Kraje pro bezpečný internet“. Formou soutěžních edukačních kvízů oslovuje zejména mládež a upozorňuje na potenciální nebezpečí spojená s užíváním počítačů, tabletů a chytrých mobilních telefonů a zároveň i poradit, jak se případnému nebezpečí vyhnout.

I.5 Realizace projektů z prostředků fondů EU

PROJEKT: Krajský akční plán vzdělávání v hlavním městě Praze

název projektu: Krajský akční plán vzdělávání v hlavním městě Praze

Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_002/0000289

Zahájení projektu: 1. 2. 2016

Ukončení projektu: 30. 07. 2021

Celkové náklady na projekt: 24 078 129,60 Kč

Projekt je realizován v rámci Výzvy č. 02_15_002 v Operačním programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, který řídí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

Krajský akční plán vzdělávání v hlavním městě Praze (dále jen KAP) je nástroj pro zlepšení řízení škol, hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. KAP je prioritně zaměřen na oblasti vzdělávání přímo se týkající regionálního trhu práce a inovací v hl. m. Praze. KAP je zpracován realizačním týmem složeným z pracovníků Odboru školství a mládeže Magistrátu hlavního města Prahy ve spolupráci s odborným garantem z Národního ústavu vzdělávání.

Z pohledu školské soustavy je KAP zaměřen zejména na střední a vyšší odborné školy a organizace zájmového a neformálního vzdělávání mládeže v hlavním městě Praze. Mezi těmito tématy je i oblast polytechnického vzdělávání, kariérového poradenství a podpory podnikavosti.

V rámci realizace projektu je ustanovena Pracovní skupina vzdělávání, která byla ustanovena usnesením Rady HMP č. 1129 ze dne 10. 5. 2016. PSV plní důležitou úlohu např. zajištění konsenzuálního rozhodování rovné postavení svých členů, napomáhá při tvorbě Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání na území hlavního města Prahy, podporuje součinnost zúčastněných partnerů, ve spolupráci s realizačním týmem KAP, mapuje situaci a potřeby území, škol, vzdělávacího systému a trhu práce a zaměstnavatelů atd.

KAP v hlavním městě Praze pak přispívá především k:

- zavedení priorit vzdělávací politiky MŠMT a kraje do praxe škol
- začlenění dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol
- rozvoji funkčních partnerství v území, která umožní/usnadní realizaci dalších náročných intervencí v území (inkluze, podpora marginalizovaných skupin, kvalita vzdělávání, spolupráce škol a trhu práce,
- podpoře odborného vzdělávání na středních školách a vyšších odborných školách ve všech jeho aspektech) - propojení škol a dalších subjektů, které se následně mohou zapojit jako partneři do realizace aktivit v projektech jednotlivých škol.

V rámci KAP bude dle závazných postupů OP VVV řešeno 7 povinných prioritních oblastí a další nepovinná témata podle územních specifik kraje:

Povinná témata:

- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě (také pro oblast ZŠ, minoritně pro MŠ)
- Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání) - také pro oblast MŠ a ZŠ
- Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů
- Rozvoj kariérového poradenství - také pro oblast ZŠ
- Rozvoj škol jako center celoživotního učení
- Podpora inkluze

- Infrastruktura (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání - také pro ZŠ, podpora center odborného vzdělávání, podpora cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí, sociální inkluze, celoživotního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání)

Nepovinná témata podle územních specifik kraje:

- Rozvoj výuky cizích jazyků,
- ICT kompetence,
- Čtenářská a matematická gramotnost,
- Ostatní témata důležitá pro školy/kraj.

V rámci realizace projektu proběhne příprava, realizace a vyhodnocení Krajského akčního plánu, a to ve dvou cyklech: v období 2016-2018 a v období 2019-2021.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PROJEKT: „Školní obědy dostupné pro každé dítě!“

název projektu: Školní obědy dostupné pro každé dítě

Registrační číslo projektu: CZ.30.X.0/0.0/0.0/16_003/0000005

Zahájení projektu: 1. 9. 2016

Ukončení projektu: 31. 08. 2017

Celkové náklady na projekt: 3 986 012,10 Kč

Prostředky na projekt „Školní obědy dostupné pro každé dítě“ čerpáme z Operačního programu potravinové a materiální pomoci financovaného z Fondu evropské pomoci nejchudším osobám. Vyhlášovatel výzev je Ministerstvo práce a sociální věci ČR. Cílem je řešení problematiky stravování ve školních a předškolních zařízeních, konkrétně dosažitelnost této formy stravování dětmi z rodin, které se nacházejí v tíživé ekonomické situaci. Cílovou skupinou tohoto projektu byly děti ve věku 3 – 15 let a k určitému datu měly nárok na příspěvek na živobytí po dobu delší než 3 měsíce. Samotnou výzvou je partnerem projektu určen Úřad práce ČR, který měl za úkol posoudit, zda dítě splňuje podmínky na získání podpory. Pro školní rok 2016/2017 se podařilo Hlavnímu městu Praze zapojit celkem 67 partnerských škol z 9 městských částí. V rámci projektu bylo plánováno profinancovat až 3 986 012,10 Kč a podpořit tím cca 700 žáků a vydat téměř 137 500 obědů. Ve školním roce 2016/2017 se do tohoto projektu zapojilo 67 škol a bylo podpořeno 289 žáků (vydáno 40 956 obědů v celkové hodnotě 1 183 144,73 Kč.)

Projekt si klade za cíl pomoci dětem, které neobědvají a to z důvodu, finanční nouze svých rodičů. Těmto dětem je poskytnuta formou oběda a dvou svačin (v případě MŠ) strava, která je plnohodnotná a pravidelná. Pomoc je určena dětem ve věku 3 až 15 let plnící předškolní a základní vzdělávání, tedy těm, které navštěvují mateřskou nebo základní školu, případně první ročníky víceletého gymnázia.

Evropská unie
Fond evropské pomoci nejchudším osobám
Operační program potravinové a materiální pomoci

II. Hodnocení stavu vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2016 - 2020

Zastupitelstvu HMP byl v dubnu 2016 předložen ke schválení Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2016 – 2020 (dále jen „DZ HMP“), který je povinně zpracován Magistrátem hl. m. Prahy – odborem školství a mládeže (krajským úřadem) každé čtyři roky. DZ HMP je zpracován v souladu s platným Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2015 – 2020 (dále jen „DZ ČR“), a to na základě ustanovení § 9 školského zákona. Proces, termíny zpracování a obsah DZ HMP je upraven vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů.

DZ HMP je strategickým dokumentem HMP pro oblast vzdělávání na území kraje, který shrnuje priority a cíle v oblasti vzdělávání (zejména regionálního školství) na období čtyř roků 2016 – 2020. DZ HMP plynule navazuje na předchozí DZ HMP na roky 2012 – 2016, který vyhodnocuje a doplňuje o nové cíle a priority stanovené zejména platným DZ ČR či jinými strategickými dokumenty v oblasti vzdělávání na úrovni státu (Strategie 2020), ale i koncepčními a strategickými dokumenty pro oblast vzdělávání a školství zpracované na úrovni HMP. DZ HMP na roky 2016 – 2020 byl rovněž zpracován na základě došlých podkladů z městských částí, ze škol a školských zařízení působících na území HMP, Národního ústavu vzdělávání, Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Národního institutu dalšího vzdělávání, ale také rovněž předsedů asociací sdružujících jednotlivé druhy a typy škol – např. Asociace středních průmyslových škol, Asociace základních uměleckých škol či Asociace gymnázií a dalších. Podklady pro zpracování DZ HMP rovněž poskytly další odbory MHMP – odbor rozpočtu a odbor sportu a volného času.

Úkolem DZ HMP je analýza vzdělávací soustavy v kraji a stanovení – na základě předpokládaného demografického vývoje, vývoje trhu práce a záměrů dalšího rozvoje HMP – cílů a úkolů pro jednotlivé oblasti vzdělávání, strukturu vzdělávací nabídky, strukturu oborů vzdělání, ale rovněž strukturu a kapacity jednotlivých druhů a typů škol a školských zařízení. DZ HMP nemá povahu právního předpisu, avšak díky jeho ukotvení a významu ve školské legislativě – zejména ve školském zákoně – jsou jeho ustanovení, priority a cíle závazné (například v situaci, kdy je zapisován nový subjekt do rejstříku škol a školských zařízení).

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze byl schválen usnesením Zastupitelstva HMP č. 15/15 ze dne 31. 3. 2016.

Platný Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy pro roky 2016 – 2020 určuje naplňování zejména níže uvedených základních priorit:

- Zvyšování kvality a modernizace vzdělávání (modernizace učeben, zvyšování efektivity vzdělávání - zavádění nových forem a metod výuky, podpora celoměstských programů na podporu vzdělávání). Priorita je zachována z DZ HMP 2012.
- Optimalizace nabídky vzdělávání zejména ve vztahu k trhu práce (podpora odborného vzdělávání - zpopularizování oborů vzdělání s výučním listem, popularizace technických a nehumanitních oborů vzdělání s maturitní zkouškou, poměrný počet přijímaných žáků víceletých gymnázií k celkovému počtu přijímaných žáků na SŠ, optimalizační kroky spojené s úpravou rejstříku škol a školských zařízení, spolupráce se zaměstnavateli a sociálními partnery, komunikační propojení ZŠ a SŠ, racionální rozšiřování kapacit mateřských a základních škol v místech aktuální potřeby). Priorita je zachována z DZ HMP 2012.
- Provedení analýzy s popisem dopadů optimalizace nabídky oborů vzdělání na jednotlivých školách takovým způsobem, aby bylo možné efektivně odstranit rozptýlenost a mnohočetnost identických oborů vzdělání na území HMP (v době platnosti DZ HMP 2016 – 2020 nezařazovat do struktury oborů vzdělání takové obory vzdělání, které jsou v dostatečném množství na území HMP zastoupeny, po zvážení všech dopadů a zajištění

podrobné analýzy zahájit efektivní optimalizaci nabídky oborů vzdělání zejména ve středních školách tak, aby nebyly poskytovány identické obory vzdělání na několika místech v HMP, analyzovat stav nabídky oborů vzdělání ve středních a vyšších odborných školách a upravit kapacity podle reálného stavu apod.).

- Zlepšení klimatu ve školách a školských zařízeních (prevence rizikového chování, metodická podpora psychologů, větší zapojení rodičovské veřejnosti, zainteresování žáků do dění ve školách, podpora multikulturní výchovy, prevence kriminality, monitoring sociálního klimatu škol). Priorita je zachována z DZ HMP 2012.
- Zvyšování kompetencí dětí, žáků a studentů a jejich osobnostní rozvoj (jazykové vzdělávání, informační a finanční gramotnost, podpora nadaných žáků, zlepšování podmínek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – kvalita pedagogů, učební a kompenzační pomůcky, inkluze a integrace, asistenční služby, podpora volnočasových aktivit a sportu včetně celoměstských programů na podporu volného času a sportu, zvyšování etického vědomí žáků a studentů, zvyšování jejich motivace, zvyšování zručnosti, jemné motoriky a polytechnických znalostí a dovedností u dětí a žáků).
- Podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj (ve spolupráci s organizacemi působícími na území HMP v oblasti EVVO vytvořit metodiky a koncepce – podle krajské koncepce EVVO – které budou komplexně zajišťovat vzdělávání v oblasti EVVO, podpora propojování školního a mimoškolního vzdělávání v oblasti EVVO).
- Podpora pedagogických pracovníků (další vzdělávání – zvyšování a prohlubování kvalifikace, spolupráce mezi školami, oceňování úspěšných pedagogů, odměňování, zkvalitňování pracovního prostředí, síťování a stínování apod.). Priorita je zachována z DZ HMP 2012.

Následující subkapitoly podávají přehled o tom, do jaké míry se dařilo DZ naplňovat na jednotlivých stupních vzdělávání.

Ve školním roce 2016/2017 působilo na území hl. m. Prahy téměř 1000 škol a školských zařízení různých zřizovatelů. Nejvíce škol zřizují městské části – především mateřské školy a základní školy, následuje hl. m. Praha a nabídku rozšiřují také soukromí zřizovatelé a církevní školy. Na území hl. m. Prahy fungují také školy a školská zařízení zřizovaná MŠMT, jedná se zejména o zařízení ústavní výchovy.

• Tab. č. 7: Typy škol a školských zařízení podle zřizovatelů

	MČ	HMP	církev	soukromé	ostatní	celkem
MŠ	298	12	10	88	2	410
ZŠ	192	28	9	36	4	269
SŠ	1	106*	8	62*	4	185
Konzervatoře	-	4	-	3	1	8
VOŠ	-	17	6	13	1	37
ZUŠ	2	26	2	5	1	36
Střed. vol. času	3	13	7	-	2	25
Domovy mládeže	-	16	4	2	-	22
DD, DD se školou	-	2	-	1	1	4
	496	224	46	210	16	996

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2016/2017 *) Počet škol se v průběhu školního roku lišil.

Na území hl. m. Prahy se ve školním roce 2016/2017 vzdělávalo 42 685 dětí v mateřských školách, 100 956 žáků v základních školách (oproti 96 046 žákům ve školním roce 2015/2016) a 63 257 žáků ve středních školách (oproti 61 598 žákům ve školním roce 2015/2016).

• Tab. č. 8: Počet škol a žáků podle druhu školy celkem (za zřizovatele MČ, HMP, církev, soukromé)

druh školy resp. školského zařízení	počet škol	počet dětí, žáků a studentů
Mateřské školy	415	42 685
Základní školy	269	100 956
Střední školy*:	179	58 044
z toho obory gymnázií	65	24 417
Konzervatoře	7	1 627
VOŠ	36	3 771*

* za denní formu vzdělávání

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2016/2017

Vývoj počtu dětí, žáků a studentů za poslední tři roky podle druhu vzdělávání ve školách zřizovaných hl. m. Prahou, městskými částmi, církví a v soukromých školách ukazuje tab. č. 9. Počty dětí v předškolním vzdělávání jednoznačně rostou a obdobná situace je také v základním vzdělávání. Počet žáků ve středních školách od školního roku 2010/2011 do školního roku 2014/2015 vykazoval v celkových součtech stále klesající tendenci. Ve školním roce 2015/2016 však dochází k mírnému navýšení počtu žáků ve středních školách oproti předchozímu školnímu roku.

• Tab. č. 9: Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání

typ vzdělávání	Počet dětí, žáků a studentů											
	HMP			soukromý zřizovatel			církev			MČ		
	2014/15	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16	2016/17
PV	442	441	446	2 470	2 911	2 956	506	511	514	38 190	38 485	38 769
ZV	2 448	2 448	2 628	2 083	2 536	2 949	1 436	1 478	1 575	84 593	89 497	93 804
SV* z toho:	45 011	45 086	45 677	13 802	14 095	15 007	1 569	1 566	1 627	257	257	250
SVn	1 020	950	891	75	70	77	51	55	58	-	-	-
VL	4 516	4 490	4 555	1 699	1 781	2 074	-	-	-	-	-	-
MZv	17 652	17 800	17 984	4 668	4 859	5 238	994	1 019	1 039	-	-	-
MZo	21 646	21 677	22 081	7 360	7 385	7 618	487	456	506	257	258	250
Konz.*	1 123	1 079	1 085	486	505	542	-	-	-	-	-	-
VO*	3 412	3 229	2 990	1 818	1 838	1 662	788	788	785	-	-	-

* za denní a ostatní formy vzdělávání

Zdroj: Statistické výkazy za roky 2014/2015 až 2016/2017

Vysvětlivky k tabulce:

PVpředškolní vzdělávání

ZVzákladní vzdělávání

SVstřední vzdělávání

SVnstřední vzdělávání bez VL i MZ (tzv. nižší střední vzdělávání – obory J + E)

VLstřední vzdělávání s výučním listem (obory H)

MZvstřední vzdělávání s maturitní zkouškou všeobecnou (obory K)

Mzostřední vzdělávání s maturitní zkouškou odbornou (obory L + M)

Konz.....konzervatoře

VOvyšší odborné vzdělávání

II.1 Předškolní vzdělávání

Charakteristika mateřských škol zřizovaných městskými částmi v hl. m. Praze

Předškolní vzdělávání je z pohledu vzdělávací soustavy zařazeno jako důležitý stupeň vzdělávání, kterým je započato vzdělávání každého jedince. Předškolní vzdělávání je tématem a obsahem koncepcí a strategických dokumentů, které není opomenuto ani ve Strategii 2020.

Mateřské školy jsou převážně umístěny ve standardních budovách se školní jídelnou, kuchyní a zahradou, která poskytuje podmínky pro relaxaci a sportovní vyžití dětí. Snaha o jejich rozmístění je úměrná k bytové zástavbě a demografickému složení obyvatelstva. Některé mateřské školy jsou sídlištního typu, jiné pak ve staré zástavbě, spíše rodinného typu.

Z padesáti sedmi městských částí hlavního města Prahy bylo zřizovateli mateřských škol padesát jedna městských částí. Ve školním roce 2016/2017 se zvýšil počet mateřských škol v působnosti městských částí na území hl. města o dvě (oproti školnímu roku 2015/2016). Celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných městskými částmi byl v uplynulém školním roce 38 769, což je o 284 dětí více než ve školním roce 2015/2016.

Mateřské školy v hl. m. Praze byly povětšinou zcela naplněny. Situaci o potřebnosti počtu míst na MŠ městské části pravidelně sledují a v souladu s tím se snaží o pravidelnou úpravu stávajících kapacit, či zřizování nových kapacit předškolních zařízení v závislosti na aktuální potřeby v konkrétních oblastech a územích HMP. Problémy jsou již několik let zejména v městských částech na okraji hl. m. Prahy, ale na mnoha místech tzv. vnitřní Prahy, kde jsou kapacity MŠ nedostatečné a nemohou být mnohdy uspokojeni ani občané s trvalým pobytem. Důvodem je rozsáhlá bytová výstavba v těchto částech hlavního města, ale i za jeho hranicemi. Z těchto důvodů některé MČ realizovaly navýšení kapacit formou stavebních úprav MŠ i ZŠ, nebo otevřením tříd MŠ, které zatím nevyužívaly. Ve školním roce 2016/2017 bylo otevřeno 14 nových tříd.

V soukromém sektoru v rámci nových zápisů MŠ a rozšíření kapacit přibýlo 6 nových subjektů poskytujících předškolní vzdělávání při současném navýšení počtu tříd o jednu, v církevním sektoru se počet subjektů snížil o jednu, avšak počet tříd byl zachován.

• Tab. č. 10: Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2016)

předškolní vzdělávání	MŠ - počty					MŠ (bez škol pro děti se SVP)				
	škola	tříd	dětí	dětí na školu	dětí na třídu	škola	tříd	dětí	dětí na školu	dětí na třídu
obec	298	1 522	38 769	130,0	25,4	296	1 522	38 769	130,0	25,4
kraj	12	43	446	37,1	10,6	1	2	43	43	24,0
soukromý	88	203	2 956	34	14,6	84	199	2 926	34,8	14
církev	10	29	514	51,4	17,7	8	23	460	57,5	20
MŠMT	2	4	19	9,5	4,7	-	-	-	-	-
celkem	410	1 801	42 711	104,1	23,7	391	1 746	42 198	107,9	24,2

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele

Výchovně vzdělávací programy mateřských škol

Školní vzdělávací programy (ŠVP) pro předškolní vzdělávání jsou vytvářeny (případně aktualizovány) podle závazného rámcového vzdělávacího programu (RVP) pro předškolní vzdělávání. Podle RVP a ŠVP se uskutečňuje vzdělávání v mateřských školách. RVP vymezuje povinný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání, jako takový je vždy závazný pro tvorbu ŠVP.

Z ŠVP vyplývají třídní vzdělávací programy, které vyhovují potřebám mateřských škol. Pedagogičtí pracovníci své vzdělávací programy ověřují a aktualizují. Vzdělávací programy jsou zaměřeny na

všestranný rozvoj dítěte po stránce tělesné, zdravotní, psychické a rozumové. Upřednostňují přirozený pohyb dětí, prožitkové učení a plně respektují osobnost dítěte. Programy mateřských škol respektují pravidelný rytmus dne, ročního období a další aktivity. Některé mateřské školy mají ŠVP zaměřen na pedagogiku Montessori, jejíž strategie a filozofie koresponduje s individuální schopností každého dítěte. Obecně však platí, že cílem současných ŠVP je rozvíjet přirozené nadání, talent, aby děti byly spokojené a vyrovnané, navštěvovaly MŠ s radostí a současně si odnesly pevný základ pro další vzdělávání. ŠVP mateřských škol cílí na harmonický rozvoj dítěte. V mnohých ŠVP se klade důraz na osvojení a rozvoj etických hodnot, schopnost se projevat jako samostatná osobnost a na rozvoj vztahů v sociální skupině. Obecně lze konstatovat, že jsou vzdělávací programy mateřských škol upravovány a aktualizovány podle potřeb praxe. Zaměření jednotlivých mateřských škol je patrné z každého výchovně vzdělávacího programu. Dokumenty obsahující vzdělávací programy jsou veřejně dostupné a tvoří rovněž image školy.

Zápisy do mateřských škol

Ve školním roce 2016/2017 byl zájem o umístění dětí do mateřských škol stále vysoký. I přes kontinuální snahy zřizovatelů zvyšovat kapacity mateřských škol – zejména veřejných mateřských škol – nebylo možné vyhovět všem žádostem o umístění dětí. Zejména v těch částech hl. m. Prahy, kde v posledních letech byla dokončena mohutná výstavba nových bytů a rodinných domů, poptávka velmi často přesahovala nabídku a umístění dítěte v mateřské škole podle výběru rodičů bylo složitější.

Ředitelé mateřských škol přijímají děti podle stanovených kritérií, které upřednostňují přijetí dítěte s místem trvalého pobytu v dané městské části. Povinně byly přijímány v souladu se školským zákonem všechny děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, a to i během školního roku, přednostně pak byli povětšinou přijímány 4leté děti. Vzrostl zájem rodičů dětí dvouletých, dále pak dětí na nepravidelnou docházku včetně dětí z jiných lokalit mimo hlavní město.

Počet žádostí pro přijetí do MŠ, kterým nebylo vyhověno, není možné s ohledem na fakt, že rodiče mohou podávat více žádostí o umístění dítěte do MŠ na více místech, stanovit jako absolutní číslo nepřijatých dětí. Počet žádostí, kterým nebylo vyhověno, činil v roce 2016: 8 275. Mezi nepřijatými dětmi jsou především děti, které nedosáhly k 31. 8. 2016 tří let věku, děti s trvalým pobytem mimo správní obvod (městskou část), popř. mimo území hl. m. Prahy. Rodiče dětí mohou podávat přihlášky na více mateřských škol, z toho plyne, že počet nepřijatých je značně zkreslen. V celkovém součtu se počet odmítnutých žádostí oproti školnímu roku 2015/2016 snížil o 1 802. Výroční zpráva ČŠI udává, že v HMP je nadprůměrný počet odmítnutých žádostí – 34,3 %.

Počet žádostí, kterým bylo vyhověno, činil v roce 2016: 15 844, přičemž skutečný počet dětí, které nastoupily ke vzdělávání v mateřských školách, činil v roce 2015: 15 172.

Dobrá úroveň péče o děti s odkladem školní docházky vycházela ze speciálně připravených vlastních programů v jednotlivých mateřských školách. Důvodem odkladů byl především přibývajícím počet dětí s logopedickými vadami. Vzhledem k naplněnosti MŠ byly rovněž využívány přípravné třídy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které jsou sociálně znevýhodněné a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. V hlavním městě bylo ve školním roce 2016/2017 otevřeno 84 přípravných tříd na 77 školách, které navštěvovalo 1 098 dětí. Oproti předchozímu školnímu roku bylo otevřeno o tři třídy méně. Snížil se rovněž celkový počet dětí vzdělávajících se v přípravných třídách, celkem o devět dětí. (B2.1.1)

Mateřské školy s internátním provozem

Na území hl. m. Prahy se nacházely ve školním roce 2016/2017 dvě mateřské školy s internátním provozem s celkem šesti třídami. Celkový počet dětí vzdělávajících se v tomto druhu mateřských škol činil 126. (B1.9.1) Internátní mateřské školy byly využívány především rodiči, kteří z pracovních důvodů nemohou zajistit dětem potřebnou péči v době výkonu svého zaměstnání. Jedná se zejména o rodiče, kteří působí v profesích jako je zdravotnictví, doprava, kultura, školství či pohostinství.

Služba je rovněž využívána matkami samoživitelkami a rodiči s nepravidelnou pracovní dobou. Podle možností rodičů po dohodě s vedením mateřské školy měly děti možnost přicházet a odcházet v průběhu celého dne. Dětem, které zůstávaly v mateřské škole několik dnů nepřetržitě, bylo přizpůsobeno časové uspořádání činností a režim dne byl stanoven jen rámcově. Jedna internátní mateřská škola ukončila provoz a kapacita byla převedena na běžnou mateřskou školu.

Integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Stálá pozornost se věnuje problematice vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. S jejich začleněním nemají MŠ obvykle problémy. S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga. Individuální integrace 345 dětí se realizovala na 108 MŠ. (B1.2.1) Individuální integrace dětí se rozšířila o další šest mateřských škol, přičemž celkový počet individuálně integrovaných dětí se zvýšil o 78 dětí.

Věkové složení dětí

Mateřské školy jsou určeny zejména pro věkovou kategorii dětí 3 - 6 let. Výjimečně jsou přijímány děti mladší tří let. Ve velké většině veřejných mateřských škol je obsahem kritérií k přijetí dítěte ke vzdělávání v mateřské škole věk dítěte vyšší tří let v době začátku docházky do mateřské školy. V minimálním počtu v mateřských školách zůstávají děti starší 6 let, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky.

• Tab. č. 11: Věkové složení dětí

věk	do 3 let	3leté	4leté	5leté	6leté	nad 6 let
předškolní vzdělávání celkem (41 671)						
děti	3 684	11 569	12 820	12 705	1 919	14
podíl v %	8,63	27,09	30,02	29,75	4,49	0,03
mateřské školy – speciální třídy (842)						
děti	30	126	228	243	172	5
podíl v %	3,73	15,67	28,36	30,22	21,39	0,62

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele (B1.4.1)

Z tabulky č. 11 je patrné, že nejvíce dětí se nachází ve skupinách 4letých a 5letých, ale že je rovněž významný podíl 3letých dětí, které byly přijaty k předškolnímu vzdělávání.

Děti podle státní příslušnosti

V mateřských školách byly začleněny i děti s jiným státním občanstvím než je Česká republika (stále se jedná zejména o děti se státním občanstvím Slovenska, Vietnamu, Ukrajiny či Ruska), celkový podíl dětí s cizím státním občanstvím činil 8,89 %. Začleňování dětí probíhá bez problémů. Problémy s komunikací jsou u rodičů, kteří se nechtějí domlouvat v češtině. V mateřských školách dochází k postupné adaptaci a přirozenému začleňování dětí cizinců do prostředí. Pedagogové volí alternativní postupy v jazykové oblasti řízených činností, je zohledňován individuální přístup a úzká spolupráce s rodiči. Při pravidelné docházce dítěte většinou netrvá osvojení jazykových receptivních dovedností déle než 2 - 3 měsíce. Následně dochází k přirozenému rozvoji řečových schopností.

Práce s těmito dětmi kladla větší nároky na učitelky, které volily individuální, citlivý a osobní přístup ke každému dítěti. Zároveň však byly přínosem pro ostatní děti, které tak měly možnost seznámit se s jinými kulturami včetně jazyka a zvyklostí. Ve většině případů probíhalo začlenění těchto dětí bez problémů, obohacovalo obě strany a bylo vnímáno pozitivně. Přehled o dětech příslušníků jiných států podává následující tabulka.

• Tab. č. 12: Děti podle státní příslušnosti

příslušnost	Česká republika	Slovensko	ostatní státy EU 28	ostatní evropské státy	ostatní státy světa
děti (42 711)	38 912	637	480	1 691	991
podíl v %	91,11	1,49	1,12	3,96	2,32

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele (B1.5.1)

Děti s trvalým pobytem v jiném kraji

Největší podíl dětí s trvalým pobytem v jiném kraji tvořily děti ze Středočeského kraje. Děti byly přijaty do MŠ jednak na základě dohod s přílehlými obcemi, které nezřizují vlastní školy, a to v době, kdy některé MŠ měly volné kapacity. Dále byly přijaty děti, které se v průběhu školního roku přestěhovaly se svými rodiči z Prahy za její hranice do obcí Středočeského kraje. Přijímány byly také děti z rodin, které v hlavním městě dlouhodobě žijí a pracují, ale nemají zde trvalý pobyt a rovněž děti mimopražských studentů vysokých škol. Podíly dětí z jiného kraje však nedosahují vysokých hodnot, neboť nejprve jsou povinně přijímány děti ze školského obvodu, tj. děti, které musí absolvovat vzdělávání mateřské školy v posledním roce před zahájením školní docházky. Pověšinou jsou pak přednostně přijímány děti mladší 5 let z území MČ, ve které se konkrétní MŠ nachází.

Ověřování výsledků vzdělávání

Ověřování výsledků vzdělávání probíhá v rámci autoevaluace, evaluace pokroků dítěte pomocí vlastních diagnostických tabulek a komunikací s rodiči. Některé mateřské školy vedou portfolio každého dítěte, do kterého se zaznamenávají vzdělávací pokroky v různých sledovaných oblastech. Každé dítě je bráno jako osobnost, kterou je třeba rozvíjet, a proto je cílem navodit ve třídách příjemnou atmosféru, ve které se každé dítě cítí bezpečně. Výsledky vzdělávání jsou hodnoceny průběžně a případné úpravy jsou řešeny dodatky k ŠVP – vše pak hodnotí ČŠI.

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery mateřských škol, mezinárodní spolupráce

Při mateřských školách pracují sdružení rodičů, která se podílejí na životě mateřských škol. Rodiče ve stále větší míře projevují zájem o dění a kvalitu práce v mateřské škole. Mateřské školy pořádaly pro rodičovskou veřejnost dny otevřených dveří, tradiční slavnosti, soutěže pro děti a rodiče, dětské dny, karnevaly, loučení s předškoláky, rodičovské schůzky, přednášky pro rodiče a v případě zájmu zapůjčily i odbornou literaturu. Velmi významná byla pomoc rodičů při drobných opravách, při úpravách interiérů a zahrad škol. Podstatnou pomocí jsou i sponzorské dary rodičů. Dále je třeba zmínit účast a pomoc rodičů při cestách do divadel, na výstavy, na výlety, na školách v přírodě apod.

Mateřské školy stále více organizovaly i různé mimoškolní aktivity a na veřejnosti se prezentovaly vydáváním informačních brožur a školních časopisů, články v místním tisku, pořádáním dnů otevřených dveří pro širokou veřejnost, dále pak účastí škol na výtvarných soutěžích, besídkami a školními akademii. Většina mateřských škol má vytvořeny vlastní webové stránky. Další pak připravily vystoupení pro seniory, účastnily se vítání občánků a dalších akcí.

Mateřské školy spolupracovaly se základními školami. Uskutečnily se vzájemné návštěvy, byly využívány tělocvičny ZŠ, sauny, dopravní hřiště, počítačové třídy, konaly se společné kulturní akce. Spolupráce probíhala i s dalšími institucemi, jako je Asociace předškolní výchovy, Státní zdravotní ústav, ZUŠ, PedF UK, DDM, Městská knihovna, Městská policie, Policie ČR, HZS hl. m. Prahy, BESIP, NÚV a fakulty vysokých škol. Velmi důležitá a nezastupitelná je spolupráce se zřizovateli.

Některé mateřské školy se nebrání spolupráci se zahraničními partnery – například spolupráce mateřských škol v okolních evropských zemích (Německo či Slovensko).

Za všechny školy lze uvést několik příkladů:

- *Mateřská škola, Praha 5 – Košíře, Podbělohorská 2185 - spolupráce s rodiči, formou dotazníků mohou vyjádřit spokojenost či nespokojenost se školou. Po vyhodnocení dostává škola zpětnou vazbu. Škola získala certifikát „Rodiče vítáni“ a certifikát „Prověřená společnost“. Díky účasti v projektu Erasmus stále spolupracuje s kolegy z jiných států. Velký úspěch měl i druhý ročník pohádkového lesa “Kouzelná Klamovka” – děti a rodiče plnili úkoly u pohádkových bytostí. Velmi se osvědčily letní příměstské tábory, které se stále více naplňují a díky dotacím MČ Praha 5 mají nabitý a zajímavý program. Podařilo se ve spolupráci s firmou Edulab proškolen učitelky ze školy na výukové programy na interaktivní tabuli.*
- *Mateřské školy v MČ Praha 8: Některé ředitelky mateřských škol jsou členkami Světové organizace pro předškolní výchovu (používaná zkratka OMEP – Organisation Mondiale pour l'Éducation Préscolaire), mezinárodní nevládní organizace sdružující osoby bez rozdílu rasy, národnosti a politického přesvědčení, jejichž cílem je zlepšení výchovy a péče o děti od narození do osmi let. OMEP v současné době působí na všech kontinentech a jeho členy je přes 60 zemí. V Evropě má OMEP 22 členských zemí. OMEP v České republice byl založen v roce 1948 v Praze. Jeho současnou předsedkyní je PhDr. Dana Moravcová, Ph.D, ředitelka Mateřské školy Čtyřlístek, Římská 27, Praha 2.*

Zkušenosti s jazykovou výchovou v rámci vzdělávacího programu školy

Stálou pozornost věnovaly MŠ v uplynulém roce i nadále mateřskému jazyku se snahou zlepšovat jazykovou úroveň dětí přicházejících do školek. Důraz byl kladen především na základy správné výslovnosti a na rozšíření slovní zásoby. Děti byly vedeny k samostatnému a smysluplnému vyjadřování, ke správné formulaci myšlenek, k reprodukování jednoduchého textu. Při nápravě špatné výslovnosti spolupracovaly MŠ s odbornými klinickými logopedy a s rodiči.

Většina mateřských škol má již ve svém školním vzdělávacím programu zakomponovanou jazykovou výuku. Jedná se zejména o anglický jazyk. Děti se s cizím jazykem seznamují nenásilnou formou, výuka probíhá obvykle formou her, písniček a povídaní a také při cvičení, tancování a malování, průměrně 2x týdně, kvalifikovaní lektori jsou zajišťováni nejčastěji prostřednictvím agentur s finančním příspěvím rodičů. V menší míře participují i učitelky MŠ, jež se samy jazykově vzdělávají. Na některých MŠ je vhodně využívána i přítomnost dětí – cizinců k rozvoji konverzačních schopností ostatních.

Za všechny školy lze uvést několik příkladů:

- *Mateřské školy v MČ Praha 7: Pravidelná výuka cizího jazyka probíhá ve spolupráci se školou Symply English u dětí ve věku 4-6 let. Dále je zajišťována zájmovými kroužky s kvalitními lektory a rodilými mluvčími, dle zájmu rodičů, tedy za úplatu. Získané znalosti děti využívají při hrách, soutěžích a dalších činnostech.*
- *Základní škola a mateřská škola Jaroslava Seiferta, Praha 3, Vlkova 31/800 realizuje specificky zaměřený projekt jazykového vzdělávání AJ jako součást školního vzdělávacího programu (od roku 2015), do kterého jsou zapojeny všechny předškolní děti formou krátkých, ale vícečetných jazykových bloků. Jsou využívány různorodé aktivity a témata (Dítě a psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět). Jádrem projektu je zážitková pedagogika. Při realizaci jazykového vzdělávání je ve vhodných případech doplňována hlavní vzdělávací nabídka vlastního ŠVP PV o aktivity nebo činnosti, při kterých se využívá jiná řeč. Integrovaných bloků je celkem deset, s jedním blokem se pracuje cca měsíc. Pro intenzivnější seznamování dětí s AJ je dětem k dispozici zájmový kroužek Hravé angličtiny. U některých mateřských škol jsou rozpracovány navazující zájmové aktivity s celou řadou jiných právních subjektů.*

- *Mateřské školy v MČ Praha 5: V 17 mateřských školách na přání rodičů probíhá výuka cizího jazyka jako nadstandardní aktivita pro přihlášené děti. Tyto MŠ zajišťují výuku cizího jazyka ve spolupráci s agenturami.*

Využití poradenských služeb

Ředitelé mateřských škol podle potřeby úzce spolupracovali s PPP, SPC, s klinickými logopedy, pediatry a dalšími odbornými lékaři, dále s občanskými sdruženími, centrem APLA aj. V mateřských školách fungovala i poradenská služba pro rodiče především formou přednášek, odpoledních setkání s psychologem apod. Poradenské služby byly využívány také při individuální integraci dětí i ve třídách pro děti se zdravotním postižením. S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga.

Multikulturní výchova

V souvislosti s nárůstem podílů cizinců docházejících do mateřských škol, který je způsoben zejména výhodnými podmínkami města jakožto migračního cíle, je důležité vzdělávat děti v mateřských školách v důležitých parametrech multikulturního chování. Multikulturní výchova je tak běžně součástí školního vzdělávacího programu mateřských škol. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit děti porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, slušnosti, komunikace, spolupráce mezi dětmi. Děti musí mít možnost aktivně si utvářet své postoje a dovednosti.

Za všechny školy lze uvést několik příkladů:

- *Mateřská škola K Lukám, Praha 4, K Lukám 664/1a – tato škola poskytuje dětem s OMJ podporu na velmi dobré úrovni, i z tohoto důvodu je uvedena jako příklad dobré praxe na webu Inkluzivní škola. Bohužel, vedlejším efektem je příliš velká koncentrace dětí s OMJ v této MŠ (v roce 2016/2017 to bylo 33% dětí s OMJ). MŠ se věnuje výuce češtiny, začlenění dětí s OMJ do kolektivu a velmi dobře také spolupracuje s rodiči. MŠ organizuje tlumočené informační schůzky pro rodiče dětí s OMJ a přípravný kurz pro děti na konci prázdnin. Pro děti jsou vytvořeny plány individuální podpory. K výuce jsou využívány tablety a notebooky.*
- *Mateřská škola Mezi Domy, Praha 4, Mezi Domy 373 – v této škole je větší počet dětí s OMJ, škole se daří ve spolupráci s MČ a MŠMT zajistit do každé třídy asistenta pedagoga, což je práci s těmito dětmi a zajištění jejich bezpečnosti důležité. MŠ organizuje tlumočené informační schůzky pro rodiče dětí s OMJ a přípravný kurz pro děti na konci prázdnin.*
- *Mateřská škola Bendova, Praha 6 – Řepy, Bendova 1/1123 Vzdělávání dětí v rámci třídních vzdělávacích programů se osvědčilo ve spolupráci s rodinami cizinců v jednotlivých třídách, kdy učitelky oslovily a spolupracovaly při přípravě zajímavých projektových dnů vždy o zemi, ze které dítě přišlo.*

Prevence rizikového chování

Zvláštní pozornost v této problematice je věnována zejména dětem v předškolních třídách. Problematika je probírána formou pohádek, videonahrávek, loutkového divadla apod. Děti byly nenásilnou formou a přiměřeně jejich věku seznamovány s problematikou drogové závislosti, alkoholismu, kouření a byla jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu. Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence rizikového chování u dětí, a proto je součástí ŠVP všech MŠ.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je součástí školních vzdělávacích programů, ve velké většině výchovných a vzdělávacích programů jednotlivých mateřských škol. Environmentální výchova je základním pilířem rozvoje dětí v oblasti ekologické výchovy. Vychází z Kurikula podpory zdraví v mateřských školách a chápeme ji komplexně jako proces poznávání živé a neživé přírody, životního prostředí, utváření a rozvíjení hodnotících postojů včetně etického a estetického hodnocení, ale také rozvíjení šetrného a odpovědného chování. Environmentální výchova je na mateřských školách vedena přiměřeně k věku dětí – poznávání přírodních lokalit v okolí školy, vytváření vztahů k místu a prostředí, ve kterém děti žijí, osvojování si poznatků o světě a životě, o přírodě a jejích proměnách, získávání dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, k spoluutváření zdravého a bezpečného prostředí, snaží se pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i naopak poškozovat a ničit, rozvíjení schopnosti vážit si života ve všech jeho formách, rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou a vytváření si pozitivního vztahu k planetě Zemi.

Základem je hra, pracovní činnosti, experimenty, přímá pozorování a využívání encyklopedií. Dítě takto získává prvotní vědomosti a znalosti. Velká část aktivit probíhá přímo v přírodním prostředí, děti přicházejí do bezprostředního kontaktu s okolní přírodou a zjišťují její vlastnosti všemi svými smysly. Velmi důležitý je vzor dospělých – učitele, ostatních zaměstnanců, rodičů apod.

Mateřské školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde děti pozorují změny v přírodě.

Děti jsou vedeny ke zdravému způsobu života, pobývají ve školách v přírodě, zapojují se do ekologické výchovy, např. v Domě dětí a mládeže hl. m. Prahy, mateřské školy spolupracují s ekologickými centry a sdruženími, navštěvují zoo, farmy, botanické zahrady, lesoparky, třídí odpad, pečují o rostliny, o živočichy, starají se o zahradu apod.

Za všechny školy lze uvést několik příkladů:

- *Mateřská škola Nad Kazankou, Praha7-Troja, Nad Kazankou 30/230 - důležitým úkolem je příprava dětí na vstup do školy. Mezi hlavní záměry patří environmentální výchova. Záměrem je, aby děti prostřednictvím získávání zájmu o přírodu v nejbližším okolí a poznávání tradic naší kultury poznaly, že svět je místo, které je potřeba chránit a udržovat pro další generace. Začleňování dětí do plaveckého výcviku a rozvoj sportovních dovedností je součástí naplňování cílů předškolního vzdělávání.*
- *MŠ Čtyřlístek, Praha 9 – Běchovice, Za Poštovskou zahradou 588 – třídění odpadu je zahrnuto jako téma v ŠVP, děti hravou formou poznávají význam třídění odpadu, mají ve třídě nádoby na papír, plasty, biologický odpad, spolupracují se Sběrnými surovinami ve sběru papíru.*
- *Mateřská škola, Praha 8, Sokolovská 182 a Základní škola a mateřská škola, Praha 8, Dolákova 1 se účastní celostátního dlouhodobého ekologického programu „Mrkvička“ zaměřeného na poznávání vztahů člověka, životního prostředí a ochranu přírody. Je to program Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina (SSEV Pavučina), který je realizován od roku 2007. Jedná se o síť mateřských škol se zvýšeným zájmem o environmentální výchovu na celorepublikové úrovni. V rámci programu dochází průběžně k mapování potřeb mateřských škol v oblasti environmentální výchovy, na jejichž základě jsou mateřským školám zasílány informační a metodické materiály. Součástí programu je pořádání regionálních setkání pedagogických pracovníků, která umožňují kromě získání nových podnětů pro práci i možnost vzájemné výměny zkušeností a doporučení, jak správně environmentální výchovu v mateřských školách realizovat. Aktuálním tématem tohoto roku bylo jídlo. Účast v soutěži Vaříme spolu.*

Výchova k udržitelnému rozvoji

Podstatou udržitelného rozvoje je naplnění tří základních cílů – sociálního rozvoje, který respektuje potřeby všech, účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů a udržení

vysoké a stabilní úrovni ekonomického růstu a zaměstnanosti. Na rozdíl od ekologické výchovy, která je zaměřena zejména na poznávání životního prostředí, jeho ochranu a vztah člověka k ní, výchova k udržitelnému rozvoji je prioritně zaměřena na vzájemnou interakci a souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, environmentálními a právními aspekty rozvoje a široce se opírá o společenské disciplíny.

V předškolním vzdělávání kladou učitelky vzhledem k nízkému věku dětí důraz na schopnost vnímat okolní prostředí, vlastní úlohu v něm, zodpovědnost vůči němu a zajištění potřebných kompetencí ve vztahu k udržitelnému rozvoji (např. v oblasti péče o zdraví, péče o přírodní prostředí, nakládání se zdroji aj.). Učitelky vedly děti k poznávání hodnot spojených se zdravím, životem a životním prostředím, stejně jako k budování vzájemných vztahů a osvojení si základů hodnot, na nichž je naše společnost založena.

Součástí výchovy k udržitelnému rozvoji je ekologická výchova směřující k poznání a ochraně přírody, ale i k utváření a rozvíjení osobnosti dítěte po všech stránkách, aby si vytvořilo zdravý vztah k přírodě, k sobě a ke společnosti. Pedagogové respektují individuální možnosti každého dítěte. V rámci integrovaných celků prostřednictvím hry formují postoje a hodnotový systém dítěte. Děti se učí šetřit surovinami, chovat se šetrně k hračkám, pomůckám, oblečení, k vybavení školy. Učí se brát si takovou porci jídla, kterou skutečně sní. Učí se neplýtvat, uklízet po sobě.

Úplata za vzdělávání v mateřské škole je osvobozena v případě povinného posledního předškolního roku vzdělávání, tj. před nástupem dítěte na základní školu.

Příprava nové obecně závazné vyhlášky o školských obvodech mateřských škol

V souvislosti se zavedením povinnosti předškolního vzdělávání od 1. ledna 2017, která vyplývá z novely zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném vzdělávání a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů vzniká hlavnímu městu Praze povinnost vymezit obecně závaznou vyhláškou hl. m. Prahy školské obvody mateřských škol. Novela školského zákona byla zveřejněna ve Sbírce zákonů (částka 68) dne 8. 6. 2016. Od této doby probíhala samotná příprava věcného návrhu OZV.

Povinnost obce stanovit OZV školské obvody mateřských škol vyplývá § 178 odst. 2 písm. b) a § 179 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 178/2016 Sb., potažmo z § 17, 44 a násl. zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

OZV upravuje – stanovuje – školské obvody pro jednotlivé mateřské školy, které jsou zřízené městskými částmi, na území hl. m. Prahy.

Nová obecně závazná vyhláška č. 7/2017 Sb. hl. m. Prahy, o školských obvodech mateřských škol byla vydána dne 30. 3. 2017 s účinností od 14. 4. 2017. Znění vyhlášky je k dispozici zde: http://www.praha.eu/file/2413362/vyhlasaka_c_7.pdf.

II.2 Základní vzdělávání

Základní vzdělávání dává předpoklad k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturám a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Základní vzdělávání se obvykle organizuje pro žáky mezi šestým až patnáctým rokem věku. Povinná školní docházka je ze zákona stanovena na devět let. Základní vzdělávání probíhá v základní škole, ve které jedinec pro dosažení stupně základního vzdělání musí absolvovat devět ročníků.

Základní vzdělávání se dělí na první a druhý stupeň, přičemž první stupeň je tvořen prvním až pátým ročníkem a druhý stupeň je tvořen šestým až devátým ročníkem. Z tohoto členění je pak důležité pro obecní samosprávy, jakožto veřejné zřizovatele základních škol a další zřizovatele, že je možné zřizovat základní školy, které neobsahují všech devět ročníků. Musí tomu však odpovídat podmínky, kdy není možné ze specifických důvodů zřídit plně organizovanou základní školu. Na území HMP se ve školním roce 2016/2017 nacházelo 36 základních škol, které byly organizovány pouze pro první stupeň ZŠ.

Zajištění podmínek pro základní vzdělávání vyplývá z ustanovení § 178 odstavec 1 školského zákona, kdy je v zákoně uvedeno, že obec je povinna zajistit podmínky pro plnění školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území ad. Zajištění podmínek pro plnění povinné školní docházky lze docílit buď zřízením základní školy, nebo zajištěním plnění povinné školní docházky v základní škole, kterou zřizuje jiná obec nebo svazek obcí. Způsob vymezení zajištění plnění povinné školní docházky je provázán se stanovením školského obvodu spádové školy.

Převážnými zřizovateli základních škol v hl. m. jsou městské části. Speciální základní školy primárně zřizuje hl. m. Praha. Dalšími zřizovateli v oblasti základního vzdělávání jsou církve a soukromí zřizovatelé. Avšak tíží zajištění školských služeb v oblasti základního vzdělávání mají zejména veřejní zřizovatelé, tj. městské části.

Hl. m. Prahu v oblasti základního vzdělávání v posledních několika letech každoročně postihuje zvyšující se počet žáků přecházejících z předškolního vzdělávání do prvního stupně základního vzdělávání. Tento stav je vyvolán nejen velkým počtem živě narozených dětí v důsledku populačního vývoje, ale také kumulací (stěhování) nového obyvatelstva v souvislosti s výstavbou bytových domů. Malé městské části hl. m. Prahy, kde objektivně došlo k nárůstu obyvatel přistěhováním, nemohou jednoduše čelit problémům vztahujícím se ke zvýšené poptávce po školských službách a další občanské infrastruktuře. Rozpočty malých městských částí hl. m. Prahy nemají dostatek finančních prostředků na výstavbu nových základních škol či přístavbu již existujících základních škol. Problém nedostatečných kapacit částečně řeší realizace projektů z Operačního programu Praha – pól růstu ČR, v rámci kterého byla vyhlášena výzva k předkládání projektů s cílem zvýšit kapacity základních škol.

Charakteristika základních škol v hl. m. Praze

Ve školním roce 2016/2017 zabezpečovalo základní vzdělávání na území hl. m. Prahy celkem 269 základních škol různých zřizovatelů, včetně škol pro žáky se SVP. Převážnou většinu základních škol na území hl. m. Prahy zřizují jednotlivé městské části – 192 základních škol se 91 223 žáky. Nabídku rozšiřují soukromí zřizovatelé – 36 ZŠ a církev – 9 ZŠ. Hl. m. Praha zřizuje 28 ZŠ. Ve školním roce 2016/2017 navštěvovalo pražské základní školy celkem 98 126 žáků. Oproti školnímu roku 2015/2016 došlo ke zvýšení o 4 828 žáků. Na území hl. m. Prahy byly v provozu také 4 základní školy při zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, které jsou zřizovány MŠMT. Podrobný přehled udává tab. č. 13.

• Tab. č. 13: Základní vzdělávání – počet škol, tříd a žáků

základní vzdělávání	základní školy - počty					ZŠ - z toho speciální třídy				
	škola	tříd	žáků	žáků na školu	žáků na třídu	škola	tříd	žáků	žáků na školu	žáků na třídu
obec	192	3 997	91 223	475,1	22,8	9	47	501	55,6	10,7
kraj	28	325	2 602	92,9	8,0	28	325	2 602	92,9	8,0
soukromý	36	198	2 779	77,2	14,0	3	12	121	40,3	10,1
církev	8	94	1 382	172,5	14,7	3	29	217	72,9	7,4
MŠMT	4	25	140	35,0	5,6	2	18	103	51,5	5,7
celkem	269	4 639	98 126	364,8	21,2	45	431	3 44	78,7	8,2

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele

V hl. m. Praze se nacházejí tradiční školy v klasické zástavbě, sídlištní školy a menší školy v okrajových částech Prahy. Jednotliví zřizovatelé i samy školy neustále modernizují své budovy i vybavení.

Převážně jsou zřizovány základní školy, které mají všech devět ročníků. Základní školy neúplné nebo malotřídní základní školy jsou zřizovány spíše výjimečně. Síť základních škol je v hlavním městě rovnoměrně rozložená.

Školní vzdělávací programy

Základní školy přistupují k evaluaci ŠVP. Pedagogičtí pracovníci ověřují a aktualizují ŠVP v jednotlivých oblastech tak, aby vyhovovaly potřebám jejich základní školy. Usilují o vytvoření kvalitních ŠVP nejen po stránce obsahové, ale především o změnu metod a forem práce, které povedou k naplnění klíčových kompetencí. Při hledání obsahu vzdělávání se řídí kritériem využitelnosti v reálném životě. Při výuce vyžadují od žáků aktivní zapojení – tvoření, řešení problémů, přemýšlení, diskutování, aplikaci, prezentaci získaných vědomostí.

Řada ZŠ realizuje rozšířenou výuku některých předmětů. Některé školy a třídy vychází z waldorfské pedagogiky a pedagogiky montessori, jsou využívány i rozsáhlejší projekty, např. projekt Začít spolu, Zdravá škola a Tvořivá škola.

Církevní ZŠ vzdělávají své žáky v duchu křesťanské etiky, aby byli tolerantní k žákům jiného vyznání nebo bez vyznání. Ve všech společenskovedních předmětech a projektech jsou žáci seznamováni s hlavními světovými náboženstvími a kulturami jiných národů.

Ověřování výsledků vzdělávání

Základní školy běžně při hodnocení výsledků žáků využívají srovnávacích testů SCIO a KALIBRO a vlastní interní vzdělávací testy pro srovnání úrovně vzdělávání.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hl. m. Praha vyjadřuje podporu filozofii integrace a umožňuje přidělováním finančních prostředků školám na území hl. m. Prahy zřizovat funkci asistenta pedagoga.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v hlavním vzdělávacím proudu je zabezpečeno na základě diagnostického zjištění individuálních vzdělávacích potřeb žáků ve školských poradenských zařízeních. Ve spolupráci s rodiči je připraven pro žáky individuální vzdělávací plán, učitelé jim poskytují doučování, diferencovanou výuku ve skupinkách v některých předmětech (ČJ, M, AJ). Pedagogům na ZŠ běžného typu pomáhají asistenti pedagoga a školy vytvářejí podmínky k jejich výuce a zajišťují podpůrná opatření. Přehled o počtech integrovaných žáků podává následující tabulka.

• Tab. č. 14: Žáci podle formy integrace

celkem		z toho: speciální třídy			z toho: individuální integrace	
školy	žáci	školy	třídy	žáci	školy	žáci
243	8 887	45	-	3 525	206	5 362

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 - výkonové ukazatele (C1.6.1)

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Nejčastějšími cizími jazyky jsou dle četnosti: anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk a italský jazyk. Anglický jazyk byl ve školním roce 2016/2017 vyučován ve všech základních školách. Nabídka výuky anglického jazyka je na většině škol možná již od prvního ročníku – a to v povinné i nepovinné formě výuky.

Některé MČ zvyšují kvalitu jazykového vzdělávání různými metodami – zejména motivují vyučující cizích jazyků v grantových programech, kde jsou vyhlašována témata na podporu studijních pobytů v zahraničí, zahraniční spolupráce nebo na větší zastoupení kvalifikovaných rodilých mluvčích ve výuce cizího jazyka a vyučování některých předmětů v cizím jazyce.

• Tab. č. 15: Žáci učící se cizí jazyk – povinný předmět

celkem	z toho:							
	AJ	NJ	FJ	RJ	ŠJ	IJ	jinýevropský	jiný
88 241	87 383	15 873	2 427	3 112	3 004	226	0	61

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 - výkonové ukazatele (C1.15.1)

Žáci podle státní příslušnosti

Počet žáků – cizích státních příslušníků vzrůstá. Z celkového počtu 98 126 žáků bylo na území hl. m. Prahy 7 650 žáků – cizinců. V porovnání se školním rokem 2015/2016 se jejich počet zvýšil o 826.

• Tab. č. 16: Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů

příslušnost	Česká republika	Slovensko	ostatní státy EU 28	ostatní evropské státy	ostatní státy světa
žáci	90 475	1 011	736	3 961	1 942
podíl v %	92,20	1,03	0,75	4,04	1,98

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele (C1.9.1)

Integrace cizích státních příslušníků probíhá ve většině případů bez problémů. Ve velké většině pedagogové poskytují individuální doučování českého jazyka. Třídní kolektivy přijímají žáky s cizí státní příslušností bez problémů. Pozitivním přínosem je obohacení většinových žáků v rámci poznávání nových multikulturních prvků, děti se učí pozitivnímu postoji k minoritám a klidem různých národností, náboženství a kultur. Velmi častým problémem jsou konzultace a komunikace s rodiči a zástupci těchto žáků, kteří většinou na rozdíl od dětí neovládají konverzaci v českém jazyce.

Většinu žáků – cizinců však tvoří děti, které nepocházejí ze země EU, a škola je musí rovněž začlenit do základního vzdělávání. Řada škol řešila tuto situaci různou formou – například projekty nebo dotacemi. Projekty se však netýkaly pouze podpory výuky českého jazyka, která je zásadní při integraci žáků, ale i projektů směřujících k podpoře multikulturní výchovy dětí a mládeže, jako je výchova k vzájemné toleranci, proti rasismu a xenofobii, posilování vědomí obecně lidské sounáležitosti a úcty k ostatním národům, zprostředkování poznání jejich kultury, organizování společných kulturních, sportovních a dalších akcí pro děti a mládež s účastí žáků cizinců apod.

Zápis dětí do 1. ročníku základního vzdělávání

Pro školní rok 2016/2017 bylo zapsáno do prvních ročníků celkem 21 555 dětí (poprvé u zápisu bylo 18 184 dětí, po odkladu přišlo 3 371 dětí), žádostí o odklad školní docházky bylo 2 084. Žáků zapsaných na dané škole ve školním roce 2016/2017 bylo 16 106 (nově přijatých bylo 13 997). Největší podíl tvořily děti zapsané na základních školách zřizovaných MČ. Data jsou použita ze Statistické ročenky školství 2016/2017 – výkonové ukazatele (C1.25.1 / C1.22.1).

Věkové složení žáků

Ve věkové struktuře žáků základní školy, která je určena pro věkovou kategorii 6 - 15 let, jsou i žáci mladší, neboť do první třídy ZŠ lze přijmout žáka mladšího 6 let na základě doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře, pokud o to požádá zákonný zástupce dítěte. Žáci starší 15 let mohou pokračovat v základním vzdělávání v případě, že během školní docházky opakovali ročník nebo nastoupili do ZŠ po odkladu povinné školní docházky, nejdéle však do konce školního roku, v němž dosáhli 17. roku věku.

• Tab. č. 17: Věkové složení žáků

věk	mladší 6 let	6letí	7letí	8letí	9letí	10letí	11letí	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí a více
základní školy (včetně škol pro žáky se SVP)												
žáci	107	11 089	13 742	13 451	12 492	11 478	9 732	8 760	7 511	7 188	2 303	273
podíl v %	0,11	11,30	14,00	13,71	12,73	11,70	9,92	8,93	7,65	7,33	2,35	0,28
základní školy – speciální třídy												
žáci	0	63	297	341	355	347	397	426	396	434	307	181
podíl v %	0,00	1,78	9,62	9,62	10,02	9,79	11,20	12,02	11,17	12,25	8,66	5,11

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele (C1.8.1)

Odchody žáků ze základní školy

Důvodů, pro které žáci odcházejí ze základní školy během školní docházky, je více. Po pátém a sedmém ročníku přecházejí ze základních škol žáci, kteří uspěli u přijímacích zkoušek na nižší stupeň víceletých gymnázií. Oproti školnímu roku 2016/2017 odešlo z pátého ročníku do SŠ o 17 žáků více. Vyšší počet žáků přešlo do SŠ i ze sedmého ročníku než v předchozím školním roce – celkem o 35. V dlouhodobém měřítku se odchody žáků do SŠ zásadně nemění. Základní školu opouštějí před absolvováním devátého ročníku i žáci, kteří opakovali během školní docházky některý ročník a ukončili povinnou školní docházku v nižším ročníku základní školy.

• Tab. č. 18: Odchody žáků ze ZŠ

žáci, kteří odešli ze základní školy									
žáci, kteří ukončili školní docházku v:							žáci, kteří přešli do SŠ		
celkem v 1. - 9 (10.) ročníku	v 1. - 5. ročníku	v 6. ročníku	v 7. ročníku	v 8. ročníku	v 9. ročníku	v 10. ročníku	z 5. ročníku	ze 7. ročníku	
7 394	-	-	23	136	7 167	65	1 444	506	

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele (C1.17.1 resp. C1.18.1)

Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji

Podíl žáků z jiných krajů, kteří navštěvovali základní školy zřizované městskými částmi ve školním roce 2016/2017, se v posledních šesti letech zásadně nemění. Největší podíl tvořili žáci ze Středočeského kraje. Žáci z jiných krajů byli přijati do ZŠ v místech, kde byly volné kapacity. Zpravidla se jedná o žáky, jejichž rodiče mají pracovní povinnosti v Praze.

Kurzy pro získání základního vzdělání

Pro osoby, které nezískaly základní vzdělání a mají zájem si toto vzdělání doplnit, je určen kurz pro získání základního vzdělání. V souladu s § 12 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 55 odst. 3 školského zákona, je zřízen kurz pro získání základního vzdělání na Základní škole, Praha 2, Botičská 8. Dále tento kurz zajišťuje Základní škola, Praha 3, Cimburkova 18/600 a Základní škola Meteorologická, Meteorologická 181, 142 00 Praha 4 - Libuš.

Ve školním roce 2016/2017 vykonalo zkoušky na dokončení kurzu pro získání základního vzdělání 71 osob, z toho 71 na ZŠ a 0 na SŠ. Kurzy pro dokončení základního vzdělání navštěvovalo dohromady 49 osob, z čehož 49 osob docházelo do ZŠ a žádná osoba do SŠ. (C1.24.1)

Zkušenosti s péčí o nadané žáky

Pro nadané žáky jsou v základních školách ve výuce vytvářeny podmínky pro jejich rozvoj formou individuálního přístupu vyučujících. Mimořádně nadaní žáci mají rovněž své speciální vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky. Jsou vzděláváni na základě principu integrace s využitím speciálních metod, postupů, forem a způsobů vzdělávání, didaktických materiálů, je jim poskytována odborná pomoc ve školských poradenských zařízeních. Rozsah a obsah vzdělávacích opatření stanovuje individuální vzdělávací plán, který je vytvářen ve spolupráci s rodinou žáka. Řada těchto žáků se vzdělává ve třídách s rozšířenou výukou některých předmětů. Žáci mohou rozvíjet své nadání i v organizovaných kroužcích a výběrem z volitelných předmětů. Mohou také navštěvovat vybrané hodiny výuky ve vyšším ročníku. Ukázkou péče o nadané žáky je četná účast dětí v různých soutěžích a dosažené výsledky. Pedagogové se snaží vybírat, motivovat a připravovat žáky na soutěže, projekty a aktivity v různých oborech činností. Problematika podpory nadaných žáků se od září 2016 promítá také v legislativní úpravě školského zákona – konkrétně v §16 a rovněž ve vyhlášce č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Přípravné třídy

V hl. m. Praze bylo ve školním roce 2016/2017 otevřeno na 77 základních školách celkem 84 přípravných tříd, které navštěvovalo 1 098 dětí. Oproti předchozímu školnímu roku 2015/2016 klesl počet dětí, které přípravné třídy navštěvovaly o 9.

Do těchto tříd jsou zejména zařazeny děti s odkladem povinné školní docházky a děti – cizinci, kterým zařazení do přípravných tříd doporučila pedagogicko-psychologická poradna včetně dětí se sociálním znevýhodněním. Těmto dětem je věnována individuální péče, která napomáhá odstranění handicapu, pro který byl odklad povinné školní docházky doporučen. Přípravné třídy se naplňují do počtu 15 dětí, jejich personální obsazení je na velmi dobré úrovni. Docházka do přípravných tříd a realizace výchovně vzdělávacího programu v těchto třídách přispívá k bezproblémovému začlenění dětí do prvního ročníku základní školy.

Přípravné třídy se nacházejí v potřebných lokalitách na celém území hl. m. Prahy. Tradičně jsou zřízeny i při ZŠ v lokalitách, pro které je typická větší koncentrace dětí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají děti z majoritní populace.

V souvislosti s novelou zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů - tj. zákon, který byl dne 8. 6. 2016 vyhlášen ve Sbírce zákonů v částce 68 pod číslem 178/2016 Sb., podle § 47 odst. 1 školského zákona přípravné třídy nadále nemohou suplovat činnost mateřské školy, ale budou zřizovány k vyrovnaní vývoje dětí, které mají z jakéhokoliv důvodu odklad povinné školní docházky.

Asistent pedagoga

Základní školy, které integrují do běžných tříd žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž znevýhodnění si vyžaduje individuální přístup, využívají možnost zapojit do vyučování asistenta pedagoga. Jeho úkolem je zajistit pomoc žákovi při plnění úkolů ve vyučování. Zřízení funkce asistenta pedagoga ve škole se řídí ustanovením § 16 školského zákona. Zapojení asistenta pedagoga přináší efektivní spolupráci s učiteli, individuální přístup k žákům, účinnou pomoc asistenta při vzdělávání i výchovném procesu. Asistenti pedagoga jsou k dispozici pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Poradenské služby škol

Soustava výchovného poradenství v základních školách poskytuje specializované pedagogicko-psychologické služby dětem a jejich rodičům, školám a výchovným zařízením zajišťujícím péči o děti a zajišťuje odbornou poradenskou službu při volbě povolání. Na základních školách pracují výchovní poradci, kteří se věnují v součinnosti s PPP problematice poradenství při volbě povolání, spolupracují s odděleními péče o děti a rodinu odborů sociálních věcí jednotlivých MČ, s Policií ČR, s Úřadem práce hl. m. Prahy, s občanskými sdruženími a dalšími institucemi.

V rámci své činnosti přispívá soustava výchovného poradenství na základě současných poznatků společenských věd k celkovému rozvíjení osobnosti dětí, k jejich integraci a diferenciaci v procesu výchovy a vzdělání, pomáhá při uskutečňování komplexní péče o zdravý psychický a sociální vývoj dětí a mládeže. Přitom věnuje zvláštní pozornost vlivům a podmínkám nepříznivě ovlivňujícím výchovný a vzdělávací proces.

Významná je činnost v oblasti rizikového chování ve škole, včasného vyhledávání a diagnostikování dětí s poruchami vývoje a poskytování odborné pomoci. V základních školách na území hlavního města Prahy je úroveň této činnosti vzhledem k vysokému počtu zařízení rozdílná. Situace je ovlivněna kvalifikovaností výchovných poradců, jejich osobnostními vlastnostmi a samozřejmě vedením školy.

Značná pozornost se věnuje problematice vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazování do vzdělávacího procesu. S integrovanými žáky pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga, ve výuce postupují podle individuálních vzdělávacích plánů. Školy se snaží zajistit kvalitní materiální vybavení. Ředitelé zřizují na základních školách speciální třídy zaměřené především na vývojové poruchy učení. Ve školním roce 2016/2017 na základních školách zřizovaných městskými částmi byli ve speciálních třídách soustředěni žáci převážně s vývojovými poruchami učení. Jednalo se o 47 speciálních tříd prvního stupně, ve kterých se vzdělávalo 501 žáků. (C1.2b)

Mezinárodní spolupráce

Řada základních škol spolupracuje s obdobnými typy škol v zahraničí. Aktivní spolupráce se zahraničními školami se pro některé základní školy stala tradicí. Uskutečňují se výměnné pobyty pedagogů i žáků. Svědčí o tom nejen počet žáků, kteří vyjíždějí do zahraničí, ale stále častěji jsou žáci i pedagogové zapojováni do mezinárodních pracovních projektů. Kontakty se zahraničními školami jsou přínosem pro každou zúčastněnou školu, neboť přispívají k výchově k evropanství. Žáci poznávají kulturu, společnost a životní styl v dalších evropských státech, rozvíjejí aktivní znalost jazyků. Mnoho škol realizuje mezinárodní projekt Adopce na dálku a další.

Za všechny školy lze uvést tento příklad:

- *Základní škola Praha 7, Korunovační 8 – Projekt DIYLAB (Do It Yourself In Education – Expanding Digital Competence) k účasti na tříletém mezinárodním projektu přizvaly školu PedF UK a Universita Barcelona, od ledna 2015 se postupně realizovaly aktivity s žáky na tři vybrané evropské základní školy. Projekt byl zaměřen na podporu badatelského vyučování, mezipředmětových vazeb, digitální gramotnosti, kolaborativního učení a autonomního učení. Projekt ukončen v prosinci 2016.*

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery

Stále více se prosazuje komunitní život škol se zvyšující se aktivitou rodičů na formování školy a jejího směřování. Rodiče se podílejí na vedení kroužků, na činnosti výchovných komisí, organizaci kulturních a sportovních akcí. Školy také využívají možnost sponzorování ze strany rodičů. Školy organizovaly pravidelně pro rodiče Dny otevřených dveří, mikulášské nadílky, vánoční besídky, masopustní karnevaly, velikonoční trhy, oslavy Dne dětí, zahradní slavnosti, některé školy pořádaly školní akademie a další společenské akce, např. i reprezentační plesy nebo školní bály.

V souladu se školským zákonem jsou na všech základních školách ustaveny školské rady jako orgány školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. V průběhu roku plnily školské rady své úkoly v souladu s § 168 školského zákona – schvalovaly výroční zprávy o činnosti škol, školní řády, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, projednávaly návrhy rozpočtu, inspekční zprávy ČŠI, vyjadřovaly se k návrhům školních vzdělávacích programů a dávaly různé podněty.

MČ jako zřizovatelé převážné části základních škol podporují zejména rozvoj materiálních podmínek vzdělávání. MČ řešily stejně jako v minulých letech postupné rekonstrukce a opravy budov i vybavení škol. Městské části podporují také rozvoj komunitních funkcí škol, zájmové aktivity dětí a mládeže apod. Významné jsou finanční příspěvky zřizovatelů na učebnice a učební pomůcky.

Základní školy spolupracují s mnohými institucemi a organizacemi. Velmi podnětná je i spolupráce s organizací BESIP, týkající se bezpečnosti dětí v silničním provozu. Církevní školy spolupracují s Arcibiskupstvím pražským, Českou biskupskou konferencí apod.

Za všechny školy lze uvést několik příkladů:

- *MČ Praha 6 provozuje informační portál pro oblast základního vzdělávání Jak do školy (www.jakdoskoly.cz), na jehož aktualizaci se podílí i jednotlivé školy v Praze 6 bez rozdílu zřizovatele.*
- *MČ Praha 6 – dlouhodobé partnerské vztahy se školami v zahraničí, včetně pobytových výměn žáků a tematických projektů, udržují základní školy ve španělském Madridu, italském Roncegno, německém Bayreuthu, francouzském Rennes, pařížské čtvrti Pantin a v dánském Ringe. Další školy aktivně spolupracují s místními cizojazyčnými školami Riverside School a International School of Prague nebo společností TOSCOOL.*

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je základním prvkem pro seznamování žáků s rozmanitostí různých kultur, tradic a hodnot různých národů, a to zejména ve vztahu k těm kulturám, se kterými se žáci mohou ve svém bezprostředním okolí potkat. Díky stále zvyšujícímu se podílu obyvatel – cizinců v hl. m. Praze je důležité předávat žákům na základních školách širokou paletu informací a zkušeností o pobytu cizinců na území ČR, v Evropě, ale i v místních podmínkách.

Multikulturní výchova je chápána jako výchova k životu v existující multikulturní společnosti, která je etnicky, kulturně a sociálně variabilní. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit se porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím, zkušeností apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, efektivní komunikace, smysluplné diskuse, konstruktivní spolupráce kritického myšlení a interaktivního přístupu. Žák musí mít možnost aktivně si utvářet postoje, trénovat dovednosti a schopnosti, pracovat s informacemi.

Ve školách prolíná multikulturní výchova všechny vzdělávací oblasti. V občanské výchově jsou žáci seznamováni s odlišnými kulturami při probírání menšinových etnik, aby byli schopni jejich odlišným zvykům porozumět a chápat je. V českém jazyce je probíráno učivo o národnostních menšinách,

například při četbě v literatuře. Žáci se navzájem informují o svých zážitcích z cest do cizích zemí a o rozdílných kulturách navštívených zemí. Přínosem v této oblasti je spolupráce škol s občanskými sdruženími Adopce na dálku, Člověk v tísni či META.

Prevence rizikového chování

Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence rizikového chování u žáků, a proto je součástí ŠVP všech základních škol.

K prevenci rizikového chování pomáhají minimální preventivní programy, které jsou pravidelně vyhodnocovány a podléhají kontrole České školní inspekce. Tyto programy jsou zaměřené především na oblast prevence drogové závislosti, alkoholismu, kouření, kriminality, šikany, týrání a problémy spojenými s dospíváním. Pedagogové základních škol sledují a řeší negativní jevy ve vztazích mezi dětmi již v počátcích, průběžně monitorují případné projevy šikany, syndromu týraného či zanedbávaného dítěte. Školy pořádají besedy s policií, využívají metodické materiály, vytváření modelových situací, žáci navštěvují tematicky zaměřená divadelní představení. Žákům jsou nabízeny různé činnosti k využití volného času formou zájmových kroužků a dalších akcí organizovaných školami.

Základní školy pravidelně zajišťují vzdělávání pedagogů, semináře pro metodiky primární prevence, semináře a cvičení pro učitele zaměřené na práci s třídními kolektivy.

Součástí prevence jsou také mimoškolní a zájmové aktivity. Různorodost volnočasových aktivit školy umožňuje žákům trávit smysluplně volný čas. Pro skupiny dětí s problematickým chováním a ohrožených nežádoucími sociálními jevy pořádají některé školy víkendové výjezdy zaměřené na posílení odpovědnosti, podporu sebedůvěry a rozvíjení spolupráce. V případech zhoršení vnitřního klimatu třídy jsou prováděny intervence metodiků prevence po konzultaci s třídními učiteli a vedením školy. Každá škola má svého metodika prevence a také ostatní pedagogové se účastní seminářů zabývajících se prevencí rizikového chování pro nastolení příznivější atmosféry důvěry a spolupráce ve třídě.

Školy oceňují velmi dobrou spolupráci s Městskou policií hl. m. Prahy a Policií ČR, zejména pak organizování přednášek ve školách na téma šikana, kyberšikana, prokazování totožnosti, právní vědomí, kriminalita mládeže, záškoláctví, bezpečné chování a další. Přínosem je i těsná spolupráce škol se sociálními odbory jednotlivých městských částí.

Za všechny školy lze uvést tento příklad:

- *Základní škola, Praha 9 – Černý Most, Bří Venclíků 1140 – dlouhodobý program všeobecné primární prevence, realizovaný o. s. Prev-Centrum. Program probíhal v 5. - 9. ročníku. Pedagogové z 1. - 4. ročníku si připravily a zrealizovaly preventivní programy ve svých třídách. Ve dvou třídách zrealizovalo Prev-Centrum intervenční program „Spokojená třída“.*

Environmentální výchova

Environmentální výchova je povinnou součástí školních vzdělávacích programů, které ji do výuky mohou zařadit jako povinný předmět, projekt nebo mezipředmětově či jako jakoukoliv kombinaci těchto tří variant. Environmentální výchova je i preventivním nástrojem ochrany životního prostředí.

Žáci v rámci různých aktivit mají možnost zkoumat změny probíhající v přírodě, dále mohou odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů s cílem naučit se účinně a aktivně chránit životní prostředí.

Žáci získávají zajímavou formou soustavu znalostí a dovedností týkajících se vztahů člověka a životního prostředí (ochrana a tvorba životního prostředí, třídění odpadů, sběr papíru, baterií atd.). Dále školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde žáci pozorují změny v přírodě. Ve školách jsou umístěny sběrné nádoby na tříděný odpad.

Při realizaci environmentální výchovy spolupracují školy především s občanskými sdruženími a dalšími subjekty: TEREZA, Toulcův dvůr, KEV, ekologická centra, které školám nabízí různé programy, užitečné materiály a vzdělávací semináře pro učitele. Další spolupráce probíhá s odbory životního prostředí jednotlivých MČ a MHMP.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Ve školních vzdělávacích programech základních škol (ŠVP ZŠ) environmentální výchova úzce souvisí i s výchovou k udržitelnému rozvoji, jejímž cílem je vybavit žáky kompetencemi z oblasti ekologie a vytvářet postoje včetně hodnotového systému žáků. V základním vzdělávání je cílem vybavit žáky takovými kompetencemi (znalostmi, dovednostmi a postoji), které jim umožní realizovat zásady udržitelného rozvoje v praktickém životě a posilovat komunitní funkce škol, kdy se školy stávají prostředím pro rozvíjení spolupráce a zájmu o udržitelný rozvoj a také prostorem pro sdílení zkušeností s dalšími školami a s mimoškolním prostředím.

Výchova k udržitelnému rozvoji tak ve všech ZŠ prolíná celým výchovně vzdělávacím programem přiměřeně věku žáků. Školy začleňují výchovu k trvale udržitelnému rozvoji v rámci průřezových témat, referátů, projektů tak, aby se žáci snažili co nejvíce uvažovat a přemýšlet nad těmito tématy.

Za všechny školy lze uvést tento příklad:

- *Základní škola JANA WERICHA, Praha – Řepy, Španielova 19/1111 - rok 2017 byl vyhlášen Mezinárodním rokem udržitelného cestovního ruchu. Škola se zaměřila především na ekologickou dopravu. Žáci tvořili obrázky, které byly použity na pracovní listy. Den Země byl zaměřen na dopravu, čemuž odpovídal i název celé akce „Jedu, jedeš, jedeme“. Opět při tvorbě programu Dne Země spolupracovaly všechny školy v Řepích.*

Příprava obecně závazné vyhlášky o školských obvodech základních škol

Na základě žádostí některých městských částí hlavního města Prahy (dále jen „MČ“), a to zejména z důvodu rozvoje bytové výstavby v hlavním městě Praze, byly odborem školství a mládeže MHMP vyzvány všechny MČ k předložení případných návrhů na změnu OZV a doplnění OZV, aby byla maximálně zajištěna podmínka vyplývající z výše uvedeného ustanovení školského zákona. Termín předložení případných návrhů a doplnění byl stanoven na 29. 2. 2016. Do této doby odboru školství a mládeže MHMP doručilo 30 MČ své návrhy na změnu a doplnění OZV, resp. změnu školských obvodů. Z důvodu obsáhlosti předložených změn a doplnění bylo odborem školství a mládeže MHMP vyhodnoceno, že bude přistoupeno ke zpracování zcela nové OZV namísto novelizace stávající OZV.

V průběhu měsíců března a dubna 2016 byl zpracován návrh nové OZV.

Dne 3. 5. 2016 byl návrh nové OZV v souladu s Pravidly pro přípravu návrhů obecně závazných vyhlášek a nařízení hlavního města Prahy, schválenými jako příloha č. 1 k usnesení Rady HMP č. 2273 ze dne 18. 12. 2001, ve znění pozdějších změn (dále jen „Pravidla“), zaslán k připomínkovému řízení všem odborům MHMP a Městské policii hl. m. Prahy. Lhůta pro doručení případných připomínek k návrhu nové OZV byla stanovena na 30 dnů o data doručení. Návrh nové OZV byl rovněž vyvěšen na elektronické úřední desce MHMP. V této době bylo odboru školství a mládeže MHMP doručeno osm reakcí, přičemž dvě reakce obsahovaly připomínky k návrhu OZV, zbylých šest bylo konstatování „bez připomínek“.

Připomínkové řízení na MČ a Ministerstvo vnitra

Dopisem primátorky hl. m. Prahy ze dne 23. 6. 2016, byly osloveny všechny MČ se žádostí o zaslání připomínek k návrhu nové OZV s termínem nejpozději do 30 dnů od data doručení. Ve stanoveném termínu, z celkového počtu 57 MČ, zaslalo svá stanoviska celkem 29 MČ, zbylé MČ neměly k návrhu OZV žádné připomínky nebo na výzvu nereagovaly vůbec. Z počtu 29 reakcí MČ bylo jako připomínky vyhodnoceno 13 reakcí. Došlé připomínky a návrhy na změny se týkaly především úprav správných názvů ulic (odstranění překlepů z textu) a dílčích úprav školských obvodů, tj. přesunů několika ulic

mezi navrženými školskými obvody. Všechny věcné a formální připomínky MČ byly zapracovány do návrhu nové OZV. Zpracovateli OZV nebyla doručena žádná zásadní připomínka.

Návrh nové OZV byl rovněž prostřednictvím datové schránky zaslán dne 28. 6. 2016 na Ministerstvo vnitra ČR. Ministerstvo vnitra ČR konstatovalo, že návrh nové OZV je v souladu s platnými právními předpisy a OZV s navrhovaným textem lze vydat – viz příloha č. 1 této důvodové zprávy.

Požadavky na změny týkající se psaní velkých písmen za předložkou v názvech veřejných komunikací a prostranství nebyly akceptovány z důvodu platných názvů schválených Radou HMP v minulosti a s přihlédnutím k historickým hlediskům vzniku názvů veřejných komunikací a prostranství. Na dvouslovné názvy ulic v některých případech tak neplatí aplikace Pravidel českého pravopisu (od r. 1993), kdy se má psát první jméno po předložce s velkým písmenem. Pravidla českého pravopisu jsou závazná pro školní jazykovou výuku, v ostatních případech mají formu doporučení.

Nová obecně závazná vyhláška č. 17/2016 Sb. hl. m. Prahy, o školských obvodech základních škol byla vydána dne 29. 11. 2016 s účinností od 1. 1. 2017. Znění vyhlášky je k dispozici zde: http://www.praha.eu/file/2348228/vyhlasaka_c._17.pdf.

II.3 Střední vzdělávání

Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání. Poskytuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Vytváří předpoklady pro samostatné získávání informací a celoživotní učení, připravuje žáky pro navazující terciární vzdělávání nebo pro výkon povolání. Střední školy poskytují žákům střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou všeobecné či odborné. Přehled o podílu žáků na jednotlivých stupních středního vzdělávání podávají následující tabulky.

- **Tab. č. 19: Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání**

vzdělávání ve středních školách - počet žáků - studií*		58 044			
% z celkového počtu		100 %			
z toho:					
Střední vzdělání (bez maturity i bez výučního listu)		260			
% z celkového počtu		0,45 %			
Střední vzdělání s výučním listem (2-3 leté, zkrácené)	2-3 leté	zkrácené	7 009		
	6 864	145			
% z celkového počtu		12,08 %			
Střední vzdělání s maturitní zkouškou	8 leté	6 leté	4 leté	zkrácené	
	13 224	3 819	32 727	38	
		49 808			
% z celkového počtu		85,81 %			
Nástavbové studium (určeno pro uchazeče se středním vzděláním s výučním listem)		967			
% z celkového počtu		1,67 %			

* uvedeny tzv. "počty studií", kde za „studium“ je považováno vzdělávání žáka směřující k získání stupně vzdělání odpovídajícího oboru vzdělání, ve kterém se žák vzdělává. Tzn., že se jeden žák může vzdělávat ve více studiích (oborech vzdělání) současně. Zdroj: Statistické výkazy za rok 2016/2017

Podíl žáků ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou se rok od roku zvyšuje, ve školním roce 2007/2008 činil 78,04 %, ve školním roce 2015/2016 to bylo 85,53 %, v následujícím školním roce podíl žáků byl opět vyšší téměř o 0,3 % (85,81 %) vzdělávací nabídky pražských středních škol.

- **Tab. č. 20: Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání**

vzdělávání ve středních školách - počet žáků - studií*		57 044		
% z celkového počtu		100 %		
z toho:				
Střední vzdělání (bez maturity i bez výučního listu)		82		
% z celkového počtu		0,14 %		
Střední vzdělání s výučním listem (2-3 leté, zkrácené)	2-3 leté	zkrácené	6 410	
	6 265	145		
% z celkového počtu		11,24 %		
Střední vzdělání s maturitní zkouškou	8 leté	6 leté	4 leté	zkrácené
	13 224	3 819	32 526	38
		49 607		
% z celkového počtu		86,96 %		
Nástavbové studium (určeno pro uchazeče se středním vzděláním s výučním listem)		945		
% z celkového počtu		1,66 %		

* uvedeny tzv. "počty studií", kde za „studium“ je považováno vzdělávání žáka směřující k získání stupně vzdělání odpovídajícího oboru vzdělání, ve kterém se žák vzdělává. Tzn., že se jeden žák může vzdělávat ve více studiích (oborech vzdělání) současně.

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2016/2017

Počet škol a žáků

Ve školním roce 2016/2017 poskytovalo střední vzdělání na území hl. m. Prahy celkem 185 středních škol různých zřizovatelů. Tímto počtem se v porovnání s ostatními kraji řadí hl. m. Praha na 1. místo v České republice. Nejvíce zastoupeny jsou školy poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou – odborné. Následují školy se středním vzděláním s maturitní zkouškou – všeobecným.

Hl. m. Praha ve školním roce 2016/2017 zřizovalo 107 právnických osob s výkonem činnosti středních škol, z toho 12 samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením. Třináct z nich vykonávalo dále i činnost vyšší odborné školy. Dalším nejpočetněji zastoupeným zřizovatelem je soukromý sektor. Střední školy zřizuje také církev, ústřední orgány státní správy (MŠMT, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti) a MČ.

- **Tab. č. 21: Školy a žáci včetně absolventů středních škol zřizovatelů HMP, MČ, soukromník, církev**

	školy	žáci celkem	v tom forma vzdělání	
			denní	ostatní
SŠ celkem	179	62 561	58 044	4 517
Absolventi za školní rok 2015/2016	-	9 980	9 311	669

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2016/2017 (D1.1.2)

Počty nově přijatých žáků a absolventů

Přehled o nově přijatých žácích do 1. ročníku a absolventech v členění na denní a ostatní formy studia podává následující přehled. Nejsou do něho začleněni absolventi a přijímaní do zkráceného a nástavbového studia.

- Tab. č. 22: Nově přijatí do 1. ročníku ve středních školách zřizovatelů HMP, MČ, soukromník, církev při denní formě vzdělávání rozdělených podle druhu vzdělávání

druh vzdělání		nově přijatí do 1. ročníku			
střední školy celkem		15 005			
z toho:					
střední vzdělání (bez maturity i bez výučního listu)		104			
střední vzdělání s výučním listem (2-3 leté, zkrácené)		2-3 leté		zkrácené	
		2 483		117	
celkem		2 600			
střední vzdělání s maturitní zkouškou		8 leté	6 leté	4 leté	zkrácené
		1 836	688	9 222	37
celkem		11 783			
nástavbové studium (určeno pro uchazeče se středním vzděláním s výučním listem)		518			

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2016/2017

V denním studiu je jako už tradičně mnohem větší zájem o obory ukončené maturitní zkouškou. Hlásí se do nich téměř 4 x více žáků než do učebních oborů. Úbytek žáků v 1. ročnících souvisí s poklesem populace v dané věkové kategorii. Nejvíce bylo nově přijatých jako i v předchozích letech do 1. ročníku odborného vzdělávání s maturitní zkouškou.

Oborová struktura středních škol

Střední školy na území hl. m. Prahy nabízely vzdělání ve skupinách oborů v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. V pražských středních školách byly zastoupeny téměř všechny skupiny oborů, v nichž lze dosáhnout střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou, s výjimkou skupin oborů: 21 – Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, 61 - Filozofie, teologie, 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport a 91 – Teorie vojenského umění.

Přehled o oborové struktuře pražských středních škol a počtech žáků v jednotlivých skupinách oborů v denním vzdělávání i v ostatních formách studia podávají tabulky č. 23 a 24.

- **Tab. č. 23: Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP**

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2015/16 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
16	Ekologie a ochrana prostředí	1	1	64	64	16	16	7	7
18	Informatické obory	14	10	2 407	1 862	661	501	381	307
23	Strojírenství a strojírenská výroba	14	12	1 863	1 665	625	563	316	272
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	15	13	1 997	1 888	686	619	377	337
28	Technická chemie a chemie silikátů	6	5	635	605	160	154	93	90
29	Potravinářství a potravinářská chemie	9	6	823	683	310	255	164	157
31	Textilní výroba a oděvnictví	6	4	137	119	36	29	17	14
32	Kožedělná, obuvnická výroba, zpracování plastů	2	1	24	22	10	8	5	5
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	8	6	531	506	199	189	64	58
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	5	4	539	268	174	83	85	43
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	6	5	1 489	1 471	527	509	283	266
37	Doprava a spoje	5	4	902	803	252	225	160	145
39	Speciální a interdisciplinární obory	6	4	483	335	153	125	56	33
41	Zemědělství a lesnictví	7	4	752	593	261	213	148	120
43	Veterinářství a veterinární prevence	1	1	115	115	30	30	21	21
53	Zdravotnictví	5	4	922	835	296	266	143	133
63	Ekonomika a administrativa	34	18	4 341	3 118	1258	934	765	561
64	Podnikání v oborech, odvětvích	17	9	540	425	281	225	87	75
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	23	10	4 411	2 738	1409	878	829	527
66	Obchod	9	4	954	652	309	212	176	121
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	9	5	2 083	1 277	628	393	371	277
69	Osobní a provozní služby	11	6	1 323	965	464	321	263	204
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	3	3	161	161	51	51	5	5
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	13	6	965	502	299	130	205	101
78	Obecně odborná příprava	30	24	2 975	2 807	854	814	576	537
79	Obecná příprava	69	39	23 991	17 806	4 313	3 257	3 227	2 692
82	Umění a užité umění	21	11	2 617	1 713	743	472	487	348
	celkem	x	x	58 044	43 998	15 005	11 472	9 311	7 456

Zdroj: statistické výkazy za školní rok 2016/2017

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů středních škol v denní formě vzdělávání byla skupina 79 – Obecná příprava (gymnázium), ve které ve školním roce 2016/2017 studovalo 23 991 žáků, což je o 595 žáků více než v předchozím školním roce. Následovala skupina 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus – 4 411 žáků, skupina 63 – Ekonomika a administrativa s 4 341 žáky a skupina 78 Obecně odborná příprava – s počtem 2 975 žáků. Nejméně byla zastoupena skupina 32 – Kožedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů s počtem 24 žáků, skupina 43 - Veterinářství a veterinární prevence s počtem 115 žáků, skupina 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika s počtem 161 žáků (tato skupina oborů je vyučována od školního roku 2013/2014), skupina 16 - Ekologie a ochrana prostředí s 64 žáky a skupina 31 – Textilní výroba a oděvnictví – 137 žáků. Všechny ostatní skupiny oborů překročily hranici 300.

Ve školách zřizovaných hl. m. Prahou je nejvíce zastoupena Obecná příprava s 17 806 žáky, následuje Ekonomika a administrativa s 3 318 žáky. Třetí nejvíce zastoupenou skupinou oborů je Gastronomie, hotelnictví a turismus s 2 738 žáky. I zde byla nejméně zastoupená skupina 32 - Kožedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů s počtem 22 žáků a skupina 16 – Ekologie a ochrana prostředí s 64 žáky. Pod hranicí 300 žáků zůstaly stejně jako v předchozím školním roce skupiny oborů 31 - Textilní výroba a oděvnictví se 119 žáky a skupina 43 - Veterinářství a veterinární prevence s počtem 115 žáků.

Nejvíce přijatých žáků bylo ve skupině oborů 79 – Obecná příprava, skupině 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus, skupině 63 – Ekonomika a administrativa a 78 – Obecně odborná příprava. V prvních dvou skupinách oborů je také nejvíce absolventů.

- **Tab. č. 24: Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP**

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2015/16 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
18	Informatické obory	2		74		18		13	
23	Strojírenství a strojírenská výroba	3	2	139	57	71	25	7	6
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	5	4	347	237	195	154	38	38
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	172	172	50	50	18	18
31	Textilní výroba a oděvnictví	1	1	55	55	25	25	5	5
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1	1	60	60	39	39	0	0
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	3	3	162	162	76	76	30	30
41	Zemědělství a lesnictví	2	2	80	80	28	28	0	0
53	Zdravotnictví	4	2	153	69	58	18	17	4
63	Ekonomika a administrativa	8	1	511	144	118	53	55	7
64	Podnikání v oborech, odvětvích	18	5	1 086	328	535	162	177	28
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	4		590		172		121	
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	3		248		93		23	
69	Osobní a provozní služby	1	1	53	53	31	31	7	7
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	6	1	517	84	299	0	118	16
79	Obecná příprava	6	1	270	178	41	33	40	32
	celkem	x	x	4 517	1 679	1 849	694	669	191

Zdroj: statistické výkazy za školní rok 2016/2017

V ostatních formách vzdělávání bylo zastoupeno podstatně méně skupin oborů než v denní formě vzdělávání. Nejpočetněji byla zastoupena skupina 64 – Podnikání v oborech, odvětvích s 1 086 žáky, následovala skupina 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus s 590 žáky a 63 - Ekonomika a administrativa s 511 žáky.

Nejvíce nově přijatých žáků bylo ve skupinách oborů 64 – Podnikání v oborech a odvětvích, 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus a skupině 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče.

Změny oborové struktury

V průběhu školního roku 2016/2017 došlo ke změnám v oborové struktuře středních škol především z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky, profilace školy, ukončení platnosti učebních dokumentů nebo dlouhodobé absence poptávky po studiu určitého oboru.

• **Tab. č. 25: Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách**

kód oboru	název oboru	škola	důvod
65-42-M/01	Hotelnictví	Střední škola gastronomická a hotelová s.r.o., se sídlem Praha 4 – Braník, Vrbova 1233/34	nová forma - kombinovaná
65-42-M/02	Cestovní ruch	Střední škola gastronomická a hotelová s.r.o., se sídlem Praha 4 – Braník, Vrbova	nová forma - kombinovaná
31-58-H/01	Krejčí	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	sloučení škol
32-52-H/01	Výrobce kožedělného zboží	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	sloučení škol
34-56-L/01	Fotograf	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	sloučení škol
64-41-L/51	Podnikání	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	sloučení škol
69-41-L/01	Kosmetické služby	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	sloučení škol
69-51-H/01	Kadeřník	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	sloučení škol
31-58-H/01	Krejčí	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	sloučení škol
32-52-H/01	Výrobce kožedělného zboží	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	sloučení škol
34-56-L/01	Fotograf	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	sloučení škol
64-41-L/51	Podnikání	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	sloučení škol
63-41-M/01	Ekonomika a podnikání	Obchodní akademie Holešovice, Jablonského 3/333, Praha 7	rozšíření vzdělávací nabídky
29-54-H/01	Cukrář – komb. forma	Střední škola hotelnictví a gastronomie SČMSD Praha, s.r.o., Slavětinská 82, Praha 9	rozšíření vzdělávací nabídky

79-43-K/61	Dvojjazyčné gymnázium (6 leté)	Gymnázium, Praha 8, Ústavní 400	Narůstající zájem o tento obor
23-45-L/01	Mechanik seřizovač	Akademie řemesel Praha – Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294	rozšíření vzdělávací nabídky školy
39-41-L/01	Autotronik	Akademie řemesel Praha – Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294	rozšíření vzdělávací nabídky školy
39-41-L/51	Autotronik, nástavbové studium kombinovaná forma	Akademie řemesel Praha – Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294	rozšíření vzdělávací nabídky školy
36-59-H/01	Podlahář	Akademie řemesel Praha – Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294	rozšíření vzdělávací nabídky školy
63-41-M/01	Ekonomika a podnikání	Střední odborná škola multimediální a propagační tvorby, s.r.o.	rozšíření vzdělávací nabídky
41-04-M/01	Rostlinolékařství	Střední zahradnická škola a Střední odborné učiliště, s. r. o., se sídlem Praha 6, Veleslavínská 282/45	rozšíření vzdělávací nabídky
41-51-H/02	Včelař	Střední zahradnická škola a Střední odborné učiliště, s. r. o., se sídlem Praha 6, Veleslavínská 282/45	rozšíření vzdělávací nabídky

Zdroj: SML MHMP

• Tab. č. 26: Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

kód oboru	název oboru	škola	důvod
23-56-H/01	Obráběč kovů	Střední průmyslová škola strojnická, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Betlémská 4/287	nízký zájem ze strany uchazečů
68-42-M/002	Veřejnoprávní ochrana	TRIVIS – Střední škola veřejnoprávní a Vyšší odborná škola prevence kriminality a krizového řízení Praha, s.r.o.	dobíhající obor
68-42-L/503	Veřejnoprávní ochrana	TRIVIS – Střední škola veřejnoprávní a Vyšší odborná škola prevence kriminality a krizového řízení Praha, s.r.o.	dobíhající obor pro neúspěšné maturanty
75-31-M/01	Předškolní a mimoškolní pedagogika (dálková forma)	Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední odborná škola pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33	nízký zájem ze strany uchazečů
37-42-L/51	Logistické a finanční služby, dálková forma nástavbového studia	Střední škola automobilní a informatiky, Praha 10, Weilova 4	obor dlouhodobě nevyučován
64-41-L/51	Podnikání, dálková forma	Střední škola managementu a služeb a Základní škola s.r.o.	nízký zájem ze strany uchazečů

Zdroj: SML MHMP

Školní vzdělávací programy

Podle ŠVP se vyučuje již ve všech školách. RVP byly tvořeny pro každý obor zvlášť a byly vydávány a začleňovány postupně. Podle 82 RVP byla zahájena výuka k 1. 9. 2010. Od 1. 9. 2011 byla třetí vlnou zavedena výuka podle 82 RVP a k 1. 9. 2012 se začalo vzdělávat podle 49 RVP, které byly schváleny ve čtvrté vlně. Podle posledních 4 RVP, které se týkají oborů vzdělání Strojník silničních strojů, Textilnictví, Vlasová kosmetika a Sociální činnost, začaly školy vyučovat od 1. 9. 2014.

Ověřování výsledků vzdělávání

V rámci vzdělávacího procesu je přikládána velká důležitost jeho zpětnému ověřování. Školy používají interní metody hodnocení, přičemž spolupracují se společnostmi nabízejícími standardizované metody pro ověřování výsledků vzdělávání. Zapojení škol do mezinárodních programů slouží rovněž k ověřování výsledků vzdělávání, a to v mezinárodním kontextu.

Interní metody ověřování vzdělávání

Pedagogičtí pracovníci chápou interní metody ověřování vzdělávání jako běžnou součást vzdělávacího procesu, který dává nejen jim, ale i žákům dostatečnou zpětnou vazbu o tom, do jaké míry zvládli učivo za daný časový úsek. Moderní pojetí vzdělávacího procesu klade důraz nejen na předávání vědomostí a dovedností žákům, ale také na celkovou atmosféru školy (tzv. klima školy), spokojenost pedagogů s pracovním zázemím či vybavenost školy. Tyto atributy se nejčastěji sledují tzv. autoevaluačními dotazníky. Mezi interní metody ověřování sledující průběh vzdělávacího procesu patří didaktické a srovnávací testy, ročníkové práce, školní soutěže a olympiády, sebehodnocení žáků, průběžné hodnocení žáků atd.

Externí metody ověřování vzdělávání

Externí metody ověřování jsou zajišťovány jak nestátními subjekty, které se specializují na ověřování výsledků vzdělávání (Společnost SCIO, Kalibro, tak státními organizacemi (např. ČŠI, CERMAT) nebo organizacemi s působností mezinárodní (např. PISA).

Školy průběžně využívají rozmanité formy a možnosti ověřování výsledků vzdělávání. Výsledky testování zpětně využívají předmětové komise a vedení školy ke zkvalitnění vzdělávacího procesu.

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Inspekční činnost ČŠI je důležitou součástí kontroly celého vzdělávacího procesu, která napomáhá k jeho zkvalitňování, rozvoji a souladu s právními předpisy. Ve školním roce 2016/2017 byly provedeny kontroly na školách zřizovaných hl. m. Prahou se zaměřením na:

- a) hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona,
- b) zjišťování a analyzování informací o zajištění podmínek, průběhu a výsledku maturitních zkoušek ve středních školách podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona, zajištění a průběh písemných i ústních maturitních zkoušek,
- c) veřejnosprávní kontrola - využívání prostředků státního rozpočtu poskytnutých dle § 160 odst. 1 písm. d) a § 163 školského zákona,
- d) hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP,
- e) předpoklady školy pro výkon své funkce podle požadavků školského zákona,
- f) opatření potřebná pro výkon institucionálního hodnocení – ekonomická oblast,
- g) šetření stížností,
- h) kontrolu správnosti vykazovaných údajů ve statistických výkazech škol,

- i) hodnocení ekonomických podmínek školy,
- j) kontrolu vybraných ustanovení školského zákona,
- k) kontrolu dodržování vybraných ustanovení školského zákona a souvisejících právních předpisů v oblasti školských výchovných ubytovacích zařízení a v oblasti školního stravování,
- l) monitoring průběhu maturitní zkoušky v podzimním termínu ve spádových školách.

Příklady inspekční činnosti ČŠI:

- *Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 - Michle, Ohradní 55 – ve dnech 13. 12. a 14. 12. 2016 proběhla kontrolní činnost, na základě které bylo provedeno hodnocení a kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání dětí, žáků a studentů a poskytování školských služeb v oblastech vymezených úkoly PHÚ na školní rok 2016/2017 (přírodovědná gramotnost). Ze závěru kontroly vyplynulo, že činnost školy je v rámci kontrolovaných oblastí příkladná.*
- *Střední škola gastronomická a hotelová s.r.o., se sídlem Praha 4 – Braník, Vrbova 1233/34 - při inspekční činnosti zaměřené na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků poskytovaného vzdělávání shledala ČŠI mnoho silných stránek školy a příkladů inspirativní praxe*
- *Gymnázium Čakovice, Praha 9, nám. 25. března 100 – ve dnech 1. 12. až 2. 12. 2016 proběhla kontrolní činnost, na základě které bylo provedeno hodnocení a kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání dětí, žáků a studentů a poskytování školských služeb za školní rok 2016/2017 (jazyková gramotnost). Ve dnech 21. 3. až 24. 3. 2017 byla dále provedena inspekční činnost na základě podnětu podle § 174 odst. 6 školského zákona. Stížnost byla vyhodnocena jako částečně důvodná. Gymnáziem byla přijata opatření k zajištění nápravy.*
- *Základní škola německo-českého porozumění a Gymnázium Thomase Manna, o.p.s., se sídlem Praha 8, Střížkovská 32/27 – ve školním roce 2016/2017 byla Českou školní inspekcí řešena stížnost, která byla shledána jako nedůvodná a neprokazatelná.*
- *Gymnázium Jaroslava Heyrovského, Praha 5, Mezi Školami 2475 – inspekci vykonal inspektorát ČŠI v září 2016 se zaměřením na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona a rovněž na zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Kontrolou ČŠI nebylo shledáno porušování právních předpisů.*
- *Střední škola kosmetiky a hotelnictví BEAN, s. r. o., se sídlem Praha 9, Českobrodská 32a – inspekci vykonal inspektorát ČŠI v březnu 2017 se zaměřením na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona a rovněž na zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, zejména se zaměřením na neúspěšnost ve společné části maturitní zkoušky. Z kontroly ČŠI vyplývá, že právnická osoba vykonávající činnost školy nedosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.*
- *První soukromá hotelová škola, spol. s r.o., se sídlem Praha 8, Svídnická 506/1 – ve dnech 25. 11. 2016 až 1. 12. 2016 byla v právnické škole provedena inspekční činnost, na základě které byly hodnoceny podmínky, průběh a výsledky vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušného školního vzdělávacího programu. Českou školní inspekcí byly konstatovány silné stránky školy (spolupráce se sociálními partnery v rámci praktického vyučování, materiální*

podmínky pro naplňování profilu absolventa, vysoké procento žáků, kteří úspěšně ukončí vzdělávání) a slabé stránky školy (nestabilizovaný pedagogický sbor, závěry z hospitační činnosti neobsahují doporučení ke zvýšení kvality výuky, v rámci teoretického vyučování převládá výuka s nízkou mírou využití didaktické techniky, nevhodné projevy žáků). Inspekční zpráva dále reflektuje doporučení pro zlepšení činnosti školy.

- *Soukromá střední škola gastronomie s.r.o., se sídlem Praha 8, Svídnická 599/1a – ve dnech 3. 4. 2017 až 12. 4. 2017 byla v právnické osobě provedena inspekční činnost, na základě které byly hodnoceny podmínky, průběh a výsledky vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů. Českou školní inspekci byly konstatovány silné stránky školy (vstřícné komunikační prostřední, partnerské vztahy podporující naplňování profilu absolventa, účinná podpora odborných kompetencí žáků, vysoká úspěšnost žáků při ukončování vzdělávání) a slabé stránky školy (malý počet žáků ztěžuje personální zajištění výuky, škole se nedaří motivovat žáky k řádné docházce do výuky). Inspekční zpráva dále reflektuje doporučení pro zlepšení činnosti školy.*
- *Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 – hodnocení podmínek průběhu a výsledků vzdělávání, byly konstatovány silné i slabé stránky, Česká školní inspekce neshledala žádné závažné porušení právních norem.*
- *Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150 - ve sledovaném období ČŠI uskutečnila řadu inspekčních elektronických šetření – např. participace žáků na fungování střední školy, zjišťování úrovně v přírodovědné gramotnosti, využívání digitálních technologií a strategické plánování, zjišťování úrovně v předmětech český jazyk, anglický jazyk a fyzika.*
- *Obchodní akademie Vinohradská - škola kontinuálně rozvíjí nastavenou koncepci kvalitního ekonomického vzdělávání, inovuje obsah školních vzdělávacích programů včetně zaměření v oboru obchodní akademie. Výrazně se zvýšila kvalifikovanost pedagogického sboru, vzrostl avšak podíl pedagogických pracovníků v předdůchodovém věku. Zlepšilo se materiální vybavení odborných učeben výpočetní technikou a účetním softwarem. Zvýšila se úroveň vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků a podpora žáků se SVP.*
- *Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední odborná škola pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33: ve školním roce 2016/2017 byla škola zapojena do inspekčních elektronických zjišťování Participace žáků na fungování střední školy (září 2016), Výběrové zjišťování výsledků žáků – jazyková gramotnost v cizím jazyce a Využívání digitálních technologií a strategické plánování (listopad – prosinec 2016).*
- *Karlínská obchodní akademie a vyšší odborná škola ekonomická, Kollárova 5, 186 00 Praha 8: v září 2016 ČŠI - šetření stížnosti (šetření předpokladu odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost). Výsledek šetření: nebylo zjištěno porušení výše uvedeného právního předpisu.*
- *Střední zdravotnická škola, Praha 10, Ruská 2200/91 – inspekční elektronické zjišťování INEZ – leden – prosinec 2016 – soudobé dějiny, tělesná výchova SV, prevence rizikového chování v ZV, SV, výběrové zjišťování výsledků žáků 2015/2016 – 1. ročník oboru ošetrovatel, participace žáků na fungování školy, využívání digitálních technologií a strategického plánování, elektronický dotazník – využívání digitálních technologií při správě školy a při realizaci vzdělávání, CLOSE – testování vědomostí z matematiky a českého jazyka (pro účely výzkumu*

Výsledky ostatních kontrol

Mimo ČŠI se na kontrolách ve školách podílely další subjekty, zejména instituce hl. m. Prahy jako zřizovatele (odbor školství a mládeže MHMP, odbor kontrolních činností MHMP), dále Inspektorát práce, kontroly hasičů, orgánů veřejného zdraví a jiné.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Proces integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (mezi něž mohou patřit žáci se zdravotním postižením, sociálním či zdravotním znevýhodněním) má v pražském školství již dlouholetou tradici. V této oblasti školy úzce spolupracují se školními psychology, speciálními pedagogy či pedagogicko-psychologickými poradnami. Na základě této spolupráce školy zohledňují znevýhodněné postavení žáků a snaží se zajistit rovný přístup ke vzdělání, úctu a vzájemnou solidaritu. Pedagogičtí pracovníci při vzdělávacím procesu využívají inovativní metody a formy výuky, při kterých mají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami možnost se nejen plnohodnotně zúčastnit výuky, ale jsou i nenásilně začleňováni do kolektivu.

Záměrem a zároveň ideálním cílem je zohlednit veškeré aspekty zdravotního stavu či sociálního původu a zároveň umožnit žákům plně využít jejich potenciální schopnosti a možnosti. U lehčích forem postižení (např. specifické poruchy učení, lehké fyzické postižení apod.) je na většině škol zřizovaných hlavním městem Prahou využíván individuální vzdělávací plán, který je v průběhu vzdělávání žáků s SVP upravován tak, aby vždy odpovídal konkrétním potřebám daného jedince.

Mění se způsob výuky a častější využívání moderních informačních a komunikačních technologií v procesu vzdělávání také nabízí žákům se SPV a pedagogickým pracovníkům nové možnosti, např. konzultace online prostřednictvím webové kamery, elektronické učebnice či hlasem ovládané počítače.

Vzdělávání nadaných žáků

Školy napříč vzdělávacími obory se při vzdělávání nadaných žáků zaměřují především na individuální vzdělávací plány a individuální konzultace s pedagogy. Rozšiřují vzdělávací nabídku specializovanými semináři, kroužky či projekty, ve kterých si (nejenom) nadaní žáci mohou nad rámec ŠVP rozšiřovat znalosti a dovednosti ve vybraných odvětvích lidské činnosti. Školy podporují spolupráci svých žáků s vysokými školami a Akademií věd ČR (například v rámci soutěže Středoškolská odborná činnost mají žáci možnost pracovat na vybraných pracovištích AV ČR pod vedením profesionálů nebo na pracovištích partnerských vysokých škol).

Středoškoláci mají možnost účastnit se vědecko-výzkumných projektů, které jsou pro ně motivací k dalšímu studiu a podpořením zájmu o vybraný obor.

Především gymnázia se snaží rozšiřovat nabídku vzdělávání pro nadané žáky formou studijních skupin napříč ročníky, širokou škálou profilově orientovaných volitelných předmětů a důrazem na projektové vyučování.

Další možností pro talentované žáky je účast na předmětových olympiádách a oborově zaměřených soutěžích, ve kterých poměřují své znalosti a dovednosti nejen se žáky z celé republiky, ale často i ze zahraničí.

Mimořádně nadaným a současně i pracovitým žákům vytváří většina škol řadu nadstandardních příležitostí k osobnímu i odbornému rozvoji. Zajištěna je vysoká míra individuálního přístupu učitele k žákovi a široká paleta jak svůj talent ve spolupráci s učitelem zúročit a rozvinout.

Přestože se mimořádně nadaní žáci vyskytují na odborných školách zřídka, lze obecně konstatovat, že jak učitelé teorie, tak učitelé odborného výcviku věnují pozornost prospěchu a výkonům žáků a jestliže se v některé oblasti projeví u žáka nadání, je mu věnována individuální péče, jsou podporováni v účasti na soutěžích či přehlídkách, případně jsou jim zprostředkovány další možnosti osobnostního rozvoje – např. účast na odborných Top Kempech či speciální odborná stáž u sociálních partnerů školy. Pokud nadání přesahuje možnosti školy, je cestou rozvoje nadání žáka i napojení na odborníky vysokoškolských pracovišť.

HMP dlouhodobě podporuje nadané žáky také prostřednictvím grantových programů a Nadačního fondu Cesta ke vzdělání.

Příklady podpory nadaných žáků:

- *Gymnázium, Praha 2, Botičská 1 – bohatá nabídka volitelných předmětů od 2. ročníku; účast žáků na akcích VŠ pro nadané studenty (Týden s molekulární biologií, Fluorescenční noc atd.); široká podpora žáků v SOČ – středoškolské odborné činnosti, účast na Dnech vědy; existence školního mentora pro nadané žáky; existence Informačního střediska přírodovědných soutěží ICPS; vyhledávání talentů na ZŠ pořádáním tradiční soutěže Pražský pramen.*
- *Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6 – péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována školním speciálním pedagogem, který úzce spolupracuje s vyučujícími jednotlivých předmětů a vedoucími oborů; podpora spočívá v individuálním přístupu, využití projektového vyučování, zadávání nadstandardních projektů, účasti v prezentačních aktivitách školy; při vzdělávání žáků nadaných v případě potřeby spolupracuje škola s Menzou ČR.*
- *Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ochoz 3 – podpora formou účasti v odborných soutěžích, exkurzích, středoškolské odborné činnosti, nepovinné zájmové činnosti – kroužcích SAJU a mladého betonáře.*
- *Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlérova 2 – škola se dlouhodobě zaměřuje na zabezpečení rozvoje mimořádně nadaných žáků. Důraz je kladen na kurikulární, personální, prostorové i materiální zajištění kvalitní výuky, na zajištění kvalitní výuky pro nadané žáky z hlediska užívaných forem a metod, ale i na spolupráci s dalšími institucemi – především VŠ v ČR i zahraničí a středními školami v ČR a v zahraničí.*
- *Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1 – škola se věnuje rozvíjení talentu těch žáků, kteří jsou mimořádně nadáni pro disciplínu zpracování textu na PC. Žáci, kteří mají dále schopnosti pro uplatnění se v praxi, každoročně pořádají Mezinárodní veletrh studentských firem. V průběhu studia mohou žáci za výsledky a přínos pro školu obdržet ocenění ředitele školy.*
- *Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22 – žáci dostávají nabídky ke spolupráci v rámci doplňkové či nakladatelské činnosti a podílejí se na realizaci zakázek. Nadaní žáci se podílejí také na renovaci i historicky velmi cenných muzejních předmětů a redakční práci v Nakladatelství grafické školy, a to zpravidla formou grafických úprav vydávaných publikací.*
- *Gymnázium Oty Pavla, Praha 5, Loučanská 520 - vzdělávání nadaných žáků je podpořeno účastí na mnoha vzdělávacích projektech a soutěžích, dále možností skládat mezinárodní certifikáty z jazyků a možností dále se vzdělávat v zájmových kroužcích (matematika, šachy, deskriptivní geometrie, programování, latina ...)*
- *Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední odborná škola pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33: nadaní žáci ve všech formách studia. Škola umožňuje vyniknout v mnoha oblastech (výstavy, vystoupení, mezinárodní projekty, soutěže, přehlídky). Podpora poskytována též v nepovinných předmětech (Grafika, Fotografie, Pěvecký sbor, Komorní orchestr).*
- *Střední odborná škola uměleckořemeslná s.r.o., Praha 9, Podkovářská 797/4 – s nadanými žáky pracují individuálně, pro žáky s výborným prospěchem mají zřízený stipendijní řád. Za účelem rozšíření vzdělání jsou u profilových předmětů nabízeny volitelné semináře, možné jsou i individuální konzultace. Nadaní žáci dostávají mimořádné úkoly jako např. ročníkové práce.*

Věkové složení žáků

Věková skupina odpovídající středoškolské úrovni vzdělávání je 15 – 19 let. To platí zejména pro denní formu vzdělávání. Střední školy v Praze, podobně jako v ostatních krajích, navštěvují i žáci mladší. Nejpočetněji byli zastoupeni 16letí a 17letí. V ostatních formách vzdělávání je nejpočetněji zastoupena skupina 25letých a starších.

• **Tab. č. 27: Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů**

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21letí	22– 24letí	25letí a starší
Denní forma vzdělávání: 58 270													
počet	999	1 874	2 183	2 439	6 948	11 908	11 490	10 640	6 345	1 567	693	771	413

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele (D1.1.10.1)

Žáci dojíždějící z jiných krajů

Na pražských středních školách se vzdělává značný počet žáků žijících v jiných krajích (nejvíce ve Středočeském kraji) – viz následující tabulka.

• **Tab. č. 28: Žáci dojíždějící z jiných krajů**

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem
Počet žáků celkem	321	184	206	182	252	347	362	98	200	269	16 606	625	207	19 859
z toho nově přijatí	104	73	71	52	86	117	61	39	65	98	4 307	204	70	5 347

Zdroj: SML MHMP – pozn. Údaje jsou pouze orientační, některé subjekty nedodaly potřebné podklady

Z výše uvedené tabulky je patrné, že téměř třetinu žáků 19 859 (31,4 %) z 63 262 žáků, kteří se vzdělávali v pražských středních školách, tvořili žáci z jiných krajů. Přičemž podíl žáků ze Středočeského kraje tvořil 26,25 %.

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Základním předpokladem pro úspěšné vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin je jejich přijetí ostatními žáky a začlenění do kolektivu, čemuž napomáhá jako významný prvek výše zmíněná multikulturní výchova.

Školy monitorují průběh vzdělávacího procesu u žáků-cizinců, zaměřují se na komparaci dosažených výsledků s výsledky českých žáků a projevy jejich chování ve výuce. U žáků-cizinců je patrná tendence po asimilaci, snaha neodlišovat se a aktivní zapojení do práce ve skupinách.

Vyučující respektují v maximální možné míře individuální tempo (především při osvojování českého jazyka). Těmto žákům je také často poskytována individuální péče, ke které patří např. častější konzultace s vyučujícími či možnost konzultací v některém ze světových jazyků.

Podíl žáků-cizinců dle statistických údajů neustále stoupá spolu s počtem zemí, z nichž pocházejí. Nejčastěji pocházejí ze zemí: Ruská federace, Ukrajina a Vietnam. Vlastní zkušenosti škol jsou spíše pozitivní, školy nezaznamenaly žádné významné problémy.

Žáci podle státní příslušnosti

Na středních školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2016/2017 vzdělávalo 3 900 žáků – cizích státních příslušníků, tj. 6,17 % z celkového počtu žáků.

• Tab. č. 29: Žáci podle státní příslušnosti

příslušnost	celkem	ČR	Slovensko	ostatní státy EU 28	ostatní státy Evropy	ostatní státy světa
Žáci	63 257	59 332	444	225	2 253	978
podíl v %	100	93,80	0,70	0,40	3,56	1,55

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele (D1.1.11.1)

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Jazykové vzdělávání je na školách organizováno v rámci povinných vyučovacích předmětů, rozšiřuje se nabídka volitelných předmětů zaměřených na jazykové schopnosti a dovednosti a využívány jsou i disponibilní hodiny školního vzdělávacího programu. Rada HMP svým usnesením č. 394 ze dne 16. 3. 2010 schválila tzv. „Metropolitní program podpory středoškolské jazykové výuky“, jehož cílem je podpora a rozšíření jazykové výuky na školách zřizovaných hl. m. Prahou. Ve školním roce 2016/2017 poskytla celkem 76 školám, které se do programu zapojily, finanční prostředky v celkové výši 30 mil. Kč. Většinou se jedná o navýšení vyučovacích hodin AJ nebo NJ formou konverzace, kde působí také rodilí mluvčí. S

• Tab. č. 30: Žáci učící se cizí jazyk – denní forma vzdělávání

příslušnost	celkem	AJ	NJ	ŠJ	FJ	RJ	IJ	jiný evropský	jiný	Latina
Žáci	57 548	57 343	23 820	7 525	5 623	2 808	271	0	142	1 786
podíl v %	100	99,64	41,39	13,08	9,77	4,88	0,47	0,00	0,25	3,10

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele (D1.1.7.1)

Dále se školy aktivně účastní např. různých soutěží v cizích jazycích a olympiád. Významný vliv má také pořádání zahraničních studijních, poznávacích a výměnných pobytů. Dalšími motivačními nástroji jsou např. vlastní cizojazyčné knihovny, návštěvy divadelních představení v cizích jazycích apod. Žáci mají možnost si první a druhý cizí jazyk vybrat z možností: anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk a latina (většinou jako nepovinný). Některé střední školy provádí výuku vybraných předmětů v cizím jazyce – například Československá akademie obchodní, střední odborná škola, Praha 2, Resslova 5.

Příklady podpory jazykového vzdělávání

- *Gymnázium, Praha 2, Botičská 1 – zvýšená dotace prvního cizího jazyka v posledních dvou ročnících; hodina angličtiny s rodilým mluvčím; dělení tříd na třetiny dle Metropolitního programu podpory středoškolské jazykové výuky hl. m. Prahy; výměnné pobyty s partnerskými školami (Bergamo, Tel Aviv, Bochum, Brest); příprava na certifikační zkoušky, divadelní představení či semináře a přednášky v anglickém jazyce,*
- *Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6 – dle potřeb individuálních oborů se vzdělávají žáci i v latinském jazyce; škola se pravidelně zapojuje do projektu AIESEC Edison, v jehož rámci ji navštěvují zahraniční studenti s prezentacemi svých zemí v anglickém jazyce,*
- *Trojské gymnázium, s.r.o., se sídlem Trojská 110/211, Praha 7 – výuk od sexty s rodilým mluvčím; příprava v průběhu studia na zkoušky certifikátu PET a FCE; díky začlenění školy do ESO (Euro-Schulen-Organisation) mají žáci řadu příležitostí ke kontaktům s německými protějšky,*
- *Střední škola gastronomická a hotelová s.r.o., se sídlem Praha 4 – Braník, Vrbova 1233/34 – škola nabízí žákům možnost prohlubovat své znalosti anglického jazyka pomocí e-learningového kurzu English University on line. Pro zájemce také nabízí možnost praxe v zahraničí (ve Španělsku a Německu),*

- *Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parléřova 2 – na škole probíhalo i testování v rámci mezinárodních zkoušek Francouzského institutu DELF a mezinárodní AP testování v matematice, pro které škola získala certifikát. Škola spolupracuje s testovým centrem Cambridge Park, kde studenti mohou skládat jazykové zkoušky FCE a CAE včetně cvičných tzv. Mock testů,*
- *Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 – specifikem školy je šestileté bilingvní česko-španělské studium, kde jsou již od 3. ročníku vyučovány předměty matematika, fyzika, chemie, zeměpis a dějepis, ve španělském jazyce. K výuce jazyků motivuje žáky multikulturní prostředí ve škole (pravidelné výměnné pobyty žáků z Mexika, Španělska a z dalších španělsky mluvících zemí, poznávací zájezdy v zemích Evropské unie, možnost studia na zahraničních univerzitách, účast žáků na národních i mezinárodních festivalech, konferencích a soutěžích v cizích jazycích),*
- *Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 - Michle, Ohradní 55 – ve škole je povinně vyučován anglický jazyk. Dalším povinným cizím jazykem je francouzský jazyk nebo německý jazyk. Rozvoj jazykových schopností je rovněž podporován prostřednictvím volitelných předmětů (seminářů), možnosti volby dalšího cizího jazyka v rámci nepovinného předmětu a poznávacích zájezdů, které se pořádají do anglicky, německy a francouzsky mluvících zemí. Významnou roli při podpoře jazykového vzdělávání tvoří soutěže a olympiády, které probíhají v anglickém jazyce (např. Turnaj mladých fyziků),*
- *Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1 – žáci školy se každoročně účastní soutěže BEST IN ENGLISH. Výuka anglického jazyka je dále podpořena organizací soutěže podle propozic Národního institutu pro další vzdělávání a návštěvami divadelních představení v anglickém jazyce,*
- *Základní škola německo-českého porozumění a Gymnázium Thomase Manna, o.p.s., se sídlem Praha 8, Střížkovská 32/27 – vybrané předměty (matematika, biologie, zeměpis, německý dějepis, německá literatura, dějiny umění) se částečně vyučují v německém jazyce nebo metodou CLIL. Cílem výuky německého jazyka je příprava na zkoušku DSD I a DSD II,*
- *Střední průmyslová škola dopravní, a. s. Plzeňská 298/217a, Praha 5: Výuka 3 cizích jazyků – Aj, Nj, Rj. Pro poslední ročníky realizován přípravný kurz k maturitě z Aj. Výukový program iTools. Jazykové soutěže, divadelní představení v Aj či Nj, zahraniční poznávací zájezdy apod. Účast v mezinárodních projektech Erasmus+. Spolupráce s Dresdner Verkehrsbetriebe AG (stáž v Drážďanech).*

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

Nejvíce využívanou mezinárodní spoluprací pražských škol jsou výměnné pobyty, jejichž význam spočívá především v ukotvení cizojazyčných znalostí v reálném prostředí a v možnostech poznání jiných školských systémů. Výměnné pobyty se realizují dle jazykového zaměření školy, nejčastěji v okolních evropských zemích, Velké Británii, Francii a ve Španělsku.

Podobný záměr a cíl, ovšem v kratším časovém horizontu, mají zahraniční zájezdy či výlety, které jednotlivé školy pořádají. V neposlední řadě je nutno zmínit zapojení škol do humanitárních programů, v nichž účast žáků nabývá kromě rozměrů vzdělávacích také mnohem hlubších, etických: žáci dobrovolně a bez osobního prospěchu pořádají sbírky oblečení, účastní se projektů Adoptce na dálku apod.

Ve školním roce 2016/2017 byl opět realizován rozvojový program vyhlášený MŠMT na Podporu odborného vzdělávání. Programem byly podpořeny víceoborové třídy a málopočetné třídy vybraných technickým nehumanitních oborů potřebných na trhu práce. Jejich výběr byl projednán se sociálními partnery jednotlivých škol, včetně Hospodářské komory České republiky na jednání, při jejich výběru se vycházelo z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2016 – 2020 a přihlíželo se k potřebám trhu práce, k efektivnímu využívání prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu a pravidlům rozvojového programu.

Za všechny školy lze uvést několik příkladů:

- Gymnázium, Praha 2, Botičská 1 – spolupráce na ekologicko-ornitologickém projektu GAIA s American International School v Izraeli (výměnné stáže), spolupráce na projektu Countries without frontiers s gymnáziem v italském Bergamu; partnerské vztahy se školami v Brestu a Bochumi (výměnné pobyty), nové zapojení do Erasmus+,
- Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ochoz 3 – zapojení v projektu e-twinning – spolupráce na dálku se školami ve Francii a Španělsku,
- Euroškola Praha střední odborná škola s.r.o., se sídlem Trojská 110/211, Praha 7 – spolupráce v rámci skupiny škol ESO (Euro-Schulen-Organisation); projekt Glabales Dorf – projektový týden v bavorském Waldmünchenu,
- Střední odborná škola, Praha 5, Drtinova 3/498 – mezinárodní spolupráce a zapojování do mezinárodních projektů Příběhy bezpráví CROCUS na téma holocaust, odborné exkurze - Expedice DofE – Mezinárodní cena vévody z Edinburghu, Evropský dům – Staň se jeden den evropským politikem,
- Střední odborná škola civilního letectví, Praha – Ruzyně, Praha 6 – Ruzyně, K Letišti 278 – dohoda o spolupráci s americkou firmou Bell Helicopter. V květnu 2017 proběhla dvoudenní exkurze skupiny tureckých studentů v prostorách školy a na Letišti Václava Havla v rámci programu ERASMUS+,
- Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlářova 2 – zapojení do projektu Johns Hopkins University v USA – CTY (The Center for Talented Youth), z toho 5 studentů získalo nejvyšší hodnocení,
- Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 – škola má vytvořenou mezinárodní spolupráci se soukromou střední školou Colegio Estudio v Madridu, střední a jazykovou školou v Salamance, Univerzitou a jazykovou školou Españolé ve Valencii. Škola rovněž spolupracuje s Mezinárodní organizací AFS a Alfa agency. Žáci bilingvního studia tak mají v rámci vytvořené spolupráce možnost využít výměnných pobytů v hispanofonních zemích,
- Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1 – v rámci Celoměstských programů podpory vzdělávání na území hlavního města Prahy pro rok 2017 se v květnu uskutečnil tradiční výjezd žáků do Osvětimi a Krakova, a to ve spolupráci s partnerskou školou v Krakově,
- Střední škola Náhorní, se sídlem Praha 8, U Měšťanských škol 525/1 – střední škola je zapojena do mezinárodního projektu KA 1 (mobilita osob) a KA 2 (projekty spolupráce) programu Erasmus+. Škola je rovněž zapojena do vzdělávacího programu Mezinárodní cena vévody z Edinburghu (DofE). Nadále je prohlubována spolupráce se Střednou uměleckou školou scénického výtvarnictva v Bratislavě,
- Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22 – spolupráce žáků a učitelů oddělení Užitá fotografie a medií s Mediacollege Amsterdam k přípravě panevropských vzdělávacích projektů AMP, návštěva 25 žáků grafického designu z Adany (Turecko) v rámci projektu Erasmus+,
- Základní škola německo-českého porozumění a Gymnázium Thomase Manna, o.p.s., se sídlem Praha 8, Střížkovská 32/27 – spolupráce s partnerskými školami v Německu - Höxter, Neumarkt, Hamburg, Freiburg (výměnné pobyty, společné projekty, praktikum), Dresden (výměnné pobyty, Kafkatag), ekologické soustředění žáků gymnázia v Bavorském národním parku,
- Malostranské gymnázium, Praha 1, Josefská 7: Erasmus+ Dvouletý projekt Partnerství škol (Evropa ve válkách). Spolupráce se školami z Grenady (Španělsko), z Turína (Itálie), z Kongsbergu (norsko), z Istanbulu (Turecko) = mezinárodní studentská a koordinátorská setkání. Škola též hostila delegace ze všech partnerských zemí.

Úspěšnost škol v mimoškolních aktivitách

Žáci pražských středních škol se dlouhodobě umísťují na předních příčkách tematicky zaměřených soutěží, festivalů či olympiád celostátního i mezinárodního rozsahu. Vysoký motivační kvocient představuje umístění na předních místech, především v mezinárodní soutěži, jelikož dochází ke zvýšení prestiže školy i žáka, pro něhož je účast, či dokonce vítězství výborným doporučením a vizitkou pro případné studium na vysoké škole či pro praktické využití v odborných oborech.

Za všechny školy lze uvést několik příkladů:

Úspěch pražského gymnázia v Číně: CASTIC 2017 (China Adolescents Science and Technology Innovation Contest) je vědeckou akcí pro žáky základních a středních škol v Číně. V roce 2017 se soutěže zúčastnilo 340 čínských žáků a 80 žáků z dalších 21 zemí celého světa. Soutěžilo se celkem ve 13 kategoriích. Rovněž vlastní projekty vystavovalo cca 200 pedagogů, kteří pracující s metodikou STEM (Science, Technology, Engineering, and Mathematics).

Ocenění žáci:

Zlatá medaile - Tereza Kačerová, Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1, SOČ – Diferenciace plicních onemocnění založená na analýze kondenzátu vydechovaného vzduchu – v kategorii biomedicína,

Bronzová medaile - Lukáš Vacek, Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1, SOČ – název práce: Galaktosylace nukleosidových analog transglykosylační metodou – v kategorii chemie.

- *Z nejvýznamnějších úspěchů v mezinárodních soutěžích lze rok 2017 jmenovat např. úspěch pražských gymnázií na Mezinárodní astronomické olympiádě (IAO) ve městě Weihai na východě Číny, kde se velmi dobře umístili žáci z Gymnázia Jana Keplera, z Gymnázia Nad Štolou i z Gymnázia J. Heyrovského.*
- *Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680, (tým žáků) získal zlatou medaili od dánského prince Joachima, protože se tým umístil mezi pěti nejlepšími týmy v mezinárodní soutěži EUSO – evropská olympiáda mladých vědců (fyziků, chemiků a biologů) v dánské Kodani,*
- *Gymnázium, Praha 2, Botičská 1 - 1. místo v celostátním korespondenčním semináři Geografie nás baví, 1. místo družstva v Chemiklání,*
- *Gymnázium, Praha 9, Špitálská 2 - 1. místo v republikovém kole Olympiády z francouzského jazyka, 1. místo týmu v rámci ČR (2. místo v mezinárodní soupisce) kategorie junior v soutěži Fyzikální náboj,*
- *Střední průmyslová škola strojnická, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Betlémská 4/287 – 1. místo na ostravském Mezinárodním dni strojařů (tým 3 žáků),*
- *Vyšší odborná škola ekonomických studií, Střední průmyslová škola potravinářských technologií a Střední odborná škola přírodovědná a veterinární, Praha 2, Podskalská 10, několik předních umístění v soutěži o zlatou pivní pečeť na slavnostech piva v Českých Budějovicích,*
- *Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ochoz 3 – 1. místo v celorepublikové soutěži Rozpočtujeme s Callidou 2017 (rozpočtování staveb),*
- *Střední škola dostihového sportu a jezdeckví, Praha 5 – Velká Chuchle, U Závodiště 325/1 - mezinárodní žákovské dostihy v Budapešti - 2. a 3. místo, mezinárodní žákovské dostihy v Bratislavě - 1. a 2. místo, mezinárodní žákovské dostihy v Praze velké chuchli - 1. a 2. místo, 1. a 3. místo,*
- *Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlérova 2 – 1. místo – ČR Astronomická olympiáda – celostátní kolo, kategorie 1. + 2. roč. SŠ, 1. místo – ČR Česká lingvistická olympiáda – celostátní kolo, kategorie A, 1. místo – ČR Internetová matematická olympiáda – soutěž družstev, 1. místo ČR*

Zeměpisná olympiáda – celostátní kolo – kategorie C, 1. místo – ČR Scratch CUP 2017 – celostátní soutěž v programování – kategorie ZŠ,

- *Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy, základní umělecká škola, se sídlem Praha 3, Komenského náměstí 400/9 - XIV. ročník klavírní soutěže „Prokofjev Piano Competition – Praha, II. kategorie: 1. cena Sofie Subbotina, 1.cena Rozálie Stoklasová; III. kategorie: 1. cena Maura Cosnefroy, IV. kategorie: 1. cena + cena za nejlepší interpretaci Sára Smoliarová,*
- *Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 - Zlatá medaile - Ocenění dánského prince Joachimu pro mladé vědce v Evropské olympiádě mladých vědců, 1. místo v celostátním kole Matematické fotografie 2017, 1. místo v Národním kole chemické olympiády v kategorii A,*
- *Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1 – Zlatá medaile (2x), stříbrná medaile a bronzová medaile v Mistrovství světa ve zpracování textu na PC, Zlatá medaile (7x), stříbrná medaile (3x) a bronzová medaile v Mistrovství ČR OPEN ve zpracování textů,*
- *Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22 - Národní cena za studentský design 2016 (cena za excelentní design, cena mezinárodní poroty, cena společnosti Uměleckoprůmyslová muzea, ocenění „Dobrý design“), 1. místo v celostátní soutěži Studentský design 2017 v kategorii Design a 3. místo v absolutním pořadí,*
- *Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1 – 1. místo v oboru biomedical science a 3. místo v oboru chemistry získali 2 žáci škol na mezinárodním finále odborných projektů China Adolescents Science and Technology Innovation Contest (CASTIC) v Hangzhou.; 1. místo v ČR v soutěži Matematický klokan a 1. místo v celostátním kole Matematico Open 2016,*
- *Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1 (od 1. 9. 2017 název Střední odborná škola Jarov) – 1. místo v zahradnické soutěži Kopidlinský kvítek; 3x 1. místo v zahradnické soutěži Polabský motýl,*
- *Střední průmyslová škola elektrotechnická, Praha 2, Ječná 30 – 1. místo v soutěži (v rámci IQRF IoT Hackaton) na téma: „Realizujte systém automatické ventilace a hlídání ovzduší pro zajištění optimálního prostředí v domácnosti.“*

Další důležité aktivity škol

V současném pojetí pedagogických teorií školy nemohou být pouhým poskytovatelem vzdělávání, ale musí reagovat na další potřeby svých žáků, rodičů a členů místní komunity. Školy se stávají centry kultury, sportovního využití a setkávání.

Mezi významné školní aktivity patří:

Dny otevřených dveří, které jsou jednou z hlavních každoročních prezentačních akcí jednotlivých škol a zároveň možností seznámit zájemce a případné budoucí návštěvníky školy (ovšem i jejich rodiče) s náplní oborů vzdělání a s prostředím školy.

Školy zřizované hlavním městem Prahou se účastní každoroční přehlídky středních škol „Schola Pragensis“, kde pomocí stánků či panelů prezentují zaměření školy, vyučované obory a pokud to obor umožňuje, jsou prezentovány výrobky žáků.

Významné události v životě škol jsou jedinečnou příležitostí prezentace samotné školy, jejích tradic a úspěchů, které je věnována náležitá pozornost.

Školy se snaží rozšiřovat nabídku mimoškolních aktivit a nabídnout tak žákům smysluplné trávení volného času. Zájmové kroužky, které doplňují výuku a jsou různého zaměření - divadelně, hudebně, výtvarně, jazykově či odborně. Patří mezi ně například Kluby mladých diváků, keramika, školní sbory, šachový kroužek apod.

Za všechny školy lze uvést několik příkladů:

- *Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299 – paralelně probíhající výuka CAD technologií a CAM technologií. Škola je držitelem statusů autorizovaného školicího střediska na SURFCAM a SolidWorks, které získala od významných výrobců a dovozců,*
- *Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 – škola podporuje studentské aktivity, které rozvíjejí samostatnost žáků, zodpovědnost a vzájemnou sounáležitost. Žáci gymnázia působí ve studentských celostátních organizacích, zúčastňují se národních i mezinárodních konferencí, summitů a akcí, navštěvují jako pozorovatelé pracovní jednání a zasedání orgánů EU v Bruselu a Štrasburku. V říjnu 2016 a v červnu 2017 zorganizovali žáci 2 přednáškové a diskuzní dny pro žáky vyššího gymnázia, kterých se zúčastnili významné osobnosti z politického, společenského a kulturního života české společnosti. Žáci rovněž vydávají školní časopis GyBeat (oceněn Sekcí volných novinářů jako „Nejinspirativnější středoškolský časopis roku 2014“),*
- *Střední průmyslová škola elektrotechnická, Praha 2, Ječná 30 – bezplatně poskytnutý vývojářský software, operační systémy a servery předních světových IT firem jako benefit našeho členství v Microsoft Software Development Network Academy Alience, Oracle Technology Network, Oracle Academy, IBM Academy, Cisco Academy a Autodesk Klub. Členství v akademiích umožňuje zdarma žákům poskytovat i oficiální výukové materiály k přípravě na složení mezinárodních certifikačních zkoušek v IT,*
- *Karlínská obchodní akademie, Vyšší odborná škola ekonomická, Kollárova 5/271, Praha 8 – rozvoj osobnosti, kvalitní trávení volného času žáků (soutěže, primární prevence, ekologie). Projekt „Hodinový vnuk“ (pomoc v pečovatelských domech na P 8), charitativní akce a sbírky „Srdíčkový den“, „Peříčkový den“, akce „Kola pro Afriku“, spolupráce s fondem Sidus (vybavení dětských zdravotnických zařízení v Praze Motole + FN v Olomouci). Ve škole zavedena Zed' úspěšných žáků a studentů,*
- *Smíchovská střední průmyslová škola, Preslova 25, Praha 5 – spolupráce s jinými školami, firmami, mezinárodní projekty. Projekty OPPA, Leonardo da Vinci, Erasmus+, soutěže, tvorba dalších studijních materiálů, spolupráce s dalšími subjekty. Organizace soutěží (Soutěž v programování pro žáky STŘEDNÍCH ŠKOL! Soutěž v programování pro žáky ZÁKLADNÍCH ŠKOL! Soutěž žáků ZŠ v IT dovednostech. Soutěž žáků ZŠ: Junioři v IT apod. Spolupráce se ZŠ, SŠ, VŠ. Spolupráce se soukromými subjekty. Spolupráce se studenty a absolventy školy,*
- *Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160 – finanční sbírka na pomoc obyvatelům Haiti, Sbírkové dny Světlušky, Srdíčkový den. Kroužky (keramický, florbal, horolezecký, ZOO kroužek). Účast na akci Velká studentská cyklojízda Prahou. Historický klub, Klub mladého diváka. Akce Noc s povídkou. Organizace konference „Na Pláni současnosti“ (workshopy, přednášky). Spolupráce s gymnáziem E. Krásnohorské v Ohradní – Studentská odborná konference. Přehlídka + GVP festivaly,*

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je průřezovým tématem školních vzdělávacích programů pro předměty společensko-vědního základu, vycházející ze stále samozřejmějšího předpokladu poznávání a setkávání se s minoritními skupinami obyvatel. K multikulturní výchově dávají podněty sami žáci především díky skutečnosti, že většinu pražských škol navštěvují cizí státní příslušníci. V rámci předmětů ZSV, Dějepis, ČJ a literatura, cizí jazyky žáci-cizinci seznamují své spolužáky s kulturními tradicemi své země, s jazykovými zajímavostmi, náboženstvím, literaturou a hudbou. Většina žáků-cizinců nemá problém s českou kulturou a stylem života a začlenili se bez problémů do školní komunity.

Cílem multikulturní výchovy je seznamovat (nejen) české žáky s možnými diferenciacemi, vést je k pochopení a toleranci pro odlišnosti, rozšiřovat jejich kulturní povědomí a spolu s ním i občanské kompetence a znalosti.

Prevence rizikového chování

Primární prevence je jedním z nejúčinnějších a také z nejlevnějších prostředků intervence v oblasti negativního působení sociálně-patologických jevů na děti a dospívající. Školy si její důležitost uvědomují, a proto je na preventivní působení kladem v rámci výchovně - vzdělávacího procesu velký důraz.

Pedagogové chápou preventivní program (dále jen „PP“) jako součást každodenního života školy, který je zaměřen na komplexní a všestranný rozvoj osobnosti, pravidelné a dlouhodobé působení, aktivní přístup a komunikaci mezi učiteli a žáky. Proto jsou okruhy PP často součástí ŠVP a nalézáme ho u průřezových témat, v základech společenských věd, biologii, chemii a dalších předmětech. Důraz je kladen na spolupráci s rodiči, školními psychology a výchovnými poradci a na podporu vzdělávání školních metodiků prevence. Rozšiřuje se nabídka mimoškolních aktivit, aby žáci aktivně trávili volný čas.

K naplňování primárně preventivního programu se využívají jak interní možnosti (adaptační pobyty, třídnické hodiny, působení v hodinách, dotazníková šetření z oblasti rizikového chování apod.), tak externí spolupráce s organizacemi a institucemi zabývajícími se otázkami PP.

Nejčastěji jsou využívány besedy žáků s odborníky, exkurze do léčeben, spolupráce s Policií ČR, Městskou Policií hl. m. Prahy a neziskovými organizacemi. Navazování spolupráce s neziskovým sektorem, který školám poskytuje odborné, kontinuální a dlouhodobé primárně preventivní programy, se v současné době ukazuje jako jeden z účinných prostředků prevence.

Environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji

Environmentální výchova se nejčastěji realizuje v rámci průřezových témat školních vzdělávacích programů, nicméně jsou této výchově věnovány i hodiny biologie, chemie, zeměpisu a dalších předmětů. Důraz je kladen na propojení ekonomických, environmentálních, ale i právních ukazatelů udržitelného rozvoje. Školy se snaží probouzet u svých žáků zájem o životní prostředí naplňováním zásad šetrného přístupu, např. instalováním kontejnerů na tříděný odpad, úpravou svého blízkého okolí, zateplováním budov či šetřením s energiemi.

V rámci environmentální výchovy se žáci s úspěchem zapojují do mezinárodních a celorepublikových projektů.

Výchova k udržitelnému rozvoji je dobře aplikovatelná ve výuce odborných předmětů (Surovinová základna, Využití zdrojů energie, Úspory energií, Nové technologie, apod.). Žáci se seznamují s vizí o rovnováze lidského a ekonomického blahobytu s kulturními tradicemi a respektem pro přírodní zdroje Země, s odpovědností vůči budoucím generacím. V předmětu Ekonomie se zdůrazňuje, že samotný ekonomický užitek a tvorba zisku je nedostačující, pokud se nebere zřetel na udržení postačující životní úroveň budoucích generací.

Podpora odborného vzdělávání na území hl. m. Prahy

V roce 2009 byla v hl. m. Praze (dále jen „HMP“) započata cílevědomá snaha čelit důsledkům demografické krize v populaci patnáctiletých, jejíž dopad do odborného školství byl nejmarkantnější. Kromě toho technické i jiné nehumanitní obory byly na okraji zájmu žáků a jejich rodičů při volbě budoucího povolání. Cílem programu Podpora odborného vzdělávání na území hlavního města Prahy v letech 2017 – 2020 (dále jen „Podpora OV“) je udržet a zajistit aktivity realizované v období 2014 až 2017, které měly pozitivní vliv na nepříznivé faktory ovlivňující odborné školství. Program Podpora OV schválila Rada HMP usnesením č. 1438 ze dne 13. 6. 2017. Program na období 2017 – 2020 navazuje na předchozí realizaci programu Podpora odborného vzdělávání na území hlavního města Prahy v letech 2014 – 2017, který byl schválen usnesením Rady HMP č. 1430 ze dne 17. 6. 2014.

Podpora OV navazuje na předchozí aktivity realizované v letech 2009 – 2017, zakotvené v těchto zásadních dokumentech:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2012 – 2016, schválený usnesením Zastupitelstva HMP č. 15/9 ze dne 29. 3. 2012.
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2016 – 2020, schválený usnesením Zastupitelstva HMP č. 15/15 ze dne 31. 3. 2016.
- Dlouhodobý plán podpory učňovského školství a řemesel v hlavním městě Praze v letech 2010 až 2013, schválený usnesením Zastupitelstva HMP č. 35/42 ze dne 26. 3. 2010.
- Projekt Operačního programu Praha Adaptabilita ŘEMESLO ŽIJE! II, který byl schválen usnesením Zastupitelstva HMP č. 40/110 ze dne 16. 9. 2010.
- Projekt Operačního programu Praha Adaptabilita ŘEMESLO ŽIJE! III, který byl schválen usnesením Zastupitelstva HMP č. 9/7 ze dne 10. 9. 2015.

Podpora OV je nastavena do souladu s realizací Krajského akčního plánu vzdělávání hlavního města Prahy (dále jen „KAP“), jež byl schválen usnesením Zastupitelstva HMP č. 21/33 ze dne 15. 12. 2016. Aktivity Podpory OV KAP v některých případech doplňují, či jsou součástí přímých opatření zahrnutých do realizace KAP.

Dokument rovněž reflektuje dosud vyhlášené rozvojové programy MŠMT (2014 až 2016) na podporu odborného vzdělávání.

Cílem Podpory OV není vytváření nových koncepcí podpory a strategií rozvoje odborného vzdělávání na území HMP, ale podpora, udržení a rozvoj aktivit, které byly realizovány zejména v období let 2014 až 2017 s pozitivním dopadem na podporu a rozvoj odborného vzdělávání a které přispěly a přispívají ke zkvalitnění výuky a zvyšování prestiže odborného vzdělávání. Uvedené aktivity byly dále vyhodnoceny v rámci rozpočtu běžných výdajů odboru školství a mládeže Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „odbor SML“) jako udržitelné na roky 2017 – 2020.

V neposlední řadě je cílem je udržet v povědomí škol, žáků a veřejnosti kampaně HMP na podporu odborného školství a polytechnického vzdělávání „Řemeslo žije!“ a „Odbornost žije!“.

Dokument Podpora OV obsahuje přehled aktualizovaných aktivit pro podporu odborného vzdělávání, jejich popis, termínový harmonogram a rámcový finanční rozpočet pro jednotlivé aktivity. Aktualizace dokumentu Podpora OV byla provedena na základě schváleného usnesení Rady HMP č. 1804 ze dne 19. 7. 2016.

K realizaci některých aktivit bude přizvána v případě potřeby ke spolupráci Hospodářská komora ČR nebo Hospodářská komora hl. m. Prahy.

Aktualizaci aktivit Podpory OV bude provádět odbor SML dle aktuální potřeby a na základě relevantních požadavků zapojených aktérů v oblasti vzdělávání.

Představení jednotlivých aktivit:

Projektové dny – aktivita má podporovat spolupráci středních škol a základních škol, podpořit zájem žáků 9. tříd o odborné vzdělávání, důraz je kladen na faktické odborné činnosti, které střední škola zorganizuje pro potenciální uchazeče, žáky základní školy.

Semináře, workshopy a exkurze – zkvalitnění výuky žáků středních škol prostřednictvím intenzivního kontaktu s odborníky z profesní praxe.

TOP kemp – vzdělávací aktivita zaměřená na získání a prohloubení nadstandardních dovedností žáků formou jejich přímé účasti při výrobních operacích v partnerském podniku.

Sollertia – soutěž pro zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu za přímé účasti podnikatelských subjektů a dalších organizací.

Imatrikulace 1. ročníků žáků s výučním listem – aktivita, jejímž cílem je zvýšení společenské prestiže oborů vzdělání s výučním listem a jejímž úkolem je poukázat na společenskou potřebnost řemeslných profesí.

Podpora technického vybavení škol – aktivita ke zvýšení kvality vzdělávacího procesu na odborných školách, modernizaci vybavení odborných učeben či dílen pro odborný výcvik.

Podpora vzdělávání pedagogů, učitelů odborného výcviku a učitelů odborných předmětů – krátkodobá vzdělávací aktivita, která prostřednictvím individuálně vybraných vzdělávacích programů umožní aktualizovat znalost výrobního prostředí firem, seznámit se s novými technologiemi a materiály, získat přístup a motivaci k dalšímu odbornému vzdělávání.

Stipendijní systém – aktivita zaměřená na podporu málopočetných oborů vzdělání s výučním listem a na motivaci žáků ke studiu těchto oborů.

Základní dokumenty pro jejich rozsáhlost lze stáhnout pod zde uvedeným odkazem na webovém portálu školství:

<http://skoly.praha-mesto.cz/Pro-skoly/Podpora-odborneho-vzdelavani/Zakladni-dokumenty>

Odborné dovednostní soutěže SOLLERTIA ve školním roce 2016/2017:

Hlavním principem dovednostních soutěží Sollertia je přímé porovnání výkonu žáků a odborníka z praxe, tzv. vyzyvatele, v závěrečném kole, kde jsou všem nastavena stejná pravidla a žáci se posuzují za stejný soutěžní úkol podle stejných kritérií jako vyzyvatel. Díky tomu je možné objektivně zjistit úroveň získaných vědomostí a dovedností žáka v porovnání s profesionálem v oboru.

Nejlepší žák z každého oboru, který dosáhne alespoň 66% výsledku vyzyvatele, je oceněn čestným titulem SOLLERS (z lat. ZRUČNÝ) a stříbrnou medailí ze 42 gramů ryzího stříbra. Tímto principem se od dovednostních soutěží Sollertia inspirovaly i další řemeslné soutěže po celé republice. Hlavní město Praha v roce 2016 soutěži SOLLETRIA nechalo vydat ochrannou známku. Zároveň započalo s přípravou pravidel pro zcela nové mezinárodní dovednostní asymetrické soutěže SOLLERTIA.

Dovednostní soutěže Sollertia mají za cíl rozšířit přímou účast podniků jako budoucích zaměstnavatelů na obsahu výuky a na hodnocení výsledků žáka, a to zejména v praktickém vyučování. Zapojení odborníků z reálné praxe obohatí a rozšíří praktickou výuku odborných předmětů a propojí vazby mezi podniky a školami.

Ve školním roce 2016/2017 byly realizovány následující soutěže SOLLERTIA:

• Tab. č. 31: Výsledky soutěží SOLLERTIA

Kadeřník – škola pověřena organizací: Střední odborné učiliště kadeřnické, Praha 8, Karlínské náměstí 8/225		
Škola	Výsledek v %	Pořadí
Střední odborné učiliště kadeřnické, Praha 8, Karlínské náměstí 8/225	85	1. SOLLERS
Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	67	2. Čestné uznání
Gymnázium bratří Čapků a PČSSOU s.r.o. Trhanovské nám. 8/129102 00 Praha 10 Hostivař	39 nedosaženo 66 %	3. Pamětní list
Metropolitní odborná střední umělecká škola, Tábořská 350/32, Praha 4	26 nedosaženo 66 %	4. Pamětní list
VYZYVATEL	100	X

Truhlář – škola pověřena organizací: Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57		
Jméno a příjmení	Výsledek v %	Pořadí
Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57	103	1. SOLLERS
Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1	96,9	2. Čestné uznání
Střední škola umělecká a řemeslná	92,1	3. Čestné uznání
Akademie řemesel - Střední škola technická (Praha 4, Zelený pruh)	80,2	4. Čestné uznání
VYZYVATEL	100	X

Mechanik opravář motorových vozidel – škola pověřena organizací: Střední škola automobilní a informatiky		
Škola	Výsledek v %	Pořadí
Střední škola automobilní a informatiky	99,48	1. SOLLERS
Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	74,61	2. Čestné uznání
Střední odborné učiliště, Praha Radotín	68,39	3. Čestné uznání
Akademie řemesel - Střední škola technická (Praha 4, Zelený pruh)	59,07 nedosaženo 66 %	4. Pamětní list
VYZYVATEL – firma TUKAS	100	X

Strojní mechanik – Zámečník – škola pověřena organizací: Střední škola elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 1		
Škola	Výsledek v %	Pořadí
Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57	155,24	1. SOLLERS
Střední škola elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 1	137,14	2. Čestné uznání
Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1	127,62	3. Čestné uznání
Akademie řemesel - Střední škola technická (Praha 4, Zelený pruh)	109,52	4. Čestné uznání
VYZYVATEL – firma Letecké opravy Malešice	100	X

Elektrikář – škola pověřena organizací: Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179		
Škola	Výsledek v %	Pořadí
Akademie řemesel - Střední škola technická (Praha 4, Zelený pruh)	98	1. SOLLERS
Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57	90	2. Čestné uznání
Střední škola elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 1	78	3. Čestné uznání
Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	64 nedosaženo 66 %	4. Pamětní list
VYZVATEL	100	X

Kuchař – škola pověřena organizací: Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha – Čakovice, Ke Stadionu 623		
Škola	Výsledek v %	Pořadí
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha – Čakovice, Ke Stadionu 623	93	1. SOLLERS
Střední odborné učiliště gastronomie, Praha 10, U Krbu 521/45	75	2. Čestné uznání
Střední odborné učiliště gastronomie a podnikání, Praha 9, Za Černým mostem 3	70	3. Čestné uznání
VYZVATEL	100	X

Cukrář – škola pověřena organizací: Střední odborné učiliště gastronomie, Praha 10, U Krbu 521/45		
Škola	Výsledek v %	Pořadí
Střední odborné učiliště gastronomie, Praha 10, U Krbu 521/45		1. SOLLERS
Střední škola hotelnictví a gastronomie SČMSD Praha, s.r.o.		2. Čestné uznání
Střední odborné učiliště gastronomie a podnikání, Praha 9, Za Černým mostem 3		3. Čestné uznání
VYZVATEL	100	X

Stavebnictví – škola pověřena organizací: Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební, Praha 1, Dušní 17		
Škola	Výsledek v %	Pořadí
Střední průmyslová škola Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ochoz 3		1.
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební, Praha 1, Dušní 17		1.
Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1		3.
VYZVATEL	100	X

Financování Podpory OV v roce 2017

V roce 2017 byly v rámci rozpočtu vyčleněny (v kap. 04) finanční prostředky na realizaci Podpory OV v celkové výši 13 tis. Kč. Z této sumy byly zapojeným školám zaslány finanční prostředky na realizaci jednotlivých aktivit Podpory OV prostředky ve výši 10 938,3 tis. Kč.

Příspěvky byly školám schvalovány na základě jejich žádosti. Žádostem bylo ve velké části školám vyhověno. Výjimku tvoří aktivita č. 6 – Podpora technického vybavení, o kterou je mezi školami velký zájem, a kde se v rámci požadavků škol sešly v žádostech požadavky na příspěvky ve výši 16 630,5 tis. Kč, přičemž po posouzení a vyhodnocení žádostí, které byly předkládány na základě

speciální výzvy odboru školství a mládeže MHMP, bylo vyhověno žádostem škol v celkové výši 5 406,0 tis. Kč.

Stipendijní program Podpory OV

Velmi úspěšnou aktivitou Podpory OV je realizace stipendijního programu. Program je velmi kladně hodnocen zapojenými školami. Ve školním roce 2016/2017 se v 1. pololetí programu zúčastnilo 238 žáků, kterým bylo vyplaceno 1 271 tis. Kč. Ve druhém pololetí školního roku 2016/2017 bylo ve stipendijním programu zapojeno 250 žáků s celkovými náklady na stipendia ve výši 1 518 tis. Kč.

• Tab. 32: Přehled poskytnutých příspěvků v rámci realizace aktivit Podpory OV v roce 2017

Aktivity Podpory OV	7 105 351,00 Kč
CELKEM VČETNĚ STIPENDIÍ	9 894 351,00 Kč
Z TOHO STIPENDIA	2 789 000,00 Kč
IMATRIKULACE	273 166,50 Kč
Marketingové aktivity	770 826,50 Kč
Finanční prostředky využité na příbuzné aktivity Podpory OV – například na aktivity KAP 1, Schola Pragensis 2016 apod.	2 061 656 Kč
CELKEM VŠECHNY AKTIVITY	13 000 000 Kč

II.4 Konzervatoře

Vzdělávání v konzervatoři rozvíjí znalosti, dovednosti a další schopnosti žáků získané v základním a v základním uměleckém vzdělávání, poskytuje všeobecné vzdělání a připravuje žáky pro výkon náročných uměleckých nebo umělecko-pedagogických činností v oborech hudba, tanec, zpěv a hudebně dramatické umění. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu v konzervatoři se dosahuje těchto stupňů vzdělání:

- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- vyšší odborné vzdělání v konzervatoři

Na území hl. m. Prahy působí 8 konzervatoří. Hl. m. Praha zřizuje 4 příspěvkové organizace, které vykonávají činnost konzervatoře. Z toho jedna vykonává i činnost vyšší odborné školy. Jsou to:

- Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7
- Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1
- Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41
- Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, se sídlem Praha 4 - Braník, Roškotova 4

Ve školním roce 2016/2017 na pražských konzervatořích 1709 žáků (zřizované krajem Hl. m. Praha – 1085, na soukromých - 542 a na konzervatoři zřizované MŠMT – 82 žáků).

• Tab. č. 33: Konzervatoře – denní forma vzdělávání

zřizovatel	školy			žáci	Nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za šk. r. 2015/2016
	celkem	z toho v délce				
		6 let	8 let			
kraj	4	3	1	1085	181	95
soukromý	3	1	2	542	99	35
MŠMT	1	1	0	82	10	0
celkem	8	5	3	1709	290	130

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele, statistický výkaz o konzervatoři (DK2, DK5)

V pražských konzervatořích (zřizovaných HMP i soukromých) studuje velké množství žáků, kteří mají trvalý pobyt v jiném kraji. Podíl dojíždějících činí 59 % z celkového počtu žáků. Nejvíce je ze Středočeského kraje – 18,80 %.

• Tab. č. 34: Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP – denní forma vzdělávání

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem
Počet žáků celkem	97	33	35	49	79	84	45	29	59	60	306	54	30	960
z toho nově přijatí	17	5	10	7	11	17	6	3	7	17	52	15	8	175

Zdroj: SML MHMP

Věkové složení a žáci podle státní příslušnosti

Největší zastoupení v konzervatořích mají žáci 19letí, 20letí a 21letí. Žáci 11letí a mladší jsou spíše výjimkou.

• **Tab. č. 35: Věkové složení žáků**

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21letí	22– 24letí	25letí a starší
počet	18	61	38	37	83	145	194	143	174	183	145	281	202
%	1,05	3,57	2,23	2,17	4,87	8,50	11,38	8,39	10,21	10,73	8,50	16,49	11,85

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele (DK7.2)

Kvalita pražských konzervatoří je známa i v zahraničí, proto se na školách vzdělávají také žáci a studenti z celého světa. U konzervatoří zřizovaných HMP tradičně nejvíce studujících pochází ze Slovenska (47), Ruska (18), Ukrajiny (14), Běloruska (6) a Kazachstánu (4). Výjimkou nejsou ani žáci a studenti z Japonska, Číny, Brazílie, Makedonie, Srbska, Bulharska, Německa a jiných států Evropy, Asie a Afriky.

• **Tab. č. 36: Žáci podle státní příslušnosti**

příslušnost	celkem	ČR	Slovensko	ostatní státy EU 28	ostatní státy Evropy	ostatní státy světa
Žáci	1702	1553	53	15	65	16
podíl v %	x	91,24	3,11	0,88	3,81	0,94

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele (DK11.1)

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Ve školním roce 2016/2017 byla provedena kontrola na 1 konzervatoři zřizované HMP a 1 konzervatoři soukromé se zaměřením na zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání včetně zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu konzervatoře. Činnost obou konzervatoří byla kladně hodnocena, ale jako slabé stránky byly vyhodnoceny prostorové nebo materiální a hygienické podmínky. Prostorové podmínky pro konzervatoř HMP Duncan centre budou řešeny stavbou nové budovy.

Ověřování výsledků vzdělávání

Školy ověřují výsledky vzdělávání během celého školního roku především využitím hospitačních činností, koncertní činností žáků a jejich účastí v domácích i mezinárodních soutěžích.

V obecně vzdělávacích předmětech se ověřování realizuje standardními interními metodami. Dále školy využívají Maturity nanečisto, testování SCIO – především v českém jazyce, anglickém jazyce a matematice.

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Školy udržují kontakty s obdobně zaměřenými školami v zahraničí a účastní se workshopů a seminářů se zahraničními osobnostmi (případně se podílejí na jejich přípravě a realizaci). Žáci vystupují na mezinárodních festivalech a přehlídkách, účastní se mezinárodních soutěží. Žáci konzervatoře Duncan centre se zúčastnili jazykového kurzu Hilderstone College, Broadstairs, Kent v Anglii.

Dále se školy zapojily do Metropolitního programu podpory středoškolské jazykové výuky a využívaly při výuce rodilých mluvčích. Na všech konzervatořích se vyučuje povinně anglický jazyk, výuka dalších jazyků souvisí se zaměřením oboru např. latinský, italský, francouzský nebo španělský.

- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 – povinně se vyučuje 1 cizí jazyk (anglický nebo německý), nepovinně francouzský; v oboru klasický zpěv je odborným jazykem italský jazyk. V rámci Metropolitního programu vyučují rodilí mluvčí německý jazyk a anglickou konverzaci.*

• **Tab. č. 37: Vyučující cizích jazyků – zřizovatel HMP**

zřizovatel	kraj	soukromník
počet učitelů cizích jazyků celkem	15	21
s odbornou kvalifikací (dle zákona o ped. prac.)	12	13
v tom bez odborné kvalifikace (dle zákona o ped. prac.)	0	3
rodilí mluvčí	3	5

Zdroj: SML MHMP

Mezinárodní spolupráce, zapojení škol do rozvojových programů

- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka – účast v partnerském projektu East West European Jazz Orchestra TWINS 2016 Německo – Česká republika (společné koncerty, účast na festivalu)*
- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 – zapojení do programu Erasmus+ (návštěva studentů Escola Profissional das Artes da Funchal – Madeira s výukou v jejich hlavních oborech a komorní hře)*
- *Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7 – dlouhodobá spolupráce s obdobnými vzdělávacími institucemi v Evropě – Státní baletní škola Bytom, Tanečné konzervatorium Ewy Jaczovej Bratislava, Taneční konzervatoř v Barceloně, Královská konzervatoř v Haagu, Státní baletní škola ve Varšavě a v Bytomi. Uskutečňují se společné koncerty a vystoupení a výměnné zájezdy studentů a pedagogů.*

Úspěšnost v mimoškolních aktivitách

- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka – žáci obsadili řadu 1. a 2. cen v republikových i mezinárodních soutěžích a festivalech v oboru klavír včetně dvou cen pro absolutního vítěze a několika cen za nejlepší interpretaci, 1. cena za zpěv v pěvecké soutěži v Trutnově Česko zpívá 2017. Ocenění byli i 3 pedagogové v oboru klavír na festivalu v Maďarsku – cena za nejlepšího pedagoga v soutěži, cena za vynikající přípravu studenta a v Rakousku - cena za nejlepší pedagogický výkon.*
- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti – obsadila řadu 1. - 3. cen v republikových i mezinárodních soutěžích (interpretační dechových nástrojů, pěvecké, klavírní, akordeonové, houslové, violoncellové, klarinetové, harfové, flétnové) včetně několika cen pro absolutního vítěze, speciální cenu ve skladatelské soutěži Artistes en Herbe Luxembourg, ocenění absolutní vítěz v rozhlasové soutěži orchestrů Concerto Bohemia 2017.*
- *Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41 - speciální cena mezinárodní poroty na festivalu Česká taneční platforma 2017.*
- *Mezinárodní Konzervatoř Praha – International conservatory Prague, s.r.o. – 1. místo v mezinárodní pěvecké soutěži mladých talentů Popstar 2016.*

Další důležité aktivity škol

Školy organizují workshopy a semináře za účasti různých osobností z celého světa, které mají vliv na sociokulturní rozvoj žáků a studentů. K rozvoji multikulturního povědomí a citění přispívají také žáci-cizinci, kteří na konzervatořích v hojné míře studují.

- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka – workshopy, koncerty a vystoupení žáků při různých příležitostech v Praze i jiných městech ČR, koncerty v rámci akce „Naladte se v metru“,*

probíhá spolupráce žáků muzikálového oddělení s profesionálními divadelními scénami, v době letních prázdnin poskytují prostory pro účastníky letních hudebních kurzů.

- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti – pořádá hudební koncerty i orchestrální koncerty pro širokou veřejnost v Praze i jiných městech ČR, koncertní zájezd do Francie, žáci odehráli celkem 84 divadelních představení v Praze i na zájezdech, organizuje pro žáky kurzy a semináře, v době letních prázdnin probíhají v prostorách školy mezinárodní hudební kurzy, soutěže.*
- *Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7 – pořádá představení pro širokou veřejnost v Praze, v regionálních divadlech a v zahraničí (Japonsko, Čína, Kolumbie, Německo, Holandsko, Francie), v době letních prázdnin probíhají v prostorách školy semináře a letní školy tance.*
- *Mezinárodní Konzervatoř Praha – International conservatory Prague, s.r.o. – realizace divadelních i muzikálových představení a hudebních koncertů pro veřejnost, nahrávání autorské hudby, videoklipu, reportáží i jiných nahrávek ve školním studiu, účast na festivalech.*

Spolupráce se zaměstnavateli, profesními organizacemi a dalšími partnery

- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka – pražská i mimopražská divadla (Divadlo Broadway, Divadlo Hybernia, Divadlo na Fidlovačce, Divadlo ABC, Městské divadlo Brno, aj.), Pražský smíšený sbor, Městská knihovna v Praze, Národní technická knihovna v Praze, ZUŠ Litoměřice, Humpolec, Benešov u Prahy, Městské části Prahy 3, 4, 7 a 8, pražské konzervatoře, Nadace Adria, aj.*
- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 – koncerty pro Židovskou obec, ve zdravotnických a sociálních zařízeních, pro žáky základních a středních škol (Pražská konzervatoř svým vrstevníkům), cyklus „Podvečerní doteky múz“ pro společnost UNICORN, spolupráce s Českou filharmonií, Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK, PKF - Prague Philharmonii, o.p.s.*
- *Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41 – spolupráce se ZUŠ Klecany, Lounských, Klappkova a Štefánikova, s divadly Archa, Ponec a Alta.*

Prevence rizikového chování

V konzervatořích se při prevenci rizikového chování zaměřují především na tvůrčí aktivitu žáků a spolupráci s rodiči, kteří jsou zváni na žákovská a studentská představení a zapojování do různých aktivit konzervatoří. Dále jsou žáci pravidelně seznamováni s rizikovými jevy v rámci základů společenských věd, pedagogiky a psychologie – přednášky a akce zaměřené proti drogám, alkoholu a kouření, na zdravý životní styl.

- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka - zapojení do projektu „Jeden svět na školách“, projekt s besedou „Děti online“.*
- *Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41 – uskutečnil se tvořivý adaptační týden pro žáky 1. ročníku, filmový týden zaměřen na tematiku inkluze, účast v projektu „Jeden svět na školách“, přednáška o zdravé stravě a poruchách příjmu potravy.*
- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 – projektové práce v jednotlivých ročnících zakončené prezentací před třídou a diskusí k dané problematice.*

Environmentální výchova, popř. výchova k udržitelnému rozvoji

Environmentální výchova je profilové téma, které se prolíná zejména základy společenských věd, kineziologií, biologií a taneční technikou. Tematika se vyskytuje v rámci školních projektů. Základy ekologické výchovy konzervatoře uplatňují především v praxi (třídění odpadu, úprava bezprostředního okolí školy apod.).

- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka – účast na multimediální projekci „Brazilie-váše srdce Jižní Ameriky“ v rámci vzdělávacího projektu České republiky Planeta Země 3 000.*

- Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41 – účast na filmovém festivalu „Jeden svět“ s besedou na dané téma (zacházení s energiemi a pitnou vodou, ochrana přírody).

Multikulturní výchova

Je především vyučována v rámci občanské nauky a pedagogiky. Školy organizují workshopy a semináře za účasti různých osobností z celého světa, které mají vliv na sociokulturní rozvoj žáků a studentů. K rozvoji multikulturního povědomí a cítění přispívají také žáci-cizinci, kteří na konzervatořích v hojné míře studují.

- Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka – estetické semináře (Klementinum – barokní objekt, Národní knihovna ČR, Pražské biografy, Museum Kampa- František Kupka + Josef Istler, aj.), semináře pro žáky-cizince, účast v mezinárodních projektech na PC (Cyberbulling Hate Speech, Hour of Code).
- Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41 – účast na filmovém festivalu „Jeden svět“ s besedou na dané téma (krizové oblasti světa, extremismus, válečný konflikt, nedemokratické režimy, náboženství aj.), v rámci jazykového pobytu ve Velké Británii ubytování v rodinách, seznámení se s kulturou i každodenním životem této země.

II.5 Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studentů získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Studium je určeno absolventům všech typů středních škol, kteří své studium ukončili maturitní zkouškou. Délka vyššího odborného vzdělávání je podle školského zákona v denní formě 3 roky včetně odborné praxe, u zdravotnických oborů vzdělání až 3,5 roku.

Většina vyšších odborných škol na území hl. m. Prahy vznikla a existuje podobně jako v celé České republice při středních školách. Ve školním roce 2015/2016 působilo v hl. m. Praze celkem 37 vyšších odborných škol (17 zřizovaných hl. m. Prahou, 14 z nich vykonává činnost střední školy a 1 činnost konzervatoře, pouze 2 jsou samostatné vyšší odborné školy), ve kterých studovalo 4 322 studentů v denní formě vzdělávání (6 041 studentů včetně ostatních forem vzdělávání – dále jen „OFV“).

Do 1. ročníku bylo nově přijato 1 603 studentů (3 475 včetně OFV). Studium ve školním roce 2015/2016 absolvovalo 954 studentů (1 343 včetně OFV). Na území hl. m. Prahy se rovněž nachází jedna vyšší odborná škola policejní, zřizovaná Ministerstvem vnitra.

Přehled o školách, studijních skupinách a počtech studentů podává následující tabulka.

• Tab. č. 38: Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti

		denní forma vzdělávání – počty				ostatní formy vzdělávání - počty		
zřizovatel	počet škol	skupin	studentů	nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za 2015/2016	studentů	nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za 2015/2016
celkem	37	229	3 772	1 603	954	1 872	858	389

Zdroj: MŠMT, Statistické výkazy za rok 2016/2017 (E1.3.2, E1.2.1)

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Scholastika - vyšší odborná škola vizuální komunikace s.r.o., se sídlem Schnirchova 662/22, Praha 7 – bez připomínek.

Oborová struktura vyšších odborných škol

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů vyšších odborných škol v denní formě vzdělávání byla skupina 53 – Zdravotnictví se 698 studenty (školy HMP 444 studentů) následovala skupina 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče s 652 studenty (školy HMP 542 studentů), a skupina 82 – Umění a užité umění s 631 studenty (školy HMP 330). Nejméně zastoupeny byly: skupina 61 – Filozofie, teologie s 15 studenty, skupina 74 - Tělesná kultura, tělovýchova a sport s 19 studenty a 29 – Potravinářství a potravinářská chemie s 30 studenty. Některé skupiny oborů se naopak na školách zřizovaných HMP nevyučují vůbec, např. 61 – Filozofie, teologie, 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus.

- **Tab. č. 39: Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání**

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet studentů		nově přijatí studenti do 1. ročníku		absolventi za šk. rok 2015/16 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
23	Strojírenství a strojírenská výroba	1	1	47	47	14	14	13	13
26	Elektrotechnika, telekom. a výp. technika	2	2	79	79	49	49	19	19
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	30	30	23	23	6	6
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	1	1	60	60	26	26	16	16
37	Doprava a spoje	2	1	72	72	32	32	27	14
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	32	32	23	23	16	16
53	Zdravotnictví	5	2	698	444	276	193	168	118
61	Filozofie, teologie	1		15		8		0	
63	Ekonomika a administrativa	5	2	343	268	166	134	94	84
64	Podnikání v oborech, odvětví	3		232		98		31	
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	3		308		129		48	
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	2	1	143	61	55	33	50	25
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	3	1	411	154	167	84	75	26
74	Tělesná kultura, tělovýchova a sport	1		19		11		0	
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	652	542	240	195	229	207
82	Umění a užité umění	9	5	631	330	286	158	162	101
	celkem	x	x	3 772	2 119	1 603	964	954	645

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2016/2017

V ostatních formách vzdělávání byla nejpočetněji zastoupena také skupina 75 - Pedagogika, učitelství a sociální péče s 590 studenty, u VOŠ zřizovaných hl. m. Prahou rovněž s 436 studenty. Nejméně zastoupena byla skupina: 82 Umění a užité umění se 4 studenty, skupina 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika se 12 studenty a 74 Tělesná kultura, tělovýchovná a sport se 16 studenty. Některé skupiny oborů, např. skupina 26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika a 29 Potravinářství a potravinářská chemie, nebyly ve školách zřizovaných HMP vůbec otevřeny.

- **Tab. č. 40: Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání**

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet studentů		nově přijatí studenti do 1. ročníku		absolventi za šk. rok 2014/15 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	1		12		0		4	
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	19	19	0	0	0	0
53	Zdravotnictví	4	1	518	213	233	102	86	60
61	Filozofie, teologie	2		100		23		2	
63	Ekonomika a administrativa	2	1	162	146	79	79	69	50
64	Podnikání v oborech, odvětví	2		48		7		8	
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	1		0		0		8	
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	2	1	121	53	59	32	32	16
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	2		77		12		20	
74	Tělesná kultura, tělovýchova a sport	1		16		6		0	
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	590	436	346	259	89	73
82	Umění a užité umění	1	1	4	4	0	0	0	0
	celkem	x	x	1 667	871	765	472	318	199

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2016/2017

Změny oborové struktury VOŠ

V průběhu školního roku 2016/2017 došlo podobně jako u středních škol ke změnám v oborové struktuře z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky nebo překlopení oboru.

• Tab. č. 41: Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

kód oboru	název oboru	škola	důvod
82-41-N/20	Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba/ Design módních doplňků	Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9	Rozšíření vzdělávací nabídky
75-32-N/06	Sociální práce a sociální pedagogika (kombinovaná forma)	Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední odborná škola pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33= od 1. 9. 2016 otevřena 1 studijní skupina.	rozšíření vzdělávací nabídky
74-41-N/02	Wellness specialista	Vyšší odborná škola ČUS,s.r.o.	Rozšíření nabídky

Zdroj: SML MHMP

• Tab. č. 42: Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

kód oboru	název oboru	škola	důvod
75-32-N/01	Sociální práce, dálková forma	Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a	nevyučován a nahrazen kombinovanou formou oboru vzdělávání
75-32-N/06	Sociální pedagogiky, dálková forma	Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a	nevyučován a nahrazen kombinovanou formou oboru vzdělávání

Zdroj: SML MHMP

Akreditované vzdělávací programy

Každá vyšší odborná škola žádá o akreditaci vlastního vzdělávacího programu na MŠMT a akreditační komise rozhoduje, zda příslušný vzdělávací program schválí pro výuku na konkrétní škole. Akreditace vzdělávacího programu se uděluje na dobu rovnající se nejvýše dvojnásobku délky vzdělávání v denní formě studia. Platnost akreditace lze i opakovaně prodloužit.

- *Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9* – denní forma oboru vzdělávání Konzervování a restaurování textilií byla nahrazena kombinovanou formou vzdělávání,
- *Vyšší odborná škola ekonomických studií, Střední průmyslová škola potravinářských technologií a Střední odborná škola přírodovědná a veterinární, Praha 2, Podskalská 10* – byly zpracovány a následně akreditovány na MŠMT programy *Ekonomika a provoz zájmových chovů a také Podnikání malých a středních firem*; oba obory budou zavedeny do výuky v následujících školních letech,
- *Scholastika - vyšší odborná škola vizuální komunikace s.r.o., se sídlem Schnirchova 662/22, Praha 7* – jediný vzdělávací program *Vizuální komunikace*, o jehož obě zaměření je zájem – první rok fungování školy potvrdil, že vzdělávací program je dobře nastaven,
- *Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22* akreditace změny a prodloužení akreditace do 31. 8. 2022 ve vzdělávacím programu 82-41-N/05 *Grafický design a realizace tiskovin*,
- *Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9* – třetí ročník oboru *Konzervátorství a restaurátorství* se vzdělávacím programem 82-

41-N/03 Konzervování a restaurování textilií se vyučuje kombinovanou formou a je zaveden kreditní systém hodnocení. Jedná se o čtyřleté studium, kde je přímá výuka realizována jeden den v týdnu a doplněna konzultacemi. Od 25. 5. 2017 byl zapsán v rejstříku škol a školských zařízení nově akreditovaný tříletý denní vzdělávací program 82-41-N/20 Design módních doplňků oboru vzdělání Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba.

- Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební, Praha 1, Dušní 17 – akreditační komise MŠMT ČR schválila vzdělávací program Příprava a realizace staveb. Ve sledovaném období probíhalo studium v 1. až 3. ročníku a vzdělávání ukončilo 15 studentů, z toho 4 s vyznamenáním,
- Akademie tělesné výchovy a sportu PALESTRA – Vyšší odborná škola, spol. s r. o. – výuka ve všech předmětech a ročnících denního i kombinovaného studia probíhala dle akreditovaných učebních plánů.

Věkové složení studentů

Věková skupina odpovídající vyššímu odbornému vzdělávání je 19 – 21 let, vyšší odborné školy v hl. m. Praze navštěvují i mladší a starší studenti. Nejvyšší je zastoupení 21 letých (974). Podrobný přehled podává následující tabulka. V tomto přehledu je zahrnuta i policejní VOŠ.

• Tab. č. 43: Věkové složení studentů VOŠ

věk	mladší 18 let	19letí	20letí	21letí	22letí	23letí	24letí	25– 29letí	30– 34letí	35– 39letí	40letí a starší
všechny formy vzdělávání: 5 643											
počet	8	377	814	974	847	595	335	703	306	302	382
denní forma vzdělávání: 3 771											
počet	8	357	752	895	740	468	222	266	26	24	13
ostatní formy vzdělávání: 1 872											
počet	0	20	62	79	107	127	113	437	280	278	359

Zdroj: MŠMT, Statistické výkazy za rok 2016/2017 (E2.5)

Na vyšších odborných školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2016/2017 vzdělávalo 312 studentů – cizích státních příslušníků, tj. 5,53 % z celkového počtu studentů.

• Tab. č. 44: Studenti podle státní příslušnosti

příslušnost	Česká republika	Slovensko	ostatní státy EU 28	ostatní evropské státy	ostatní státy světa
studenti	5 330	96	6	145	65
podíl v %	94,47	1,70	0,28	2,97	1,15

Zdroj: MŠMT, Statistické výkazy za rok 2016/2017 (E2.7.1)

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

V oblasti mezinárodní spolupráce mají vyšší odborné školy již vybudovanou tradici. Většina z nich se zapojuje do mezinárodních programů.

- Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6 – mezinárodní spolupráce v programu Erasmus+ (zahraniční stáže pro učitele a studenty – Švédsko, Dánsko, Německo, Itálie),
- Vyšší odborná škola ekonomických studií, Střední průmyslová škola potravinářských technologií a Střední odborná škola přírodovědná a veterinární, Praha 2, Podskalská 10 – v rámci Erasmus+ Do

Evropy za zvýšením kvality odborné přípravy vyjeli studenti na několikátýdenní stáže do Anglie a Řecka,

- *Vyšší odborná škola umění a reklamy s.r.o., se sídlem Praha 4, Pošepného náměstí 2022/2 – EFCCE European foundation for commercial communications education (Brusel) – mezinárodní asociace sdružující organizace působící v oblasti komerčních komunikací. Členy jsou Evropský svaz komunikačních agentur (EACA) a jeho členové, reklamní agentury, vysoké školy, univerzity a školy poskytující terciární vzdělávání pokud splní požadovaná kritéria,*
- *Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo nám. 1 - odborné stáže zahraničních studentů a výměnné pobyty – Erasmus+, Savonlinna Vocational School, Savonlinna (Finsko), Escola Artística Soares dos Reis, Porto (Portugalsko), Birmingham Metropolitan College, Birmingham Velká Británie),*
- *Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2 – dojednána prostupnost se zahraniční vysokou školou Southampton Solent University (Top-up Bachelor program), v rámci projektu Erasmus+ se studenti zúčastnili měsíční pracovní stáže v Německu, Portugalsku, Španělsku a ve Velké Británii – celkem 20 studentů,*
- *Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 4, 5. května 51 - pokračuje mezinárodní spolupráce s norskou střední školou – exkurze norských studentů a vyučujících na škole a ve spolupráci na Gynekologicko – porodnické klinice VFN a v Kojeneckém ústavu.*

Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery

Vyšší odborné školy úzce spolupracují s profesními organizacemi a zaměstnavateli v rámci svého zaměření, čímž svým studentům poskytují možnost využít teoretické znalosti načerpané během studia v praktickém životě.

- *Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 37a – dlouhodobá aktivní spolupráce s Asociací vzdělavatelů v sociální práci-škola se účastní jednání, dlouholetý aktivní člen Asociace vyšších odborných škol, škola opakovaně pořádá „Setkání se sociálními partnery“ – se zástupci spolupracujících odborných pracovišť. Spolupracuje s neziskovými a státními zařízeními z resortu MPSV, MS, MV, MZ a MŠMT apod.,*
- *VOŠ a Střední škola zdravotnická, Praha 4, 5. května – spolupráce s ostatními školami s obory vzdělání Diplomovaný nutriční terapeut: SZŠ a VOŽŠ Merhautova 15 v Brně, SZŠ a VOŽŠ, Jeremenkova 2 v Ostravě...atd. Spolupráce s 1. Lékařskou fakultou UK v Praze, Sekce nutričních terapeutů při České asociaci sester,*
- *Soukromá vyšší odborná škola umění a reklamy s.r.o., Praha 4 Pošepného nám. 2022 – Institut digitální fotografie v Praze – spolupráce při vytváření workshopů digitálnímu designu fotografií (MgA. Marian Beneš) a věnovaných studiové fotografii s orientací na produktovou oblast (Vojtěchovský). Foto Video Škoda – přednášky z řad odborníků firmy, praxe studentů školy na odborných pracovištích firmy Foto Video Škoda, výstavy fotografií v galerii Foto Video Škoda.*

Další důležité aktivity škol

Vyšší odborné školy se pravidelně prezentují na výstavě Schola Pragensis, pořádají dny otevřených dveří pro zájemce o studium a úzce spolupracují s univerzitami a vysokými školami.

- *Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6 – spolupráce s oborovými institucemi a firmami (Česká lékárnická komora, Česká asociace sester, zdravotnické VOŠ, Carl Zeiss, Rodenstock atd.),*
- *Vyšší odborná škola ekonomických studií, Střední průmyslová škola potravinářských technologií a Střední odborná škola přírodovědná a veterinární, Praha 2, Podskalská 10 – vzhledem ke svému zaměření má škola své tradiční partnery jako VŠCHT, ČZU, Přírodovědná fakulta UK, VŠO,*

Manpower atd.; je přímo členem Českého svazu zpracovatelů masa, Českého svazu pivovarů a sladoven, Podnikatelského svazu pekařů a cukrářů,

- *Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkov nám. 1 – škola je členem Asociace českých nábytkářů a Asociace středních a vyšších odborných škol s výtvarnými a uměleckořemeslnými obory, spolupracuje s Hospodářskou komorou ČR,*
- *Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2 - dlouhodobá spolupráce s Univerzitou Karlovou, s 1. lékařskou fakultou na medicínských výukových programech, které tvoří součást povinné praxe studentů vyšší odborné školy, pokračování v tradici promítání studentských filmů v kině Aero, 12. večer animovaných filmů na téma „Pranostiky a přísloví“; studenti vytvoří svůj film během jednoho semestru, který je zároveň jejich klauzurní prací, výroba modelu vorařského „šifu“ pro spolek Vltavan, restaurování barokní plastiky sv. Vojtěcha pro obec Orlík nad Vltavou,*
- *Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 4, 5. května 51 – v červnu proběhlo jednání AVOŠ se zástupci MZ ČR a MŠMT ČR ohledně zkrácené formy vzdělávání sester. V červnu 2017 proběhla celorepubliková předmětová komise Ošetřovatelství - výměna zkušeností se státními maturitami, prohlídkami ke zdravotní způsobilosti a problematikou kariérního řádu, zkrácené vzdělávání „4+1“ všeobecných sester, připravované změny ve zdravotnickém vzdělávání,*
- *Vyšší odborná škola informačních služeb a Střední školy elektrotechniky, multimédií a informatiky, se sídlem Novovysočanská 280/48, Praha 9 – škola prohloubila spolupráci se sociálním partnerem AV Media, a.s. na úroveň tvorby vzdělávacího programu vyšší odborné školy s hlubším podílem účasti partnera na výuce studentů (Audiovizuální technika a distribuce signálů zápis do RŠ až k 1. 9. 2018). Pravidelný je podíl sociálních partnerů na tvorbě a hodnocení absolventských prací. Sociální partneři se také podílejí na školeních pro pedagogy odborných předmětů. Další spolupracující firmy: Yventech s.r.o., H-Electronic Universal spol. s r. o., ATIS GROUP s.r.o, Království železnic a.s., National Instruments (Czech republic), s.r.o. či Continental s.r.o.,*
- *Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební, Praha 1, Dušní 17 – studenti se účastní exkurzí do stavebních firem a na významné stavby v Praze a okolí, partneři pořádají prezentace své činnosti, na kterých seznamují studenty s novými technologiemi, pracovními postup a s možnostmi uplatnění ve stavební praxi a prohloubení vztahů s ČVUT,*

Výchova k udržitelnému rozvoji

Na VOŠ jsou studenti vedeni adekvátním způsobem k odpovědnému přístupu každého jedince k životnímu prostředí, k pochopení souvislostí mezi lidskými aktivitami v oblasti výroby, spotřeby, likvidace zboží a lokálními i globálními ekologickými problémy.

Problematika se prolíná mnoha předměty např.: Ošetřovatelství, Výchova ke zdraví, Psychologie, Zdravotnická etika.

Studenti se účastní exkurzí, odborných seminářů, přednášek zaměřených na problematiku udržitelného rozvoje a dalších aktivit týkajících se této oblasti.

Podpora jazykového vzdělávání

Školy vyučují nejčastěji jeden cizí jazyk (angličtinu), v některých případech i další jazyky (podle četnosti němčinu, francouzštinu, španělštinu, latinu). Studenti pokračují ve studiu jazyků v návaznosti na SŠ, většinou se zaměřením dle příslušné odbornosti.

Úspěšnost v soutěžích

- *Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22 – Národní cena za studentský design 2016 (cena za excelentní design, cena mezinárodní poroty, cena společnosti Uměleckoprůmyslová muzea, ocenění „Dobrý design“), Kalendář roku 2017 (cena za*

digitální tisk, 3. místo v kategorii Design), 1. místo v celostátní soutěži Studentský design 2017 v kategorii Design a 3. místo v absolutním pořadí,

- *Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední odborná škola pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33: Účast v mnoha soutěžích a olympiádách. 1. místo – sólové nástroje (Celostátní hudební soutěž pedagogických škol v Brně), 2. místo v kategorii pražských školních časopisů SŠ, postup do celostátního kola (Soutěž školních časopisů („Školní časopis roku“) – Praha,*
- *Karlínská OA a VOŠE, Praha 8, Kollárova – 1. místo v celostátní kole „Soutěž a podnikej“ (projekt „Hračky s příběhem“). Odměna: obchodně – kulturní cesta do Chicaga a podnikatelský seminář,*
- *Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo nám. 1 - Celostátní soutěž uměleckých středních a vyšších odborných škol Figura 2017, Celostátní výtvarná soutěž Kořeny vlasti, Veřejná soutěž na malířskou výzdobu kaple sv. Izidora ve Zlonicích, Malířská soutěž Izraelského velvyslanectví CEMACH na téma Moderní Izrael, Mezinárodní soutěž YOUNG PACKAGE Mladý obal 2017,*
- *Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2 – Studentský design School Award – 3. místo, účast v soutěži „Malý obal“ – 1. ročník VOŠ, Kresba a ilustrace,*
- *Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 4, 5. května 51 - soutěž Koruna kreativity v kategorii Nail-art – 1. místo v celorepublikovém kole, soutěž ENERSOL – 1. místo v celostátním kole.*

II.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (ve školách zřizovaných hl. m. Prahou)

Hl. m. Praha ve školním roce 2016/2017 zřizovalo celkem 39 právních subjektů vykonávajících činnost školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve sledovaném období nebyla zřízena, zrušena ani sloučena žádná škola samostatně zřízená pro tyto děti a žáky. V případě, kdy je to možné a pominou důvody začlenění žáků do speciálního vzdělávání, se školy snaží začlenit tyto žáky zpět do škol hlavního vzdělávacího proudu. Tab. č. 45 podává přehled o jednotlivých druzích škol, jejichž činnosti uvedených 38 právních subjektů vykonává.

• Tab. č. 45: Počet škol zřizovaných HMP

právní subjekty	z toho subjekty:	MŠ	ZŠ	SŠ	konzervatoře
39*		15	32	12	-

* Počet právních subjektů celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých druzích vzdělávání.

Zdroj: SML MHMP

Tab. č. 46 nabízí přehled počtu dětí a žáků ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením (tzv. speciálních školách) podle druhu zdravotního postižení. V předškolním vzdělávání převažují dlouhodobě vady řeči. V základním vzdělávání jsou nejčastěji do speciálních škol zařazeni žáci s mentálním postižením, s vývojovými poruchami učení a s postižením více vadami. Ve středním vzdělávání je nejvíce poskytováno vzdělávání žákům s mentálním postižením a vývojovými poruchami učení.

• Tab. č. 46: Počet dětí a žáků podle typu zdravotního postižení ve speciálních školách k 30. 9. 2016

zdravotní postižení	Celkem	MŠ	ZŠ	SŠ
	děti/žáci	děti	žáci	žáci
z toho: celkem:	2 734	386	1 386	962
mentální	764	29	345	390
zrakové	64	3	18	43
sluchové	101	19	38	44
vady řeči	455	183	266	6
tělesné	124	2	36	86
svícevadami	394	71	212	111
autismus	270	50	167	53
vývojové poruchy učení	433	29	182	222
vývojové poruchy chování	129		122	7

Komentář k tabulce: Speciální školy včetně OU. Pokud má žák více než jeden druh zdravotního postižení, je tento žák uveden v tabulce pouze jednou. V tabulce nejsou zahrnuty počty dětí a žáků ve školách při zdravotnických zařízeních a přípravných třídách.

Zdroj: MŠMT – sběr dat v regionálním školství – sumáře ze statistických výkazů škol

Školy zřizované hl. m. Prahou při zdravotnických zařízeních

Hlavní město Praha zřizuje celkem 5 škol při zdravotnických zařízeních, ve kterých jsou vzdělávány děti dočasně, po dobu jejich hospitalizace v nemocnici:

- Základní škola a Mateřská škola při Všeobecné fakultní nemocnici, Praha 2, Ke Karlovu 2,
- Základní škola a Mateřská škola při Thomayerově nemocnici, Praha 4, Vídeňská 800,
- Základní škola a Mateřská škola při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 1,

- Základní škola při Psychiatrické nemocnici Bohnice, Praha 8, Ústavní 91,
- Základní škola a Mateřská škola při Nemocnici Na Bulovce, se sídlem Praha 8, Bulovka 1606/5.

Vzdělávání nemocným dětem poskytují i další dvě školy:

- Základní škola a Střední škola Karla Herforta, fakultní škola Pedagogické fakulty UK, Praha 1, Josefská 4,
- Střední škola, základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476.

Průměrné počty žáků v základním vzdělávání v těchto školách ve školním roce 2016/2017 činily podle statistik 278 žáků, z toho 125 žáků 1. stupně a 153 žáků 2. stupně. Ve věku předškolního vzdělávání prošlo školami při zdravotnických zařízeních 132 dětí.

Přípravný stupeň základní školy speciální

Přípravný stupeň základní školy speciální je součástí základních škol speciálních. Poskytuje přípravu na vzdělávání dětem se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem. Přípravný stupeň základní školy speciální byl ve školním roce 2016/2017 zřízen na následující škole:

- Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45 – 5 dětí v přípravném stupni

Ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením na území hl. m. Prahy se vzdělávají také děti a žáci s trvalým pobytem mimo hl. m. Prahu, největší počet je s ohledem na polohu hl. m. Prahy ze Středočeského kraje.

• Tab. č. 47: Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – školy zřizované HMP

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem
Počet žáků celkem	71	12	25	34	35	54	16	15	40	56	691	63	9	1124
z toho nově přijatí	7	1	2	2	0	4	2	5	43	3	89	6	1	147

Zdroj: SML MHMP – výroční zprávy škol (pozn.: Bez škol při zdravotnických zařízeních.)

Školní vzdělávací programy

Ve školním roce 2016/2017 se na školách vyučovalo podle školních vzdělávacích programů (dále jen „ŠVP“), které školy zpracovaly na základě rámcových vzdělávacích programů. Školy upravily své ŠVP dle potřeby, aby co nejefektivněji reagovaly na potřeby dětí a žáků a zohledňovaly jejich speciální vzdělávací potřeby. S účinností od 1. 9. 2016 došlo k úpravě Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen „RVP ZV“), školy poskytující základní vzdělávání měly povinnost uvést své ŠVP s nimi do souladu.

Školy nebo třídy, jejichž školní vzdělávací program byl vydán v souladu s RVP ZV – přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, musí své ŠVP uvést do souladu s RVP ZV nejpozději do 1. září 2018. Do doby uvedení ŠVP do souladu RVP ZV, ve znění opatření ministryně školství č.j.: MŠMT-28603/2016 ze dne 22. února 2016, upravuje škola podmínky vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením podle jejich speciálních vzdělávacích potřeb a vychází zejména z tohoto rámcového vzdělávacího programu.

Od 1. září 2016 žáci druhého stupně základního vzdělávání, kteří se vzdělávali podle RVP ZV – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, dokončí základní vzdělávání podle

dosavadního ŠVP vydaného v souladu s RVP ZV – přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením.

Na speciálních školách se vyučovalo podle těchto vzdělávacích programů:

- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – RVP PV
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání + příloha upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením – RVP ZV a RVP ZV-LMP
- Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální – RVP ZŠS
- Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání praktická škola - RVP PRŠ
- Rámcový vzdělávací program pro gymnázia – RVP G
- Rámcové vzdělávací programy pro odborné vzdělávání – RVP OV

Dle potřeby jsou pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářeny individuální vzdělávací plány, které vycházejí ze vzdělávacích programů školy. Vzdělávání ve třídách přípravného stupně probíhalo podle ŠVP pro přípravný stupeň ZŠ speciální, který respektuje vývojové zvláštnosti dětí s těžším stupněm mentálního postižení a zvláště postižením více vadami před nástupem k povinnému vzdělávání. Základní školy praktické, na kterých se vyučuje paralelně podle RVP ZV-LMP a RVP ZV, sledují cíl vybavit žáky s LMP souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, vytvořit základ pro vstup do života a pracovního procesu.

Ověřování výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání na školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona jsou průběžně hodnoceny standardními metodami (známkováním a slovním hodnocením) žakovských prací, výstupů z individuálních i skupinových projektů, sledováním výsledků žáků na soutěžích a přehlídkách apod., v závislosti na druhu a stupni zdravotního znevýhodnění s ohledem na možnosti každého dítěte. Výsledky vzdělávání žáků jsou těžko měřitelné a porovnatelné s jinými školami, protože spektrum znevýhodnění je široké. Pokud je to možné, některé školy volí srovnávací ověřování znalostí žáků v paralelních ročnících interními srovnávacími testy.

Nejdůležitějším měřítkem výsledků vzdělávání pro další práci školy je sledování úspěšnosti žáků při pokračování na střední škole. Informace o zahájení studia, předčasných ukončeních studia a řádném ukončení dlouhodobě sleduje např. Základní škola Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743 nebo Základní škola a Střední škola Karla Herforta, Fakultní škola Pedagogické Fakulty UK, Praha 1, Josefská 4, Základní škola, Praha 10, Práčská 37. Jako důležitou součást hodnocení využívá např. Základní škola pro žáky se specifickými poruchami chování, Praha 5, Na Zlíchově 19, sebehodnocení žáků, kterým se posiluje jejich sebeúcta a sebevědomí. Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169, organizuje pro žáky základních a středních škol zaměřených na vzdělávání žáků se sluchovým postižením pravidelně Ulitoolympiády, kde si mohou žáci vzájemně porovnat své vědomosti.

Při ověřování výsledků vzdělávání školy využívají standardizované testy a hodnotící škály, testy vytvořené svými předmětovými komisemi, sady vlastních evaluačních testů pro výstupní hodnocení na 1. a 2. stupni. Ověřování výsledků vzdělávání 5. a 9. ročníků pomocí jednotných testů SCIO provádí např. Základní škola Vokovice, se sídlem Praha 6, Vokovická 32/3, na interní srovnávací testy se zaměřuje např. Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6 – Řepy, U Boroviček 1.

Gymnázium pro zrakově postižené a Střední odborná škola pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115, byla na podzim 2016 zařazena do vzorku škol, na kterých bylo provedeno výběrové zjišťování výsledků žáků 3. ročníků maturitních oborů prostřednictvím systému InspiS SET, konkrétně oblasti jazykové gramotnosti. Poznatky týkající se uzpůsobení úloh pro potřeby žáků se zrakovým postižením

byly předány ČŠI. Do testování ČŠI se zapojila s žáky 3. ročníků maturitních oborů také Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara. Zjišťovány byly znalosti a kompetence žáků v anglickém jazyce. Také některé základní školy využívají způsob elektronického testování iSET, (např. ZŠ pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19, ZŠ logopedická a MŠ logopedická, Praha 10, Moskevská 29, které ověřovaly znalosti žáků 5. ročníků. ZŠ, Praha 4, Ružinovská 2017 sleduje úspěšnost svých žáků při přijetí k dalšímu studiu.

Základní škola a Mateřská škola při Thomayerově nemocnici, Praha 4, Vídeňská 800 - výsledky vzdělávání jsou po dobu hospitalizace ověřovány ústní a písemnou formou. Kmenové školy žáka škola žádá o zprávu, jak se žák po návratu z léčení zapojil do výuky. Žáky hodnotí v souladu s § 51 až § 53 Školského zákona.

Výsledky inspekční činnosti provedené ČŠI

Inspekční činnost České školní inspekce byla provedena ve školním roce 2015/16 na těchto školách:

název školy	inspekční zpráva č. j.
Základní škola při Psychiatrické nemocnici Bohnice, Praha 8, Ústavní 91	ČŠIA-732/16-A
Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570	ČŠIA-569/17-A
Základní škola a Mateřská škola při Všeobecné fakultní nemocnici, Praha 2, Ke Karlovu 2	Čj. ČŠIA-3098/16-A
Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1	Čj. ČŠIA-370/17-A
Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, se sídlem V pevnosti 13/4, 128 41 Praha 2	Čj. ČŠIA-1069/17-A

Při kontrolách nebylo zjištěno závažné porušení právních předpisů. Případné dílčí nedostatky byly odstraněny.

Kurzy na doplnění základního vzdělání nebo základů vzdělání

Kurzy na doplnění základů vzdělání nebyly ve školním roce 2015/2016 organizovány.

Pedagogická asistence

Ve vzdělávacím systému hl. m. Prahy se stále zvyšuje tendence vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných mateřských, základních a středních školách, ve školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona - pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zřizovaných hl. m. Prahou zůstávají děti a žáci s potřebou vyšší míry podpůrných opatření, mezi která patří i pedagogická asistence. K 30. 9. 2016 v nich pracovalo celkem 196,6 asistentů pedagoga, při přepočtení na úvazky.

- **Tab. č. 48: Počty úvazků AP ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením zřizovaných HMP (přepočtený počet)**

název školy	asistent pedagoga školní rok 2015/2016	asistent pedagoga školní rok 2016/2017
Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, se sídlem Praha 2, V Pevnosti 4	23,8	26
Základní škola pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19	6,9	7,3
Základní škola Zahradka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8	2,0	2,5
Gymnázium, SOŠ, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27	3,7	3,4
Mateřská škola speciální, Praha 4, Na Lysinách 6	1,0	2,0
Základní škola, Praha 4, Ružínovská 2017	9,1	10,1
Základní škola a Střední škola waldorfská, se sídlem Praha 4, Křejského 1501	6,3	7,3
Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara, se sídlem Praha 4, Vídeňská 28	15,6	18,4
Základní škola a Střední škola pro žáky se SPCH, se sídlem Praha 5, Na Zlíchově 19	12,7	14,0
Mateřská škola speciální Sluníčko, Praha 5, Deylova 3	4,5	4,3
Gymnázium pro zrakově postižené a SOŠ pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115	1,9	1,1
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169	7,5	7,5
Základní škola, Praha 5, nám. Osvoboditelů 1368	0,5	0,5
Základní škola praktická a Základní škola speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743	14,5	15,0
Základní škola, Praha 5, Pod Radnicí 5	6,5	7,0
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6, U Boroviček 1	3,8	6,0
Základní škola Vokovice, se sídlem Praha 6, Vokovická 3	5,2	6,0
Základní škola logopedická a Základní škola praktická, Praha 8, Libčická 399	3,4	3,5
Mateřská škola speciální, Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 9, Bártlova 83	12,7	11,1
Základní škola, Praha 10, Práčská 37	3,8	3,9
Základní škola a Střední škola Karla Herforta, fakultní škola Pedagogické fakulty UK, Praha 1, Josefská 4	-	1
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476	0,7	-
Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570	4,4	5,5
Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45	2,0	2,0
Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8	0,6	2,0
Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, Praha 10, Moskevská 29	0,5	1,0
Základní škola, Praha 10, Vachkova 941	3,8	7,0
Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1	2,0	2,0
Mateřská škola speciální, Praha 8, Štíbrova 1691	8,0	8,6
Základní škola a Mateřská škola, Praha 8, Za Invalidovnou 3/579	2,4	4,9
Základní škola při Psychiatrické nemocnici Bohnice, Praha 8, Ústavní 91	-	1,0
Střední škola a Základní škola, Praha 4, Kupeckého 576	2,8	4,7
celkem	172,6	196,6

Zdroj: SML MHMP

Počet asistentů pedagoga ve školách i rozsah jejich činnosti závisel na závažnosti zdravotního znevýhodnění dětí a žáků a potřebné míře podpůrných opatření potřebných pro zajištění jejich vzdělávání. Asistenti pedagoga pracovali především u žáků se souběžným postižením více vadami, u žáků s autismem nebo těžší formou mentálního postižení, někteří pouze v určitých vyučovacích předmětech, jiní ve všech hodinách při vyučování nebo školních aktivitách mimo výuku. Nejvyšší počet asistentů pedagoga pracuje dlouhodobě v Jedličkově ústavu a Mateřské škole a Základní škole a Střední škole, se sídlem Praha 2, V Pevnosti 4.

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Podpora jazykového vzdělávání probíhá na všech speciálních základních a středních školách. Pedagogičtí pracovníci jsou motivováni ke studiu cizích jazyků vytvářením podmínek k návštěvě kurzů, zejména úpravou rozvrhu tak, aby zvolené kurzy mohli navštěvovat.

Zájem žáků o studium cizích jazyků je podporován především vlastní nabídkou jazykové výuky, možností zapojení se do jazykových soutěží, výjezdů do zahraničí, účasti na výměnných pobytech, možností zapojit se svou školou do mezinárodních projektů. Žáci tak mají v praxi možnost ověřit si, zda jsou schopni se v cizím jazyce domluvit. Rozsah aktivit jednotlivých škol v jazykové oblasti souvisí s možnostmi žáků vzhledem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.

V základních školách zřízených podle § 16 odst. 9 byl nejčastěji vyučován anglický a německý jazyk, v nabídce škol byla druhým jazykem i francouzština nebo španělština. V části základních škol se vzhledem k výrazným speciálním potřebám žáků vyučuje pouze jen jeden cizí jazyk (anglický a posílena je výuka českého jazyka. Základní škola pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19, realizovala projekt AISEC-Edison, kdy s žáky 5. – 9. ročníků jeden týden pracovali zahraniční studenti. V Základní škole Vokovice, se sídlem Praha 6, Vokovická 32/3 pořádají na podporu jazykového vyučování angličtiny besedy s rodilými mluvčími převážně z řad studentů pedagogické fakulty. K praktickému využití základů angličtiny jsou vedeni i žáci Základní školy speciální a Praktické školy, Praha 6, Rooseveltova 8 u příležitosti zahraničních návštěv.

Specifická situace je ve školách zaměřených na vzdělávání dětí a žáků se sluchovým postižením, kdy žáci přirozeně začínají se dvěma jazyky, a to českým jazykem a českým znakovým jazykem, se kterými pracují souběžně. Jedná se o Střední školu, Základní školu a Mateřskou školu pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169, která od 4. ročníku přibírá anglický jazyk. Na Gymnáziu, Střední odborné škole, Základní škole a Mateřské škole pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27 prohlubují znalost českého jazyka i angličtiny v předmětu digitální komunikace. Žáci se učí od 4. ročníku anglický jazyk, nepovinně německý jazyk, na střední škole jazyk anglický a německý. Jazykové znalosti ověřují a prohlubují v rámci setkávání s partnerskými školami v Německu a při výměnných pobytech v zahraničí. Gymnázium pro zrakově postižené a Střední odborná škola pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115, vyučuje dva cizí jazyky – anglický jazyk a německý jazyk, v rámci volitelných předmětů jsou v nabídce školy konverzace v obou cizích jazycích. Škola umožňuje žákům přípravu a podporu ke složení mezinárodních jazykových zkoušek (FCE atd.).

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení do rozvojových a mezinárodních projektů, aktivity škol

Mnohé ze speciálních škol se v minulých letech pravidelně zapojovaly do rozvojových programů MŠMT, pro rok 2017 však pro speciální školy již rozvojové programy vyhlášeny nebyly. Aktivní školy tak nově získávaly finanční prostředky z Operačního programu Praha Pól růstu (výzva č. 20) nebo čerpaly finanční prostředky z výzvy MŠMT - Šablony. K individuálním aktivitám škol patřila spolupráce škol na mezinárodní i lokální úrovni, spolupráce s partnery (školami, včetně vysokých, zaměstnavateli, občanskými sdruženími, neziskovými organizacemi, úřady práce OSPOD, NIDV, NUV atd.), školy vyvíjely rozmanité aktivity pro žáky, rodiče i širší veřejnost.

Speciální školy zřizované HMP spolupracují se všemi dostupnými partnery a organizacemi, umožňují konání praxí studentů vysokých a vyšších odborných škol, dále spolupracují s úřady státní a veřejné správy, vysokými školami, se školami jiných zřizovatelů. Některé školy se zaměřují na spolupráci s organizacemi, které pomáhají začlenění osob se zdravotním postižením do společnosti a do budoucího pracovního prostředí.

Vybrané aktivity škol:

- *Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169 - nabízí žákům širokou škálu zájmových kroužků, podporovala aktivní zapojení žáků např. do celostátní počítačové soutěže, Mezinárodního filmového festivalu nebo Film Deaf Festivalu 2016.*

Dramatický kroužek se prezentoval „Tichým představením“. K dalším aktivitám školy patří každoročně pořádaná jazyková soutěž určená žákům se sluchovým postižením z pražských středních škol „Ulitoolympiáda“ nebo prezentace školy na Schole Pragensis.

- *Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara je dlouhodobě aktivní při zapojování do grantových projektů hl. m. Prahy, realizovala projekty zaměřené na další vzdělávání pedagogických pracovníků školy (nové pracovní techniky pro odbornou výuku, poruchy autistického spektra), zvyšování finanční gramotnosti u žáků s mentálním postižením, zvyšování sociálních kompetencí žáků se SVP, projekty na podporu vzdělávání žáků se sluchovým a zrakovým postižením. Škola byla úspěšná i v programech MŠMT – programu na podporu odborného vzdělávání v oboru Čalouník nebo v programu na vybavení školy kompenzačními pomůckami. Škola pořádala pro žáky střední školy kurzy (adaptační, lyžařský sportovně-turistický) a již XIV. ročník Přespolního běhu zdravotně postižených žáků.*
- *Gymnázium pro zrakově postižené a Střední odborná škola pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115 – realizovalo již 10. rokem projekt „Poskytování tyflopédických služeb a metodické pomoci na podporu integrace zrakově postižených žáků v oblasti středního školství“, finančně podporovaný grantem HMP. Vznikly metodické materiály postihující specifiku výuky zrakově postižených ve vybraných předmětech, které jsou poskytovány běžnými středními školami integrujícími žáky se zrakovým postižením. Škola rovněž organizovala semináře pro učitele z běžných škol, pracovníky SPC a další zájemce z řad odborné veřejnosti.*
- *Základní škola a Mateřská škola při Nemocnici Na Bulovce, se sídlem Praha 8, Bulovka 1606/5, získala v rámci OP Praha Pól růstu finanční prostředky na vybavení a modernizaci školy, aktivně se zapojila do rozvojového programu MŠMT na podporu logopedické péče v předškolním vzdělávání. Škola pokračovala v realizaci vlastních projektů pro děti hospitalizované v Nemocnici na Bulovce, jako např. „S kamarády všechno zvládnou“, nebo vydávání školního časopisu Flastr.*
- *Základní škola Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743 – se opakovaně se žáky 8. a 9. ročníku účastní projektu předprofesní přípravy „Líheň zručnosti“ na Akademii řemesel-SŠT, současně žáci školy využili nabídky SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené v Holečkově ul. na individuální účast ve cvičných dílnách zaměřených na konkrétní učební obory. Žáci se během školního roku zúčastnili mnoha soutěží a projektů zaměřených např. na prevenci rizikového chování, dopravní výchovu, ekologickou výchovu (např. „Den Země – Pocta stromům“) a multikulturní výchovu (např. zapojení do mezinárodní kampaně „MAYDAY“). Pedagogové školy se zapojili do evropského projektu EQuiPPE v rámci programu Erasmus+ zaměřené na výuku tělesné výchovy. V rámci programu Erasmus+ na základě smlouvy s Prešovskou univerzitou poskytla škola praxi studentům ze Slovenska.*
- *Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476 (zaměřené na vzdělávání žáků s autismem) se úspěšně účastnila sportovních soutěží na celostátní i mezinárodní úrovni. V Rakousku obsadili dva žáci přední místa na světové zimní speciální olympiádě.*
- *Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570 – ve školním roce 2016/2017 oslavila 85. výročí založení školy, kdy uspořádala den otevřených dveří s vystoupením žáků školy a aukcí školního kalendáře. Žáci školy se zúčastnili recitačních, pěveckých, výtvarných a sportovních soutěží. Tradičně byl vydáván školní časopis Mochováček a každý pátek probíhalo vysílání školního rozhlasu, které přispívá k pravidelné příjemné atmosféře na škole. Na obou uvedených aktivitách se podílejí žáci školy.*
- *Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45, může své aktivity vyvíjet v závislosti na možnostech žáků vzhledem k jejich zdravotnímu stavu. Každoročně se účastní sportovních dnů pro žáky pražských základních škol speciálních organizovaných ZŠ Lužiny a ZŠ Bártlova, dále např. výtvarné soutěže Barvy Afriky.*

- *Základní škola a Střední škola, Praha 4, Kupeckého 576 – je aktivní v oblasti výtvarných, sportovních i hudebních aktivit – poskytuje mnoho bezplatných zájmových kroužků pro žáky školy. Ve škole působí tři pěvecké sbory, které se pravidelně aktivně účastní Festivalu Integrace Slunce, vystupují na přehlídce školních sborů speciálních škol apod. Škola organizuje zimní i letní ozdravné pobyty, soustředění pěveckého a tanečního kroužku apod.*
- *Základní škola a Mateřská škola, Praha 8, Za Invalidovnou 1, je zapojena do evropského projektu „Ovoce do škol“. Mezi mimoškolní aktivity školy patřila návštěva divadelních a kulturních představení v českém i anglickém jazyce, přednášky a zážitkové akce zaměřené na výchovu k bezpečnosti, poznávání přírody apod.*
- *Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8 - spolupracuje se speciálními pedagogy z města Aarhus v Dánsku formou otevřených exkurzí. Taneční soubor školy „Balónky“ a školní kapela R.A.Dost se pravidelně zúčastňuje Festivalu Slunce v paláci Akropolis. Škola tradičně pořádá benefiční koncerty a Zahradní slavnost na závěr školního roku.*
- *Gymnázium, Střední odborná škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27 – spolupráce s katedrou speciální pedagogiky v Mnichově a s partnerskými školami v Německu, se ZŠ Benecko, s Nadačním fondem TÓN. V červnu 2017 škola organizovala Celostátní sportovní hry sluchově postižených, žáci školy obsadili v celkovém hodnocení druhé místo. Škola rovněž pořádala ve spolupráci se společností FIGURKA a mezinárodní mistryní Martinou Kořenovou 13. ročník Vánočního turnaje v šachu.*
- *Základní a Mateřská škola při Všeobecné fakultní nemocnici, Praha 2, Ke Karlovu 2 – škola je v kontaktu s mezinárodní organizací sdružující školy při zdravotnických zařízeních HOPE, zabezpečuje praxi studentů speciální pedagogiky, úzce spolupracuje s Asociací klinických logopedů České republiky, z. s. a prostřednictvím urologické kliniky s nadací Lucie (výtvarná díla dětí a žáků byla dražena a výtěžek byl využit na nákup lékařských přístrojů).*
- *Jedličkův ústav a mateřská škola a Základní škola a Střední škola, se sídlem Praha 2, V Pevnosti 4 (Jedličkův ústav a školy) – žáci školy se pravidelně účastní festivalu Slunce v divadle akropolis, kde předvádějí své dramatické umění, s velkým úspěchem vystoupili též na festivalu Vyšehraní a ve skautském institutu. Ve škole probíhá mnoho akcí spojených s jednotlivými svátky, hezkou tradicí je např. vánoční oběd. V letošním roce oslovila Jedličkův ústav a školy společnost Coca-Cola Česká republika s nabídkou spolupráce, jejímž výsledkem byla speciální vánoční edice nápojových plechovek. Z výtěžku jejich prodeje podpoří Coca-Cola zakoupení mikrobusu pro Jedličkův ústav a školy částkou 500 000 Kč.*
- *Základní škola a Mateřská škola při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 1 – spolupráce s nadací HAIMA – nadace pro děti s poruchou krvevotvorby, dále s nadací DONOR či nadací Kapka naděje. Škola rovněž spolupracovala se sdružením Loutky v nemocnici nebo s Klubem Interaktivního Domu, se kterým škola dlouhodobě připravuje motivační programy pro děti (např. Tulipánový den či Indiánské prázdniny).*

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Dětem a žákům se státní příslušností jinou než ČR či jiného etnika je věnována individuální péče, aby co nejrychleji překonali nejen jazykovou bariéru a začlenili se tak do nového prostředí. Děti a žáci z vrstevnické skupiny jsou zároveň vedeni k toleranci kulturních odlišností a respektu k ostatním dětem bez ohledu na jejich národní příslušnost. ŠVP podporuje u všech rovné příležitosti přístupu ke vzdělávání. Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin je jedním z klíčových úkolů přípravných tříd základních škol. Školy připravují děti na úspěšné zahájení školní docházky. Některé školy využívají úspěšně při procesu začleňování žáků – cizinců služby asistentů pedagoga.

II.7 Jazykové vzdělávání

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hl. m. Prahy, Praha 1, Školská 15 je jedinou jazykovou školou zřizovanou hl. m. Prahou. Nabízí řadu jazykových kurzů, z nichž větší část má charakter zájmového studia.

Vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky může být ukončeno státní jazykovou zkouškou základní, státní jazykovou zkouškou všeobecnou a státní jazykovou zkouškou speciální.

• Tab. č. 49: Žáci – státní jazyková zkouška

žáci		v tom žáci, kteří složili státní jazykovou zkoušku					
		základní		všeobecná		speciální	
		celkem	vlastní	celkem	vlastní	celkem	vlastní
celkem	vlastní						
137	25	45	11	47	8	45	6

Zdroj: Statistické výkazy 2016/2017

Ve školním roce 2016/2017 škola organizovala následující kurzy jazyků: anglický, arabský, čínský, francouzský, japonský, holandský, italský, latinský, německý, portugalský, ruský, španělský, švédský, turecký a český.

Škola pořádá mezinárodně certifikované zkoušky na všech úrovních – anglický jazyk: Cambridge Certificate, německý jazyk: Goethe zkoušky, švédština: Swedex; z češtiny A1 pro trvalý pobyt.

Škola dále organizuje řádné pomaturitní studium na základě Rozhodnutí MŠMT ČR o jednoletém pomaturitním jazykovém kurzu. Ve školním roce 2016/17 dle vyhlášky č. 267/2013 Sb., škola pořádala tyto kurzy s 20 hodinovou dotací týdně. Většina žáků těchto kurzů se připravovala na složení státní jazykové zkoušky základní, všeobecné nebo na mezinárodní certifikát z příslušného jazyka.

Za účelem výuky angličtiny, němčiny, francouzštiny, španělštiny, ruštiny a čínštiny dochází pedagogové do firem a podniků.

Dálkové kurzy arabštiny, čínštiny, ruštiny, portugalštiny a latiny se konají každou druhou sobotu ve škole.

• Tab. č. 50: Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů

	anglický		francouzský		německý		ruský		španělský		italský		ostatní	
	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci
základní	11	62	10	53	7	45	4	18	6	30	6	32	12	66
střední	34	201	8	43	8	51	1	5	3	16	2	11	8	43
přípravné	2	12	1	5	3	19	2	10	0	0	2	10	0	0
konverzační	1	7	1	6	1	6	2	9	1	5	0	0	0	0
speciální	2	13	2	10	1	7	0	0	2	110	1	5	0	0

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele (K3.2.1, K3.3.1, K3.4.1, K3.5.1, K3.6.1)

Kromě uvedených kurzů pořádala jazyková škola ještě kurzy českého jazyka. V základních kurzech se vzdělávalo 372 žáků, ve středních kurzech 372 žáků, ve vyšších kurzech 144 žáků. Ke státní jazykové zkoušce 203 žáků, z toho ve speciálních kurzech 67 žáků.

• Tab. č. 51: Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium)

Žáci celkem	v tom v kurzech			v tom studující jazyk			
	základní	střední	ostatní	anglický	francouzský	německý	ostatní
724	138	402	190	663	7	37	17

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele (K3.9.1)

Celkový počet žáků se v jednoletých jazykových kurzech oproti školnímu roku 2015/2016 se snížil o 356 žáků. Nárůst žáků zaznamenaly zejména kurzy anglického jazyka, kde celkově přibýlo 243 žáků oproti předchozímu školnímu roku.

Aktivity jazykové školy

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hlavního města Prahy je celostátním tvůrcem testů pro SJZ všech 3 stupňů ze všech cizích jazyků vyučovaných jazykovými školami s právem státní jazykové zkoušky v ČR, a jejich distributorem/pouze 1x za 2 roky vytváří jednotné testy SJZ, a to pouze z angličtiny a němčiny a střídá se s brněnskou Jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky.

Zajišťuje kurzy a zkoušku z českého jazyka na úrovni A1 – 1 034 cizinců, v souladu s novelou zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a změně některých zákonů, pro získání trvalého pobytu na území ČR a vydává Osvědčení o vykonání jazykové zkoušky.

Zajišťuje kurzy a podílí se na tvorbě zkoušek a metodiky výuky češtiny pro cizince ve spolupráci s dalšími jazykovými školami a s Výzkumným ústavem pedagogickým.

Kontrolní činnost

Výsledky inspekční činnosti provedené Českou školní inspekcí: 21. 6. 2017 - kontrola dodržení vybraných ustanovení ŠZ. Nebylo zjištěno porušení kontrolovaných právních předpisů.

Mezinárodní spolupráce

Učitelé orientálních jazyků spolupracují s Orientálním ústavem AVČR a Česko – japonskou společností, Akademii věd ČR. Učitelé španělštiny spolupracují s Instituto Cervantes a Filozofickou fakultou UK, učitelé francouzštiny spolupracují s pracovníky Britis Council, Akcent International House Pratur, Cambridge ESOL. Učitelé češtiny se pravidelně účastní workshopů ALTE.

Spolupráce právnické osoby s partnery

Učitelé jsou členy asociací zaměřených na jazyky.

Spolupráce se Soudní komorou tlumočnicků ČR, Národním ústavem pro vzdělávání, Školským poradenským zařízením a zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, MŠMT, Ministerstvem vnitra.

Škola je členem poradního sboru skupiny regionálního školství MŠMT pro oblast jazykového vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky.

Spolupráce s vydavatelstvími a nakladatelstvími Devar, Pearson, Fraus a Macmillan.

Další vzdělávání realizované právnickou osobou

Jazykové kurzy v řadě podniků a organizací, včetně důležitých státních úřadů. Organizace odborných kurzů angličtiny pro pedagogy.

Další aktivity, prezentace

V termínu 24. – 26. 11. 2016 probíhal veletrh vzdělávání Schola Pragensis, kde měla škola informační stánek, u kterého se zájemci mohli informovat o jazykovém vzdělávání, státních jazykových zkouškách a mezinárodních certifikátech.

II.8 Základní umělecké a zájmové vzdělávání

II.8.1 Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké školy (dále jen „ZUŠ“) poskytují základy uměleckého vzdělání ve čtyřech oborech: hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. Tento typ vzdělávání má významný podíl na formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich individuální schopnosti a talent, vytváří a formuje jejich umělecké vnímání a citění. Průběh a výsledky vzdělávání v ZUŠ, jeho personální a materiální zajištění, hodnotí Česká školní inspekce. Ve školním roce 2016/2017 proběhla kontrola ČŠI v 5 ZUŠ.

ZUŠ zpravidla organizují všechny typy vzdělávání: přípravné, základní I. a II. stupně, rozšířené a studium pro dospělé. Pro přijetí žáka je nutné úspěšné vykonání talentové zkoušky. Úkolem ZUŠ je podchytit a dále rozvíjet talent žáků od předškolního věku až po dospělé, odborně je vzdělávat a také připravovat k dalšímu studiu na středních školách uměleckého zaměření, konzervatořích, vyšších odborných nebo vysokých školách uměleckého, popř. pedagogického směru. Ve školním roce 2016/2017 bylo z žáků, kteří se připravovali na ZUŠ, přijato na umělecké školy k dalšímu studiu 111 žáků, z toho 23 na vysoké školy.

Na území hl. m. Prahy je vytvořena fungující a dopravně dobře dostupná síť ZUŠ. Potřebná hustota sítě ZUŠ je v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy doplněna řadou jejich odloučených pracovišť. Ke změnám v počtu ZUŠ v Praze ve sledovaném školním roce nedošlo, jejich počet je dlouhodobě stabilní. U

Školy různých zřizovatelů vytvářejí vyváženou vzdělávací nabídku. Působí zde celkem 35 ZUŠ, z toho 26 zřizovaných hl. m. Prahou, 2 zřizované MČ, 5 škol soukromých zřizovatelů a 2 školy církevní.

• Tab. č. 52: Zastoupení oborů v ZUŠ

	ZUŠ podle vyučovaných oborů				
počet oborů	4	3	2	1	celkem
počet ZUŠ	19	9	5	2	35

Zdroj: SML MHMP

Největší zájem mezi žáky je tradičně o hudební obor, který ve školním roce 2016/2017 navštěvovalo 69 % z celkového počtu žáků ZUŠ, následuje obor výtvarný (18,7 %) a taneční (8,5 %). Nejméně žáků (3,8 %) navštěvovalo literárně dramatický obor.

• Tab. č. 53: Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2016/2017

	obor				
	hudební	výtvarný	taneční	liter. dramatický	celkem
počet žáků	17 191	4 631	2 223	1 004	25 049
počet žáků v %	68,6	18,5	8,9	4,0	100

Zdroj: Výkaz o ZUŠ S – 24-01 k 30. 9. 2016

Vývoj počtu žáků v ZUŠ byl ve školních letech 2007/2008 až 2016/2017 vcelku stabilní. Nabídka tohoto typu vzdělávání je pro cílovou skupinu v převážné míře 6 – 15letých přitažlivá. Přestože ve školním věku jsou nyní slabší populační ročníky, stoupá procento dětí zapojených do základního uměleckého vzdělávání.

• Tab. č. 54: Počty žáků ZUŠ v letech 2007/2008 až 2016/2017

školní rok	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17
počet žáků	23 623	24 060	24 517	24 756	24 515	24 815	24 856	24 936	25 049	25 359
počet žáků v %	100	101,8	103,8	104,8	103,8	105	105,2	105,6	106	107,3

Zdroj: Statistické výkazy 2007/2008 – 2016/2017

• Tab. č. 55: Počty žáků ZUŠ v Praze ve školním roce 2016/2017 dle zřizovatelů

zřizovatel	počet ZUŠ	počet žáků	% z celkového počtu
Hlavní město Praha	26	21 780	85,9
Městské části	2	846	3,3
Soukromník	5	2 287	9
Církev	2	446	1,8
celkem	35	25 359	100

Zdroj: Statistické výkazy 2016/2017

V ZUŠ se vzdělávají především žáci základních a středních škol, v menším počtu děti předškolního věku a dospělí. Zastoupení žáků ve studiu pro dospělé činilo 1,65 % z celkového počtu žáků ZUŠ. Pokračuje trend nárůstu žáků s cizí státní příslušností (ze 154 v šk. r. 2001/2002 na 1 276 ve šk. r. 2016/2017).

Zvýšený počet dětí, které mají zájem o studium, zaznamenávají zvláště školy v rozvíjejících se částech města, např. Černý Most, Stodůlky, Prosek atd.

Za vzdělávání žáků v ZUŠ se stanoví úplata. Výše příspěvku je stanovena v souladu s vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, ředitelem školy, který může, zejména ze sociálních důvodů, osvobodit žáka od placení příspěvku zčásti nebo zcela. Tím je zabezpečena přístupnost tohoto typu vzdělávání i pro děti ze sociálně slabších rodin.

Školní vzdělávací programy

Vyučování podle vlastních ŠVP jednotlivých ZUŠ bylo zahájeno 1. 9. 2012.

Mezinárodní spolupráce, zapojení do rozvojových programů

Žáci pražských ZUŠ se zúčastnili přehlídek, festivalů a koncertů v mnoha evropských i mimoevropských zemích nebo přivítali mladé umělce z ciziny v Praze (např. Dánsko, Francie, Hongkong, Chorvatsko, Itálie, Japonsko, Kypr, Německo, Litva, Polsko, Rakousko, Slovensko, Srbsko, Sjednocené arabské emiráty, USA). Při těchto akcích prezentovali nejen práci svou a svých učitelů, ale i naše město a naši zemi. Základní umělecké školy často pořádají společné koncerty s orchestry partnerských zahraničních škol před zraky diplomatů, honorárních konzulů a velvyslanců. Například Základní umělecká škola, Praha 8, Taussigova 1150 realizovala studijní a koncertní zájezd smyčcového orchestru a výtvarníků do Španělska a Francie, kde se hudebníci představili celkem na 5 koncertech a výtvarníci pracovali v plenéru (práce vystaveny ve škole). Základní umělecká škola Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673 se účastnila folklorního festivalu v Bosně a Hercegovině.

Úspěšnost v soutěžích, prezentace na veřejnosti

Organizaci krajských kol celostátních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje v hlavním městě Praze odbor školství a mládeže MHMP (dále jen „SML MHMP“) prostřednictvím pověřených škol. Základní umělecká škola Ilji Hurníka organizovala Krajské kolo soutěže ve hře na kytaru a Základní umělecká škola, Praha 8, Taussigova 1150 organizovala ústřední

kolo ve hře na klavír. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše však reálné náklady organizátorů soutěží dlouhodobě nepokrývá. Z tohoto důvodu HMP přispívá na realizaci soutěží i ze svého rozpočtu.

Školy každoročně pořádají nespočet třídních, společných a reprezentativních koncertů a přehlídek hudebního a tanečního oboru, několik festivalů a řadu souhrnných výstav výtvarného oboru. Hlavní město Praha ve dnech 11. 11. až 29. 11. 2016 pořádalo výstavu výtvarných prací žáků základních uměleckých škol zřizovaných HMP v Sále architektů Staroměstské radnice u příležitosti oslav 700. výročí narození Karla IV. Do úspěšného projektu se zapojili žáci 21 základních uměleckých škol.

Základní umělecké školy ve sledovaném období zaznamenaly řadu mezinárodních či celostátních úspěchů. Např. Základní umělecká škola, Praha 1, Biskupská 12 se honosí 1. místem získaným v Mezinárodní klavírní soutěži Pro Bohemia, Ostrava, Základní umělecká škola, Praha 4, Lounských 4/129 získala 3x 1. místo a Absolutní vítěz na Mezinárodní klavírní soutěži „Les Clés d'Or“ v Paříži a 2x 1. místo a Absolutní vítěz na 18. ročníku mezinárodní soutěže Valesia Musica Juniores 2017 v italském Varallo. Základní umělecká škola Praha 3, Štítného 5 získala 1. místo v mezinárodním projektu Mene Tekel, Pěvecký sbor ze Základní umělecké školy Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673 zvítězil v kategorii ženských sborů a v kategorii folklor na Mezinárodní soutěži pěveckých sborů v Budapešti, dále 1. místo v Mezinárodní klavírní soutěži Virtuosi per Musica di Pianoforte v Ústí nad Labem.

Spolupráce škol s partnery

Spolupráce ZUŠ s městskými částmi, ve kterých sídlí, je tradičně velmi dobrá. Školy pořádají mnoho veřejných akcí, koncertů, přehlídek a výstav, často ve spolupráci s městskými částmi (přímo i v prostorách radnic), dále akce pro školy všech stupňů včetně mateřských, ale i domovy důchodců apod. Školy také spolupracují s místními kulturními středisky, pobočkami Městské knihovny, Domy dětí a mládeže, církvemi. Při většině škol působí spolky, které se podílejí např. na pořádání zahraničních akcí, soustředění během prázdnin a další činnosti škol. Některé školy spolupracují s charitativními organizacemi a účinkují na jejich akcích (Nadace Klíček, Adra, Domov Sue Ryder atd.). Školy také spolupracují s uměleckými tělesy (např. Česká filharmonie, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Pražská komorní filharmonie), organizacemi (Český rozhlas, Česká televize, HAMU, JAMU, Památník Lidice, Sdružení výtvarníků Karlova mostu, Jedličkův ústav, VŠ uměleckoprůmyslová a další) a partnerskými ZUŠ v celé republice i v zahraničí.

Základní umělecká škola, Praha 5, K Brance 72/2 se v září roku 2016 stala první Fakultní základní uměleckou školou Hudební a taneční fakulty akademie múzických umění v Praze. Od tohoto data nese název Fakultní základní umělecká škola Hudební a taneční fakulty AMU v Praze. Obě vzdělávací instituce uzavřely vzájemnou spolupráci v oblasti odborné pedagogické praxe a projekt byl představen na společném koncertu v sále Martinů na hudební fakultě AMU.

Podpora talentů

Podpora talentů je hlavním cílem vzdělávání v základních uměleckých školách, žáci se pravidelně zúčastňují nejen celostátních, ale i mezinárodních soutěží, přehlídek a festivalů. Na zahraniční prezentaci využívají školy i grantové programy vyhlašované hl. m. Prahou.

AKADEMIE UMĚNÍ A KULTURY PRO SENIORY

Hlavní město Praha realizuje síť Akademie umění a kultury pro seniory HMP jako prostor pro mezigenerační solidaritu a komunikaci, jenž občanům v seniorském věku umožňuje smysluplné a aktivní naplnění volného času specificky zaměřeným studiem, které vhodně naplňuje jejich potřeby, a to jak psychické (tvořivost, seberealizace, uplatnění), tak potřeby sociální (navázání nových kontaktů s vrstevníky podobných zájmů). Projekt poskytuje odborné studium ve všech uměleckých oborech (hudební, výtvarný, taneční a literárně-dramatický), a je realizován v prostorách již existujících základních uměleckých škol, které jsou personálně i materiálně zabezpečeny.

Hlavní město Praha na základě vysoké poptávky ze strany seniorů reagovalo navýšením počtu škol z původních 6 základních uměleckých škol (Základní umělecká škola Adolfa Voborského, Praha 4, Botevova 3114, Základní umělecká škola Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673, Základní umělecká škola, Praha 5, Štefánikova 19, Základní umělecká škola Charlotty Masarykové, se sídlem Praha 6, Půlkruhová 99, Základní umělecká škola, Praha 10, Bajkalská 11 a Základní umělecká škola, Praha 10 - Hostivař, Trhanovské náměstí 8) o dalších 6 škol od 1. 10. 2016. Konkrétně se jedná o tyto příspěvkové organizace: Základní umělecká škola, Praha 1, Biskupská 12, Základní umělecká škola Ilji Hurníka, Praha 2, Slezská 21, Základní umělecká škola Jana Hanuše, Praha 6, U Dělnického cvičiště 1/1100 B, Základní umělecká škola, Praha 7, Šimáčkova 16, Základní umělecká škola, Praha 8, Taussigova 1150 a Základní umělecká škola, Praha 9, Učňovská 1. Tříleté studium na těchto dalších 6 školách bylo zahájeno slavnostní imatrikulací studentů s bohatým kulturním programem.

Základní umělecká škola, Praha 10 - Hostivař, Trhanovské náměstí 86 v červnu 2017 ukončilo 1. cyklus tříletého vzdělávání studentů – seniorů na své škole, a to slavnostním zakončením studia (promocí) s předáním Osvědčení o absolvování studia Akademie umění a kultury pro seniory HMP v Českém muzeu hudby na Malé Straně.

II.8.2 Zájmové vzdělávání

Systém vzdělávacích aktivit ve volném čase na území hl. m. Prahy

Ze sociologických studií vyplývá, že volný čas hraje a bude hrát v životě člověka významnou roli, a to zejména v oblasti tvorby a rozvoje jeho zdraví, kultivace a socializace. Aktivita ve volném čase významně přispívají k regeneraci tvořivých sil, jsou nedílnou složkou společenského i individuálního života a součástí aktivního životního stylu. Rozvíjí individuální předpoklady, sociální vztahy ve skupině, nadání a talent jednotlivců. Kromě upevňování zdraví plní i funkci výchovnou, rekreační a minimalizuje negativní vlivy.

Z uvedeného důvodu se hl. m. Praha dlouhodobě podílí na tvorbě podmínek pro udržení a rozvoj aktivit ve volném čase v různých směrech a na různé úrovni. Na základě dlouhodobé podpory města vznikl funkční systém zájmového vzdělávání, sportu a rekreačních činností s odborným i všeobecným zaměřením, který zajišťují především nestátní neziskové organizace (NNO) a příspěvkové organizace hl. m. Prahy (domy dětí a mládeže). Uvedené organizace přináší v rámci nabídky aktivit výchovný a vzdělávací prvek.

Hlavním cílem je naučit mladou generaci hodnotně využívat svůj volný čas. Dílčími cíli jsou rozvoj aktivit pro neorganizovanou mládež nad 13 let, rozvoj komunikace a spolupráce mezi jednotlivými složkami tohoto systému, podpora spolupráce mezi odborníky ze státní i nestátní sféry (oblast volného času dětí a mládeže, sportovní aktivity v tělovýchovných jednotách a sportovních klubech, protidrogová problematika, oblast prevence kriminality a národnostních menšin). V souladu se směřováním větší části mládeže nad 13 let v posledních 20 letech od organizovaných, tradičních a kolektivních aktivit ke krátkodobému individuálnímu prožitku je nutné koncipovat systém části nabídky volnočasových aktivit tak, aby oslovil a zaujal i tuto cílovou skupinu. Silnou stránkou aktivit pro věkovou skupinu 13 – 20 let může být jejich výjimečný obsah nebo výjimečná osobnost lektora, organizátora či vedoucího a výkonnostní rozvoj.

Charakteristika sportu a volného času dětí a mládeže v Praze

Volnočasové aktivity probíhají formou realizace zálib a zájmů na základě vlastní volby podle svých možností v souladu s širokým spektrem příležitostí jak v kolektivu, tak individuálně. Obsahují pravidelné výchovné, vzdělávací a rekreační činnosti pro děti a mládež s talentem i bez dané míry talentových dispozic. Jedná se o činnosti v kroužcích, kurzech a oddílech se zaměřením na pohybové aktivity, tanec, sport, divadlo, zpěv, hudbu, jazyky, přírodovědu, chovatelství, výtvarné, keramické a technické činnosti, turistiku. Zároveň obsahují nabídku jednorázových akcí, mezi které lze zařadit zejména prázdninové tábory a soustředění, turnaje, soutěže, divadelní a hudební představení,

tematické akce, festivaly, víkendové výjezdy, přednášky, besedy, apod. a otevřených aktivit pro neorganizované děti a mládež formou volnočasových „otevřených“ klubů.

Pod označení sport lze zahrnout všechny formy tělesných činností, které ať již prostřednictvím organizované účasti ve sportovních klubech, tělovýchovných jednotách nebo individuální formou, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních. Jedná se o kolektivní a individuální sporty, všechny formy tance, turistiky a lyžování, aerobik, plavání, posilování, cyklistiku, běh a chůzi.

Charakteristika zájmového vzdělávání v hl. m. Praze

Významnou součástí nabídky aktivit ve volném čase je zájmové vzdělávání, které vychází ze školského zákona a vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Uskutečňuje se ve školských zařízeních zejména ve střediscích volného času - domech dětí a mládeže (DDM) v několika rovinách. Pravidelná činnost představuje celoročně zajišťovanou systematickou práci s dětmi a mládeží bez ohledu na míru talentových dispozic, prohlubuje jejich zájem o vybrané obory. Na základě výsledků je nabídka profilována i na práci s talentovanými dětmi a mládeží. Zájmové útvary zahrnují široké spektrum činností od pohybových aktivit, tance, sportu po zpěv, přírodovědu, chovatelství, výtvarné, rukodělné a technické činnosti, turistiku. Příležitostná činnost je realizována formou jednorázových nebo cyklických akcí, kterými jsou zejména prázdninové tábory a soustředění, turnaje, příležitostné soutěže, divadelní a hudební představení, exkurze, přednášky, semináře, besedy, víkendové výjezdy, společné akce rodičů a dětí, tematické propagační akce apod. DDM zajišťují i tematické vzdělávací aktivity pro školní kolektivy. Spontánní činnost obsahuje otevřené formy práce s dětmi a především mládeží nad 13 let. Současná struktura vychází ze tří směrů - volnočasové otevřené kluby, venkovní víceúčelové areály při DDM a jednorázové otevřené akce. Kromě pravidelných aktivit pro talentované děti a mládež zajišťují DDM ve spolupráci se školami a dalšími institucemi odborné soutěže a veřejné závody. Práce s handicapovanou mládeží se uskutečňuje v rámci příležitostných akcí (uživatelské kurzy na PC, rukodělné aktivity a akce ve spolupráci se Svazem tělesně postižených v Praze apod.). Nabídku aktivit DDM využívají i děti z rodin cizích státních příslušníků žijících v hl. m. Praze. DDM zpracovávají vzdělávací programy, které slouží jako podklady pro roční plány činnosti těchto školských zařízení. Kvalita personálního zabezpečení zájmového vzdělávání v DDM se trvale zvyšuje, převážná část pedagogických pracovníků má požadovanou kvalifikaci nebo si jí průběžně doplňuje. Dlouhodobě však přetrvává nedostatek kvalifikovaných pedagogů specializovaných především pro práci s neorganizovanou mládeží.

Domy dětí a mládeže

Na území hl. m. Prahy je vytvořena dobře fungující a dopravně dostupná síť 15 DDM, z nichž 13 zřizuje hlavní město Praha a dva jsou zřizovány městskými částmi Praha 13 - Stodůlky a Praha 20 - Horní Počernice. Díky jejich rozmístění včetně odloučených pracovišť v různých částech města je zajištěna nabídka na 49 pracovištích zájemcům v celé metropoli s dostupností i na okrajové oblasti. DDM dále provozují 18 venkovních otevřených volnočasových areálů. Mimo území města je zajišťována nabídka ubytování a táborových činností v 8 turistických základnách a 4 školách v přírodě.

V pravidelné zájmové činnosti pražských DDM došlo ve školním roce 2016/2017 k opětovnému výraznému nárůstu počtu účastníků do 26 let oproti loňskému školnímu roku o 2 333 především v rámci nově nastavované spolupráce se školami. Největší zájem je dlouhodobě především o sportovní (florbal a aerobik), taneční a výtvarné aktivity. Dále převažuje zájem o dramatické a divadelní aktivity, chovatelství a technické obory. V tomto období se navýšil zájem o nabídku kroužků vaření pro děti. Věkovou skupinou nad 13 let je aktuálně výrazně využívána nabídka parkouru, lezení po stěně, žonglování, počítačové grafiky, robotiky, natáčení krátkých filmů a animace. Mezi největší akce pražských DDM se řadí 8. ročník velké modelářské show „Dětský modelářský den“ na modelářském letišti Sobínka s návštěvností více jak 2 000 účastníků doplněné o vystoupení, exhibice, tvořivé dílny, soutěže, skákací park a aquazorbing, včetně noční leteckomodelářské show, 13. ročník akce

„Zastávka volný čas - Vypich“ s nabídkou širokého spektra volnočasových aktivit pro děti včetně doprovodného divadelního vystoupení. Návštěvnost nad 1 000 účastníků byla rovněž zaznamenána na Dětském dnu na Praze 2, Škole rocku open air festivalu, Rodinném dnu v pohybu, Vltavanských čarodějnicích v areálu Vltavanů nebo na akci Po čertech dobré neděli. Velmi velkou popularitu získal i divadelní a hudební festival ANTIDEPKA pořádaný na Praze 2. V roce 2017 se uskutečnil 1. ročník soutěžního festivalu mladých filmařů Pražský filmový kufr. Jednalo se o několikaměsíční projekt, který je určen dětem a mladým tvůrcům do 20 let. Téma letošního ročníku Můj svět mohlo být zpracováno podle svého zájmu a zaměření jako hraný, dokumentární, případně animovaný film. Jedinci nebo tvůrčí týmy do soutěže přihlásili celkem 197 filmů, z toho 54 hraných filmů, 30 dokumentů a reportáží, 6 filmů do minuty a nejoblíbenější kategorií se stal animovaný film se 107 přihlášenými snímky. Ze slavnostního galavečera si odneslo 11 snímků hlavní cenu a dalších 76 filmařů, herců nebo organizací věnujících se dětské a mládežnické filmové tvorbě odborná porota ocenila zvláštním uznáním. Každoročně narůstá zájem i o akce pro menší skupiny do cca 20 dětí převážně s tanečním zaměřením s přenocováním v DDM tzv. „nocovky“. V průběhu letních prázdnin 2017 byl realizován další ročník společného projektu DDM „Léto pražských dětí“ s atraktivním programem. Projekt nabízí výjezdové pobytové a putovní tábory, příměstské tábory, prázdninové kluby pro neorganizované děti a mládež, otevřené venkovní víceúčelové areály při DDM a jednorázové prázdninové akce. Nejžádanější byly opět týdenní výjezdové pobytové tábory, příměstské tábory a tábory pro předškoláky. V rámci tohoto projektu došlo k nárůstu o 428 dětí. Trvale roste i návštěvnost venkovních volnočasových areálů. Naopak výrazně klesá návštěvnost volnočasových klubů v sídlištních lokalitách. Veřejnost i školy využívají dopravní hřiště na Praze 6. Trvale oblíbené jsou i nedělní pohádky v Divadle Na Cikorce v Modřanech a představení Dětského dramatického souboru Ty-já-tr, který provozuje svou činnost v divádelku Radar na Praze 7. V rámci nabídky aktivit pro mládež nad 15 let se pražské DDM zapojují do programu DoFE - cena vévody z Edinburghu. Jedná se o mezinárodní program určený k osobnostně sociálnímu rozvoji mladých lidí. Účastníci mají zároveň možnost získat finanční podporu pro své rozvojové aktivity a stát se součástí mezinárodní komunity. DDM Praha 2 je dlouhodobým koordinátorem činnosti Pražského parlamentu dětí a mládeže. V roce 2017 se DDM také zaměřili na téma propojování pedagogické a sociální práce a inkluze dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. DDM se rovněž pravidelně stávají spoluorganizátory akcí pro děti jednotlivých městských částí (dny dětí, festivaly apod.). Na dopravním hřišti na Vypichu byla po celý školní rok zajištěna výuka dopravní výchovy pro Prahu 6 a 17. V příštích letech by tato nabídka měla být rozšířena o dopravní hřiště na Praze 10 a 11.

V souvislosti s cílenou propagací nabídky se výrazně rozvíjejí především internetové stránky jednotlivých organizací v souladu s aktuálními trendy včetně společného portálu pražských DDM www.volnycaspraha.cz. V rámci celopražských propagačních akcí realizovaly pražské DDM na začátku školního roku tradiční akci Zastávka volný čas, která byla doplněna sérií lokálních akcí realizovaných během jednoho dne v různých městských částech. V rámci propagace nabídky činností se DDM opakovaně zúčastňují festivalu volnočasových aktivit na náplavce Ratolestfest.

• Tab. č. 56: Souhrnný přehled počtu činností a účastníků v pražských DDM ve školním roce 2014/2015

Typ činností	Počet aktivit	Počet účastníků
Pravidelná činnost	2 883	26 121
Příležitostné akce	8 187	302 218
Spontánní aktivity	2 429	142 198
Soutěže a přehlídky	941	104 198
Prázdninové akce (tábory)	451	25 532
Celkem	14 891	600 267

Zdroj: SVC MHMP

• Tab. č. 57: Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2009 – 2016

Typ činnosti	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Pravidelná činnost	22 271	20 265	21 344	21 363	20 835	20 835	21 367	23 788
Příležitostná činnost	152 194	176 840	165 194	150 193	171 302	171 302	264 368	307 400
Spontánní činnost	131 930	135 426	145 001	144 173	142 422	142 422	147 739	142 812
Soutěže	68 101	52 115	76 304	93 827	94 800	94 800	96 696	102 245
Prázdninové akce	34 331	17 746	15 687	14 072	12 862	12 862	19 552	25 104
Celkem	408 827	402 392	423 530	426 827	442 221	442 221	555 712	601 349

Zdroj: SVC MHMP

Nestátní neziskové organizace

Systém volnočasových aktivit na území hl. m. Prahy významně doplňují nestátní neziskové organizace (NNO). Mezi ně spadají především spolky a obecně prospěšné společnosti. Přímo výchovně vzdělávací a rekreační činnost s dětmi a mládeží s širokým spektrem aktivit vykonávají jak jednotlivé základní články (oddíly) tradičních organizací s celostátní působností (Junák s členskou základnou v Praze nad 3 500 dětí a mládeže, Pionýr, Sdružení hasičů, Česká tábornická unie, Kondor, Mladí ochránci přírody, ČSOP, Klub českých turistů, Liga lesní moudrosti s členskou základnou 100 – 2000 dětí a mládeže v Praze), tak i menší lokální organizace s členskou základnou 20 – 100 dětí a mládeže (Turisticko tábornický oddíl Srub, Asociace turistických oddílů mládeže, dětské pěvecké sbory Jiskřička, Prážata a Resonance, Svítání a dalších více jak 100 organizací). V rámci nabídky otevřených aktivit nabízejí NNO především akce pro veřejnost (výtvarné dílny, divadelní představení, karnevaly, dny dětí, prázdninové tábory, sportovně zaměřené akce a další).

NNO jsou zakládány především za konkrétním účelem s obecně prospěšným cílem. U těchto organizací je struktura pracovníků odlišná od školských zařízení. Organizace s větší členskou základnou mají většinou centrální aparát, kde pracují placení pracovníci, ale běžnou činnost s dětmi a mládeží zajišťují dobrovolníci ve svém volném čase. U řady lokálních organizací pracují kromě dobrovolníků především externí pracovníci (např. při pořádání táborů, kurzů, besed, seminářů) za odměnu. V posledních letech dochází k výraznému úbytku „stálých“ dobrovolných pracovníků. Jakákoliv podpora těmto organizacím slouží k snížení nákladů a tím i k snížení poplatků účastníků.

NNO s velkou členskou základnou mají své vlastní vzdělávací systémy, mnohé z nich vychází z tradičních modelů a hierarchie organizace, ale uplatňují se v nich i moderní metody a formy práce s dětmi a mládeží. Řada lokálních organizací využívá pro vzdělávání nabídku akreditovaných kurzů MŠMT realizovaných DDM. V rámci spolupráce města s neziskovými organizacemi se rozvíjejí projekty zaměřené na mladou generaci nad 13 let. Jedná se o nabídku hudebních a výtvarných akcí a aktivit a akcí zaměřených na pohybové aktivity.

Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi

Hl. m. Praha spolupracuje s NNO v několika rovinách. Především se jedná o komunikaci při zajištění agendy grantové podpory v rámci každoročně vypisovaných programů pro oblast volného času dětí a mládeže. K další komunikaci dochází na úrovni základních článků při pravidelných dohlídkách přímé práce v klubovnách a dalších prostorech pro činnost, na akcích a táborech. Další rovinou je monitorování aktuální situace v NNO a vývoje v souladu s aktuálními trendy v oblasti volného času dětí a mládeže. Získané informace jsou následně vyhodnocovány a využity v rámci finanční i metodické podpory města. Ze znalosti organizací a jejich potřeb s ohledem na jejich různorodé zaměření vychází i aktuální nastavení jednotlivých grantových programů.

Mezinárodní spolupráce

Neziskové organizace se sportovním, pěveckým či tanečním zaměřením se zúčastňují různých mezinárodních festivalů, přehlídek, závodů a soutěží. Další formou je pořádání táborů a zájezdů do zahraničí (putování po horských oblastech, pobyty v přímořských oblastech, lyžařské zájezdy do

Rakouska a Itálie apod.). Neziskové organizace se rovněž podílejí i na zajišťování mezinárodních seminářů, přijímají zahraniční pracovníky činné v oblasti volného času dětí a mládeže a studenty v rámci krátkodobých pobytů či stáží.

Podpora talentů

Kromě aktivního využití volného času pro široké spektrum dětí a mládeže podporuje hl. m. Praha i aktivity talentovaných jedinců na výkonnostní úrovni. Práce s talentovanými dětmi a mládeží je realizována především formou cílené pravidelné činnosti v pěveckých, dramatických a tanečních souborech, v rámci hudebních a výtvarných aktivit (výuka hry na hudební nástroje, příprava k talentovým zkouškám na výtvarné školy), ve sportovních oddílech, klubech a tělovýchovných jednotách. Vyústěním uvedených aktivit je účast na soutěžích a závodech. Výsledky v jednotlivých soutěžních oblastech potvrzují trvale vysokou úroveň pražských účastníků jak v celorepublikové, tak v mezinárodní konkurenci. Výrazných úspěchů na mnoha soutěžích v různých kategoriích dosáhli tanečníci z DDM Praha 9. Výsledkem pak bylo umístění ve Sportovci roku ČSAR (celostátní ocenění za sezonu) – formace Sigma 3. místo, formace Beyond 3. místo, páry v hlavní kategorii získaly 2. a 4. místo. Tým DDM Praha 6, reprezentující hl. m. Prahu na VIII. Olympiádě dětí a mládeže ČR v Brně v soutěžní sekci Krátký film/video, získal 1. a 2. místo.

Organizaci krajských kol celostátních předmětových a sportovních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje odbor sportu a volného času MHMP prostřednictvím jednotlivých DDM. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše však dlouhodobě nepokrývá reálné náklady organizátorů. Proto další finanční prostředky poskytuje hl. m. Praha v rámci grantové podpory v oblasti vzdělávání a sportu.

Naplnění dlouhodobého záměru

Prioritní cíle dlouhodobého záměru jsou průběžně naplňovány. Jedná se především o trvale kvalitní zajištění zájmového vzdělávání a nabídky volnočasových aktivit pro děti a mládež prostřednictvím příspěvkových organizací hl. m. Prahy a nestátních neziskových organizací. V rámci grantové politiky hl. m. Praha každoročně vyhlašuje Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže a program Partnerství při akcích v oblasti volného času dětí a mládeže. Na oblast volného času dětí a mládeže bylo v roce 2017 uvolněno z rozpočtu hl. m. Prahy 35 mil. Kč. Hl. m. Praha zároveň vytváří všeobecně dostupný informační systém o nabídce volnočasových aktivit „Praha volnočasová“ a metodické vedení v rámci systému volnočasových aktivit pro děti a mládež.

II.9 Školská zařízení

Školská zařízení poskytují služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťují ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči. Druhy školských zařízení: školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání, školská účelová zařízení, výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování a školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.

II.9.1 Školská poradenská zařízení

Školská poradenská zařízení zajišťují pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce a pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytují odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Školská poradenská zařízení spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí a orgány péče o mládež a rodinu, zdravotnickými zařízeními, popřípadě s dalšími orgány a institucemi. Jedná se o:

- pedagogicko-psychologické poradny
- speciálně pedagogická centra

V souvislosti se změnou školského zákona v oblasti poradenských služeb – v rámci § 16 – bylo nutné změnit systém práce těchto zařízení tak, aby bylo možné klientům poskytovat služby v takové kvalitě, které od systému poradenských služeb očekává nejen platná legislativa, ale i samotní klienti.

Pedagogicko-psychologické poradny

Hl. m. Praha zřizovalo ve školním roce 2016/2017 celkem 8 pedagogicko-psychologických poraden (dále jen „PPP“). Nově byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána PPP při Základní škole pro žáky se specifickými poruchami chování, kde došlo současně k výmazu SPC. Kromě toho působí na území hl. m. Prahy ještě jedna soukromá a jedna církevní pedagogicko-psychologická poradna.

PPP - služby klientům

Poradenské služby PPP jsou ve školách a školských zařízeních poskytovány dětem, žákům, studentům, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením. Činnost PPP je zakotvena ve školském zákoně a navazujících vyhláškách.

Standardními činnostmi PPP jsou:

- komplexní nebo zaměřená psychologická a speciálně pedagogická diagnostika,
- psychologická a speciálně pedagogická intervence,
- informační a metodická činnost, příprava podkladů pro vzdělávací opatření, dokumentace apod.

Odborné služby jsou poskytovány formou individuální nebo skupinové psychologické a speciálně pedagogické péče. Jedná se především o činnosti:

- diagnostika školní zralosti, práce s dětmi předškolního věku s nerovnoměrným vývojem, s obtížemi v adaptaci,
- diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb u dětí, žáků a studentů,
- psychologická a speciálně pedagogická diagnostika jako podklad pro integraci žáků,
- kariérové poradenství pro žáky základních a středních škol,
- diagnostika sociálního klimatu třídních kolektivů,
- poradenské nebo terapeutické vedení rodin s dítětem nebo žákem,
- poradenské konzultace pedagogickým pracovníkům a zákonným zástupcům dětí a žáků,
- poskytování metodické podpory výchovným poradcům a školním metodikům prevence,
- metodická pomoc při tvorbě preventivních programů škol,
- spolupráce se školami a školskými zařízeními,
- spolupráce se školními psychology a školními speciálními pedagogy
- vypracování odborných posudků a návrhů podpůrných nebo vyrovnávacích opatření pro školy a školská zařízení, včetně posudků pro účely uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky,
- prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci sociálně patologických jevů, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence,
- poskytuje poradenské služby žákům se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti aj.
- poskytuje služby při potížích výchovného charakteru, narušení osobnostního vývoje (úzkostné stavy apod.) napříč všemi věkovými kategoriemi (3 – 26 let)
- individuální terapie, logopedické a speciálně pedagogické nápravy, práce s předškoláky

PPP se věnují i dalším aktivitám, mezi které patří přednášková činnost, semináře, kurzy, programy pro děti a žáky. PPP se tak zapojují do projektů v rámci rozvojových programů.

PPP - pomoc pedagogickým pracovníkům

Pedagogicko-psychologické poradny poskytují na základě vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění, poradenství pedagogickým pracovníkům formou různých služeb a aktivit:

- poradenské konzultace a doporučení pedagogickým pracovníkům vzdělávajícím děti a žáky, kterým je poskytována individuální nebo skupinová diagnostická a intervenční péče poradny (tzv. intervence ve škole pro žáky),
- poskytování odborných konzultací pedagogickým pracovníkům v oblasti péče o děti předškolního věku, žáky základních škol a žáky středních škol, jejichž školní vzdělávání vyžaduje zvláštní pozornost,
- poskytování odborných konzultací pedagogickým pracovníkům základních a středních škol v souvislosti s integrací žáků se zdravotním postižením a s vytvářením a naplňováním individuálních vzdělávacích plánů pro tyto žáky,
- metodická pomoc při tvorbě preventivních programů škol,
- metodické vedení práce výchovných poradců a školních metodiků prevence v základních a středních školách,
- školicí aktivity, besedy, přednášky pro výchovné poradce, školní metodiky prevence a další pedagogické pracovníky,
- na žádost pedagogických pracovníků se pracovníci PPP účastní výchovných komisí na školách, provádí různá šetření, jsou přítomni při vyučování z důvodu upřesnění diagnostiky žáků,
- podílí se na otevírání přípravných tříd i stabilizaci mikrotříd pro děti školsky oslabené,
- práci se třídami, sociometrii, depistáže dětí s SPU
- screeningová šetření na mateřských školách, účast na zápisech do základních škol

PPP - péče o nadané děti a žáky

Pedagogicko-psychologické poradny zřizované hlavním městem Prahou poskytují v rámci péče o nadané děti a žáky tyto služby:

- psychologickou a pedagogickou diagnostiku nadaných dětí a žáků,
- péči o nadané žáky s poruchami učení a poruchami chování,
- péči o nadané děti a žáky ve spádových školách pedagogicko-psychologických poraden,
- doporučení k integraci do běžných základních škol a spolupráci s těmito školami,
- konzultační činnost s rodiči před nástupem výukově úspěšných dětí do jazykových škol a víceletých gymnázií,
- odbornou pomoc při výběru škol včetně vysokoškolského studia
- metodickou pomoc při sestavování individuálního studijního plánu s ohledem na rozvoj kompetencí žáka v konkrétních oblastech,
- konzultace a spolupráce se školami, pedagogickými pracovníky a rodiči,
- pořádání seminářů a besed pro pedagogické pracovníky a rodiče nadaných dětí a žáků,
- spolupráci s MŠMT a organizacemi zabývajícími se nadanými dětmi a žáky.

Zastřešující organizace péče o nadané děti a žáky je Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4. Krajským koordinátorem péče o nadané za skupinu speciálních pedagogů je ZŠ, Praha 2, Na Smetance 1.

PPP - zapojení poraden do rozvojových programů

Všechny PPP zřizované HMP byly ve sledovaném období zapojeny do „Rozvojového programu na podporu navýšení kapacit ve školských poradenských zařízeních“, který vyhlásilo MŠMT v souvislosti s novelizací školského zákona od 1. 9. 2016. Účelem dotace bylo zajistit dostatečnou odbornou personální podporu při nárůstu administrativní práce. Poskytnuté finanční prostředky potřebám školských poradenských zařízení nedostačovaly, proto byla školská poradenská zařízení finančně podpořena i z prostředků HMP. Poradny se dále zapojují do grantových programů HMP.

• Tab. č. 58: Počty klientů ve školním roce 2016/2017

	MŠ	ZŠ - 1. st.	ZŠ - 2. st. (vč. nižšího st. 6-8letého G a taneční konzerv.)	SŠ	konzervatoře	VOŠ	z rodin, školsky nezařazení	celkem
PPP pro Prahu 1,2 a 4	1 538	1 405	1 265	1 361	23	4	34	5 630
PPP pro Prahu 3 a 9	1 124	1 306	1 045	736	0	1	30	4 265
PPP pro Prahu 5	1 240	2 007	1 284	588	0	0	7	5 126
PPP pro Prahu 6	554	883	694	245	5	1	12	2 408
PPP pro Prahu 7 a 8	623	1 051	685	496	2	2	22	2 910
PPP pro Prahu 10	1 015	1 080	512	414	0	0	16	3 077
PPP pro Prahu 11 a 12	521	919	642	95	1	1	24	2 203
Celkem	6 615	8 651	6 127	3 935	31	9	145	25 619

Zdroj: MŠMT: Statistické výkazy 2016/2017

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10 aktivně přistoupila k DVPP souvisejícím s legislativními změnami v oblasti společného vzdělávání. Odborní si zvyšují odborné kompetence především v oblasti diagnostiky, metodologie, prochází uceleným terapeutickým výcvikem. Mimo činnost stanovenou vyhláškou č. 72/2005 Sb., nabízela PPP pro zájemce z řad veřejnosti tematické skupiny pro děti, žáky a jejich rodiče – zaměřené na zlepšení pracovních, percepčních a kognitivních funkcí apod.). PPP pokračovala v realizaci odborných seminářů – např. k plánu pedagogické podpory pro učitele, pracovníky dalších PPP apod.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4, každoročně pořádá skupinové programy pro klienty ve věku předškolního, základního i i středního vzdělávání. - pro předškolní děti např. kurz „Kouzelná pastelka“ pro žáky základních škol pro žáky s poruchami učení „Ýčko“, pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí kurz „Klubík“. PPP zajišťovala přednášky a supervize pro pedagogické pracovníky škol, organizovala interní semináře pro speciální pedagogy a setkání školních psychologů středních škol z celé Prahy.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3 a 9 organizuje přednášky, semináře a konzultace pro školy (pedagogy, školní psychology, výchovné poradce, rodiče), besedy v Rodinných centrech. Poradna spolupracuje s organizací NNO Jules&Jim v rámci prevence rizikového chování a pro pedagogy nabízí program Bezpečné klima ve školách finančně podporovaný v rámci grantů HMP i MŠMT.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 5 pro klienty organizuje pravidelné reedukační, terapeutické a výcvikové skupiny, pokračuje v intervizních setkáváních se školními psychology ze škol v Praze 5, organizuje přednášky a semináře na školách, aktivně se zúčastnila konference v oblasti prevence rizikového chování. Poradna organizuje letní tábor pro děti se specifickými poruchami učení a chování a letní týdenní podpůrné tábory pro předškolní děti.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 6 prostřednictvím spolku Klika, z.s., který poradna založila v roce 1998, poskytují nadstandardní služby školních psychologů již na 17 školách v Praze 6. Dlouholetá spolupráce s Psychiatrickou klinikou Na Karlově s prof. Pacltem v oblasti jeho výzkumných úkolů ve spojení s dětmi ADHD. V oblasti péče o nadané děti spolupracují s gymnáziem MENSA a soukromou základní školou Cesta úspěchu. Poradna se účastní grantových řízení MHMP i MČ Prahy 6.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 7 a 8 realizuje celoroční školní program pedagogicko-psychologické a poradenské péče, který zahrnuje široké spektrum poradenských, konzultačních, diagnostických aktivit, (průzkumy úrovně čtení, psaní a matematických dovedností, sociometrická

šetření, kariérové poradenství aj.), pořádání seminářů pro pedagogy, kurzů pro děti i rodiče. V poradně probíhají praxe studentů VOŠ sociálně právních oborů, studentů PF UK i Masarykovy univerzity. Účastní se grantových projektů HMP.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 11 a 12 během školního roku zorganizovala a uskutečnila poradenská skupinová vedení dětí předškolního a školního věku a jejich zákonných zástupců. Obsah a vedení skupin zajišťovaly speciální pedagožky, psychologičky. Skupiny byly zaměřeny na nápravu a podporu grafomotorických dovedností, na podporu a rozvoj předškolních dovedností i na podporu kognitivních schopností metodou Feuerstein. Ve spolupráci s občanským sdružením Duha Jasmín probíhaly tzv. dynamické skupiny pro žáky a podpůrná setkání s jejich rodiči zaměřená na potíže a korekci v sociálních dovednostech a problematické chování na bázi ADHD. PPP organizovala i přednášky pro rodiče, aktivně se účastnila s příspěvkem konference – Škola jako místo setkávání pro pg. veřejnost, pořádanou FF UK Praha.

Speciálně pedagogická centra (SPC)

Ve školním roce 2016/2017 fungovalo na území hl. m. Prahy 13 SPC zřizovaných hl. m. Prahou, 2 SPC zřizovaná MŠMT, 1 SPC zřizovaná MČ a 3 soukromá SPC.

SPC - poskytované služby

Speciálně pedagogické centrum poskytuje poradenské služby zejména při výchově a vzdělávání žáků s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, souběžným postižením více vadami nebo autismem. V příloze č. 2 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, jsou vymezeny standardní činnosti center – společné a speciální (centrum poskytuje služby žákům s vadami řeči, se zrakovým, sluchovým, tělesným, mentálním postižením, poruchami autistického spektra, žákům hluchoslepým a žákům s více vadami, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením vzdělávajícím tyto žáky).

II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Školská výchovná a ubytovací zařízení zajišťují dětem, žákům a studentům podle účelu, k němuž byla zřízena, vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování, celodenní výchovu, ubytování a stravování, popřípadě zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání. Školská výchovná a ubytovací zařízení mohou provozovat svou činnost i ve dnech pracovního volna nebo v období školních prázdnin.

Domovy mládeže

Domov mládeže poskytuje žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost středních a vyšších odborných škol, zajišťuje jim stravování a vede je k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových aktivit.

Na území hlavního města Prahy fungovalo ve školním roce 2016/2017 dvacet dva domovů mládeže. Jejich celková kapacita činila 2 493 lůžek, využívaná kapacita byla 2 300 osob. Naplněnost činila téměř 92,3 %. Z toho 16 domovů mládeže zřizuje Hlavní město Praha, z nichž 12 domovů mládeže je součástí středních škol a 4 domovy mládeže poskytovaly ubytování jako samostatné právní subjekty.

Internáty

Internát poskytuje dětem a žákům škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením a dětem přípravného stupně základní školy ubytování a výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost těchto škol a školských zařízení a zajišťuje těmto dětem a žákům školní stravování. Ve školním roce 2016/2017 bylo v rejstříku škol a školských zařízení zapsáno v hlavním městě Praze 12 internátů, z nichž hlavní město Praha zřizovalo 7 internátů a

ubytování poskytovalo 6 internátů s cílovou kapacitou 283 lůžek. Skutečná obsazenost lůžek činila 193 lůžek. Ubytování žáků a studentů škol a školských zařízení poskytly ještě 3 internáty zřizované MŠMT a 2 internáty zřizované církví. Celková kapacita lůžek u 12 internátů hlavního města Prahy činila 517 lůžek a využívaná kapacita byla 363 osob.

• Tab. č. 59: Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé)

typy školských výchovných a ubytovacích zařízení	počet	lůžková kapacita	počet ubytovaných celkem	Počet nevybavených žádostí o umístění	naplněnost v %
Domovy mládeže	22	2 493	2 300	240	92,3
Internát	11	517	338	0	70,2

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele

Naplněnost domovů mládeže je na rozdíl od internátů značně vysoká a činila 92,3 %. Domov mládeže a školní jídelna, Praha 6 - Dejvice, Studentská 10 a Domov mládeže a školní jídelna, Praha 9, Lovosická 42 zajišťují provoz o zimních, jarních i hlavních prázdninách.

II.9.3 Zařízení školního stravování

Školský zákon stanoví právnickým osobám vykonávajícím činnost školy nebo školského zařízení povinnost zajistit školní stravování všem dětem mateřských škol, žákům základních škol a nezletilým žákům středních škol po dobu jejich pobytu ve škole nebo školském zařízení.

Školní stravování na území hl. m. Prahy bylo ve školním roce 2016/2017 zabezpečováno školními jídelnami zřizovanými nejen hl. m. Prahou, ale i jednotlivými MČ hl. m. Prahy, dále soukromými zřizovateli a církvemi. Hl. m. Praha zřizuje jídelny při školách, pouze jedna je zřízena jako samostatný právní subjekt.

Zařízení školního stravování mohou kromě školního stravování zajišťovat závodní stravování pro zaměstnance škol a školských zařízení a za úplaty stravovací služby i pro další osoby.

Školní stravování je financováno ze tří zdrojů. Potraviny včetně DPH hradí strávnicki, mzdové náklady jsou hrazeny ze státních prostředků a náklady věcné režie z prostředků zřizovatele.

K 30. 9. 2016 zabezpečovalo školní stravování v hl. m. Praze 689 zařízení školního stravování. Z toho bylo 177 školních jídelen – výdejen a 7 vývařoven – kuchyní bez jídelny. Největší počet představovaly jídelny – 490, tj. zařízení, která mají jak kuchyň, tak jídelnu. K pravidelnému stravování bylo zapsáno 241 552 strávnicků, z toho 205 410 dětí, žáků a studentů a 36 162 ostatních pravidelně stravovaných, stravování je zajištěno i pro 24 560 zaměstnanců škol a školských zařízení. Školní stravování zajišťovalo na území hl. m. Prahy 4 048 fyzických osob (z toho 1 925 kuchařů), v přepočtu na plně zaměstnané to bylo 3 609 zaměstnanců. Zdroj dat: Statistická ročenka MŠMT 2016/2017 (J1.1, J1.2.1 a J1.6).

Zkvalitňování školního stravování

Kvalitnější stravování dětí ve školních jídelnách je jednou z dlouhodobých priorit HMP. Metodik školního stravování, který má na starost aktivity vedoucí ke zkvalitnění školního stravování.

V HMP byla již delší dobu vnímána absence odborných a aktuálních informací v oblasti školního stravování v souvislosti s implementací dietního stravování. Hlavní snahou HMP je zjistit potřeby a problémy, které trápí pracovníky ve školních jídelnách, a dle toho stanovit metodickou podporu. Školní stravování pomáhá formovat stravovací návyky žáků a studentů, a proto je důležité této problematice věnovat zvýšenou pozornost.

Ve školním roce 2016/2017 byly na podporu a zkvalitňování školního stravování organizovány tyto aktivity:

- „Školní jídelna chutně a zdravě“ – soutěž školních jídelen o nejzajímavější a nutričně nejpestřejší obědové menu; celkem 15 soutěžících; finále proběhlo v srpnu 2017 za účasti zástupců ČŠI, ČMOS, MHMP, AZŠJ,
- Projekt Zdravá svačinka hrou – interaktivní program pro předškoláky v MŠ; děti se učí o významu zeleniny ve stravě; vyrábí a ochutnávají různé druhy zeleninových svačinek,
- Cyklus odborných seminářů pro vedoucí školních jídelen – problematika BOZP; pracovní právní vztahy; komunikační dovednosti,
- Praktické kurzy moderního vaření – praktická ukázka moderních receptur s vybranými surovinami; přítomna nutriční terapeutka jako odbornice na nutriční hodnoty a pestrost stravy,
- Cyklus seminářů k implementaci dietního stravování – finanční podpora školních jídelen poskytujících certifikované dietní stravování.

V rámci školního stravování dochází k upevňování důležitých vzorců chování, které se týkají nejenom výživových zvyklostí a chuťových preferencí, ale celkového životního stylu, který si pak strávníci odnášejí do života.

HMP si rovněž uvědomuje problematiku personálního zabezpečení ve školních jídelnách a proto již od školního roku 2016/2017 realizuje první kroky k budoucímu bezproblémovému personálnímu zabezpečení školních jídelen na území HMP. Například byl připraven stipendijní program pro žáky gastronomických škol, kteří budou vykonávat praxi v zařízeních školního stravování.

II.9.4 Školská účelová zařízení

Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost.

Školní knihovna

Školní knihovna poskytuje odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro děti, žáky, studenty, popřípadě pedagogické pracovníky škol a školských zařízení. V hl. m. Praze bylo ve školním roce 2016/2017 celkem 340 školních knihoven, které evidovaly 356 460 výpůjček. Knihoven využilo 125 042 uživatelů. Celkem knihovny obsahovaly 1 840 381 knihovních jednotek – z toho bylo evidováno 1 649 663 knih. Zdroj dat: Statistická ročenka MŠMT 2016/2017.

II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, popřípadě tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby. Kromě zájmových zařízení uvedených v kapitole II.8 poskytují zájmové vzdělávání žákům školní družiny a školní kluby.

Školní družiny

Školní družiny poskytují zájmové vzdělávání žákům prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy, žáci nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, pokud nejsou přijati k činnosti školního klubu.

Školní kluby

Školní kluby poskytují zájmové vzdělávání žákům druhého stupně základní školy, žákům nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy, který není přijat k pravidelné denní docházce do školní družiny.

• Tab. č. 60: Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků

zřizovatel	školní družiny - počty			školní kluby - počty	
	družin	oddělení	zapsaných účastníků	klubů	zapsaných účastníků
Obec	192	1 482	40 786	57	3 396
Kraj	28	96	1 116	7	292
Soukromý	28	83	2 056	7	423
Církev	9	32	764	6	1 069
MŠMT	2	5	34	1	10
celkem	259	1 698	44 756	78	5 190

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele

O umístění dětí v družině, popř. ve školním klubu, je velký zájem. Školní družiny mají velmi dobrou úroveň. Důvodem je snaha škol a jejich zřizovatelů zajistit volnočasové aktivity dětí v době mimo vyučování i v rámci primární prevence rizikového chování. Ve většině škol se proto podobně jako v minulých letech realizovala řada aktivit pro žáky.

II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy

HL. m. Praha zřizuje na svém území dva dětské domovy (dále jen „DD“), které zajišťují dětem, zpravidla ve věku od tří do osmnácti let, náhradní výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo o předběžném opatření. Dětské domovy poskytují po dohodě plné přímé zaopatření také zletilým osobám až do 26 let věku, pokud studují. Pečují o děti a mládež s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Plní úkoly výchovné, vzdělávací a sociální.

• Tab. č. 61: Zařízení ústavní a ochranné výchovy

zařízení ústavní a ochranné výchovy	počet	lůžková kapacita	počet klientů	naplněnost v %
Dětský domov	3	141	125	88,7
Diagnostický ústav	4	186	177	95,2
Dětský domov se školou	1	30	17	56,7
Výchovný ústav	1	40	19	47,5
Celkem	9	397	368	72,0

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2016/2017 fungovaly v hl. m. Praze 3 dětské domovy, 4 diagnostické ústavy, dětský domov se školou a 1 výchovný ústav s celkovým počtem 368 klientů. HL. m. Praha zřizovalo 2 dětské domovy, 1 dětský domov měl soukromého zřizovatele, ostatní zařízení jsou zřizována MŠMT. Lůžková kapacita všech zařízení ústavní a ochranné výchovy činila celkem 397 lůžek. Naplněnost kapacit byla ke dni 31. 10. 2015 – 72,0 %.

HL. m. Praha zřizuje na svém území dva dětské domovy (dále jen „DD“), a to Dětský domov, Praha 9 – Dolní Počernice, Národních hrdinů 1, a Dětský domov a Školní jídelna, Praha 9 – Klánovice, Smržovská 77.

Děti žijí v budovách v areálech DD nebo v bytech běžné bytové zástavby, které byly v souladu s Konceptí péče o ohrožené děti na území hl. m. Prahy DD zřizovaným HMP přiděleny v letech 2009 – 2016. Dětské domovy průběžně připravují své klienty na samostatný život po ukončení ústavní

výchovy. Klienti zpravidla žijí v heterogenních rodinných skupinách. Dalším z prostředků je umožnění samostatného života zletilým klientům DD ve cvičných nebo startovacích bytech.

- *V dětském domově v Dolních Počernicích (včetně 4 bytů v běžné občanské zástavbě) bylo k 31. 10. 2016 umístěno 61 dětí, se kterými pracovalo 39 vychovatelů a 1 sociální pracovník. Dětský domov v Dolních Počernicích dlouhodobě realizuje program „Lépe připraven do života“, který má za úkol doplňovat kompetence dětí v úspěšnosti uplatnění na trhu práce, schopnosti udržet si bydlení nebo hospodařit s penězi. Dlouhodobě je spolupořadatelem sportovní akce Dětský domov Cup - soutěž o nejvšestrannější sportovní dětský domov v ČR, kdy se děti účastní soutěží v přehazované, fotbale, stolním tenisu, pétangue, běhu atd. Další akce zorganizoval pro DD i pro veřejnost (halový fotbal, pétangue, běžecké závody). Děti se účastní akcí běžných škol, ve kterých se děti vzdělávají. Proběhly společné letní i zimní pobyty pro rodinné skupiny dětí organizované DD.*
- *V dětském domově v Klánovicích k 31. 10. 2016 umístěno 47 dětí, o které pečovalo 23 vychovatelů, 2 asistenti pedagoga, 6 speciálních pedagogů, psycholog a sociální pracovník. Dětský domov se zapojil do celostátní soutěže DD Dětský domov Cup, pro děti pořádal zájezdy do zahraničí (Slovinsko), uspořádal rekreace rodinných skupin v Krkonoších a Jeseníkách.*
V rámci volnočasových aktivit děti z DD navštěvují různé kroužky, převážně mimo zařízení, jedná se např. o kroužky florbalu, stolního tenisu, kroužky taneční, výtvarné a hudební.
3. místo získaly děti z DD v uvedené soutěži, další 3. místo v krajském kole Sportovních her – olympiády DD. Pro děti byly zorganizovány pobyty na horách i výjezdy k moři (Chorvatsko).

V rámci volnočasových aktivit děti z DD navštěvují různé kroužky, převážně mimo zařízení, jedná se např. o kroužky florbalu, stolního tenisu, kroužky taneční, výtvarné a hudební.

II.10 Pracovníci ve školství, další vzdělávání pedagogických pracovníků

Pedagogickými pracovníky jsou v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění, učitelé, vychovatelé, speciální pedagogové, psychologové, pedagogové volného času, asistenti pedagoga, trenéři a vedoucí pedagogičtí pracovníci. Na nich je závislá kvalita výchovně vzdělávacího procesu.

Na rozdíl od výkonových ukazatelů, kterými jsou např. počty žáků sledované za školní rok, se sledují počty zaměstnanců a jejich mzdy, popř. platy za kalendářní rok, tj. pro účely této výroční zprávy za rok 2016. Statistické výkazy za rok 2017 nejsou do doby vydání této výroční zprávy zpracovány do statistických ročenek.

II.10.1 Počty pracovníků

V roce 2016 pracovalo na území hl. m. Prahy ve školách všech zřizovatelů 22 006,0 zaměstnanců v přepočteném počtu, což je o téměř 700 zaměstnanců více než v roce 2015. Zásadní je však úbytek přepočtených zaměstnanců u středního vzdělávání a naopak postupný nárůst předškolního a základního vzdělávání. Vývoj počtu zaměstnanců v hl. m. Praze v některých druzích škol za všechny zřizovatele podává následující tabulka.

• Tab. č. 62: Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2010 – 2016

	průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
MŠ	3 691,9	3 898,0	4 057,7	4 267,6	4 549,0	4 724,3	4 860,3
ZŠ	7 289,5	7 294,0	7 425,6	7 653,6	7 953,6	8 356,2	8 866,6
SŠ a konzervatoře	7 520,1	7 729,4	7 573,1	7 438,4	7 393,2	6 830,5	6 881,9
VOŠ	458,1	470,0	458,5	442,1	422,1	4 10,4	386,7
ZUŠ	920,9	918,1	935,9	943,4	958,7	960,4	977,1
JŠ s PSJZ	57,4	52,5	49,8	39,5	38,1	34,4	33,4

Zdroj: MŠMT, Statistické ročenky školství 2010 – 2016 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků

Věková struktura pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Údaje o věkovém složení pedagogů nejsou podle jednotlivých škol a školských zařízení k dispozici. Lze však konstatovat, že ve vztahu k průměrnému věku pedagogických sborů je nutné stále více motivovat mladé pedagogy a absolventy pedagogických škol k výkonu učitelského povolání. Výdělečná úroveň zejména začínajících pedagogů je, i přes různá avizovaná navyšování, příliš nízká ve srovnání s ostatními odvětvími. Absolventi pedagogických fakult mají velmi dobré komunikační schopnosti, řadu vědomostí a dovedností, s nimiž se s úspěchem uplatňují v jiných povoláních. Někteří z nich vůbec do školství nenastoupí, někteří školství velmi brzy opouštějí. Silný nedostatek mladých učitelů se projevuje především v technických oborech, obzvláště na pozicích učitelů odborného výcviku.

Jedním z podpůrných nástrojů záměru zvýšení kvality výuky na školách zřizovaných hl. m. Prahou je mimo standardní nástroje podpory (například finanční podpora v případě DVPP) i zajištění dostupného bydlení pro mimopražské učitele, resp. motivace pražských učitelů působit i nadále v oboru. Ve školách zřizovaných hl. m. Prahou pracuje přibližně 10,5 tis. pedagogů. Pro zvýšení prestiže učitelského povolání Rada HMP svým usnesením č. 1924 ze dne 22. 10. 2013 zvýšila kvótu pro počet bytů určených pedagogům působícím ve školách zřízených HMP o 200 bytů. V průběhu roku 2017 byla tato kvóta téměř vyčerpána.

Podpora pedagogických pracovníků ze strany HMP byla rovněž v podobě finanční, kdy v každém kalendářním roce jsou školám převáděny vypláceny finanční prostředky z rozpočtu HMP určené k posílení mzdových prostředků.

II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků

Kvalifikace pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Ředitelé pražských škol a školských zařízení věnují trvalou péči zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků. Větší prostor pro jejich vzdělávání přinesl zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění, a vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, v platném znění. Údaje o kvalifikovanosti pedagogických pracovníků nejsou statisticky podchycena, data jsou čerpána z údajů v jednotlivých výročních zprávách škol.

Kvalifikovanost pedagogických sborů ve všech druzích a typech škol se v průběhu roku 2017 zvyšovala díky důslednému uplatňování zákona o pedagogických pracovnících. Počínaje 1. lednem 2015 musí školy zaměstnávat výhradně plně kvalifikované pedagogy. Pouze ve výjimečných, a v zákoně vyjmenovaných, případech mohou školy zaměstnávat pedagogy bez příslušné kvalifikace. Stále v průběhu roku 2017 dokončovalo významné procento zaměstnanců škol své vzdělání na pedagogických vysokých školách. Zároveň je předpokladem, že v nejbližších letech budou pedagogické sbory tvořeny výhradně kvalifikovanými pedagogickými pracovníky. Ti, kteří mají zájem dále vykonávat povolání pedagoga, si v současné době doplňují své vzdělání na příslušných vysokých školách a univerzitách. I přes trvalou snahu škol získávat nové pedagogické pracovníky, je třeba si uvědomit, že školy velmi obtížně nové učitele, zejména pak učitele odborných předmětů.

V absolutních hodnotách školy vykazují nejvyšší kvalifikovanost u ZUŠ, VOŠ. Střední školy jsou brány jako celek, tj. včetně gymnázií, středních odborných škol a středních odborných učilišť. Školy v průměru vykazují více jak 93 % kvalifikovaných pedagogů.

Kvalifikace pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol

Kvalifikovanost na soukromých a církevních školách se rovněž postupně zlepšuje. Pro tyto školy platí stejné podmínky, jako jsou uvedeny výše v případě škol veřejných. Nejvyšší kvalifikovanost vykazují VOŠ. Vysokou kvalifikovanost vykazují učitelé na soukromých základních školách. Údaje o kvalifikovanosti pedagogických pracovníků soukromé školy často nepředkládají v podkladech pro výroční zprávu.

II.10.4 Odměňování

Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou a MČ hl. m. Prahy jsou odměňováni podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění (hlava III. Plat). Jejich platový tarif je pevně stanoven a jednotlivé složky platu, kterých mohou dosáhnout, jsou také vymezené. Mzdy pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol byly postaveny stejně jako mzdy dalších zaměstnanců v podnikatelské sféře na smluvním základu. Většina církevních škol místo smluvních mezd přebírala principy odměňování zaměstnanců, kterým přísluší za vykonanou práci plat.

MHP se zavázalo ze svého rozpočtu posilovat platy zaměstnanců škol a školských zařízení, které zřizuje – viz kap. III.

- **Tab. č. 63: Porovnání průměrných platů pedagogických pracovníků v HMP s průměrnými platy pedagogických pracovníků v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s průměrnou mzdou v ČR a průměrnou mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v Kč**

rok	průměrná měsíční mzda/plat				podíl průměrného měsíčního platu pedagogů v hl. m. Praze (%)		
	pedagogů v hl. m. Praze	pedagogů v ČR	zaměstnanci v ČR	zaměstnanci v nepodnikové sféře v ČR	k platu pedagogů v ČR	ke mzdě v ČR	k platu v nepodnikové sféře v ČR
2006	22 462	21 975	20 844	20 975	102,2	107,8	107,1
2007	23 926	23 170	22 382	22 387	103,3	106,9	106,9
2008	24 498	23 899	24 282	23 337	102,5	100,9	105,0
2009	25 869	25 175	23 598	24 433	102,8	109,6	105,9
2010	25 052	24 350	23 951	24 289	102,9	104,6	103,1
2011	26 328	25 202	24 319	24 287	104,5	108,3	108,4
2012	26 950	26 038	25 101	25 018	103,5	107,4	107,7
2013	26 963	26 169	25 128	25 251	103,0	107,3	106,8
2014	27 169	26 583	25 686	25 863	102,2	106,9	106,2
2015	28 073	27 182	26 467	26 807	103,3	106,1	104,7
2016	29 784	28 556	27 589	28 076	103,5	106,9	105,0

Zdroj: MŠMT, statistické ročenky 2006 – 2016 – zaměstnanci a mzdové prostředky (tab. A4.2)

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/statisticka-rocenka-skolstvi-zamestnanci-a-mzdove-prostredky-6>

Průměrný plat pedagogických pracovníků hl. m. Prahy převyšoval v r. 2016 průměrnou mzdu v ČR o 3,13 % a průměrný plat pedagogických pracovníků v ČR o 3,25 %. Mezi lety 2009 a 2010 došlo k propadu průměrných mezd (platů) o přibližně 820 Kč. Od roku 2010 průměrné platy (mzdy) pedagogů opět mírně rostou.

- **Tab. č. 64: Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč**

rok	průměrný měsíční plat/mzda			podíl průměrného měsíčního platu v %	
	učitele ZŠ*	učitele SŠ*	zaměstnanci	učitele ZŠ* /zaměstnanci	učitele SŠ* /zaměstnanci
2006	22 847	25 179	26 160	87,3	96,3
2007	24 135	27 263	27 803	86,8	98,1
2008	24 871	27 805	30 496	81,6	91,2
2009	26 434	29 415	29 726	88,9	99,0
2010	25 357	28 668	29 744	85,3	96,4
2011	27 130	29 396	31 109	87,2	94,5
2012	26 780	29 800	32 621	82,1	91,4
2013	27 113	29 824	32 879	82,5	90,7
2014	28 057	30 176	33 347	84,1	90,5
2015	29 023	30 880	33 852	85,7	91,2
2016	30 910	32 839	35 187	87,8	93,3

* Údaje za ZŠ a SŠ jsou uváděny bez škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením, do SŠ jsou zahrnuty také konzervatoře. Zdroj: Statistické ročenky školství 2006 – 2016 – zaměstnanci a mzdové prostředky (tab. A4.3)

• Tab. č. 65: Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč

rok	průměrný měsíční plat učitelů základních škol			průměrný měsíční plat učitelů středních škol		
	Praha	ČR	podíl v %	Praha	ČR	podíl v %
2006	22 847	22 943	99,6	25 179	24 384	103,3
2007	24 135	24 151	99,9	27 263	25 970	105,0
2008	24 871	25 038	99,3	27 805	26 717	104,1
2009	26 434	26 611	99,3	29 415	28 021	105,0
2010	25 357	25 598	99,0	28 668	27 289	105,0
2011	27 130	26 851	101,0	29 396	28 047	104,8
2012	26 780	27 161	98,6	29 800	28 096	106,1
2013	27 133	27 477	98,7	29 824	28 288	105,4
2014	28 057	28 027	100,1	30 176	28 890	104,4
2015	29 023	28 894	100,4	30 880	29 681	104,0
2016	30 910	30 575	101,1	32 839	31 365	104,7

Zdroj: Statistické ročenky školství 2006 – 2016 – zaměstnanci a mzdové prostředky (tab. A4.3)

Platy učitelů základních škol v hl. m. Praze mírně zaostávaly za platy učitelů v ČR. V roce 2011 poprvé převýšily o 1 procento platy učitelů za ČR, v roce 2012 se však dostaly na nižší úroveň. Situace se mírně zlepšovala v souvislosti s kroky státu na podporu pedagogických pracovníků. Platy učitelů středních škol v hl. m. Praze v porovnání s platy učitelů za celou ČR jsou naopak vyšší, v roce 2016 dosáhly nejvyšší úrovně od sledovaného roku 2006.

Indexy růstu průměrných měsíčních platů učitelů škol na území hl. m. Prahy a na území celé ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) se od sebe příliš nelišily. V roce 2008 vzrostly platy podstatně méně než v předchozích letech, v Praze byl index ještě nižší než v celé ČR. V roce 2009 došlo opět k meziročnímu nárůstu o cca 3 %. V roce 2010 došlo k poklesu nominálních platů učitelů jak v hl. m. Praze, tak v celé ČR, průměrný měsíční plat poklesl o cca 1 000 Kč. V roce 2011 došlo sice opět k navýšení oproti roku 2010, ale průměrné platy nedosáhly výše z roku 2009. Od roku 2013 se platy postupně zvyšují. Výrazný nárůst oproti sledovaným rokem zaznamenaly platy/mzdy v roce 2016.

• Tab. č. 66: Vývoj průměrného měsíčního platu učitelů v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč

rok	platy učitelů		roky	meziroční nárůst		roky	index růstu v %	
	Praha	ČR		Praha	ČR		Praha	ČR
2006	22 671	22 582	x	x	x	x	x	x
2007	23 889	23 791	2007-2006	1 218	1 209	2007/2006	105,4	105,4
2008	24 336	24 553	2008-2007	447	762	2008/2007	101,9	103,2
2009	25 564	25 891	2009-2008	1 228	1 338	2009/2008	105,0	105,4
2010	24 499	24 954	2010-2009	- 1 065	- 937	2010/2009	95,8	96,4
2011	25 504	25 847	2011-2010	1 005	893	2011/2010	104,1	103,6
2012	26 096	26 491	2012-2011	592	644	2012/2011	102,3	102,5
2013	26 419	26 688	2013-2012	323	197	2013/2012	101,2	100,7
2014	26 849	27 146	2014-2013	431	458	2014/2013	101,6	101,7
2015	27 661	27 840	2015-2014	811	694	2015/2014	103,0	102,6
2016	29 401	29 410	2016-2015	1 740	1 941	2016/2015	106,3	105,6

Zdroj: Statistické ročenky 2006 – 2016 – zaměstnanci a mzdové prostředky <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/statisticka-rocenka-skolstvi-zamestnanci-a-mzdove-prostredky-4> (kap B., tab. B.3.4)

II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je chápáno jako celoživotní proces týkající se všech pedagogických pracovníků školy. Probíhá formou studia, samostudia, účasti na seminářích, kurzech, přednáškách, workshopech atd. Vedení jednotlivých škol klade důraz na profesní růst svých zaměstnanců, tj. na oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Pedagogové si také studiem na vysokých školách rozšiřují aprobace, pokračují v doktorandském studiu, případně získávají pedagogickou kvalifikaci.

Ve školním roce 2016/2017 bylo DVPP realizováno s následujícím zaměřením:

a) studium ke splnění kvalifikačních předpokladů

V souvislosti s platnými ustanoveními vztahujícími se ke kvalifikaci pedagogických pracovníků vyplývajících ze zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, probíhaly ve školním roce stále ve vysoké míře studia v oblasti pedagogických a speciálně pedagogických věd. Od 1. ledna 2015 mohou na školách působit výhradně kvalifikovaní pedagogové, pouze ve výjimečných a odůvodněných případech může místo pedagoga zaujímat nekvalifikovaný učitel. Školy, které zaměstnávaly ve školním roce 2016/2017 učitele bez příslušné kvalifikace, povětšinou umožnily získání kvalifikace studiem na příslušných vysokých školách a univerzitách.

Studia dále probíhala v oblastech:

- studium pro ředitele škol a školských zařízení,
- studium k rozšíření odborné kvalifikace, nejvíce způsobilost vyučovat další předměty, především cizí jazyky.

b) studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů, zejména studium pro vedoucí pedagogické pracovníky, pro výchovné poradce a k výkonu specializovaných činností – hlavně prevenci rizikového chování

c) studium k prohlubování odborné kvalifikace v rámci průběžného vzdělávání formou kurzů a seminářů, zaměřených především na jednotlivé vyučovací předměty, autoevaluaci, nové formy a metody výuky, prevenci syndromu vyhoření, cizí jazyky, ale také na legislativu BOZP a hospodaření školy. Mnoho kurzů a seminářů bylo zaměřeno na ICT s cílem zvýšit informační gramotnost.

Vzdělávací akce pro další vzdělávání pedagogických pracovníků realizují kromě vysokých škol různé vzdělávací instituce, např. NIDV, NÚV, ČMOS pracovníků školství, AV ČR, Goethe Institut aj. Vzdělávání pedagogických pracovníků pražských škol a školských zařízení zajišťuje také MHMP, např. formou grantů nebo projektů financovaných z ESF. Další semináře a školení byly zaměřeny na oblast školské legislativy, školení k zajištění maturitní zkoušky realizuje CERMAT. Ze soukromých institucí jsou to především Descartes, INFOA International, s.r.o., Brother Consulting s.r.o. apod. Vzdělávání pedagogů svých škol podporují také jednotlivé MČ.

Ve školním roce 2016/2017 bylo DVPP realizováno především formou kurzů, seminářů, školení a konferencí.

a) **Semináře** - pedagogičtí pracovníci se ve školním roce 2016/2017 účastnili především seminářů zaměřených na nové metody a formy výuky, jazykové vzdělání, oborové didaktiky, pedagogicko-psychologickou problematiku (komunikace, nové formy a metody výuky, ekologie ve škole, motivace, prevence syndromu vyhoření apod.), sociálně - patologické jevy, bezpečnost práce atd.

b) **Kurzy** - v rámci kurzů pedagogičtí pracovníci rozšiřovali své vědomosti a dovednosti především v oblasti jednotlivých vyučovacích předmětů, autoevaluaci, moderní dějiny, jazykové kurzy apod.

- c) **Školský management** – ředitelé a vedoucí pracovníci se účastnili školení ke státním maturitám, výkladů školského zákona a dalšího vzdělávání z oblasti školské legislativy a prohlubovali své dovednosti v oblasti andragogiky, personálního řízení a koučování.
- d) **Doplňkové pedagogické studium** – vzdělávání bylo zaměřeno především na výchovné poradenství, prevenci sociálně - patologických jevů, speciální pedagogiku a další součásti pedagogických disciplín.
- e) **Rozšiřování aprobace** – jednou z důležitých součástí odborného rozvoje je pro pedagogické pracovníky mimo jiné rozšiřování aprobace. Ve školním roce 2014/2015 si učitelé rozšiřovali aprobaci v oblasti jazykového vzdělání (španělský jazyk, anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk), společenských věd (pedagogika, psychologie, sociální pedagogika, etopedie, etika) a výchovného poradenství.
- f) **Jiné** – pedagogičtí pracovníci se také účastnili zahraničních stáží, konferencí (všeobecná příprava učitelů, profesní rozvoj učitelů, nové přístupy a metody ve vyučování), výjezdních zasedání (ředitelů, vyučujících předmětů), sympozií a školení (práce s elektronickou třídní knihou), letní školy pro učitele.

Příklady realizovaných akcí ve školním roce 2016/2017

- *Střední průmyslová škola strojnická, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Betlémská 4/287 – seminář obrábění CNC metodou Sinutrain (Siemens), jazykový kurz pro pedagogy (Visk), svařování elektrickým obloukem (AZ Welding), nové metody programování frézovacích center s více osami (Heidenhain), polovodičová optika (FEL ČVUT) atd.,*
- *Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ochoz 3 – semináře Stavbyvedoucí – technický dozor stavebníka, Dynamická geometrie a její využití ve výuce matematiky, ArchiCAD ve výuce atd.,*
- *Scholastika - vyšší odborná škola vizuální komunikace s.r.o., se sídlem Schnirchova 662/22, Praha 7 – kurz Dějiny umění (UMPRUM),*
- *Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 4, 5. května 51 - Komplexní péče o patologického novorozence, Uspokojování spirituálních potřeb u nemocných, Mnohočetný myelom, Problémové děti ve třídě*
- *Gymnázium J. Nerudy, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Hellichova 3 – S semináře – Školský management – Bakaláři pro vedení školy, Datové schránky v praxi škol, Studium pro ředitele škol a školských zařízení, zaměstnávání cizinců a jejich vysílání do ČR – novinky 2017,*
- *Střední škola hotelnictví a gastronomie SČMSD Praha, s.r.o., Praha 9, Slavětínská 82 - Seminář pro hodnotitele ústní maturitní zkoušky, Konzultační seminář pro školní maturitní komisaře,*
- *Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 - Michle, Ohradní 55 – semináře – odborné, oborové i všeobecné (nonverbální komunikace pro pedagogy, Matematická terminologie, aj.), kurzy - odborné, celoživotní vzdělávání (matematika), vzdělávací akce, celoroční vzdělávání (Večerní akademie religionistiky, Současná literatura a kultura anglosaských zemí),*
- *Střední průmyslová škola sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3 – semináře – Festival českého jazyka a literatury Šrámkova Sobotka, Film ve výuce němčiny, Filmová a mediální výchova, Výuka dokumentárním filmem, Filmová dílna k dějinám 20. století, Cinema 4D základy 1 a základy 2, aj. - Goethe Institut JSNŠ, Památník Ticha ad., Digital Media, aj.,*
- *Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 – semináře - státní maturity (Cermat), kurzy - španělský jazyk (Univerzita Valencie, Jazyková škola Tía Tula Salamanca), kurzy španělské ambasády a Institutu Cervantes 2, DPS - Máster en Pedagogía (Universidad de Madrid)*
- *Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1 – semináře – odborné, oborové i všeobecné (Projekty mobility osob – informační seminář pro žadatele KA 2, Strategická partnerství – Praha,*

konzultační seminář pro zadavatele maturitních zkoušek 2017 a zadávající učitele jednotných testů přijímacího řízení 2017, aktuality ve výuce účetnictví, aj.), kurzy – odborné (Letní škola historie),

- *Střední škola designu a umění, knižní kultury a ekonomiky Náhorní, se sídlem Praha 8, U Měšťanských škol 525/1 - semináře – odborné, oborové i všeobecné, kurzy – odborné (digitální malba – Adobe Photoshop, cinema 4D, internetový marketing, aj.), DPS, konference (školství, sebereflexe v práci učitele, ICT, aj.), přednášky, workshop (Co nového v oboru – tiskové stroje),*
- *Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22 - semináře – oborové i všeobecné (Let's speak seminar, Podzimní škola učitelů chemie, současná literatura v evropských zemích, aj.), kurzy – maturita (Cermat), DPS (pro odborné učitele SŠ, VŠ odborné kvalifikační studium), rozšiřování aprobace (VŠ studium Centrum audiovizuálních studií AVU Praha, doktorandské studium),*
- *Základní škola německo-českého porozumění a Gymnázium Thomase Manna, o.p.s., se sídlem Praha 8, Střížkovská 32/27 - Didakticko-metodický seminář zaměřený na téma ekologie a životní prostředí ve výuce, kurzy – oborové, všeobecné (chemie, biologie, práce s chybou, legislativní změny, kritické bilance polistopadové české literatury, aj.),*
- *Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299 - semináře – CAD Fórum Brno, HSM workshop CAD studio Brno, žáci s SPU, žák s problémovým chováním.*

II.11 Další vzdělávání realizované středními a vyššími odbornými školami

Školy se v posledních letech snaží efektivně využívat svůj potenciál nejen pro výchovu a vzdělávání dětí a dospívajících, ale i pro další vzdělávání dospělých. S ohledem na rychle měnící se potřeby pracovního trhu, nástup nových technologií a rychle se rozvíjející vědecké poznatky se školy mohou stát centry poskytování odborných kurzů a rekvalifikačních realizovaných v rámci celoživotního vzdělávání. Díky materiálnímu, prostorovému, technickému a odbornému zázemí poskytují v této důležité součásti vzdělávání vysoce kvalifikované služby. Přesto v této oblasti jsou značné rezervy.

Nejčastější formy včetně příkladů dalšího vzdělávání organizovaného školami:

Rekvalifikační kurzy

- Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1 - svářečská škola, kominík
- Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5 – Motol, Plzeňská 102/217 - rekvalifikační jednoletý kurz Škola liniového managementu
- Střední škola gastronomická hotelová s.r.o., se sídlem Praha 4, Vrbova 1233/34 – škola je autorizovanou osobou pro udílení celostátně platných certifikátů o získání dílčích kvalifikací podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Škola má oprávnění provádět zkoušku Průvodce cestovního ruchu (ke kvalifikačním zkouškám se nikdo nepřihlásil),
- První soukromá hotelová škola, spol. s r.o., se sídlem Praha 8, Svídnická 506/1 – příprava teplých pokrmů, Příprava pokrmů studené kuchyně, Příprava pokrmů pro rychlé občerstvení, Příprava minutek, Složitá obsluha hostů, Jednoduchá obsluha hostů, Barman, Sommelier, Kuchař expedient, Výpomoc při obsluze hostů, Práce v ubytovacím zařízení.

Odborné kurzy

• umělecké kurzy

- Střední škola umělecká a řemeslná, se sídlem: Praha 5, Nový Zlíchov 1063/1 – zpracování dřeva,
- Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo nám. 1 – kurzy pro veřejnost - Malba a malířské techniky, Designu bytového interiéru,
- Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo nám. 1 – kurzy pro veřejnost - Malba a malířské techniky, Designu bytového interiéru,
- Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41: „Letní škola“ týdenní seminář dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřený na taneční výchovu,
- Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1: Hra na nástroje, zpěv, Přípravné kurzy k přijímacím zkouškám (hud. teorie a herectví).

• počítačové kurzy - ECDL, počítačová grafika, servery, MS Office, CAM/CNC, certifikace MOS a další

- Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299
- Smíchovská střední průmyslová škola, Praha 5, Preslova 25
- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18
- Střední průmyslová škola sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3
- Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150 – koncept European Computer Driving Licence
- Střední odborná škola elektrotechnická, Praha 2, Ječná 30 – kurzy základů pro seniory (pro seniory Prahy 2)
- Střední průmyslová škola na Proseku, se sídlem: Praha 9, Novoborská 2 – Testování IT dovedností ECDL pro žáky i veřejnost

- **počítačová grafika a polygrafie**

- Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22
- Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2
- Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo náměstí 1

- **příprava a zkoušky odborné způsobilosti pro práci v elektrotechnice dle vyhlášky č. 50/1978 Sb., v platném znění**

- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18
- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická Františka Křižíka, Praha 1, Na Příkopě 16
- Vyšší odborná škola a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48
- Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179

- **kurzy z oblasti stavebnictví** - stavební technologii RIGIPS, Xella Trockenbau - systeme GmbH, školení montérů suchých staveb, kurzy svařování, sádkokartonář

- Akademie řemesel Praha - střední škola technická
- Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57
- Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební, Praha 1, Dušní 17

- **ostatní kurzy**

- Střední průmyslová škola elektrotechnická, Praha 2, Ječná 30 – INFORMAČNÍ CENTRUM SIPV, nyní školící středisko DVPP (akreditované vzděl. programy např. Koordinace v oblasti informačních a komunikačních technologií – třísemestrové studium pro ICT metodiky – koordinátory základních a středních škol)
- Přípravné kurzy na přijímací zkoušky na střední školy (např. z matematiky, z českého jazyka) pro žáky ZŠ:
- Gymnázium, Praha 6, Arabská 14
- Gymnázium, Praha 5, Na Zatlance 11
- Gymnázium Jiřího Gutha – Jarkovského, Truhlářská 22, Praha 1
- Gymnázium Oty Pavla, Praha 5, Loučanská 520

Ostatní kurzy:

- Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední škola zdravotnická, Praha 4, 5. května 51 – kurz léčebné výživy a její praktické aplikace, Pečovatelka o děti 0 – 15 let, Masér pro zdravotnická zařízení,
- Střední škola automobilní a informatiky, Praha 10, Weilova 4 – diagnostika a opravy emisních systémů vozidel – kurz určen pro pracovníky emisních stanic,
- Střední škola automobilní a informatiky, Praha 10, Weilova 4 – kurzy probíhají podle zákona č.247/2000 Sb. o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel,
- Střední odborné učiliště, Praha 5 – Radotín, Pod Klapicí 11/15 - kurzy probíhají podle zákona č.247/2000 Sb. o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, Svařování kovů,
- Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední odborná škola pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33: Červen 2017 – další vzdělávání pro 30 učitelek MŠ v rámci projektu Fyzikální pokusy pro předškoláky II. Projekt podpořen HMP,

- Smíchovská střední průmyslová škola, Praha 5, Preslova 25: Polovodičová optika, Fyzika a pohyb člověka; Ultrazvuk a jeho využití, Mars, co o něm víme a nevíme, Začátky doby sluneční, Moderní fyzika a technika pro učitele ZŠ a SŠ II,
 - Akademie řemesel Praha – Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294 - kurz ECDL, kurz Instruktora praktického vyučování, odborný kurz k vyhlášce č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice,
 - Střední škola elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 1 – autorizovaná osoba pro udělení dílčích kvalifikací v NSK v oboru Zámečnick, Strojní mechanik, Montér ocelových konstrukcí a Opravář strojů a zařízení,
 - Vyšší odborná škola informačních studií a Střední škola elektrotechniky, multimédií a informatiky - odborný kurz k vyhlášce č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice.
- **Zkrácené kombinované studium (1 rok)**
 - Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57 – 26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

V roce 2017 byly zdrojem financování kapitoly 04 – Školství, mládež a sport finanční prostředky z rozpočtu hl. m. Prahy a ze státního rozpočtu, poskytované prostřednictvím MŠMT.

Financování škol a školských zařízení kraje hl. m. Praha zůstalo pro rok 2017 v rozdělení na:

- **Přímé výdaje z prostředků MŠMT** – prostředky na platy, OON, zákonné odvody, a na výdaje na učebnice a učební pomůcky, vzdělávání pedagogických pracovníků apod. pro školy a školská zařízení v působnosti HMP i MČ.
- **Provozní výdaje z prostředků hl. m. Prahy** - pokrytí provozních nákladů škol a školských zařízení v působnosti HMP

V roce 2017 byly z pozice odboru rozpočtu MHMP rozepisovány neinvestiční výdaje pro tyto školy a školská zařízení:

- 192 škol a školských zařízení, z toho bylo 35 gymnázií, 25 středních odborných škol, 17 vyšších odborných škol, 37 speciálních škol, 24 učilišť, 1 školní jídelna, 7 pedagogicko-psychologických poraden, 2 dětské domovy, 4 domovy mládeže, 1 jazyková škola, 1 gymnázium a hudební škola a základní umělecká škola, 25 základních uměleckých škol a 13 domů dětí a mládeže;
- organizací zřízených městskými částmi HMP bylo celkem 455, z toho 192 základních škol, u nichž je 52 mateřských škol, 248 samostatných mateřských škol, 11 školních jídelen, 2 základní umělecké školy, 2 domy dětí a mládeže.

Celkové výdaje na školy a školská zařízení, zřizovaná krajem a obcemi hl. m. Prahy dosáhly pro rok 2017 celkové výše 12 810 823,6 tis. Kč (bez investičních výdajů). V tomto objemu výdaje na školy a školská zařízení, zřizované krajem, hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 4 228 102,9 tis. Kč, výdaje na školy a školská zařízení, zřizovaná MČ hl. m. Prahy dosáhly výše 6 436 791,3 tis. Kč. Investiční výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná hl. m. Prahou činily v roce 2017: 628 687,4 tis. Kč. Finanční prostředky, poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školství na území hl. m. Prahy se pohybovaly ve výši 1 400 284,7 tis. Kč ve smyslu následujícího přehledu:

• **Tab. č. 67: Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč**

Celkové výdaje	2014	2015	2016	2017
Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a obcemi nebo svazky obcí	9 878 627	10 479 806,2	11 450 448,3	12 810 823,6
z toho				
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 607 191	3 608 501	3 884 758	4 228 102,9
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná obcemi nebo svazky obcí hrazené prostřednictvím krajských normativů	4 788 672	5 025 884	5 626 479	6 436 791,3
finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školy	1 086 869	1 143 065	1 240 467	1 400 284,7

Zdroj: ROZ MHMP

III.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem Hl. m. Praha podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Přímé výdaje z prostředků MŠMT pro školy a školská zařízení, zřizovaná krajem hl. m. Praha, poskytnuté prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 4 228 102,9 tis. Kč. Z tohoto objemu mzdové výdaje činily 4 172 576,0 tis. Kč.

• Tab. č. 68: Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč

přímé výdaje z prostředků MŠMT				z toho: mzdové výdaje			
2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
3 607 191	3 608 501	3 884 757	4 228 102,9	3 552 328	3 554 443	3 830 126	4 172 576,0

Zdroj: ROZ MHMP

Provozní výdaje, hrazené z prostředků hl. m. Prahy dosáhly pro školy a školská zařízení v působnosti hl. m. Prahy výše 1 628 811,4 tis. Kč. Tyto prostředky zahrnovaly kromě prostředků na zabezpečení provozu organizací i prostředky na nájemné pro ty školy a školská zařízení, jejichž sídlo je v objektech městských částí hl. m. Prahy.

Ve smyslu zák. č. 250/2000 Sb. § 28 odst. 9 písm. b) ve znění pozdějších předpisů, bylo u PO v působnosti odboru SML a SVC přistoupeno k návrhu uložit odvod z fondu investic ve výši 40 089,0 tis. Kč s tím, že o tento objem byla posílena oblast provozních prostředků.

V roce 2017 poskytlo hlavní město Praha ze svého rozpočtu na posílení mzdových prostředků zaměstnancům škol a školských zařízení finanční prostředky v celkové výši 300 000,0 tis. Kč. Finanční prostředky na platy dosahují výše 220 5880 tis. Kč a zákonné odvody 79 412,0 tis. Kč. Pro školy a školská zařízení zřizované MČ hl. m. Prahy bylo schváleno poskytnutí finančních prostředků ve výši 100 000,0 tis. Kč, z čehož platy činí 73 529,0 tis. Kč a odvody 26 471,0 tis. Kč. Část těchto prostředků byla použita na pokrytí mzdové potřeby škol, ve kterých došlo k výraznému meziročnímu propadu počtu žáků a studentů a tím i ke snížení státní dotace s určením ke krytí mzdových nákladů, která je přidělována na jednotku výkonu (= jeden žák, student). Případně byly tyto prostředky použity také na pokrytí potřeb souvisejících s individuální integrací žáků na území hlavního města Prahy.

Rozpisem rozpočtu provozních prostředků pro rok 2017 byla mimo normativního způsobu řešena i oblast individuální integrace žáků.

Pro období od 1. 1. 2017 do 31. 8. 2017 bylo školám, které jsou zřizované hlavním městem Prahou, poskytnuto 40 984,9 tis. Kč. Z toho platy činily 30 136,2 tis. Kč a zákonné odvody 10 848,7 tis. Kč.

Pro období od 1. 9. 2017 do 31. 12. 2017 bylo školám, které jsou zřizované hlavním městem Prahou, poskytnuto 19 526,8 tis. Kč. Z toho platy činily 14 358,0 tis. Kč a zákonné odvody 5 168,8 tis. Kč.

Školy, jejichž zřizovatelem jsou městské části, obdržely pro období od 1. 1. 2017 do 31. 8. 2017 částku 84 916,3 tis. Kč. Z tohoto objemu prostředky na platy činily 62 438,1 tis. Kč, zákonné odvody 22 478,2 tis. Kč. V průběhu roku vrátili organizace nevyčerpané finanční prostředky ve výši 2 043,9 tis. Kč.

Školy, jejichž zřizovatelem jsou městské části, obdržely z prostředků státní dotace poskytované MŠMT, na období září – prosinec 2017 celkovou částku ve výši 24 277,4 tis. Kč (z toho 17 851,0 tis. Kč na platy a 6 426,4 tis. Kč na odvody).

Poprvé v roce 2017 na základě § 161 odst. 6 školského zákona došlo k úpravě normativního rozpočtu prostřednictvím republikových normativů v jednotlivých krajích, a to na základě skutečných potřeb vykázaných školami a školskými zařízeními ve výkazech R 43-01 a R 44-99 (do prosince 2016) v jednotlivých krajích. Dále na základě tohoto paragrafu a odstavce upravuje MŠMT rozpis finančních prostředků státního rozpočtu na jednotlivé kraje s ohledem na skutečný počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a poskytovanými podpůrnými opatřeními.

Normovaná finanční náročnost podpůrných opatření je stanovena v příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Normativní rozpis byl upraven o normativní úsporu na příplatcích za zdravotní postižení u rediagnostikovaných dětí, žáků a studentů.

V měsíci srpnu došlo ke změně ve financování podpůrných opatření u škol, které jsou zřízeny podle § 16 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona (speciální školství), ve znění pozdějších předpisů. K této úpravě MŠMT přistoupilo z těchto důvodů:

- cílem stávající právní úpravy § 16 školského zákona byl zlepšit a finančně podpořit tzv. společné vzdělávání, tj. vzdělávání dětí, žáků a studentů (dále je „žáků“) individuálně integrovaných do hlavního vzdělávacího proudu. Znamená to tedy, že vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v hlavním vzdělávacím proudu má ze strany ministerstva plnou podporu
- zákonná úprava sice umožňuje přiznat a poskytovat podpůrná opatření i žákům vzdělávajících se ve speciálních třídách a školách, ale to ve zcela výjimečných případech, neboť podmínky ve speciálních školách a třídách jsou již primárně nastaveny pro skupinové vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, k tomuto účelu byly zřízeny a vybaveny, a to jak pro strážce personální, tak i po stránce materiální. Financování speciálních tříd a škol je realizováno formou příplatků k základní částce normativu a dofinancováním z rezervy.

Na základě přiznaných podpůrných opatření vykázaných organizacemi ve statistických výkazech došlo k úpravě závazných ukazatelů rozpočtů škol a školských zařízení, které jsou zřizované krajem Hlavním městem Prahou, v celkové výši 155 843,7 tis. Kč.

Výdaje na rozvojové programy pro školy a školská zařízení kraje Hlavní město Praha dosáhly v roce 2017 výše 364 061,8 tis. Kč. Prostředky byly určeny pro oblast integrace žáků, integrace cizinců, podporu romské komunity, podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin, na prevenci rizikového chování a na další projekty.

Evropské sociální fondy

V rámci projektu „Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání.“ mají navýšený rozpočet neinvestičního příspěvku (například na vzdělávání pedagogických pracovníků, navýšení úvazků asistentů pedagoga, případně pro neinvestiční vybavení a pomůcky, apod.):

Základní škola a Mateřská škola při Všeobecné fakultní nemocnici, Praha 2, Ke Karlovu 2 obdržela neinvestiční transfer ve výši 175 047,59 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 175 047,61 Kč,

Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola obdržel neinvestiční transfer ve výši 181 626,90 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 181 626,90 Kč, **Základní škola pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19** obdržela neinvestiční transfer ve výši 228 314,00 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 228 314,00 Kč,

Gymnázium, Střední odborná škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 349 512,99 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 259 428,21 Kč,

Základní škola a střední škola waldorfská obdržela neinvestiční transfer ve výši 119 097,60 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 119 097,60 Kč,

Základní škola Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743 obdržela neinvestiční transfer ve výši 115 999,20 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 115 999,20 Kč,

Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6 - Řepy, U Boroviček 1 obdržela neinvestiční transfer ve výši 145 606,20 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 145 606,20 Kč,

Základní škola Vokovice obdržela neinvestiční transfer ve výši 150 309,9 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 150 309,90 Kč,

Základní škola a Mateřská škola, Praha 8, Za Invalidovnou 1 obdržela neinvestiční transfer ve výši 233 130,99 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 233 131,01 Kč,

Základní škola a Mateřská škola při Nemocnici Na Bulovce obdržela neinvestiční transfer ve výši 197 445 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 197 445 Kč,

Základní škola při Psychiatrické nemocnici Bohnice, Praha 8, Ústavní 91 obdržela neinvestiční transfer ve výši 71 438,40 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 71 438,40 Kč,

Základní škola, Praha 10, Práčská 37 obdržela neinvestiční transfer ve výši 97 647,30 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 97 647,30 Kč,

Střední škola obchodní obdržela neinvestiční transfer ve výši 491 273,04 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 116 738,16 Kč,

Akademie řemesel Praha - Střední škola technická obdržela neinvestiční transfer ve výši 683 701,80 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 162 463,80 Kč,

Střední odborné učiliště potravinářské, Praha 4 - Písnice, Libušská 320/111 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 100 389,46 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 23 854,94 Kč,

Střední škola umělecká a řemeslná obdržela neinvestiční transfer ve výši 473 151,22 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 112 431,98 Kč,

Střední škola designu a umění, knižní kultury a ekonomiky Náhorní obdržela neinvestiční transfer ve výši 467 793,69 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 111 158,91 Kč,

Střední průmyslová škola na Proseku obdržela neinvestiční transfer ve výši 625 983,92 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 148 748,68 Kč,

Střední odborná škola pro administrativu Evropské Unie, Praha 9, Lipí 1911 obdržela neinvestiční transfer ve výši 917 385,09 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 217 992,51 Kč,

Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179 obdržela neinvestiční transfer ve výši 1 167 320,81 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 277 383,19 Kč,

Střední odborná škola Jarov obdržela neinvestiční transfer ve výši 1 201 915,18 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 285 603,62 Kč,

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha – Čakovice obdržela neinvestiční transfer ve výši 265 774,13 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 63 154,27 Kč,

Střední škola automobilní a informatiky obdržela neinvestiční transfer ve výši 741 971,36 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 176 310,04 Kč,

Střední škola elektrotechniky a strojírenství obdržela neinvestiční transfer ve výši 633 851,26 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 150 618,14 Kč,

Střední odborné učiliště gastronomie obdrželo neinvestiční transfer ve výši 683 539,37 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 162 425,23 Kč,

Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 432 471,64 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 102 765,56 Kč,

Gymnázium, Praha 2, Botičská 1 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 468 997,94 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 111 445,06 Kč,

Gymnázium Na Pražačce, Praha 3, Nad Ohradou 23 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 609 090,59 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 144 734,41 Kč,

Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 - Michle, Ohradní 55 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 504 550,75 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 119 893,25 Kč,

Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 616 352,89 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 146 460,11 Kč,

Gymnázium Opatov, Praha 4, Konstantinova 1500 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 657 212,32 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 156 169,28 Kč,

Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 706 529,56 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 167 888,24 Kč,

Gymnázium Oty Pavla, Praha 5, Loučanská 520 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 355 128,11 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 84 386,89 Kč,

Gymnázium, Praha 5, Nad Kavalírkou 1 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 594 116,58 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 141 176,22 Kč,

Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 676 690,62 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 160 797,78 Kč,

Gymnázium, Praha 8, U Libeňského zámku 1 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 425 538,04 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 101 117,96 Kč,

Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 661 072,30 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 157 086,50 Kč,

Gymnázium Jana Nerudy, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Hellichova 3 obdrželo neinvestiční transfer ve výši 657 265,64 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 156 181,96 Kč,

Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy, základní umělecká škola obdrželo neinvestiční transfer ve výši 365 124,19 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 86 762,21 Kč.

Obchodní akademie Dušní obdržela neinvestiční transfer ve výši 555 134,78 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 131 913,22 Kč,

Masarykova střední škola chemická, Praha 1, Křemencova 12 obdržela neinvestiční transfer ve výši 456 276,29 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 108 422,11 Kč,

Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební, Praha 1, Dušní 17 obdržela neinvestiční transfer ve výši 516 750,24 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 122 792,16 Kč,

Střední průmyslová škola strojnická, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Betlémská 4/287 obdržela neinvestiční transfer ve výši 418 551,10 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 99 457,70 Kč,

Střední průmyslová škola elektrotechnická, Praha 2, Ječná 30 obdržela neinvestiční transfer ve výši 645 612,03 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 153 412,77 Kč,

Československá akademie obchodní Dr. Edvarda Beneše, střední odborná škola, Praha 2, Resslova 8 obdržela neinvestiční transfer ve výši 527 866,70 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 125 433,70 Kč,

Obchodní akademie Vinohradská obdržela neinvestiční transfer ve výši 150 678,26 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 35 804,74 Kč,

Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ochoz 3 obdržela neinvestiční transfer ve výši 496 974,28 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 118 092,92 Kč,

Střední škola - Waldorfské lyceum obdržela neinvestiční transfer ve výši 213 149,58 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 50 649,42 Kč,

Smíchovská střední průmyslová škola, Praha 5, Preslova 25 obdržela neinvestiční transfer ve výši 547 825,44 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 130 176,36 Kč,

Obchodní akademie Bubeneč obdržela neinvestiční transfer ve výši 444 971,73 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 105 735,87 Kč,

Obchodní akademie Holešovice obdržela neinvestiční transfer ve výši 427 737,58 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 101 640,62 Kč,

Obchodní akademie Hovorčovická obdržela neinvestiční transfer ve výši 447 774,84 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 106 401,96 Kč,

Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1 obdržela neinvestiční transfer ve výši 516 602,85 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 122 757,14 Kč,

Střední průmyslová škola elektrotechnická, Praha 10, V Úžlabině 320 obdržela neinvestiční transfer ve výši 347 973,90 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 82 686,90 Kč,

Střední zdravotnická škola obdržela neinvestiční transfer ve výši 685 829,10 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 162 969,30 Kč,

Hotelová škola, Praha 10, Vršovická 43 obdržela neinvestiční transfer ve výši 585 931,20 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 139 231,20 Kč,

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18 obdržela neinvestiční transfer ve výši 804 034,97 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 191 057,83 Kč,

Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6 obdržela neinvestiční transfer ve výši 605 116,68 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 143 790,12 Kč,

Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo náměstí 1 obdržela neinvestiční transfer ve výši 558 384,87 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 132 685,53 Kč,

Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 4, 5. května 51 obdržela neinvestiční transfer ve výši 833 545,72 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 198 070,28 Kč,

Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední odborná škola pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33 obdržela neinvestiční transfer ve výši 924 824,33 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 219 760,27 Kč,

Vyšší odborná škola oděvního návrhářství a Střední průmyslová škola oděvní, Praha 7, Jablonského 3 obdržela neinvestiční transfer ve výši 458 413,28 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 108 929,92 Kč,

Vyšší odborná škola sociálně právní obdržela neinvestiční transfer ve výši 520 345,52 Kč z fondů EU a ze státního rozpočtu částku 123 646,48 Kč.

Výdaje škol a školských zařízení kraje hl. m. Praha podle jednotlivých typů škol v členění na výdaje mzdové, provozní a investiční specifikuje následující přehled:

Celkem	2017 v tis. Kč
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	4 228 102,4
z toho: mzdové výdaje	4 172 575,1
provozní výdaje	1 628 859,4
investiční výdaje	628 687,4

• **Tab. č. 69: Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč**

výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2015	2016	2017
gymnázia			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	785 178,0	857 283,2	927 859,8
z toho: mzdové výdaje	771 019,0	842 766,2	912 437,5
provozní výdaje	327 038,0	359 904,2	381 377,1
investiční výdaje	41 161,9	78 976,5	85 833,4
střední odborné školy, střední odborná učiliště, konzervatoře			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	1 282 014,0	1 363 424,5	1 499 512,2
z toho: mzdové výdaje	1 258 913,6	1 34 0952,1	1 477 652,9
provozní výdaje	527 910,0	513 841,7	607 350,8
investiční výdaje	121 636,9	156 278,7	237 458,4
vyšší odborné školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	464 176,0	499 967,3	523 099,5
z toho: mzdové výdaje	458 060,0	493 525,8	516 765,6
provozní výdaje	118 454,7	132 176,9	149 353,6
investiční výdaje	0	37 936,1	55 986,0
školy pro žáky se SVP			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	494 622,0	541 750,1	593 479,8
z toho: mzdové výdaje	489 039,0	535 338,6	586 582,2
provozní výdaje	177 366,9	221 054,8	243 066,1
investiční výdaje	25 354,1	26 348,5	34 922,6
pedagogicko-psychologické poradny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	56 676,0	62 895,0	69 589,5
z toho: mzdové výdaje	56 046,0	62 166,0	68 832,7
provozní výdaje	13 047,0	16 324,3	19 535,0
investiční výdaje	0	119,6	580,4
domovy mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	41 060,0	42 968,0	48 253,7
z toho: mzdové výdaje	40 668,0	42 615,0	47 890,4
provozní výdaje	21 610,0	24 248,5	29 912,7
investiční výdaje	14 325,0	8 516,5	5 540,0
dětské domovy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	34 700,0	36 399,0	39 016,0
z toho: mzdové výdaje	34 565,0	36 282,0	38 857,1
provozní výdaje	26 463,0	25 675,6	27 537,0
investiční výdaje	0	3 383,8	2 866,0

výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2015	2016	2017
jazyková škola			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	0	0	0
z toho: mzdové výdaje	0	0	0
provozní výdaje	1 426	1 186	1 062
investiční výdaje	0	0	-
školní jídelny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 572,0	3 789,0	4 020,8
z toho: mzdové výdaje	3 502,0	3 766,0	3 949,9
provozní výdaje	3 192,0	3 423,0	3 687,6
investiční výdaje	0	0	-
základní umělecké školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	333 861,0	357 350,5	390 881,7
z toho: mzdové výdaje	333 156,0	356 678,0	390 169,7
provozní výdaje	26 560,3	40 796,1	48 740,4
investiční výdaje	0	24 631,1	26 691,2
domy dětí a mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	112 642,0	118 931,0	132 439,6
z toho: mzdové výdaje	109 475,0	116 037,0	129 437,5
provozní výdaje	88 884,0	106 479,6	106 479,6
investiční výdaje	1 925,8	-	1 540,3
investiční výdaje ostatní (ostatní školy a školská zař. - např. DD, ŠJ)			
celkem			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 608 501,0	3 884 757,6	4 228 102,4
z toho: mzdové výdaje	3 554 443,6	3 830 126,7	4 172 575,1
provozní výdaje	1 331 951,9	1 445 110,7	1 628 859,4
investiční výdaje	204 402,7	477 592,0	628 687,4

Zdroj: ROZ, SML, SVC MHMP

III.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných MČ hl. m. Prahy podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v členění na výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Neinvestiční výdaje předškolních zařízení, škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou městské části hl. m. Prahy, hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly pro rok 2017 výše 6 436 791,3 tis. Kč.

Přehled neinvestičních výdajů, hrazených prostřednictvím krajských normativů u předškolních zařízení, škol a školských zařízení v působnosti MČ hl. m. Prahy konkretizuje následující přehled:

• Tab. č. 70: Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč

Neinvestiční výdaje podle druhů škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná obcemi)	2015	2016	2017
Mateřské školy	1 357 414	1 480 788	1 685 999,3
Základní školy	3 594 067	4 063 204	4 659 702,2
Školní jídelny	51 509	56 589	63 241,6
Základní umělecké školy	13 428	14 335	15 839,9
Domy dětí a mládeže	9 466	11 563	12 008,2
Celkem	5 025 884	5 626 479	6 436 791,3

Zdroj: ROZ MHMP

III.3 Celková výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost soukromého školství na území hl. m. Prahy

Soukromé školy na území hl. m. Prahy byly financovány dle zákona č. 306/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů a podle normativů vyhlášených MŠMT ve smyslu § 4, odst. 4 uvedeného zákona. Dotace byla poskytována 208 právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, které nejsou zřizovány státem, krajem, obcí, dobrovolným svazkem obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství, nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, které uzavřely smlouvu s krajským úřadem podle tohoto zákona.

V roce 2017 byla na dotace soukromých škol na výchovu a vzdělávání ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT vyčleněna částka 1 400 284,7 tis. Kč.

III.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných krajem HL. m. Praha

Přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě, jednoho žáka a jednoho studenta na dobu jednoho roku se v roce 2017 u škol a školských zařízení kraje Hlavní město Praha pohybovaly v rozmezí od 19 549,0 Kč u základních uměleckých škol až po 373 358,0 Kč u dětských domovů.

U škol, zřizovaných krajem hl. m. Praha v roce 2017 se výše přímých výdajů na jednoho studenta a jeden rok pohybovala v rozmezí od 52 524,0 Kč u gymnázií, až po 98 649,0 Kč u speciálních škol.

Nejvyšší náklady v roce 2017 byly dosaženy u dětských domovů, a to ve výši 373 358,0 Kč, nejnižší náklady byly profinancovány v oblasti školních jídelen, a to 4 042,0 Kč.

Předškolní zařízení a školy, jejichž zřizovatelem jsou MČ hl. m. Prahy, zaznamenaly přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě a jednoho žáka v rozmezí 48 170,0 Kč až po 51 789,0 Kč na jeden rok.

Detailní vyjádření přímých výdajů na vzdělávání na dítě, žáka a studenta ukazuje následující přehled:

• Tab. č. 71: Přímé výdaje na vzdělávání v Kč

Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta	2015	2016	2017
Gymnázia	47 094	50 330	52 524
Střední odborné školy	59 802	65 544	70 711
Vyšší odborné školy	52 981	60 455	61 518
Samostatně zřízené školy pro žáky se zdravotním postižením	68 392	78 014	98 649
Střední odborná učiliště	55 653	59 884	65 941
Domovy mládeže	51 310	51 939	54 897
Dětské domovy	377 226	347 025	373 358
Školní jídelny	3 795	3 701	4 042
Základní umělecké školy	16 817	18 463	19 549
Mateřské školy	42 117	44 166	48 170
Základní školy	44 005	45 720	51 789

Zdroj: ROZ MHMP

SEZNAM GRAFŮ A TABULEK

Seznam grafů

Graf č. 1: Zastoupení profesních tříd v Praze - podle CZ-ISCO, v %	9
Graf č. 2: Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium	10
Graf č. 3: Podíly absolventů SŠ – denní studium	11
Graf č. 4: Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2016) – denní studium	12

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1: Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium	10
Tab. č. 2: Počty absolventů v kraji – denní studium	11
Tabulka č. 3	15
Tabulka č. 4	17
Tabulka č. 5	17
Tabulka č. 6	21
Tab. č. 7: Typy škol a školských zařízení podle zřizovatelů	33
Tab. č. 8: Počet škol a žáků podle druhu školy celkem (za zřizovatele MČ, HMP, církev, soukromé)	34
Tab. č. 9: Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání	34
Tab. č. 10: Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2016)	35
Tab. č. 11: Věkové složení dětí	37
Tab. č. 12: Děti podle státní příslušnosti	38
Tab. č. 13: Základní vzdělávání – počet škol, tříd a žáků	44
Tab. č. 14: Žáci podle formy integrace	45
Tab. č. 15: žáci učící se cizí jazyk – povinný předmět	45
Tab. č. 16: Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů	45
Tab. č. 17: Věkové složení žáků	46
Tab. č. 18: Odchody žáků ze ZŠ	46
Tab. č. 19: Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání	53
Tab. č. 20: Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání	54
Tab. č. 21: Školy a žáci podle stupňů středního vzdělání	54
Tab. č. 22: Nově přijatí do 1. ročníku ve středních školách zřizovatelů HMP, MČ, soukromník, církev při denní formě vzdělávání rozdělených podle druhu vzdělávání	55
Tab. č. 23: Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP	56

Tab. č. 24: Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP	57
Tab. č. 25: Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách.....	58
Tab. č. 26: Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	59
Tab. č. 27: Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů.....	65
Tab. č. 28: Žáci dojíždějící z jiných krajů	65
Tab. č. 29: Žáci podle státní příslušnosti.....	66
Tab. č. 30: Žáci učící se cizí jazyk – denní forma vzdělávání	66
Tab. č. 31: Výsledky soutěží SOLLERTIA.....	75
Tab. 32: Přehled poskytnutých příspěvků v rámci realizace aktivit Podpory OV v roce 2017.....	77
Tab. č. 33: Konzervatoře – denní forma vzdělávání	78
Tab. č. 34: Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP – denní forma vzdělávání.....	78
Tab. č. 35: Věkové složení žáků	79
Tab. č. 36: Žáci podle státní příslušnosti.....	79
Tab. č. 37: Vyučující cizích jazyků – zřizovatel HMP	80
Tab. č. 38: Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti	83
Tab. č. 39: Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání	84
Tab. č. 40: Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání	84
Tab. č. 41: Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách.....	85
Tab. č. 42: Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	85
Tab. č. 43: Věkové složení studentů VOŠ.....	86
Tab. č. 44: Studenti podle státní příslušnosti	86
Tab. č. 45: Počet škol zřizovaných HMP.....	90
Tab. č. 46: Počet dětí a žáků podle typu zdravotního postižení ve speciálních školách k 30. 9.2016.....	90
Tab. č. 47: Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – školy zřizované HMP	91
Tab. č. 48: Počty úvazků AP ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením zřizovaných HMP (přepočtený počet)	93
Tab. č. 49: Žáci – státní jazyková zkouška	98
Tab. č. 50: Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů	98
Tab. č. 51: Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium).....	98
Tab. č. 52: Zastoupení oborů v ZUŠ	100
Tab. č. 53: Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2016/2017	100

Tab. č. 54: Počty žáků ZUŠ v letech 2007/2008 až 2016/2017	101
Tab. č. 55: Počty žáků ZUŠ v Praze ve školním roce 2015/2016 dle zřizovatelů.....	101
Tab. č. 56: Souhrnný přehled počtu činností a účastníků v pražských DDM ve školním roce 2014/2015	105
Tab. č. 57: Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2007 – 2015	106
Tab. č. 58: Počty klientů ve školním roce 2016/2017	110
Tab. č. 59: Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé)	112
Tab. č. 60: Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků	114
Tab. č. 61: Zařízení ústavní a ochranné výchovy	114
Tab. č. 62: Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2009 – 2015	116
Tab. č. 63: Porovnání průměrných platů pedagogických pracovníků v HMP s průměrnými platy pedagogických pracovníků v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s průměrnou mzdou v ČR a průměrnou mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v Kč	118
Tab. č. 64: Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč	118
Tab. č. 65: Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč.....	119
Tab. č. 66: Vývoj průměrného měsíčního platu učitelů v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč	119
Tab. č. 67: Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč	126
Tab. č. 68: Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč	127
Tab. č. 69: Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč	132
Tab. č. 70: Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč .	134
Tab. č. 71: Přímé výdaje na vzdělávání v Kč.....	135

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AJ	anglický jazyk
AMU	Akademie múzických umění
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CPD	Centrum pro předškolní děti
ČMOS	Českomoravský odborový svaz
ČSOP	Český svaz ochránců přírody
ČŠI	Česká školní inspekce
ČVUT	České vysoké učení technické
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DM	domov mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FAMU	Filmová a televizní fakulta AMU
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FF UK	Filosofická fakulta Univerzity Karlovy
FJ	francouzský jazyk
G	gymnázium
HAMU	Hudební fakulta AMU
HMP	hlavní město Praha
HZS	Hasičský záchranný sbor
ICT	informační a komunikační technologie
JAMU	Janáčkova AMU
JŠ	jazyková škola
JŠ s PSJZ	jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky
KAP	Krajský akční plán vzdělávání
KEV	Klub ekologické výchovy
MČ	městská část
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NJ	německý jazyk
NNO	nevládní neziskové organizace
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OFV	ostatní formy vzdělávání
OON	ostatní osobní náklady
PCPP	Pražské centrum primární prevence
OPPA	Operační program Praha Adaptabilita

PedF UK	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
PO.....	příspěvková organizace
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PPRCH.....	primární prevence rizikového chování
PSV	Pracovní skupina vzdělávání
RHMP	Rada hlavního města Prahy
ROZ MHMP.....	odbor rozpočtu Magistrátu hlavního města Prahy
RVP	rámcový vzdělávací program
RVP ZV	rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SML MHMP	odbor školství a mládeže Magistrátu hlavního města Prahy
SOČ.....	středoškolská odborná činnost
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciální pedagogické centrum
SVP	speciální vzdělávací potřeby
SŠ.....	střední škola
ŠJ	školní jídelna
ŠVP	školní vzdělávací program
UK.....	Univerzita Karlova
VOŠ.....	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická
ZHMP.....	Zastupitelstvo hlavního města Prahy
ZSV.....	Základy společenských věd
ZŠ.....	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZUV.....	základní umělecké vzdělávání
ZV	základní vzdělávání

SEZNAM ZDROJŮ

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2016 – 2020

kol. autorů, Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2016/2017 – Výroční zpráva České školní inspekce, ISBN 978-80-88087-15-1, Praha, 2017

Výroční zprávy škol a školských zařízení za školní rok 2016/2017

Statistická ročenka školství 2016/2017 – výkonové ukazatele, MŠMT, Praha 2017

Statistická ročenka školství 2016 – zaměstnanci a mzdové prostředky, MŠMT, Praha 2017

ČSÚ: Krajská správa ČSÚ v hl. m. Praze [online]. 12. 12. 2014 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z [www: <http://www.praha.czso.cz/x/krajedata.nsf/krajenejnovejsi/xa>](http://www.praha.czso.cz/x/krajedata.nsf/krajenejnovejsi/xa)

ČSÚ: Krajská správa ČSÚ v hl. m. Praze [online]. 12. 12. 2014 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z [www: <http://www.praha.czso.cz/csu/2014ediciplan.nsf/t/A1004F4176/\\$File/33012014chcz.pdf>](http://www.praha.czso.cz/csu/2014ediciplan.nsf/t/A1004F4176/$File/33012014chcz.pdf)

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění

Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, v platném znění

Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), v platném znění

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění

Statut hl. m. Prahy, v platném znění

Zákon. č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, v platném znění

Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, v platném znění

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění

VYSVĚTLIVKY

Výraz „z toho“ značí neúplný výčet, tj. součet dílčích údajů se celkovému údaji rovnat nemusí.

Výraz „v tom“ značí úplný výčet, tj. součet dílčích údajů se musí rovnat údaji celkovému.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě údaje značí, že se jev nevyskytoval.

Evidenční počet zaměstnanců přepočtený (na plně zaměstnané) je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách a délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou pracovní dobu.